

07.01.2013

Kokousaika 07.01.2013 16:00 - 16:54

Kokouspaikka Kaupunginhallituksen istuntosali

Läsnä

Jäsenet

Rautava, Risto	puheenjohtaja
Ylikahri, Ville	2. varapuheenjohtaja
Asko-Seljavaara, Sirpa	
Hakola, Juha	
Halla-aho, Jussi	
Helistö, Kimmo	
Kantola, Tarja	
Moisio, Elina	
Oker-Blom, Jan D	
Pajamäki, Osku	
Rauhämäki, Tatu	
Sumuvuori, Johanna	
Kolanen, Risto	varajäsen
Loukoila, Eija	varajäsen

Muut

Pajunen, Jussi	kaupunginjohtaja
Penttilä, Hannu	apulaiskaupunginjohtaja
Räty, Laura	apulaiskaupunginjohtaja
Viljanen, Ritva	apulaiskaupunginjohtaja
Korhonen, Tapio	rahoitusjohtaja
Ratasvuori, Eila	hallintojohtaja
Tulensalo, Hannu	henkilöstöjohtaja
Tähtinen, Kaisu	johtava kaupunginasiain
Waronen, Eero	viestintäpäällikkö
Peltonen, Antti	vs. päätösvalmisteluyksikön päällikkö
	poistui 16:18, läsnä: 1 - 14 §:t
Hari, Olli	kaupunginsihteerin
Hyttinen, Hannu	kaupunginsihteerin
Härmälä, Timo	kaupunginsihteerin
Matikainen, Kristiina	kaupunginsihteerin
Mickwitz, Leena	kaupunginsihteerin
Rautanen, Marja-Liisa	kaupunginsihteerin
Vallittu, Anja	kaupunginsihteerin
Rämö, Suvi	vs. apulaiskaupunginsihteerin

07.01.2013

Villeneuve, Anna

ts. hallintosihteeri

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

07.01.2013

§	Asia	
1	Kj/1	Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta
2	Kj/2	Tämän kokouksen päätösten täytäntöönpano
3	Kj/1	V Kaupunginvaltuuston puheenjohtajan ja varapuheenjohtajien valinta vuodeksi 2013
4	Kj/2	V Kaupunginvaltuuston vaalilautakunnan valinta toimikaudeksi 2013 - 2016
5	Kj/3	V Hallintosäännön ja kaupunginhallituksen johtosäännön muuttaminen
6	Kj/4	V Pääkaupunkiseudun kaupunkien yhteistyösopimuksen uudistaminen
7	Kj/5	V Kaupungin takauksen myöntäminen Jätkäsaaren Pysäköinti Oy:lle
8	Kj/6	V Kuntalain 17 §:ssä tarkoitetut vaalit
9	Kaj/1	V Pasilan tontin 17023/2 ja tontin itäpuolisen katu- ja puistoalueen asemakaavan muuttaminen (nro 12077; Asemapäällikönkatu 1)
10	Kaj/2	V Lauttasaaren tontin 31117/7 ja katualueen asemakaavan muuttaminen (nro 12084; Heikkiläntie 6, Pertulantie 2)
11	Stj/1	V Jäsenten valitseminen Helsingin- ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymän valtuustoon vuonna 2013 alkavaksi toimikaudeksi
12	Stj/2	V Jäsenten nimeäminen Kärkulla samkommun -nimisen kuntayhtymän valtuustoon vuonna 2013 alkavaksi kaudeksi
13	Kj/3	Kaupungin hallintoelinten kokousajat ja pöytäkirjat sekä päätösten saattaminen kaupunginhallituksen tietoon vuonna 2013
14	Kj/4	Selvitys palvelualoitteesta Helsingin kaupungissa
15	Kj/5	Kantti ry:lle myönnetyn lainan lyhennyksen lykkääminen ja laina-ajan pidentäminen
16	Kj/6	Selvitys kunnallisesta johtamisjärjestelmästä ja johtamismalleista
17	Kj/7	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen
18	Kj/8	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen
19	Ryj/1	Vallilanlaakso, puistosuunnitelman ja hulevesisuunnitelman hyväksyminen, Kumpula, nro VIO 5640-1
20	Ryj/2	Lausunnon antaminen Etelä-Suomen aluehallintovirastolle Helsingin

07.01.2013

---

		kaupungin rakennusviraston ympäristölupahakemuksesta
21	Kaj/1	Käpylän tontin 821/2 rakennuskiellon pidentäminen (nro 12178)
22	Kaj/2	Talvisodan kansallisen muistomerkin sijoittaminen Kasarmitorille
23	Kaj/3	Hietarannan entisen pukuhuonerakennuksen myymistä tai purkamista koskeva asia
24	Kaj/4	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen
25	Stj/1	Terveyskeskuslääkärin virkojen perustaminen
26	Sj/1	Stadin ammattiopiston opetushenkilöstön työaikakorvauksia koskeva paikallinen sopimus
27	Sj/2	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

07.01.2013

Kj/1

§ 1

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätös

Kaupunginhallitus päätti todeta kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi sekä valita jäsenet Moision (varalla Pajamäki) ja Oker-Blomin (varalla Hakola) tarkastamaan tämän kokouksen pöytäkirjan.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen todeta kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi sekä valita jäsenet Moision (varalla Pajamäki) ja Oker-Blomin (varalla Hakola) tarkastamaan tämän kokouksen pöytäkirjan.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

07.01.2013

Kj/2

§ 2

Tämän kokouksen päätösten täytäntöönpano

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, että tämän kokouksen päätökset voidaan panna täytäntöön ennen kuin ne ovat saaneet lainvoiman, ellei erikseen toisin ole päätetty tai myöhemmin päätetä.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäne, että tämän kokouksen päätökset voidaan panna täytäntöön ennen kuin ne ovat saaneet lainvoiman, ellei erikseen toisin ole päätetty tai myöhemmin päätetä.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

07.01.2013

Kj/1

§ 3

V Kaupunginvaltuuston puheenjohtajan ja varapuheenjohtajien valinta vuodeksi 2013

HEL 2012-016978 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättäneen valita vuodeksi 2013 puheenjohtajan sekä ensimmäisen ja toisen varapuheenjohtajan.

Samalla kaupunginvaltuusto päättäneen tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Anna Villeneuve, ts. hallintosihteeri, puhelin: 09 310 36012
anna.villeneuve(a)hel.fi

Antti Peltonen, vs. päätösvalmisteluyksikön päällikkö, puhelin: 09 310 36018
antti.peltonen(a)hel.fi

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättäneen valita vuodeksi 2013 puheenjohtajan sekä ensimmäisen ja toisen varapuheenjohtajan.

Samalla kaupunginvaltuusto päättäneen tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

Kuntalain 12 §:n mukaan valtuusto valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja tarpeellisen määrän varapuheenjohtajia toimikaudekseen, jollei valtuusto ole päättänyt lyhyemmästä toimikaudesta. Puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat valitaan samassa vaalitoimituksessa.

Kaupunginvaltuuston työjärjestyksen 1 §:n 1 momentin mukaan kaupunginvaltuusto valitsee kunkin vuoden ensimmäisessä kokouksessaan keskuudestaan puheenjohtajan sekä ensimmäisen ja toisen varapuheenjohtajan.

07.01.2013

Kj/1

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Anna Villeneuve, ts. hallintosihteeri, puhelin: 09 310 36012
anna.villeneuve(a)hel.fi

Antti Peltonen, vs. päätösvalmisteluyksikön päällikkö, puhelin: 09 310 36018
antti.peltonen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

07.01.2013

Kj/2

§ 4

V Kaupunginvaltuuston vaalilautakunnan valinta toimikaudeksi 2013 - 2016

HEL 2012-016992 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättäneen valita toimikaudeksi 2013 - 2016

1. kaupunginvaltuuston vaalilautakuntaan viisi jäsentä ja viisi henkilökohtaista varajäsentä sekä
2. kaupunginvaltuuston vaalilautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan valituista jäsenistä.

Samalla kaupunginvaltuusto päättäneen tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Anna Villeneuve, ts. hallintosihteeri, puhelin: 09 310 36012
anna.villeneuve(a)hel.fi
Antti Peltonen, vs. päätösvalmisteluyksikön päällikkö, puhelin: 09 310 36018
antti.peltonen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kaupunginvaltuuston vaalilautakunta

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättäneen valita toimikaudeksi 2013 - 2016

1. kaupunginvaltuuston vaalilautakuntaan viisi jäsentä ja viisi henkilökohtaista varajäsentä sekä
2. kaupunginvaltuuston vaalilautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan valituista jäsenistä.

Samalla kaupunginvaltuusto päättäneen tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

07.01.2013

Kj/2

Esittelijä

Kaupunginvaltuuston työjärjestyksen 29 §:n mukaan kaupunginvaltuusto asettaa toimikautensa ensimmäisessä kokouksessa keskuudestaan suhteellisten vaaline toimittamista varten vaalilautakunnan, johon samalla valitaan viisi varsinaista jäsentä ja heille kullekin henkilökohtainen varajäsen.

Kaupunginvaltuusto määrää puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan valituista jäsenistä.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Anna Villeneuve, ts. hallintosihteeri, puhelin: 09 310 36012
anna.villeneuve(a)hel.fi
Antti Peltonen, vs. päätösvalmisteluyksikön päällikkö, puhelin: 09 310 36018
antti.peltonen(a)hel.fi

Liitteet

1 Kaupunginvaltuuston vaalilautakunta

07.01.2013

Kj/3

§ 5

V Hallintosäännön ja kaupunginhallituksen johtosäännön muuttaminen

HEL 2012-017162 T 00 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättäneen lisätä hallintosäännön 6 §:n uudeksi 3 momentiksi:

Kaupunginhallituksen puheenjohtajalla on läsnäolo- ja puheoikeus kaupunginhallituksen jaostossa.

Lisäksi kaupunginvaltuusto päättäneen muuttaa 6 § 4 momentin kuulumaan seuraavasti:

Kaupunginhallituksen jaoston määräämien kaupungin palveluksessa olevien henkilöiden on oltava saapuvilla kaupunginhallituksen jaoston kokouksissa.

Samalla kaupunginvaltuusto päättäneen muuttaa kaupunginhallituksen johtosäännön 2a §:n kuulumaan seuraavasti:

Kaupunginvaltuusto asettaa kaupunginhallituksen toimikaudeksi konsernijaoston. Jaostossa on yhdeksän jäsentä. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen. Jäsenet ja varajäsenet valitaan kaupunginhallituksen jäsenistä ja varajäsenistä. Valtuusto valitsee jaoston puheenjohtajaksi ja varapuheenjohtajaksi jaoston jäsenen.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Anna Villeneuve, ts. hallintosihteeri, puhelin: 09 310 36012
anna.villeneuve(a)hel.fi

Liitteet

1 Voimassa oleva hallintosääntö

07.01.2013

Kj/3

2 Voimassa oleva kaupunginhallituksen johtosääntö

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättäneen lisätä hallintosäännön 6 §:n uudeksi 3 momentiksi:

Kaupunginhallituksen puheenjohtajalla on läsnäolo- ja puheoikeus kaupunginhallituksen jaostossa.

Lisäksi kaupunginvaltuusto päättäneen muuttaa 6 § 4 momentin kuulumaan seuraavasti:

Kaupunginhallituksen jaoston määräämien kaupungin palveluksessa olevien henkilöiden on oltava saapuvilla kaupunginhallituksen jaoston kokouksissa.

Samalla kaupunginvaltuusto päättäneen muuttaa kaupunginhallituksen johtosäännön 2a §:n kuulumaan seuraavasti:

Kaupunginvaltuusto asettaa kaupunginhallituksen toimikaudeksi konsernijaoston. Jaostossa on yhdeksän jäsentä. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen. Jäsenet ja varajäsenet valitaan kaupunginhallituksen jäsenistä ja varajäsenistä. Valtuusto valitsee jaoston puheenjohtajaksi ja varapuheenjohtajaksi jaoston jäsenen.

Esittelijä

Kaupunginhallituksen konsernijaosto asetetaan kaupunginvaltuuston 30.1.2013 kokouksessa. Jaoston jäsenmäärän kasvaminen kahdella jäsenellä edellyttää kaupunginhallituksen johtosäännön muuttamista.

Kaupunginhallituksen puheenjohtaja on aiemmin toiminut myös konsernijaoston puheenjohtajana. Muun henkilön toimiessa puheenjohtajana, on kaupunginhallituksen puheenjohtajalla oltava läsnäolo- ja puheoikeus kaupunginhallituksen jaostossa, sillä kaupunginhallituksen puheenjohtajalla on otto-oikeus jaoston päätöksiin. Muutokset edellyttävät hallintosäännön 6 §:n muuttamista. Lisäksi hallintosäännön 6 §:n 4 momentista poistetaan jaostoa koskeva täsmennys.

07.01.2013

Kj/3

Sääntötoimikunta on käsitellyt hallintosääntöön ja kaupunginhallituksen johtosääntöön tulevat muutokset.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Anna Villeneuve, ts. hallintosihteeri, puhelin: 09 310 36012
anna.villeneuve(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Voimassa oleva hallintosääntö
- 2 Voimassa oleva kaupunginhallituksen johtosääntö

Tiedoksi; Muutoksenhakukielto, valmistelu

Hallintokeskus

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

07.01.2013

Kj/4

§ 6

V Pääkaupunkiseudun kaupunkien yhteistyösopimuksen uudistaminen

HEL 2012-017165 T 00 01 06

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle, että se päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättäneen hyväksyä liitteenä olevan pääkaupunkiseudun kaupunkien yhteistyösopimuksen vuosille 2013-2016.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Anja Vallittu, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36046
anja.vallittu(a)hel.fi

Liitteet

1 Yhteistyösopimus 2013 - 2016

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen esittää kaupunginvaltuustolle, että se päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättäneen hyväksyä liitteenä olevan pääkaupunkiseudun kaupunkien yhteistyösopimuksen vuosille 2013-2016.

Esittelijä

Helsingin, Espoon, Vantaan ja Kauniaisten kaupunkien sopimus pohjainen yhteistyö käynnistyi vuonna 2004. Tuolloin kaupunginvaltuustojen päätöksin (Kvsto 28.4.2004) perustettiin pääkaupunkiseudun neuvottelukunta ja kaupunginhallitukset hyväksyivät yhteistyöasiakirjan (Khs 24.5.2004), joka on ollut sopimus pohjaisen yhteistyön perustana. Yhteistyön arvioinnin pohjalta laadittiin uusi pääkaupunkiseudun kaupunkien välinen yhteistyösopimus vuonna 2008, joka kattoi valtuustokauden 2009-2012.

Pääkaupunkiseudun koordinaatioryhmän (14.12.2012) omalta osaltaan hyväksymä ehdotus uudeksi yhteistyösopimukseksi on

07.01.2013

Kj/4

päätösehdotuksen liitteenä. Valtuustokaudella 2009-2012 voimassa ollutta sopimusta ehdotetaan jatkettavaksi sopimuksen sisältöä muuttamatta.

Sopimuksen mukaan pääkaupunginseudun neuvottelukunta ja koordinaatioryhmä jatkavat seudullisina luottamushenkilöfoorumeina. Neuvottelukunta käsittelee pääkaupunkiseudun kehittämiseen liittyviä strategisia linjauksia ja seuraa yhteistyön toteutumista. Koordinaatioryhmä huolehtii kaupunkien yhteistyön ohjauksesta ja seurannasta, käsittelee strategisesti merkittäviä yhteistyökysymyksiä ja toimii merkittävien yhteisten yhteisöjen omistajaohjausryhmänä. Neuvottelukunnan ja koordinaatioryhmän kokousten esityslistat ovat julkisia.

Valmistelusta huolehtivat edelleen tähänastisen käytännön mukaan pääkaupunkiseudun kaupunginjohtajat alaisine organisaatioineen. Henkilöstön osallistuminen on todettu erikseen sopimuksessa.

Sopimus korvaa vuonna 2008 hyväksytyn yhteistyösopimuksen. Sopimus tulee voimaan kaikkien pääkaupunkiseudun kaupunginvaltuustojen hyväksymisen jälkeen ja sen on tarkoitus olla voimassa vuosina 2013-2016.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Anja Vallittu, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36046
anja.vallittu(a)hel.fi

Liitteet

1 Yhteistyösopimus 2013 - 2016

Tiedoksi; Muutoksenhaku: kunnallisvalitus, valtuusto

Hallintokeskus

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

07.01.2013

Kj/5

§ 7

V Kaupungin takauksen myöntäminen Jätkäsaaren Pysäköinti Oy:lle

Pöydälle 07.01.2013

HEL 2012-016665 T 02 05 03 01

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Eija Venetkoski-Kukka, lainapäällikkö, puhelin: 310 36329
eija.venetkoski-kukka(a)hel.fi

Otteet

Ote
Hakija

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäne esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättäne oikeuttaa kaupunginhallituksen myöntämään kaupungin omavelkaisen takauksen Jätkäsaaren Pysäköinti Oy:n pysäköintilaitoksen ja väestönsuojapaikkojen rakentamiseen saamien enintään 40 000 000 euron suuruisten lainojen, niiden korkojen ja mahdollisten perimiskulujen maksamisen vakuudeksi ilman vastavakuutta.

Tiivistelmä

Jätkäsaaren Pysäköinti Oy on käynnistänyt Jätkäsaaren kallion alueelle toteutettavan kalliopysäköintilaitoksen rakentamishankkeen. Pysäköintilaitoksen (n. 900 autopaikkaa) ja väestönsuojapaikkojen (n. 9 000 VSS-paikkaa) rakentamisen alustava kustannusarvio on n. 68,8 miljoonaa euroa (alv 0 %). Yhtiö tarvitsee lainan rakennusajaksi ja lopullinen rahoitus tulee rakennettavilta asunto- ja kiinteistöyhtiöiltä liittymismaksuina. Yhtiöllä ei ole lainaan tarvittavia rahalaitoksen hyväksymiä vakuuksia.

Esittelijä

07.01.2013

Kj/5

Esittelijä toteaa, että kaupunki omistaa yhtiön koko osakekannan ja pitää kaupungin omavelkaisen takauksen myöntämistä ilman vastavakuutta perusteltuna, koska yhtiöllä ei ole käytettävissä riittäviä reaalivakuuksia.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Eija Venetkoski-Kukka, lainapäällikkö, puhelin: 310 36329
eija.venetkoski-kukka(a)hel.fi

Liitteet

1 Jätkäsaaren Pysäköinti Oy:n takaushakemus

Otteet

Ote
Hakija

Tiedoksi

Oikeuspalvelut
Taloussuunnittelu- ja varainhallinta

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

07.01.2013

Kj/6

§ 8

V Kuntalain 17 §:ssä tarkoitetut vaalit

HEL 2012-016953 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättäneen valita toimikaudeksi 2013 - 2014 kaupunginhallituksen, toimikaudeksi 2013 - 2016 muiden jäljempänä mainittujen toimielinten jäsenet ja henkilökohtaiset varajäsenet sekä toimikaudeksi, joka päättyy, kun sosiaali- ja terveyslautakunta ja varhaiskasvatuslautakunta ensimmäisen kerran kokoontuvat, kaupunginhallituksen sosiaali- ja terveysjaoston sekä valita toimielimen puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan valituista jäsenistä seuraavasti:

Kaupunginhallitus:

15 jäsentä ja 15 henkilökohtaista varajäsentä

Puheenjohtaja sekä ensimmäinen ja toinen varapuheenjohtaja valituista jäsenistä

Kaupunginhallituksen sosiaali- ja terveysjaosto:

13 jäsentä ja 13 henkilökohtaista varajäsentä

Puheenjohtaja kaupunginhallituksen varsinaisista jäsenistä ja varapuheenjohtaja jaoston jäsenistä

Tarkastuslautakunta:

Yhdeksän jäsentä ja yhdeksän henkilökohtaista varajäsentä vuosien

2013 - 2016 hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestämistä varten

Puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja valituista jäsenistä

Asuntolautakunta:

Yhdeksän jäsentä ja yhdeksän henkilökohtaista varajäsentä

Puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja valituista jäsenistä

Eläintarhan johtokunta:

Yhdeksän jäsentä ja yhdeksän henkilökohtaista varajäsentä

Puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja valituista jäsenistä

Helsingin Energia -liikelaitoksen johtokunta:

Yhdeksän jäsentä ja yhdeksän henkilökohtaista varajäsentä

Puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja valituista jäsenistä

Helsingin Satama -liikelaitoksen johtokunta:

Yhdeksän jäsentä ja yhdeksän henkilökohtaista varajäsentä

Puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja valituista jäsenistä

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

Kaupungin taidemuseon johtokunta:

Yhdeksän jäsentä ja yhdeksän henkilökohtaista varajäsentä
Puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja valituista jäsenistä

Kaupunginmuseon johtokunta:

Yhdeksän jäsentä ja yhdeksän henkilökohtaista varajäsentä
Puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja valituista jäsenistä

Kaupunginorkesterin johtokunta:

Yhdeksän jäsentä ja yhdeksän henkilökohtaista varajäsentä
Puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja valituista jäsenistä

Kaupunkisuunnittelulautakunta:

Yhdeksän jäsentä ja yhdeksän henkilökohtaista varajäsentä
Puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja valituista jäsenistä

Keskusvaalilautakunta:

Viisi jäsentä ja viisi varajäsentä (sijaantulojärjestys)
Puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja valituista jäsenistä

Kiinteistölautakunta:

Yhdeksän jäsentä ja yhdeksän henkilökohtaista varajäsentä
Puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja valituista jäsenistä

Kulttuuri- ja kirjastolautakunta:

Yhdeksän jäsentä ja yhdeksän henkilökohtaista varajäsentä
Puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja valituista jäsenistä

Liikennelaitos-liikelaitoksen johtokunta:

Yhdeksän jäsentä ja yhdeksän henkilökohtaista varajäsentä
Puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja valituista jäsenistä

Liikuntalautakunta:

Yhdeksän jäsentä ja yhdeksän henkilökohtaista varajäsentä
Puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja valituista jäsenistä

Nuorisolautakunta:

Yhdeksän jäsentä ja yhdeksän henkilökohtaista varajäsentä
Puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja valituista jäsenistä

Opetuslautakunta:

11 jäsentä ja 11 henkilökohtaista varajäsentä, joista yhdeksän
suomenkielisestä ja kaksi ruotsinkielisestä kieliryhmästä
Puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja valituista jäsenistä

Opetuslautakunnan suomenkielinen jaosto:

Opetuslautakunnan suomenkieliset jäsenet muodostavat
suomenkielisen jaoston

Puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja valituista lautakunnan varsinaisista jäsenistä

Opetuslautakunnan ruotsinkielinen jaosto:

Kaksi opetuslautakunnan ruotsinkielistä jäsentä varajäsenineen sekä seitsemän lisäjäsentä ja seitsemän henkilökohtaista varalijäsentä
Puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja valituista lautakunnan varsinaisista jäsenistä

Palmia-liikelaitoksen johtokunta:

Yhdeksän jäsentä ja yhdeksän henkilökohtaista varajäsentä
Puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja valituista jäsenistä

Pelastuslautakunta:

Yhdeksän jäsentä ja yhdeksän henkilökohtaista varajäsentä
Puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja valituista jäsenistä

Rakennuslautakunta:

Yhdeksän jäsentä ja yhdeksän henkilökohtaista varajäsentä
Puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja valituista jäsenistä

Ruotsinkielisen työväenopiston johtokunta:

Yhdeksän jäsentä ja yhdeksän henkilökohtaista varajäsentä
Puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja valituista jäsenistä

Sosiaali- ja terveyslautakunta:

13 jäsentä ja 13 henkilökohtaista varajäsentä. Vähintään yksi jäsen ja hänen varajäsenensä ruotsinkielisestä kieliryhmästä.
Puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja valituista jäsenistä

Sosiaali- ja terveyslautakunnan ensimmäinen jaosto:

Seitsemän jäsentä ja seitsemän henkilökohtaista varajäsentä
Puheenjohtaja lautakunnan varsinaisista jäsenistä sekä kuusi lisäjäsentä ja kuusi henkilökohtaista varajäsentä
Varapuheenjohtaja lisäjäsenistä

Sosiaali- ja terveyslautakunnan toinen jaosto:

Seitsemän jäsentä ja seitsemän henkilökohtaista varajäsentä
Puheenjohtaja lautakunnan varsinaisista jäsenistä sekä kuusi lisäjäsentä ja kuusi henkilökohtaista varajäsentä
Varapuheenjohtaja lisäjäsenistä

Sosiaali- ja terveyslautakunnan kolmas jaosto:

Seitsemän jäsentä ja seitsemän henkilökohtaista varajäsentä, jotka kaikki ruotsinkielisestä kieliryhmästä
Puheenjohtaja lautakunnan varsinaisista jäsenistä sekä kuusi lisäjäsentä ja kuusi henkilökohtaista varajäsentä, jotka kaikki

07.01.2013

Kj/6

ruotsinkielisestä kieliryhmästä
Varapuheenjohtaja lisäjäsenistä

Suomenkielisen työväenopiston johtokunta:
Yhdeksän jäsentä ja yhdeksän henkilökohtaista varajäsentä
Puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja valituista jäsenistä

Teknisen palvelun lautakunta:
Yhdeksän jäsentä ja yhdeksän henkilökohtaista varajäsentä
Puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja valituista jäsenistä

Varhaiskasvatuslautakunta:
Yhdeksän jäsentä ja yhdeksän henkilökohtaista varajäsentä
Puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja valituista jäsenistä

Yleisten töiden lautakunta:
Yhdeksän jäsentä ja yhdeksän henkilökohtaista varajäsentä
Puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja valituista jäsenistä

Ympäristölautakunta:
Yhdeksän jäsentä ja yhdeksän henkilökohtaista varajäsentä
Puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja valituista jäsenistä

Samalla kaupunginvaltuusto päättäneen tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Anna Villeneuve, ts. hallintosihteeri, puhelin: 09 310 36012
anna.villeneuve(a)hel.fi

Antti Peltonen, vs. päätösvalmisteluyksikön päällikkö, puhelin: 09 310 36018
antti.peltonen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Yhdistelmä valittavista luottamushenkilöistä
- 2 Kuntaliiton yleiskirje 19/80/2012/24.10.2012: Kunnanhallituksen lautakuntien ja muiden toimielinten valinnat
- 3 Kuntaliiton yleiskirje 20/80/2012/24.10.2012: Kuntayhtymän toimielinten valinta

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättäneen valita toimikaudeksi 2013 - 2014 kaupunginhallituksen, toimikaudeksi 2013 - 2016 muiden jäljempänä mainittujen toimielinten jäsenet ja henkilökohtaiset varajäsenet sekä

toimikaudeksi, joka päättyy, kun sosiaali- ja terveyslautakunta ja varhaiskasvatyslautakunta ensimmäisen kerran kokoontuvat, kaupunginhallituksen sosiaali- ja terveysjaoston sekä valita toimielimen puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan valituista jäsenistä seuraavasti:

Kaupunginhallitus:

15 jäsentä ja 15 henkilökohtaista varajäsentä

Puheenjohtaja sekä ensimmäinen ja toinen varapuheenjohtaja valituista jäsenistä

Kaupunginhallituksen sosiaali- ja terveysjaosto:

13 jäsentä ja 13 henkilökohtaista varajäsentä

Puheenjohtaja kaupunginhallituksen varsinaisista jäsenistä ja varapuheenjohtaja jaoston jäsenistä

Tarkastuslautakunta:

Yhdeksän jäsentä ja yhdeksän henkilökohtaista varajäsentä vuosien 2012 - 2016 hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestämistä varten

Puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja valituista jäsenistä

Asuntolautakunta:

Yhdeksän jäsentä ja yhdeksän henkilökohtaista varajäsentä

Puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja valituista jäsenistä

Eläintarhan johtokunta:

Yhdeksän jäsentä ja yhdeksän henkilökohtaista varajäsentä

Puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja valituista jäsenistä

Helsingin Energia -liikelaitoksen johtokunta:

Yhdeksän jäsentä ja yhdeksän henkilökohtaista varajäsentä

Puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja valituista jäsenistä

Helsingin Satama -liikelaitoksen johtokunta:

Yhdeksän jäsentä ja yhdeksän henkilökohtaista varajäsentä

Puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja valituista jäsenistä

Kaupungin taidemuseon johtokunta:

Yhdeksän jäsentä ja yhdeksän henkilökohtaista varajäsentä

Puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja valituista jäsenistä

Kaupunginmuseon johtokunta:

Yhdeksän jäsentä ja yhdeksän henkilökohtaista varajäsentä

Puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja valituista jäsenistä

Kaupunginorkesterin johtokunta:

Yhdeksän jäsentä ja yhdeksän henkilökohtaista varajäsentä

Puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja valituista jäsenistä

Kaupunkisuunnittelulautakunta:

Yhdeksän jäsentä ja yhdeksän henkilökohtaista varajäsentä
Puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja valituista jäsenistä

Keskusvaalilautakunta:

Viisi jäsentä ja viisi varajäsentä (sijaantulojärjestys)
Puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja valituista jäsenistä

Kiinteistölautakunta:

Yhdeksän jäsentä ja yhdeksän henkilökohtaista varajäsentä
Puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja valituista jäsenistä

Kulttuuri- ja kirjastolautakunta:

Yhdeksän jäsentä ja yhdeksän henkilökohtaista varajäsentä
Puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja valituista jäsenistä

Liikennelaitos-liikelaitoksen johtokunta:

Yhdeksän jäsentä ja yhdeksän henkilökohtaista varajäsentä
Puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja valituista jäsenistä

Liikuntalautakunta:

Yhdeksän jäsentä ja yhdeksän henkilökohtaista varajäsentä
Puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja valituista jäsenistä

Nuorisolautakunta:

Yhdeksän jäsentä ja yhdeksän henkilökohtaista varajäsentä
Puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja valituista jäsenistä

Opetuslautakunta:

11 jäsentä ja 11 henkilökohtaista varajäsentä, joista yhdeksän
suomenkielisestä ja kaksi ruotsinkielisestä kieliryhmästä
Puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja valituista jäsenistä

Opetuslautakunnan suomenkielinen jaosto:

Opetuslautakunnan suomenkieliset jäsenet muodostavat
suomenkielisen jaoston

Puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja valituista lautakunnan varsinaisista
jäsenistä

Opetuslautakunnan ruotsinkielinen jaosto:

Kaksi opetuslautakunnan ruotsinkielistä jäsentä varajäsenineen sekä
seitsemän lisäjäsentä ja seitsemän henkilökohtaista varalijäsentä
Puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja valituista lautakunnan varsinaisista
jäsenistä

Palmia-liikelaitoksen johtokunta:

Yhdeksän jäsentä ja yhdeksän henkilökohtaista varajäsentä
Puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja valituista jäsenistä

Pelastuslautakunta:

Yhdeksän jäsentä ja yhdeksän henkilökohtaista varajäsentä
Puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja valituista jäsenistä

Rakennuslautakunta:

Yhdeksän jäsentä ja yhdeksän henkilökohtaista varajäsentä
Puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja valituista jäsenistä

Ruotsinkielisen työväenopiston johtokunta:

Yhdeksän jäsentä ja yhdeksän henkilökohtaista varajäsentä
Puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja valituista jäsenistä

Sosiaali- ja terveyslautakunta:

13 jäsentä ja 13 henkilökohtaista varajäsentä. Vähintään yksi jäsen ja hänen varajäsenensä ruotsinkielisestä kieliryhmästä.
Puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja valituista jäsenistä

Sosiaali- ja terveyslautakunnan ensimmäinen jaosto:

Seitsemän jäsentä ja seitsemän henkilökohtaista varajäsentä
Puheenjohtaja lautakunnan varsinaisista jäsenistä sekä kuusi lisäjäsentä ja kuusi henkilökohtaista varajäsentä
Varapuheenjohtaja lisäjäsenistä

Sosiaali- ja terveyslautakunnan toinen jaosto:

Seitsemän jäsentä ja seitsemän henkilökohtaista varajäsentä
Puheenjohtaja lautakunnan varsinaisista jäsenistä sekä kuusi lisäjäsentä ja kuusi henkilökohtaista varajäsentä
Varapuheenjohtaja lisäjäsenistä

Sosiaali- ja terveyslautakunnan kolmas jaosto:

Seitsemän jäsentä ja seitsemän henkilökohtaista varajäsentä, jotka kaikki ruotsinkielisestä kieliryhmästä
Puheenjohtaja lautakunnan varsinaisista jäsenistä sekä kuusi lisäjäsentä ja kuusi henkilökohtaista varajäsentä, jotka kaikki ruotsinkielisestä kieliryhmästä
Varapuheenjohtaja lisäjäsenistä

Suomenkielisen työväenopiston johtokunta:

Yhdeksän jäsentä ja yhdeksän henkilökohtaista varajäsentä
Puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja valituista jäsenistä

Teknisen palvelun lautakunta:

Yhdeksän jäsentä ja yhdeksän henkilökohtaista varajäsentä
Puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja valituista jäsenistä

Varhaiskasvatuslautakunta:

Yhdeksän jäsentä ja yhdeksän henkilökohtaista varajäsentä
Puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja valituista jäsenistä

07.01.2013

Kj/6

Yleisten töiden lautakunta:

Yhdeksän jäsentä ja yhdeksän henkilökohtaista varajäsentä
Puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja valituista jäsenistä

Ympäristölautakunta:

Yhdeksän jäsentä ja yhdeksän henkilökohtaista varajäsentä
Puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja valituista jäsenistä

Samalla kaupunginvaltuusto päättäneen tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

Kaupunginvaltuuston on kuntalain 19 §:n mukaan tammikuussa pidettävässä kokouksessaan valittava kunnanhallituksen, tarkastuslautakunnan ja muiden lautakuntien jäsenet. Vaaleja toimitettaessa on otettava huomioon jäljempänä selostetut säännökset.

Suomen Kuntaliiton yleiskirjeet kunnanhallituksen, lautakuntien ja muiden toimielinten valinnoista (nro 19/80/2012/24.10.2012) ja kuntayhtymän toimielinten valinnoista (nro 20/80/2012/24.10.2012) sekä valtuustoryhmien ehdotusten mukainen yhdistelmä lauta- ja johtokuntiin sekä eräisiin jaostoihin valittavista luottamushenkilöistä ovat liitteenä.

Kuntalain määräykset

Kunnan toimielimet (17 §:n 1 - 4 momentti)

Kunnan toimielimiä ovat valtuuston lisäksi kunnanhallitus, lautakunnat ja johtokunnat, niiden jaostot sekä toimikunnat.

Valtuusto asettaa kunnanhallituksen sekä 71 §:ssä tarkoitetun tarkastuslautakunnan.

Valtuusto voi lisäksi asettaa

- 1 kunnanhallituksen alaisena toimivia lautakuntia pysyväisluonteisten tehtävien hoitamista varten sekä
- 2 johtokuntia liike- tai muun laitoksen taikka tehtävän hoitamista varten.

Kunnanhallituksen, lautakunnan ja johtokunnan jaostosta on soveltuvin osin voimassa, mitä asianomaisesta toimielimestä säädetään.

Toimielimen jäsenten toimikausi ja valitseminen (19 §)

Toimielimen jäsenet valitaan valtuuston toimikaudeksi, jollei valtuusto ole päättänyt lyhyemmästä toimikaudesta tai toisin ole säädetty. --

Kunnanhallituksen, tarkastuslautakunnan ja muiden lautakuntien jäsenet valitaan tammikuussa pidettävässä valtuuston kokouksessa.

Toimielimen puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat (20 §)

Valtuusto tai muu valinnan suorittava toimielin valitsee jäseniksi valituista toimielimen puheenjohtajan ja tarpeellisen määrän varapuheenjohtajia. Heidät valitaan samassa vaalitoimituksessa.

Kunnan luottamushenkilöt (32 §:n 2 momentti)

Luottamushenkilön tulee edistää kunnan ja sen asukkaiden parasta sekä toimia luottamustehtävässään arvokkaasti tehtävän edellyttämällä tavalla. Luottamushenkilön tai henkilön, joka on ehdolla muuhun luottamustoimeen kuin valtuutetuksi, on valtuuston tai asianomaisen toimielimen pyynnöstä esitettävä selvitys seikoista, joilla voi olla merkitystä hänen vaalikelpoisuutensa tai esteellisyytensä arvioinnissa.

Yleinen vaalikelpoisuus (33 §:n 1 momentti)

Vaalikelpoinen kunnan luottamustoimeen on henkilö

- 1 jonka kotikunta kyseinen kunta on,
- 2 jolla on jossakin kunnassa äänioikeus kunnallisvaaleissa sinä vuonna, jona valtuutetut valitaan tai vaali muuhun luottamustoimeen toimitetaan, ja
- 3 joka ei ole holhouksen alainen.

Vaalikelpoisuus kunnanhallitukseen (35 §)

Vaalikelpoinen kunnanhallitukseen on henkilö, joka on vaalikelpoinen valtuustoon, ei kuitenkaan

- 1 kunnan keskushallinnossa kunnanhallituksen alaisena toimiva kunnan palveluksessa oleva henkilö,
- 2 kunnan palveluksessa oleva henkilö, joka lautakunnan esittelijänä tai muuten vastaa kunnanhallituksen käsiteltäväksi tulevien asioiden valmistelusta, eikä
- 3 henkilö, joka on hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen jäsenenä taikka johtavassa ja vastuullisessa tehtävässä tai siihen rinnastettavassa asemassa liiketoimintaa harjoittavassa yhteisössä, jos kysymyksessä on sellainen yhteisö, jolle kunnanhallituksessa tavanomaisesti käsiteltävien asioiden ratkaisu on omiaan tuottamaan olennaista hyötyä tai vahinkoa.

07.01.2013

Kj/6

Henkilöstön edunvalvonnasta asianomaisessa kunnassa huolehtivan yhteisön hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen puheenjohtaja ei ole vaalikelpoinen kunnanhallitukseen. Vaalikelpoinen ei myöskään ole henkilö, joka yhteisön neuvottelijana tai muussa vastaavassa ominaisuudessa vastaa edunvalvonnasta.

Enemmistön kunnanhallituksen jäsenistä on oltava muita kuin kunnan tai kunnan määräämisvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa olevia henkilöitä.

Vaalikelpoisuus muihin toimielimiin (36 §:n 1 ja 3 momentti)

Vaalikelpoinen lautakuntaan on henkilö, joka on vaalikelpoinen valtuustoon, ei kuitenkaan

- 1 asianomaisen lautakunnan alainen kunnan palveluksessa oleva henkilö,
- 2 henkilö, joka on asianomaisen lautakunnan tehtäväalueella toimivan, kunnan määräämisvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa, eikä
- 3 henkilö, joka on hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen jäsenenä taikka johtavassa ja vastuullisessa tehtävässä tai siihen rinnastettavassa asemassa liiketoimintaa harjoittavassa yhteisössä, jos kysymyksessä on sellainen yhteisö, jolle asianomaisessa toimielimessä tavanomaisesti käsiteltävien asioiden ratkaisu on omiaan tuottamaan olennaista hyötyä tai vahinkoa.

Johtokuntaan ja toimikuntaan voidaan valita sellainenkin henkilö, joka ei ole vaalikelpoinen kunnanhallitukseen ja lautakuntaan tai jonka kotikunta kunta ei ole.

Tarkastuslautakunta (71 §:n 1 ja 4 momentti)

Valtuusto asettaa tarkastuslautakunnan toimikauttaan vastaavien vuosien hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestämistä varten. Lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan tulee olla valtuutettuja.

Vaalikelpoinen tarkastuslautakuntaan ei ole

- 1 kunnanhallituksen jäsen,
- 2 apulaispormestari,
- 3 henkilö, joka on kunnanhallituksen jäsenen, kunnanjohtajan, pormestarin tai apulaispormestarin hallintolain 28 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettu läheinen,
- 4 kuntaan tai kunnan määräämisvallassa olevaan yhteisöön tai

07.01.2013

Kj/6

- säätiöön pysyväisluonteisessa palvelussuhteessa oleva henkilö, eikä
5 henkilö, joka ei ole vaalikelpoinen kunnanhallitukseen.

Tasa-arvolain määräykset (4 a §:n 1 momentti)

Valtion komiteoissa, neuvottelukunnissa ja muissa vastaavissa toimielimissä sekä kunnallisissa toimielimissä että kuntien välisen yhteistoiminnan toimielimissä lukuun ottamatta kunnanvaltuusto ja tulee olla sekä naisia että miehiä kumpiakkin vähintään 40 prosenttia, jollei erityisistä syistä muuta johdu.

Vaalilain määräykset (13 §:n 1 ja 2 momentti)

Valtuuston on asetettava kuntaan toimikaudekseen kunnan keskusvaalilautakunta.

Kunnan keskusvaalilautakuntaan kuuluu puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja kolme muuta jäsentä sekä tarpeellinen määrä varajäseniä, joita on kuitenkin oltava vähintään viisi. Varajäsenet on asetettava siihen järjestykseen, jossa he tulevat jäsenten sijaan. Sekä jäsenten että varajäsenten tulee mahdollisuuksien mukaan edustaa kunnassa edellisissä kunnallisvaaleissa ehdokkaita asettaneita äänestäjäryhmiä. Jäsen tai varajäsen, joka keskusvaalilautakunnalle toimitetun ehdokashakemuksen mukaan on asetettu puolueen tai valitsijayhdistyksen ehdokkaaksi, ei voi osallistua keskusvaalilautakunnan työskentelyyn kyseisissä vaaleissa.

Eräiden johtosääntöjen määräyksiä toimielimistä

Kaupunginhallitus

Kaupunginhallituksen johtosäännön 2 §:n mukaan kaupunginhallituksessa on 15 jäsentä. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen.

Puheenjohtajan lisäksi kaupunginvaltuusto valitsee kaupunginhallituksen varsinaisista jäsenistä ensimmäisen ja toisen varapuheenjohtajan.

Kaupunginhallituksen toimikausi on kaksi vuotta.

Kaupunginhallituksen konsernijaosto

Kaupunginhallituksen konsernijaosto on tarkoitus valita kaupunginvaltuuston kokouksessa 30.1.2013 johtuen suunnitellun johtosääntömuutoksen tuomista muutoksista jaoston jäsenmäärään ja johtamiseen.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

07.01.2013

Kj/6

Kaupunginhallituksen sosiaali- ja terveystoimialue

Kaupunginhallituksen johtosäännön 2b §:n mukaan kaupunginvaltuusto asettaa kaupunginhallituksen sosiaali- ja terveystoimialueen. Jaostossa on 13 jäsentä. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen. Valtuusto valitsee jaoston puheenjohtajaksi kaupunginhallituksen varsinaisen jäsenen ja varapuheenjohtajaksi jaoston jäsenen. Jaoston toimikausi jatkuu siihen asti, kun sosiaali- ja terveystoimialueen ja varhaiskasvatustoimialueen ensimmäisen kerran kokoontuvat.

Tarkastustoimialue

Hallinnon ja talouden tarkastussäännön 3 §:n mukaan lautakunnassa on yhdeksän jäsentä. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen.

Opetustoimialue ja sen jaostot

Opetustoimien johtosäännön 2 §:n mukaan opetustoimialueen lautakunnassa on 11 jäsentä. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen. Lautakunnan jäsenistä yhdeksän on suomenkielisestä ja kaksi ruotsinkielisestä kieliryhmästä.

Lautakunnan suomenkieliset jäsenet muodostavat suomenkielisen jaoston. Ruotsinkieliseen jaostoon kuuluvat lautakunnan ruotsinkieliset jäsenet, joiden lisäksi jaostoon valitaan seitsemän lisäjäsentä ja jokaiselle lisäjäselle henkilökohtainen varajäsen. Lisäjäsenet ovat ruotsinkielisestä kieliryhmästä.

Kaupunginvaltuusto valitsee jaoston puheenjohtajaksi ja varapuheenjohtajaksi lautakunnan varsinaisen jäsenen.

Pelastustoimialue

Pelastustoimien johtosäännön 2 §:n mukaan pelastustoimialueen lautakunnassa on yhdeksän jäsentä. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen.

Sosiaali- ja terveystoimialue ja sen jaostot

Sosiaali- ja terveystoimien johtosäännön 2 §:n mukaan lautakunnassa on 13 jäsentä. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen. Lautakunnan jäsenistä vähintään yksi ja hänen varajäsenensä on ruotsinkielisestä kieliryhmästä.

Kaupunginvaltuusto asettaa lautakunnan toimikaudeksi ensimmäisen, toisen ja kolmannen jaoston. Jaostossa on seitsemän jäsentä. Valtuusto valitsee jaoston puheenjohtajaksi lautakunnan varsinaisen jäsenen. Puheenjohtajan varajäsenenä jaostossa toimii hänen lautakuntaan valittu varajäsenensä. Lisäksi valtuusto valitsee jaostoon

kuusi lisäjäsentä ja kullekin henkilökohtaisen varajäsenen. Valtuusto valitsee lisäjäsenistä varapuheenjohtajan jaostoon.

Kolmannen jaoston jäsenet ja lisäjäsenet on valittava ruotsinkielisestä kieliryhmästä.

Kuntalain määräykset vaalista (60 § 1 - 4 momentti)

Vaalissa tulevat valituiksi se tai ne, jotka ovat saaneet eniten ääniä.

Luottamushenkilöiden vaali toimitetaan suhteellisena, jos sitä vaatii läsnä olevista toimielimen jäsenistä vähintään määrä, joka saadaan jakamalla läsnä olevien lukumäärä valittavien lukumäärällä lisätynä yhdellä. Jos osamääräksi tulee murtoluku, se korotetaan lähinnä ylempään kokonaislukuun.

Varajäsenet valitaan samassa vaalissa kuin varsinaiset jäsenet. Jos varajäsenet ovat henkilökohtaisia, ehdokkaat on hyväksyttävä ennen vaalia ja ehdokkaana tulee olla sekä varsinainen jäsen että tämän varajäsen. Jos varajäsenet eivät ole henkilökohtaisia, valituiksi tulevat varsinaisiksi jäseniksi valittujen jälkeen seuraavaksi eniten ääniä tai korkeimmat vertausluvut saaneet ehdokkaat.

Suhteellista vaalia toimitettaessa on noudatettava soveltuvin osin, mitä kunnallisvaaleista säädetään. Lisäksi valtuusto voi antaa määräyksiä vaalin toimittamisesta. Suhteellinen vaali ja vaadittaessa myös enemmistövaali on toimitettava suljetuin lipuin.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Anna Villeneuve, ts. hallintosihteeri, puhelin: 09 310 36012
anna.villeneuve(a)hel.fi

Antti Peltonen, vs. päätösvalmisteluyksikön päällikkö, puhelin: 09 310 36018
antti.peltonen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Yhdistelmä valittavista luottamushenkilöistä
- 2 Kuntaliiton yleiskirje 19/80/2012/24.10.2012: Kunnanhallituksen lautakuntien ja muiden toimielinten valinnat
- 3 Kuntaliiton yleiskirje 20/80/2012/24.10.2012: Kuntayhtymän toimielinten valinta

Tiedoksi; Kunnallisvalitus

Lauta- ja johtokunnat sekä virastot ja liikelaitokset

07.01.2013

Kaj/1

§ 9

V Pasilan tontin 17023/2 ja tontin itäpuolisen katu- ja puistoalueen asemakaavan muuttaminen (nro 12077; Asemapäällikönkatu 1)

HEL 2011-004550 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättäneen hyväksyä 17. kaupunginosan (Pasila, Itä-Pasila) korttelin nro 17023 tontin nro 2 sekä tontin itäpuolisen katu- ja puistoalueen asemakaavan muutoksen 8.5.2012 päivätyn ja 15.11.2012 muutetun asemakaavakartan nro 12077 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilmenevin perustein.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Pirkko Vainio, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
pirkko.vainio(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12077 kartta, päivätty 8.5.2012, muutettu 15.11.2012
- 2 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12077 selostus, päivätty 8.5.2012, muutettu 15.11.2012
- 3 Sijaintikartta
- 4 Nykytilanne ja suunniteltu laajennus kuvasovituksena
- 5 Havainnekuva 8.5.2012
- 6 Vuorovaikutusraportti 8.5.2012, täydennetty 15.11.2012 ja keskustelutilaisuuden 23.11.2011 muistio
- 7 Osa päätöshistoriaa

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Otteen liitteet

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen
Esitysteksti
Liite 1
Liite 2
Liite 3
Liite 4
Liite 5

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Liite 6
Liite 7

Helsingin seudun
ympäristöpalvelut-
kuntayhtymä/Vesihuolto

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäne esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättäne hyväksyä 17. kaupunginosan (Pasila, Itä-Pasila) korttelin nro 17023 tontin nro 2 sekä tontin itäpuolisen katu- ja puistoalueen asemakaavan muutoksen 8.5.2012 päivätyn ja 15.11.2012 muutetun asemakaavakartan nro 12077 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilmenevin perustein.

Tiivistelmä

Alue sijaitsee Itä-Pasilassa Asemapäällikönkadun itäpäässä Mäkelänkatua reunustavan puiston vieressä.

Kaava-alue on kaupungin omistamaa maata, josta tontti 17023/2 on vuokrattu pysyväisluonteisesti kaavamutoksen hakijalle Suomen Nuorisoyhteisö Allianssi ry:lle.

Helsingin yleiskaava 2002:ssa alue on kerrostalovaltaista asumisen/toimitilan aluetta.

Alueella on voimassa asemakaavat nro 11463 ja nro 6688.

Suunnittelualueella tontilla 17023/2 sijaitsee Suomen Nuorisoyhteistyö Allianssi ry:n omistama vuonna 1976 valmistunut 4-kerroksinen toimistorakennus. Saman korttelin tontilla 3 on Helsingin seudun opiskelija-asuntosäätiön (HOAS) 1976 rakennettu 7–8-kerroksinen opiskelija-asuntolarakennus.

Asemakaavan muutoksen lähtökohtana ja tavoitteena on mahdollistaa olemassa olevan toimistorakennuksen laajentaminen ja korottaminen. Käyttötarkoitus säilyy nykyisenä.

Tontilla 17023/2 rakennusoikeus kasvaa 1 930 k-m²:stä 3 550 k-m²:iin.

Suunnittelun vaiheet ja vuorovaikutus

Osallistuminen ja vuorovaikutus on järjestetty liitteenä olevan osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaisesti. Sitä sekä kaavan lähtökohtia ja tavoitteita esiteltiin yleisötilaisuudessa 23.11.2011.

Asemakaavaehdotuksesta ei ole tehty muistutuksia eikä lausunnonantajilla ole ollut erityistä huomautettavaa. Kaavakarttaan on nähtävilläpidon jälkeen tehty teknisuonteinen tarkistus.

Kiinteistövirastosta saadun tiedon mukaan asemakaavan muutosehdotuksen saatua lainvoiman vuokrasopimus muutetaan vastaamaan uutta asemakaavaa ja LPA-tontista tehdään uusi vuokrasopimus vuokralaisen kanssa.

Esittelijä

Esitys on kaupunkisuunnittelulautakunnan ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Pirkko Vainio, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
pirkko.vainio(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12077 kartta, päivätty 8.5.2012, muutettu 15.11.2012
- 2 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12077 selostus, päivätty 8.5.2012, muutettu 15.11.2012
- 3 Sijaintikartta
- 4 Nykytilanne ja suunniteltu laajennus kuvasovituksena
- 5 Havainnekuva 8.5.2012
- 6 Vuorovaikutusraportti 8.5.2012, täydennetty 15.11.2012 ja keskustelutilaisuuden 23.11.2011 muistio
- 7 Osa päätöshistoriaa

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Otteen liitteet

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen
Esitysteksti
Liite 1
Liite 2
Liite 3
Liite 4
Liite 5
Liite 6
Liite 7

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637
Alvno
FI02012566

07.01.2013

Kaj/1

Helsingin seudun
ympäristöpalvelut-
kuntayhtymä/Vesihuolto

Tiedoksi

Kaupunkisuunnittelulautakunta
Kiinteistölautakunta
Rakennuslautakunta
Yleisten töiden lautakunta
Kaupunginmuseo
Helsingin Energia -liikelaitos
Pelastuslautakunta
Ympäristölautakunta

Päätöshistoria

Yleisten töiden lautakunta 14.08.2012 § 354

HEL 2011-004550 T 10 03 03

Päätös

Yleisten töiden lautakunta päätti antaa kaupunkisuunnitteluvirastolle seuraavan lausunnon:

Yleisten töiden lautakunta puoltaa asemakaavan muutosehdotuksen hyväksymistä. Asemakaavan muutosehdotuksesta ei aiheudu kustannuksia rakennusvirastolle.

Esittelijä

kaupunginarkkitehti
Jukka Kauto

Lisätiedot

Petri Arponen, aluesuunnittelija, puhelin: 310 38440
petri.arponen(a)hel.fi

Kaupunginmuseo Kulttuuriympäristöyksikkö 9.7.2012

HEL 2011-004550 T 10 03 03

Kaupunkisuunnitteluviraston lausuntopyyntö 21.5.2012

Kaupunkisuunnitteluvirastossa valmistellaan asemakaavan muutosta Itä-Pasilassa, Allianssin tontilla osoitteessa Asemapäällikönkatu 1. Kaupunginmuseo tarkastelee hanketta rakennetun kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Asemapäällikönkatu 1 kiinteistö on arkkitehtitoimisto Arto Sipinen ky:n vuonna 1977 suunnittelema. Rakennus edustaa konstruktivistista arkkitehtuurisuuntausta ja se on rakennettu betonista. Rakennuksen elementtirakenteiseen julkisivuun kuvastuu kantava runkorakenne palkkeineen ja pilareineen. Modulaarinen runkorakenne rytmittää julkisivun nauhamaisia ikkunarivejä ja uritettuja betonipintoja. Pohjakerroksen seinäpinta on vedetty sisään, mikä korostaa sen avointa, kantavaa luonnetta. Nelikerroksisen rakennuksen massoittelu ja detaljointi on punnittua. Kaupunginmuseon arvion mukaan uudempaa arkkitehtuuria edustava Asemapäällikönkatu 1 kiinteistö sisältää rakennushistoriallisia arvoja, joita kiinteistöä ylläpitäessä ja kehitettäessä tulee huomioida. Rakennus on edustava esimerkki rakennusaikansa ja suunnittelijansa korkeatasoisesta arkkitehtuurista. Kohteesta on laadittu hankkeen pohjatiedoiksi rakennushistoriallinen selvitys.

Asemakaavan valmistelussa on huomioitu kaupunginmuseon aiemmat luonnosvaiheen kommentit. Rakennushistoriallinen selvitys on laadittu ja paikoituksen järjestämisen vaikutukset puistoalueelle on tutkittu. Asemakaavamerkintöihin liittyy määräys uuden julkisivuverhouksen horisontaalista ilmeestä. Rakennuksen alkuperäiset rakenteet säilyvät ulkoasun osalta. Tavoiteltavaa on että erityisesti vanhan Allianssitalon lisäkerrosten toteutussuunnittelussa eri kerrostumien vaikutus julkisivusuunnittelussa olisi edelleen havaittavissa, ja rakennuksen historialliset kerrostumat näiltä osin jatkossakin koettavissa.

Lisätiedot

Lindqvist Mikko, tutkija, puhelin: +358 9 310 36973
mikko.lindqvist(a)hel.fi

Helsingin Energia -liikelaitos 29.6.2012

HEL 2011-004550 T 10 03 03

Helsingin Energian lausunto on liitteessä 1.

Lisätiedot

Kivirinne Jouni, Yleissuunnitteluinsinööri, puhelin: +358 9 617 2936
jouni.kivirinne(a)helen.fi

Pelastuslautakunta 19.06.2012 § 99

HEL 2011-004550 T 10 03 03

Päätös

Pelastuslautakunta päätti todeta, että sillä ei ole huomautettavaa pelastustoimen osalta koskien 17. kaupunginosan (Pasila), korttelin

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

17023, tontin 2, sekä katu- ja puistoalueiden asemakaavan muutosesitykseen.

Esittelijä

va pelastuskomentaja
Jorma Lilja

Lisätiedot

Juha Rintala, vanhempi palotarkastaja, puhelin: 310 31235
juha.rintala(a)hel.fi

Kiinteistövirasto 18.6.2012

HEL 2011-004550 T 10 03 03

Kiinteistökartta G4 T3, Asemapäällikönkatu 1

Kiinteistövirasto toteaa 13. kaupunginosan (Pasila) korttelin nro 17023 tontin 2 sekä katu- ja puistoalueen asemakaavan muutosehdotuksesta nro 12077 seuraavaa:

Tontilla olevan rakennuksen omistaa Suomen Nuorisoyhteistyö Allianssi ry ja tontti on vuokrattu 31.12.2035 päättyvin sopimuksin. Asemakaavan muutosehdotuksen saatua lainvoiman vuokrasopimusta tullaan muuttamaan vastaamaan uutta asemakaavaa. Lisäksi LPA-tontista tehdään uusi vuokrasopimus vuokralaisen kanssa.

Kiinteistövirastolla ei ole huomauttamista kaavamuutosehdotukseen.

Lisätiedot

Aaltonen Ilkka, tonttiasiamies, puhelin: 310 31488
ilkka.aaltonen(a)hel.fi

Ympäristölautakunta 12.06.2012 § 199

HEL 2011-004550 T 10 03 03

Päätös

Ympäristölautakunta päätti, että lausunnon antaa ympäristölautakunta.

Käsittely

12.06.2012 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Lauri Alhojärvi: Muutetaan ehdotusta siten, että lausunnon antaa ympäristölautakunta.

Kukaan ei vastustanut ehdotusta, joten lautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Lauri Alhojärven ehdotuksen.

Esittelijä

ympäristöpäällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Eeva Pitkänen, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 31517
eeva.pitkanen(a)hel.fi

Kaupunkisuunnittelulautakunta 08.05.2012 § 171

HEL 2011-004550 T 10 03 03

Ksv 0871_2, Asemapäällikönkatu 1, karttaruutu G4

Päätös

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti

- lähettää 8.5.2012 päivätyn 17. kaupunginosan (Pasila, Itä-Pasila) korttelin 17023 tontin 2 sekä katu- ja puistoalueen asemakaavan muutosehdotuksen nro 12077 kaupunginhallitukselle puoltaen sen hyväksymistä.

Samalla lautakunta päätti esittää kaupunginhallitukselle, että asemakaavan muutosehdotus asetetaan nähtäville 30 päiväksi maankäyttö- ja rakennusasetuksen 27 §:n mukaisesti.

Lisäksi lautakunta päätti kehottaa kaupunkisuunnitteluvirastoa perimään hakijalta Kustannukset-liitteen mukaiset asemakaavan laatimis- ja käsittelykustannukset asemakaavan hyväksymisen jälkeen.

Päätösjakelu:

- kaupunginhallitus
- hallintokeskus/Kaj:n rooteli *****
- laskutus, hallintokeskus *****
- laskutus, kaupunkisuunnitteluvirasto *****

Käsittely

08.05.2012 Ehdotuksen mukaan

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti todeta, ettei Matti Niemi esteellisenä osallistunut asian käsittelyyn eikä ollut läsnä sitä käsiteltäessä.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Esittelijä

vs. asemakaavapäällikkö
Annukka Lindroos

Lisätiedot

Anna-Maija Sohn, arkkitehti, puhelin: 310 37448
anna-maija.sohn(a)hel.fi
Anu Lamminpää, maisema-arkkitehti, puhelin: 310 37258
anu.lamminpaa(a)hel.fi
Timo Lepistö, projektipäällikkö, puhelin: 310 37232
timo.lepisto(a)hel.fi
Ville Purma, arkkitehti, puhelin: 310 37261
ville.purma(a)hel.fi
Riitta Salastie, arkkitehti, rakennussuojelu, puhelin: 310 37218
riitta.salastie(a)hel.fi
Peik Salonen, insinööri, teknistaloudellinen suunnittelu, puhelin: 310 37248
peik.salonen(a)hel.fi
Harri Verkamo, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37127
harri.verkamo(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

07.01.2013

Kaj/2

§ 10

V Lauttasaaren tontin 31117/7 ja katualueen asemakaavan muuttaminen (nro 12084; Heikkiläntie 6, Perttulantie 2)

HEL 2011-002538 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättäneen hyväksyä 31. kaupunginosan (Lauttasaari) korttelin nro 31117 tontin nro 7 ja katualueen asemakaavan muutoksen 22.11.2011 päivätyn asemakaavakartan nro 12084 ja 2.11.2012 muutettujen asemakaavamääräysten mukaisena ja asemakaavaselistuksesta ilmenevin perustein.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Pirkko Vainio, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
pirkko.vainio(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12084 kartta, päivätty 22.11.2011, muutettu 2.11.2012
- 2 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12084 selostus, päivätty 22.11.2011 (päivitetty kokouksen 22.11.2011 mukaiseksi)
- 3 Sijaintikartta
- 4 Nykytilanne
- 5 Havainnekuva
- 6 Vuorovaikutusraportti 22.11.2011, täydennetty 2.11.2012
- 7 Lauttasaari-Seura ry:n kannanotto
- 8 Osa päätöshistoriaa

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Otteen liitteet

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen
Esitysteksti
Liite 1
Liite 2
Liite 3
Liite 4
Liite 5

Lauttasaari-Seura ry
Helsingin seudun
ympäristöpalvelut-
kuntayhtymä/Vesihuolto

Liite 6
Liite 7
Kunnallisvalitus, yleiskaavan,
asemakaavan,
rakennusjärjestyksen
hyväksyminen

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäne esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättäne hyväksyä 31. kaupunginosan (Lauttasaari) korttelin nro 31117 tontin nro 7 ja katualueen asemakaavan muutoksen 22.11.2011 päivätyn asemakaavakartan nro 12084 ja 2.11.2012 muutettujen asemakaavamääräysten mukaisena ja asemakaavaselistuksesta ilmenevin perustein.

Tiivistelmä

Alue sijaitsee Lauttasaarella, Vattuniemessä, osoitteessa Heikkiläntie 6, Perttulantie 2.

Tontti on yksityisomistuksessa.

Tontin omistaja on hakenut asemakaavan muuttamista siten, että rakennus voidaan muuttaa asuinkäyttöön.

Helsingin yleiskaava 2002:ssa alue on kerrostalovaltaista asumisen ja toimitilan aluetta.

Tontilla on voimassa asemakaava nro 8880. Kaavassa tontti on teollisuus- ja varastorakennusten korttelialuetta (T), jolla saa olla enintään 25 % toimisto- ja 10 % opetus-, tutkimus ja myyntinäyttelytilaa. Tonttitehokkuusluku on $e = 2.2$ ja tontin rakennusoikeus 4 935 kerrosneliometriä.

Tontilla on vuonna 1947 valmistunut viisikerroksinen teollisuus- ja varastorakennus. Rakennuksen kerrosala on rekisteritietojen mukaan 5 500 kerrosneliometriä.

Asemakaavan muutos mahdollistaa teollisuus- ja varastorakennusten tontin 31117/7 (T) muuttamisen asuinkerrostalojen tontiksi (AK). Tontille suunnitellaan loft-tyyppisiä asuinhuoneistoja. Asemakaavan muutosehdotuksen rakennusoikeus on 5 800 kerrosneliometriä, jossa on lisäystä nykyiseen asemakaavaan 865 kerrosneliometriä.

Tonttitehokkuusluku on $e = 2,59$. Kaikki 46 autopaikkaa tulee sijoittaa rakennukseen ja maanalaisiin tiloihin tontilla.

Arkkitehti Else Aropaltion suunnittelema rakennus on rakennustaiteellisesti ja kaupunkikuvallisesti arvokas ja se suojellaan sr-2-määräyksellä.

Suunnittelun vaiheet ja vuorovaikutus

Osallistuminen ja vuorovaikutus on järjestetty osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaisesti.

Viranomaisten kannanotot kohdistuivat maaperän ja rakennuksen rakenteiden pilaantuneisuuteen ja kunnostustarpeeseen, meluntorjuntatoimien riittävyteen ja katualueella sijaitsevaan portaikkoon. Kannanotot on otettu huomioon kaavaehdotusta valmisteltaessa.

Muutosluonnokseen kohdistunut mielipide on kaavoitustyössä otettu huomioon siten, että asemakaavassa on asuinkäyttöön muutettavan rakennuksen ääneneristävyyismääräys.

Liitteenä olevassa vuorovaikutusraportissa esitetään tiivistelmät viranomaisten kannanotoista ja lausunnoista sekä niiden vastineet laajemmin.

Kaavakarttaan on lisätty pilaantuneiden rakenteiden puhdistamista koskeva määräys.

Asemakaavamuutosta koskeva maankäyttösopimus on esityslistan oheismateriaalina.

Esittelijä

Esitys on kaupunkisuunnittelulautakunnan ehdotuksen mukainen.

Esityslistan liitteenä on Lauttasaari-seura ry:n kirje, jossa esitetään kaavamuutoksen hylkäämistä.

Esittelijä toteaa, että kaupunkisuunnittelulautakunta on 23.3.2006 hyväksynyt Vattuniemen keskeisten toimitilatonttien kehittämistä koskevat periaatteet, joiden mukaan tontti voidaan muuttaa asuinkäyttöön, mikäli rakennus säilytetään.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Pirkko Vainio, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
pirkko.vainio(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12084 kartta, päivätty 22.11.2011, muutettu 2.11.2012
- 2 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12084 selostus, päivätty 22.11.2011 (päivitetty kokouksen 22.11.2011 mukaiseksi)
- 3 Sijaintikartta
- 4 Nykytilanne
- 5 Havainnekuva
- 6 Vuorovaikutusraportti 22.11.2011, täydennetty 2.11.2012
- 7 Lauttasaari-Seura ry:n kannanotto
- 8 Osa päätöshistoriaa

Oheismateriaali

- 1 Ilmakuva
- 2 Maankäyttösopimus

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Lauttasaari-Seura ry

Helsingin seudun
ympäristöpalvelut-
kuntayhtymä/Vesihuolto

Otteen liitteet

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Esitysteksti

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Liite 4

Liite 5

Liite 6

Liite 7

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Tiedoksi

Kaupunkisuunnittelulautakunta
Kiinteistölautakunta
Rakennuslautakunta
Helsingin Energia -liikelaitos
Kaupunginmuseo
Yleisten töiden lautakunta
Pelastuslautakunta

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

07.01.2013

Kaj/2

Ympäristölautakunta

Päätöshistoria

Yksikön päällikkö 11.4.2012

HEL 2011-002538 T 10 03 03

Kaupunginmuseo on päättänyt antaa seuraavan lausunnon. Asemakaavan muutos koskee Kiinteistö Oy Metallin rakennusta Lauttasaaren Vattuniemessä, osoitteessa Heikkiläntie 6, korttelin 31117 tontilla 7. Tontilla sijaitseva entinen teollisuusrakennus muutetaan asuinkäyttöön. Autopaikat sijoitetaan rakennuksen kellarikerrokseen, jota laajennetaan pihan alle. Ajo kellariin ohjataan Perttulantieltä.

Arkkitehti Else Aropaltion suunnittelema teollisuusrakennus valmistui vuonna 1947. Siinä on alun perin toiminut tekstiilitehdas, ensimmäisessä kerroksessa on ollut varikko ja korjaamotiloja.

Vattuniemen alueen teollisuus-, varasto- ja toimistorakennusten inventoinnissa (2010) rakennus on arvoitettu. Se arkkitehtuuriltaan, kaupunkikuvaltaan ja historialliselta arvoltaan merkittävä rakennus. Rakennuksella on historiallista arvoa yhtenä Vattuniemen rakennuskannan vanhimpana edustajana ja osana alueen teollista historiaa. Se on kaupunkikuvallisesti näkyvällä paikalla ja luo omalta osaltaan alueelle myönteistä ilmettä. Arkkitehtuuriltaan rakennus ilmentää hyvin käyttötarkoitustaan ja rakentamisajankohdan rakentamistapaa. Se on hyvin säilyttänyt alkuperäiset arkkitehtoniset ominaispiirteensä. Rakennus on saanut asemakaavan muutoksessa sr-2 merkinnän, jossa on määrätty mm. uusista parvekkeista.

Kaupunginmuseolla ei ole huomautettavaa asemakaavan muutosehdotuksesta.

Lisätiedot

Saresto Sari, tutkija, puhelin: +358 9 310 36483
sari.saresto(a)hel.fi

Kiinteistölautakunta 08.03.2012 § 134

HEL 2011-002538 T 10 03 03

Kiinteistökartta F2 T3, Heikkiläntie 6

Päätös

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Lautakunta päätti antaa kaupunkisuunnittelulautakunnalle Lauttasaaren korttelin nro 31117 tontin nro 7 asemakaavan muutosehdotuksesta nro 12084 seuraavan lausunnon:

Lautakunta toteaa, että aloitteen asemakaavan muuttamisesta on tehnyt tontin 31117/7 omistaja Tehdaskiinteistö Metalli Oy, jonka koko osakekanta on Auratum Kiinteistöt Oy:n omistuksessa.

Kaavamuutoksen tavoitteena on suojella tontilla sijaitseva teollisuus- ja varastorakennus ja muuttaa rakennus asuinkäyttöön.

Teollisuus- ja varastorakennusten (T) tontista 31117/7 muodostetaan asuinkerrostalojen tontti (AK). Tontin rakennusoikeus on 5 800 k-m² ja tonttitehokkuus e = 2,59. Asuntojen keskipinta-alan tulee olla 75 huoneistoneliometriä. Autopaikat tulee sijoittaa rakennukseen ja maanalaisiin tiloihin tontilla.

Kaavamuutos korottaa Tehdaskiinteistö Metalli Oy:n omistaman tontin 31117/7 arvoa merkittävästi, joten kaupunginhallituksen 9.2.2004 tekemän maapoliittisen päätöksen mukaiset neuvottelut tulee käydä tontin omistajan kanssa. Kaavamuutoksen käsittelyä ei tulisi jatkaa ennen kuin tontin omistajan kanssa on tehty sopimus.

Lautakunnalla ei ole huomauttamista itse kaavamuutosehdotuksen johdosta.

Esittelijä

osastopäällikkö
Juhani Tuuttila

Lisätiedot

Kirsi Federley, insinööri, puhelin: 310 36451
kirsi.federley(a)hel.fi
Esko Patrikainen, apulaisosastopäällikkö, puhelin: 310 36471
esko.patrikainen(a)hel.fi

Yleisten töiden lautakunta 07.02.2012 § 59

HEL 2011-002538 T 10 03 03

Päätös

Yleisten töiden lautakunta päätti antaa kaupunkisuunnitteluvirastolle seuraavan lausunnon:

Kaavaa ja maankäyttösopimusta valmisteltaessa on sovittava siitä, että kiinteistöä palvelevien portaiden hoito ja kunnossapitovastuu kuuluu kiinteistölle. Portaiden hoidosta ja kunnossapidosta on solmittava rasitesopimus tai muutettava kaavassa tontin rajaa niin, että portaat sijaitsevat tontilla.

Asemakaavasta ei aiheudu kuluja rakennusvirastolle, jos sopimus portaiden hoidosta solmitaan kiinteistön kanssa.

Yleisten töiden lautakunta puoltaa asemakaavan muutosehdotuksen hyväksymistä edellä esitetyin huomautuksin.

Esittelijä

kaupunginarkkitehti
Jukka Kauto

Lisätiedot

Jukka Kauto, kaupunginarkkitehti, puhelin: 310 38802
jukka.kauto(a)hel.fi

Marko Jylhänlehto, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 38237
marko.jylhanlehto(a)hel.fi

Anu Kiiskinen, aluesuunnittelija, eteläinen suurpiiri, puhelin: 310 38419
anu.kiiskinen(a)hel.fi

Ympäristölautakunta 31.01.2012 § 33

HEL 2011-002538 T 10 03 03

Päätös

Kaavoituksen yhteydessä on selvitetty katumelun leviämistä ja maaperän pilaantuneisuutta kiinteistössä. Selvitysten perusteella kaavaehdotukseen on lisätty meluntorjuntaa ja maaperän kunnostusta koskevia määräyksiä.

Vanhan teollisuusrakennuksen muuttaminen asumiseen edellyttää myös rakenteiden mahdollisen pilaantuneisuuden selvittämistä ja arviointia. Maaperätutkimuksissa on todettu piha-alueiden pilaantuneisuuden lisäksi rakennuksen lattialaattarakenteissa korkeita öljyhiilivetypitoisuuksia. Pilaantuneisuus johtuu alakerran aiemmista korjaamotoiminnoista. Myös tehtaan muiden kerrosten rakenteiden kunto on tarpeen selvittää. Haitta-aineet ja mikrobivauriot tai -riskit vanhoissa rakenteissa voivat edellyttää kunnostustoimia, kun rakennus peruskorjataan asuinkäyttöön.

Asemakaavaehdotuksessa rakennus on merkitty sr-2-merkinnällä kaupunkikuvallisesti, rakennustaiteellisesti ja historiallisesti arvokkaaksi kohteeksi. Kaavamääräysten mukaan ”rakennusta tai sen osaa ei saa purkaa eikä siinä saa tehdä sellaisia korjaus-, muutos- tai lisärakentamistöitä, jotka heikentävät rakennuksen rakennustaiteellisia, historiallisia tai kaupunkikuvallisia arvoja tai muuttavat arkkitehtuurin ominaispiirteitä. Korjaamisen lähtökohtana tulee olla rakennuksen alkuperäisten tai niihin verrattavien rakenteiden säilyttäminen. Mikäli alkuperäisiä rakennusosia joudutaan pakottavista syistä uusimaan, se tulee tehdä alkuperäistoteutuksen mukaisesti.” Ympäristölautakunnan

mielestä asemakaavamääräyksiä on tarpeen täydentää siten, että niissä mahdollisten terveyshaittojen ehkäisemiseksi myös veloitetaan kunnostamaan pilaantuneet rakenteet.

Esittelijä

ympäristötutkimuspäällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Eeva Pitkänen, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 31517
eeva.pitkanen(a)hel.fi

Pelastuslautakunta 03.01.2012 § 8

HEL 2011-002538 T 10 03 03

Päätös

Pelastuslautakunta päätti todeta, ettei sillä ole huomautettavaa 31. kaupunginosan (Lauttasaari) korttelin 31117/7 ja katualueen asemakaavan muutosehdotukseen nro 12084.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua. Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 91§.

Esittelijä

pelastuskomentaja vs.
Kari Virtanen

Lisätiedot

Raila Hoivanen, vanhempi palotarkastaja, puhelin: 310 31233
raila.hoivanen(a)hel.fi

Kaupunkisuunnittelulautakunta 22.11.2011 § 375

HEL 2011-002538 T 10 03 03

Ksv 0790_13, Heikkiläntie 6, Perttulantie 2, karttaruutu F2

Päätös

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti

- lähettää 22.11.2011 päivätyn 31. kaupunginosan (Lauttasaari) tontin 31117/7 ja katualueen asemakaavan muutosehdotuksen nro 12084 kaupunginhallitukselle puoltaen sen hyväksymistä
- antaa vuorovaikutusraportin mukaiset vastaukset esitettyihin mielipiteisiin.

Samalla lautakunta päätti esittää kaupunginhallitukselle, että asemakaavan muutosehdotus asetetaan nähtäville 30 päiväksi maankäyttö- ja rakennusasetuksen 27 §:n mukaisesti.

Lisäksi lautakunta päätti kehottaa kaupunkisuunnitteluvirastoa perimään hakijalta Kustannukset-liitteen mukaiset asemakaavan laatimis- ja käsittelykustannukset asemakaavan hyväksymisen jälkeen.

Päätösjakelu:

- kaupunginhallitus
- hallintokeskus, Kaj:n rooteli *****
- laskutus, Halke *****
- laskutus, Ksv *****

Käsittely

22.11.2011 Ehdotuksen mukaan

Päätös syntyi kahden äänestyksen jälkeen.

Palautusehdotus:

Holopainen Mari: Palautusehdotus: Lautakunta palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi siten, että pysäköintipaikkojen määrää vähennetään vastaamaan alueen hyviä joukkoliikenneyhteyksiä.

Kannattajat: Modig Silvia

Vastaehdotus:

Männistö Lasse: Vastaehdotus: Asemakaavamääräyksistä ja -merkinnöistä poistetaan vaatimus asuntojen 75 neliön keskipinta-alasta.

Kannattajat: Palmroth-Leino Elina

1. Äänestys

JAA-ehdotus: Asian käsittelyä jatketaan

Ei-ehdotus: Palautusehdotus: Lautakunta palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi siten, että pysäköintipaikkojen määrää vähennetään vastaamaan alueen hyviä joukkoliikenneyhteyksiä.

Jaa-äännet: 5

Arja Karhuvaara, Matti Niemi, Elina Palmroth-Leino, Heli Puura, Lasse Männistö

Ei-äännet: 2

Mari Holopainen, Silvia Modig

07.01.2013

Kaj/2

Tyhjä-äännet: 0

Poissa: 2

Stefan Johansson, Osmo Soininvaara

Suoritettussa äänestyksessä lautakunta päätti jatkaa asian käsittelyä äänin 5-2. Kaksi oli poissa.

2. Äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Vastaehdotus: Asemakaavamääräyksistä ja -merkinnöistä poistetaan vaatimus asuntojen 75 neliön keskipinta-alasta.

Jaa-äännet: 4

Mari Holopainen, Silvia Modig, Matti Niemi, Heli Puura

Ei-äännet: 3

Arja Karhuvaara, Elina Palmroth-Leino, Lasse Männistö

Tyhjä-äännet: 0

Poissa: 2

Stefan Johansson, Osmo Soininvaara

Suoritettussa äänestyksessä esittelijän ehdotus voitti äänin 4-3. Kaksi oli poissa.

Esittelijä

asemakaava-arkkitehti
Annukka Lindroos

Lisätiedot

Martin Bunders, arkkitehti, puhelin: 310 37203

[martin.bunders\(a\)hel.fi](mailto:martin.bunders(a)hel.fi)

Bernitz Olga, liikenneinsinööri, liikennesuunnittelu, puhelin: 310 37280

[olga.bernitz\(a\)hel.fi](mailto:olga.bernitz(a)hel.fi)

Makkonen Leena, arkkitehti, rakennussuojelu, puhelin: 310 37262

[leena.makkonen\(a\)hel.fi](mailto:leena.makkonen(a)hel.fi)

Neuvonen Matti, diplomi-insinööri, teknistaloudellinen suunnittelu, puhelin: 310 37311

[matti.neuvonen\(a\)hel.fi](mailto:matti.neuvonen(a)hel.fi)

Tyynilä Satu, toimistopäällikkö, puhelin: 310 37187

[satu.tyynila\(a\)hel.fi](mailto:satu.tyynila(a)hel.fi)

07.01.2013

Stj/1

§ 11

V Jäsenten valitseminen Helsingin- ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymän valtuustoon vuonna 2013 alkavaksi toimikaudeksi

Pöydälle 07.01.2013

HEL 2012-015817 T 00 01 06

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Laura Rätty

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Otteet

Ote

Helsingin ja Uudenmaan
sairaanhoitopiirin kuntayhtymä
Päätöksessä mainitut

Otteen liitteet

Kunnallisvalitus, valtuusto
Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättäneen valita vuonna 2013 alkavaksi toimikaudeksi viisi jäsentä ja viisi henkilökohtaista varajäsentä Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymän valtuustoon seuraavasti:

Jäsenet

Varajäsenet

_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

Esittelijä

Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri toteaa (20.11.2012) esityslistan liitteenä olevassa kirjeessään mm., että Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin jäsenkuntien valtuustot valitsevat perussopimuksen mukaan valtuustoon 2 - 5 jäsentä sekä kullekin henkilökohtaisen varajäsenen kunnanvaltuustojen toimikautta vastaavaksi ajaksi. Valtuuston jäsenten lukumäärä määräytyy jäsenkuntien peruspääomaosuuksien mukaisessa suhteessa. Kunta, jonka peruspääomaosuus on alle 8 % peruspääomasta, on oikeutettu valitsemaan valtuustoon 2 jäsentä. Kunta, jonka peruspääomaosuus on vähintään 8 % peruspääomasta, on oikeutettu valitsemaan valtuustoon enintään 3 jäsentä. Mikäli kunnan peruspääomaosuus on vähintään 25 %, kunta on oikeutettu valitsemaan valtuustoon 5 jäsentä. Helsinki on oikeutettu valitsemaan valtuustoon 5 jäsentä, Espoo ja Vantaa 3 jäsentä ja muut jäsenkunnat 2 jäsentä.

Helsingin yliopistolla on perussopimuksen mukaan oikeus nimetä valtuustoon 2 jäsentä ja heidän henkilökohtaiset varajäsenensä. Helsingin yliopiston edustajien äänimäärä on 10 % kuntien valtuustoon valitsemien jäsenten yhteenlasketusta äänimäärästä.

Perussopimuksen mukaan jäsenkunnan valtuustoon valitsemien jäsenten yhteinen äänimäärä vastaa kunnan suhteellista osuutta viimeksi hyväksytyin tilinpäätöksen mukaisesta pääomasta.

Valittaessa edustajia Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin valtuustoon tulee ottaa huomioon, että noudatetaan tasa-arvolain 4 a §:n 1 momentin säännöksiä.

Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin jäsenkuntia ja Helsingin yliopistoa pyydetään ilmoittamaan edustajansa valtuustoon vuonna 2013 alkavaksi toimikaudeksi 28.2.2013 mennessä.

Valtuuston ensimmäinen kokous on tarkoitus pitää 27.3.2013. Ensimmäisessä valtuuston kokouksessa on valtuuston puheenjohtajiston vaali sekä hallituksen, sairaanhoitoalueiden lautakuntien, psykiatrisen sairaanhoidon lautakunnan ja vähemmistökielisen lautakunnan vaalit.

Kaupunginhallitus toteaa, että tasa-arvolain 4 a §:n 1 momentin mukaan jäseniksi tulee valita sekä miehiä että naisia, kumpiakin vähintään 40 %, jollei erityisistä syistä muuta johdu.

Samalla kaupunginhallitus toteaa liitteenä olevaan sairaanhoitopiirin kirjeeseen viitaten, että kaupunginvaltuusto on 7.11.2012 § 366 tehnyt tarvittavan päätöksen perussopimuksen 2 ja 4 §:ien muuttamisesta Karjalohjan, Nummi-Pusulän ja Lohjan kuntaliitosten johdosta.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alvno
FI02012566

07.01.2013

Stj/1

Laura Rätty

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin valtuuston jäsenten ilmoittaminen

Otteet

Ote

Helsingin ja Uudenmaan
sairaanhoitopiirin kuntayhtymä
Päätöksessä mainitut

Otteen liitteet

Kunnallisvalitus, valtuusto
Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Taloushallintopalvelut

07.01.2013

Stj/2

§ 12

V Jäsenten nimeäminen Kårkulla samkommun -nimisen kuntayhtymän valtuustoon vuonna 2013 alkavaksi kaudeksi

Pöydälle 07.01.2013

HEL 2012-017179 T 00 01 06

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Laura Rätty

Lisätiedot

Olli Hari, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36048
olli.hari(a)hel.fi

Otteet

Ote

Kårkulla samkommun
Päätöksessä mainitut

Otteen liitteet

Kunnallisvalitus, valtuusto
Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättäneen valita vuonna 2013 alkavaksi toimikaudeksi Kårkulla samkommun -nimisen kuntayhtymän valtuustoon kolme jäsentä ja heille henkilökohtaiset varajäsenet seuraavasti:

Jäsenet

Henkilökohtaiset
varajäsenet

_____
_____
_____

Esittelijä

Kårkulla samkommun on kehitysvammaisten erityishuollosta annetussa laissa tarkoitettu kuntayhtymä, jonka tarkoituksena on jäsenkuntiensa

ruotsinkielisen väestön erityishuollon järjestäminen. Helsinki on kuntayhtymän jäsen.

Helsingin kaupungilla on perussopimuksen mukaan oikeus valita kuntayhtymän valtuustoon kolme jäsentä ja heille henkilökohtaiset varajäsenet. Kuntayhtymän valtuuston toimikausi on neljä vuotta.

Jäsenten valinnassa tulee noudattaa tasa-arvolain 4 a §:n 1 momentin mukaista kiintiöperiaatetta eli toimitielimessä tulee olla sekä naisia että miehiä kumpiakin vähintään 40 prosenttia, jollei erityisistä syistä muuta johdu.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Laura Rätty

Lisätiedot

Olli Hari, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36048
olli.hari(a)hel.fi

Otteet

Ote

Kårkulla samkommun
Pååtöksessä mainitut

Otteen liitteet

Kunnallisvalitus, valtuusto
Kunnallisvalitus, valtuusto

07.01.2013

Kj/3

§ 13

Kaupungin hallintoelinten kokousajat ja pöytäkirjat sekä päätösten saattaminen kaupunginhallituksen tietoon vuonna 2013

HEL 2012-016993 T 00 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti antaa lauta- ja johtokunnille sekä virastoille ja liikelaitoksille seuraavat ohjeet:

Toimielinten päätösten sekä ottokelpoisten viranhaltijapäätösten ilmoittaminen

Tiedottajan laatima päätöstiedote toimielimen tekemistä päätöksistä julkaistaan kaupungin verkkosivuilla mahdollisimman pian kokouksen jälkeen.

Kopio toimielimen pöytäkirjasta on toimitettava kaupunginjohtajalle ja asianomaiselle apulaiskaupunginjohtajalle kolmen päivän kuluessa kokouksesta.

Kaupunginhallituksen alaisten viranhaltijoiden on kolmen päivän kuluessa päätöksen tekemisestä ilmoitettava ottoharkintaan kuuluvista päätöksistä kaupunginhallitukselle.

Kaupunginjohtajalle ja apulaiskaupunginjohtajille tulevat toimielinten ja viranhaltijoiden pöytäkirjat toimitetaan tai ilmoitetaan toimialoittain sähköpostitse seuraaviin osoitteisiin:

kaupunginjohtajan toimiala	kj.rooteli@hel.fi
rakennus- ja ympäristötoimi	ryj.rooteli@hel.fi
sivistys- ja henkilöstötoimi	sj.rooteli@hel.fi
kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötoimi	kaj.rooteli@hel.fi
sosiaali- ja terveystoimi	stj.rooteli@hel.fi

Kaupunginhallitus ilmoittaa kahdeksan päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista, otetaanko asia kaupunginhallituksen käsiteltäväksi.

Kaupunginhallitus ei käytä otto-oikeuttaan lautakunnan alaisten viranomaisten päättämässä asioissa lukuun ottamatta lautakuntien jaostojen päättämiä asioita. Kaupunginhallitus ei myöskään käytä otto-oikeuttaan niiden liikelaitosten johtokuntien alaisten viranomaisten päättämässä asioissa, joille on johtosäännössä myönnetty otto-oikeus.

Pöytäkirjojen pitäminen nähtävänä ja kokousaikojen ilmoittaminen

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

07.01.2013

Kj/3

Toimielimen ja viranhaltijan on tehtävä päätös siitä, milloin pöytäkirja on yleisesti nähtävänä kaupungin kirjaamossa siltä osin kuin pöytäkirjan pitäminen kuntalain 63 §:n mukaan on tarpeen.

Pöytäkirjojen nähtävänä pitämistä koskevista päätöksistä samoin kuin toimielinten kokousajoista ja -paikoista on ilmoitettava hallintokeskuksen tietopalveluyksikölle (Reija Ruotsalainen) viimeistään 4.2.2013 mennessä yhteiskuulutuksen julkaisemista varten. Myös toimielinten kokousaikojen muutokset tulee ilmoittaa.

Muut kokoukset ja tilaisuudet

Muita kokouksia ja tilaisuuksia ei pidä järjestää samanaikaisesti kaupunginvaltuuston, kaupunginhallituksen ja kaupunginhallituksen konsernijaoston kokousten eikä niiden ryhmäkokousten kanssa.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Anna Villeneuve, ts. hallintosihteeri, puhelin: 09 310 36012
anna.villeneuve(a)hel.fi

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäne antaa lauta- ja johtokunnille sekä virastoille ja liikelaitoksille seuraavat ohjeet:

Toimielinten päätösten sekä ottokelpoisten viranhaltijapäätösten ilmoittaminen

Tiedottajan laatima päätöstiedote toimielimen tekemistä päätöksistä julkaistaan kaupungin verkkosivuilla mahdollisimman pian kokouksen jälkeen.

Kopio toimielimen pöytäkirjasta on toimitettava kaupunginjohtajalle ja asianomaiselle apulaiskaupunginjohtajalle kolmen päivän kuluessa kokouksesta.

Kaupunginhallituksen alaisten viranhaltijoiden on kolmen päivän kuluessa päätöksen tekemisestä ilmoitettava ottoharkintaan kuuluvista päätöksistä kaupunginhallitukselle.

Kaupunginjohtajalle ja apulaiskaupunginjohtajille tulevat toimielinten ja viranhaltijoiden pöytäkirjat toimitetaan tai ilmoitetaan toimialoittain sähköpostitse seuraaviin osoitteisiin:

kaupunginjohtajan toimiala
rakennus- ja ympäristötoimi
sivistys- ja henkilöstötoimi

kj.rooteli@hel.fi
ryj.rooteli@hel.fi
sj.rooteli@hel.fi

07.01.2013

Kj/3

kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötoimi kaj.rooteli@hel.fi
sosiaali- ja terveystoimi stj.rooteli@hel.fi

Kaupunginhallitus ilmoittaa kahdeksan päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista, otetaanko asia kaupunginhallituksen käsiteltäväksi.

Kaupunginhallitus ei käytä otto-oikeuttaan lautakunnan alaisten viranomaisten päättämässä asioissa lukuun ottamatta lautakuntien jaostojen päättämiä asioita. Kaupunginhallitus ei myöskään käytä otto-oikeuttaan niiden liikelaitosten johtokuntien alaisten viranomaisten päättämässä asioissa, joille on johtosäännössä myönnetty otto-oikeus.

Pöytäkirjojen pitäminen nähtävänä ja kokousaikojen ilmoittaminen

Toimielimen ja viranhaltijan on tehtävä päätös siitä, milloin pöytäkirja on yleisesti nähtävänä kaupungin kirjaamossa siltä osin kuin pöytäkirjan pitäminen kuntalain 63 §:n mukaan on tarpeen.

Pöytäkirjojen nähtävänä pitämistä koskevista päätöksistä samoin kuin toimielinten kokousajoista ja -paikoista on ilmoitettava hallintokeskuksen tietopalveluyksikölle (Reija Ruotsalainen) viimeistään 4.2.2013 mennessä yhteiskuulutuksen julkaisemista varten. Myös toimielinten kokousaikojen muutokset tulee ilmoittaa.

Muut kokoukset ja tilaisuudet

Muita kokouksia ja tilaisuuksia ei pidä järjestää samanaikaisesti kaupunginvaltuuston, kaupunginhallituksen ja kaupunginhallituksen konsernijaoston kokousten eikä niiden ryhmäkokousten kanssa.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Anna Villeneuve, ts. hallintosihteeri, puhelin: 09 310 36012
anna.villeneuve(a)hel.fi

Tiedoksi; Muutoksenhakukielto, valmistelu

Lauta- ja johtokunnat sekä virastot ja liikelaitokset

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

07.01.2013

Kj/4

§ 14 Selvitys palvelualoitteesta Helsingin kaupungissa

Pöydälle 07.01.2013

HEL 2012-006582 T 00 01 01

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Terttu Holstila, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36357
terttu.holstila(a)hel.fi

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen merkitä tiedoksi selvityksen palvelualoitekäytännöstä.

Samalla kaupunginhallitus päättäneen, että palvelualoitekäytäntöä kokeillaan vuoden 2013 aikana nuorisoasiainkeskuksessa ja rakennusvirastossa.

Esittelijä

Helsingin kaupungin vuoden 2012 talousarvioon sisältyi se, että selvitetään ja mahdollisesti kokeillaan palvelualoitekäytäntöä kaupunginhallituksen erikseen määrittämällä tavalla.

Kaupunginhallitus kehotti 21.11.2011 talous- ja suunnittelukeskusta selvittämään kaupunginhallitukselle 31.3.2012 mennessä palvelualoitekäytäntöä.

Talous- ja suunnittelukeskus selvitti palvelualoitekäytäntöä yhteistyössä hallintokeskuksen oikeuspalveluiden ja hankintakeskuksen kanssa. Selvitystyöhön osallistuivat myös kiinteistövirasto, nuorisoasiainkeskus ja rakennusvirasto.

Kaupunginhallitus päätti 21.5.2012 merkitä tiedoksi selvityksen palvelualoitekäytännöstä.

Samalla kaupunginhallitus päätti, että marraskuun 2012 loppuun mennessä selvitetään, kuinka palvelualoitekäytäntöä voidaan konkreettisesti soveltaa Helsingissä eri hallinnonaloilla.

Selvityksessä esitetään, kuinka kaupungin oma henkilöstö, kaupunkilaiset, kolmannen sektorin toimijat ja yritykset voivat tehdä palvelualoitteita Helsingin kaupungille jonkun tai joidenkin palveluiden tuottamiseksi aikaisempaa laadukkaammin, asiakaslähtöisemmin ja kustannustehokkaammin.

Selvitykseen on sisällytettävä prosessikuvaus, josta ilmenee mm. mitä asioita aloitteessa on oltava ja miten palvelualoitteita kaupungin organisaatioissa käsitellään. Selvityksessä on oltava esitys myös siitä, miten vertailut tehdään laadullisesti sekä taloudellisesti kaupungin omaan palvelutuotantoon ja millä kriteereillä palvelualoite johtaa mahdolliseen hankintamenettelyyn.

Talous- ja suunnittelukeskus on selvittänyt palvelualoitekäytäntöä yhteistyössä nuorisoasiankeskuksen ja rakennusviraston kanssa. Kaupungin vuoden 2013 talousarvioon sisältyy, että nuorisoasiainkeskus ja rakennusvirasto ovat talousarviossaan varautuneet osallistumaan mahdolliseen palvelualoitekokeiluun vuoden 2013 aikana.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Terttu Holstila, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36357
terttu.holstila(a)hel.fi

Liitteet

1 Selvitys palvelualoitekäytännöstä 28.11.2012.pdf

Tiedoksi; Muutoksenhakukielto, valmistelu

Talous- ja suunnittelukeskus
Nuorisoasiainkeskus
Rakennusvirasto

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 21.05.2012 § 623

HEL 2012-006582 T 00 01 01

Päätös

Kaupunginhallitus päätti merkitä tiedoksi selvityksen palvelualoitekäytännöstä.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Samalla kaupunginhallitus päätti, että marraskuun 2012 loppuun mennessä selvitetään, kuinka palvelualoitteikäytäntöä voidaan konkreettisesti soveltaa Helsingissä eri hallinnonaloilla.

Selvityksessä esitetään, kuinka kaupungin oma henkilöstö, kaupunkilaiset, kolmannen sektorin toimijat ja yritykset voivat tehdä palvelualoitteita Helsingin kaupungille jonkun tai joidenkin palveluiden tuottamiseksi aikaisempaa laadukkaammin, asiakaslähtöisemmin ja kustannustehokkaammin.

Selvitykseen on sisällytettävä prosessikuvaus, josta ilmenee mm. mitä asioita aloitteessa on oltava ja miten palvelualoitteita kaupungin organisaatioissa käsitellään. Selvityksessä on oltava esitys myös siitä, miten vertailut tehdään laadullisesti sekä taloudellisesti kaupungin omaan palvelutuotantoon ja millä kriteereillä palvelualoite johtaa mahdolliseen hankintamenettelyyn.

Tämän selvityksen saatuaan kaupunginhallitus päättää mahdollisista palvelualoittekokeiluista Helsingissä.

Käsittely

21.05.2012 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Tatu Rauhamäki:

Kaupunginhallitus päättää merkitä tiedoksi selvityksen palvelualoitteikäytännöstä.

Samalla kaupunginhallitus päättää, että marraskuun 2012 loppuun mennessä selvitetään, kuinka palvelualoitteikäytäntöä voidaan konkreettisesti soveltaa Helsingissä eri hallinnonaloilla.

Selvityksessä esitetään, kuinka kaupungin oma henkilöstö, kaupunkilaiset, kolmannen sektorin toimijat ja yritykset voivat tehdä palvelualoitteita Helsingin kaupungille jonkun tai joidenkin palveluiden tuottamiseksi aikaisempaa laadukkaammin, asiakaslähtöisemmin ja kustannustehokkaammin.

Selvitykseen on sisällytettävä prosessikuvaus, josta ilmenee mm. mitä asioita aloitteessa on oltava ja miten palvelualoitteita kaupungin organisaatioissa käsitellään. Selvityksessä on oltava esitys myös siitä, miten vertailut tehdään laadullisesti sekä taloudellisesti kaupungin omaan palvelutuotantoon ja millä kriteereillä palvelualoite johtaa mahdolliseen hankintamenettelyyn.

Tämän selvityksen saatuaan kaupunginhallitus päättää mahdollisista palvelualoittekokeiluista Helsingissä.

07.01.2013

Kj/4

Kannattajat: Arto Bryggare

Vastaehdotus:

Johanna Sumuvuori:

Kaupunginhallitus päättää, että palvelualoitetta ei viedä eteenpäin nyt esitetyssä muodossa. Jatkossa selvitetään, miten kuntalaisten, järjestöjen ja yritysten ideoita ja aloitteita (mukaan luettuna palvelualoite) voidaan nykyistä paremmin hyödyntää kaupungin toiminnan kehittämisessä.

Kannattajat: Outi Ojala

1 äänestys

JAA-ehdotus: Tatu Rauhamäki:

Kaupunginhallitus päättää merkitä tiedoksi selvityksen palvelualoitekäytännöstä.

Samalla kaupunginhallitus päättää, että marraskuun 2012 loppuun mennessä selvitetään, kuinka palvelualoitekäytäntöä voidaan konkreettisesti soveltaa Helsingissä eri hallinnonaloilla.

Selvityksessä esitetään, kuinka kaupungin oma henkilöstö, kaupunkilaiset, kolmannen sektorin toimijat ja yritykset voivat tehdä palvelualoitteita Helsingin kaupungille jonkun tai joidenkin palveluiden tuottamiseksi aikaisempaa laadukkaammin, asiakaslähtöisemmin ja kustannustehokkaammin.

Selvitykseen on sisällytettävä prosessikuvaus, josta ilmenee mm. mitä asioita aloitteessa on oltava ja miten palvelualoitteita kaupungin organisaatioissa käsitellään. Selvityksessä on oltava esitys myös siitä, miten vertailut tehdään laadullisesti sekä taloudellisesti kaupungin omaan palvelutuotantoon ja millä kriteereillä palvelualoite johtaa mahdolliseen hankintamenettelyyn.

Tämän selvityksen saatuaan kaupunginhallitus päättää mahdollisista palvelualoitekokeiluista Helsingissä.

Ei-ehdotus: Johanna Sumuvuori:

Kaupunginhallitus päättää, että palvelualoitetta ei viedä eteenpäin nyt esitetyssä muodossa. Jatkossa selvitetään, miten kuntalaisten,

07.01.2013

Kj/4

järjestöjen ja yritysten ideoita ja aloitteita (mukaan luettuna palvelualoite) voidaan nykyistä paremmin hyödyntää kaupungin toiminnan kehittämisessä.

Jaa-äännet: 9

Sirpa Asko-Seljavaara, Arto Bryggare, Juha Hakola, Tarja Kantola, Jan D Oker-Blom, Tatu Rauhamäki, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Laura Rissanen

Ei-äännet: 6

Kimmo Helistö, Elina Moisio, Outi Ojala, Terhi Peltokorpi, Johanna Sumuvuori, Ville Ylikahri

Tyhjä: 0

Poissa: 0

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Tatu Rauhamäki:

Kaupunginhallitus päättää merkitä tiedoksi selvityksen palvelualoitekäytännöstä.

Samalla kaupunginhallitus päättää, että marraskuun 2012 loppuun mennessä selvitetään, kuinka palvelualoitekäytäntöä voidaan konkreettisesti soveltaa Helsingissä eri hallinnonaloilla.

Selvityksessä esitetään, kuinka kaupungin oma henkilöstö, kaupunkilaiset, kolmannen sektorin toimijat ja yritykset voivat tehdä palvelualoiteita Helsingin kaupungille jonkun tai joidenkin palveluiden tuottamiseksi aikaisempaa laadukkaammin, asiakaslähtöisemmin ja kustannustehokkaammin.

Selvitykseen on sisällytettävä prosessikuvaus, josta ilmenee mm. mitä asioita aloitteessa on oltava ja miten palvelualoiteita kaupungin organisaatioissa käsitellään. Selvityksessä on oltava esitys myös siitä, miten vertailut tehdään laadullisesti sekä taloudellisesti kaupungin omaan palvelutuotantoon ja millä kriteereillä palvelualoite johtaa mahdolliseen hankintamenettelyyn.

Tämän selvityksen saatuaan kaupunginhallitus päättää mahdollisista palvelualoitekokeiluista Helsingissä.

07.01.2013

Kj/4

Jaa-äännet: 0

Ei-äännet: 12

Sirpa Asko-Seljavaara, Arto Bryggare, Juha Hakola, Tarja Kantola, Elina Moisio, Jan D Oker-Blom, Terhi Peltokorpi, Tatu Rauhamäki, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Ville Ylikahri

Tyhjä: 3

Kimmo Helistö, Outi Ojala, Johanna Sumuvuori

Poissa: 0

Outi Ojala jätti asiaan seuraavan sisältöisen eriävän mielipiteen:

Esitän eriävän mielipiteeni päätöksen. Voittanut ehdotus on turhan rajaava, keskittyen ainoastaan palvelualoitteeseen. Sumuvuoren vastaesitys olisi ollut selvästi laajempi ja monimuotoisempi. En myöskään voinut kannattaa varsinaista päätösehdotusta koska tehty selvitys esitteli lähinnä Ruotsin mallia.

Johanna Sumuvuori jätti asiaan seuraavan sisältöisen eriävän mielipiteen:

Jätän eriävän mielipiteen kaupunginhallituksen päätökseen palvelualoitteikäytännön jatkoselvityksestä, koska nyt esitetyssä muodossa malli on liian rajaava ja yksipuolinen eri tahojen aloitteiden ja ideoiden hyödyntämisessä. Vastaehdotuksessa esitin, että jatkossa selvitettäisiin, miten kuntalaisten, järjestöjen ja yritysten ideoita ja aloitteita (mukaan lukien palvelualoite) voidaan nykyistä paremmin hyödyntää kaupungin toiminnan kehittämisessä.

14.05.2012 Pöydälle

07.05.2012 Pöydälle

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Terttu Holstila, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36357
terttu.holstila(a)hel.fi

07.01.2013

Kj/5

§ 15

Kantti ry:lle myönnetyn lainan lyhennyksen lykkääminen ja laina-ajan pidentäminen

HEL 2012-015358 T 02 05 03 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, muuttaen 12.4.1999, 524 § tekemäänsä päätöstä lainan myöntämisestä Kantti ry:lle siten, että yhdistyksen ei tarvitse maksaa 30.11.2012 erääntynyttä lyhennystä ja laina-aikaa pidennetään 30.11.2020 saakka.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Eija Venetkoski-Kukka, lainapäällikkö, puhelin: 310 36329
eija.venetkoski-kukka(a)hel.fi

Liitteet

1 Kantti ry:n kirje

Otteet

Ote
Hakija

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättänee, muuttaen 12.4.1999, 524 § tekemäänsä päätöstä lainan myöntämisestä Kantti ry:lle siten, että yhdistyksen ei tarvitse maksaa 30.11.2012 erääntynyttä lyhennystä ja laina-aikaa pidennetään 30.11.2020 saakka.

Tiivistelmä

Kantti ry on vanhusten palveluasumisen puitesopimustuottaja, jolta kaupunki ostaa tällä hetkellä kaikki ympärivuorokautiset hoivapaikat. Yhdistys on panostanut voimakkaasti palvelutoiminnan henkilöstöosaamisen, sähköisen laatu- ja toimintajärjestelmän sekä palvelujen laadun kehittämiseen. Tämä on aiheuttanut lisäkustannuksia, minkä vuoksi yhdistys pyytää lainan lyhennyksen lykkäämistä.

Esittelijä

07.01.2013

Kj/5

Kantti ry:n lainan pääoma on tällä hetkellä 202 157,48 euroa ja lykättävän lyhennyksen suuruus 13 477,16 euroa. Esittelijä pitää, viitaten sosiaalilautakunnan lausuntoon, lyhennyksen lykkäämistä perusteltuna.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Eija Venetkoski-Kukka, lainapäällikkö, puhelin: 310 36329
eija.venetkoski-kukka(a)hel.fi

Liitteet

1 Kantti ry:n kirje

Otteet

Ote
Hakija

Tiedoksi

Sosiaali- ja terveysvirasto
Taloussuunnittelu- ja varainhallinta

Päätöshistoria

Sosiaalilautakunta 04.12.2012 § 394

HEL 2012-015358 T 02 05 03 00

Päätös

Sosiaalilautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle Kantti ry:n laina-asiasta seuraavan sisältöisen lausunnon.

Kantti ry on ollut kaupungin luotettava kumppani ja toimija ikäihmisten palvelutuotannossa. Toiminnallinen yhteistyö Kantti ry:n ja sosiaaliviraston kanssa on ollut hyvää ja sen on suunniteltu jatkuvan. Toiminnan jatkuvuuden turvaaminen on ympärivuorokautisen hoidon asiakkaiden kannalta tärkeää.

Kantti ry on vanhusten palvelujen palveluasumisen puitesopimustuottaja. Vanhusten palvelujen vastuualue ostaa tällä hetkellä kaikki Kantti ry:n ympärivuorokautiset hoivapakat. Puitesopimus on voimassa vuoden 2016 loppuun.

07.01.2013

Kj/5

Sosiaalilautakunta puoltaa Kantti ry:n hakemusta lainanlyhennyksen lykkäämisestä siten, että Kantti ry maksaa 30.11.2012 ainoastaan lainan korot ja seuraava lyhennyskerta on lyhennyssuunnitelman mukaisesti 31.5.2013.

Esittelijä

sosiaalijohtaja
Paavo Voutilainen

Lisätiedot

Elise Färlin, erityissuunnittelija, puhelin: 310 43440
elise.farlin(a)hel.fi
Timo Vierelä, suunnittelija, puhelin: 310 42858
timo.vierela(a)hel.fi

07.01.2013

Kj/6

§ 16

Selvitys kunnallisesta johtamisjärjestelmästä ja johtamismalleista

Pöydälle 07.01.2013

HEL 2011-002909 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Anja Vallittu, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36046
anja.vallittu(a)hel.fi

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen merkitä tiedoksi kunnallista johtamisjärjestelmää ja erilaisia johtamismalleja koskevan selvityksen.

Esittelijä

Käsitellessään demokratiaryhmän loppuraporttia 9.1.2012 (§ 18) kaupunginhallitus edellytti, että valmistelun yhteydessä selvitetään erilaisten mallien soveltuvuutta Helsingin kaupungin johtamisjärjestelmän uudistamiseksi. Selvityksessä otetaan huomioon kuntauudistuksen mahdollisesti tuomat muutokset. Selvityksestä laaditaan raportti kaupunginhallitukselle 30.11.2012 mennessä.

Demokratiaryhmän esitysten pohjalta kaupunginhallituksen käsittelyssä olleiden alueellisen ja suoran demokratian jatkotoimenpiteiden yhteydessä (25.6.2012, 17.12.2012) on todettu, että edustuksellisen demokratian uudistamisen toimenpide-ehdotukset valmistellaan erikseen osana seuraavan valtuustokauden strategiaohjelmaa. Valmistelun yhteydessä selvitetään erilaisten mallien soveltuvuutta kaupungin johtamisjärjestelmän uudistamiseksi.

Kunnallista johtamisjärjestelmän uudistamisesta on koottu tilannekatsaus ja tausta-aineistoa mm. tähän mennessä tehdyistä valtionhallinnon selvityksistä ja suurimpien kaupunkien erilaisista toimintamalleista, mistä esityslistalle on seuraavassa sisällytetty tiivis yhteenveto. Yhteenveto muusta tausta-aineistosta on tämän asian liitteenä.

Kuntalain puitteet johtamisjärjestelmälle

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

Voimassa oleva kuntalaki luo puitteet kunnan johtamisjärjestelmälle, joka muodostuu luottamushenkilöjohtamisesta ja ammattijohtamisesta. Edellä mainittua edustavat valtuusto, kunnanhallitus ja lautakunnat. Jälkimmäinen henkilöityy kunnanjohtajaan, johtaviin viranhaltijoihin ja muihin esimiehiin.

Kuntalain 1 §:n 2 momentin mukaan kunnan päätösvaltaa käyttää asukkaiden valitsema valtuusto. Kunnan johtamisessa luottamushenkilöjohtajuuteen kuuluu ylemmänasteinen tavoitteen asettelu ja toiminnan yleisistä suuntaviivoista päättäminen. Luottamushenkilöjohtajuudessa korostuu kunnan tahdon määrittely ja vastuu kuntalaisille.

Strategisen päätöksenteon lisäksi valtuusto päättää lain puitteissa kunnan koko johtamisjärjestelmästä. Siihen kuuluu mm. hallinnon rakenne (organisaatio) sekä se, miten toimivalta ja tehtävät jaetaan eri toimijoiden kesken.

Kuntalaki antaa valtuustolle melko suuren vapauden kunnan johtamisjärjestelmän kehittämiseen. Valtuuston on asetettava kunnanhallitus ja tarkastuslautakunta, lisäksi se voi asettaa lautakuntia ja johtokuntia.

Kunnanhallitus vastaa kunnan hallinnosta, taloudenhoidosta sekä valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuudenvallonnasta. Käytännössä kunnanhallituksen asema on kunnan toiminnassa keskeinen. Kuntien kehittyminen kuntakonserneiksi on myös korostanut kunnanhallituksen asemaa.

Kuntalain 24 §:n mukaan valtuusto voi valita kunnanjohtajan sijasta kunnan hallinnon johtamiseen myös pormestarin. Pormestari on kunnan luottamushenkilö ja hän toimii kunnanhallituksen puheenjohtajana. Kunnanjohtaja on kunnanhallituksen esittelijä. Pormestarijärjestelmässä esittelijänä voi olla pormestari tai johtosäännössä määrätty viranhaltija. Viranhaltijana toimiva kunnanjohtaja voidaan valita toistaiseksi tai määräajaksi. Pormestari voidaan valita enintään valtuuston toimikaudeksi.

Kuntalain kokonaisuudistuksen valmistelu vireillä

Valtiovarainministeriö on asettanut kuntalain kokonaisuudistuksen toimikaudeksi 3.7.2012 – 15.4.2014. Kokonaisuus kattaa mm. kuntarakenneuudistuksen, kuntalakiuudistuksen, valtionosuus- ja rahoitusjärjestelmän uudistamisen ja metropolialueen ratkaisun.

Kuntalakiuudistuksen valmistelua varten on asetettu parlamentaarinen seurantaryhmä, työvaliokunta ja valmistelujaostoja. Tavoitteena on, että uusi kuntalaki voimassa vuoden 2015 alusta lukien.

07.01.2013

Kj/6

Kunnan johtamisjärjestelmää, toimielimiä sekä kuntakonsernin ja yhteistoimintaorganisaatioiden ohjausta koskevia muutostarpeita ja ehdotuksia valmistellaan Toimielimet ja johtaminen -jaostossa, jonka puheenjohtajana toimii Kuntaliiton johtava lakimies Kari Prättälä.

Demokratia -jaosto valmistelee edustukselliseen demokratiaan liittyen luottamushenkilöiden toimintaedellytyksiin ja luottamushenkilötyön tukemiseen (palkkiot, ajankäyttö, muu tuki) liittyviä ehdotuksia. Se valmistelee yhteistyössä Toimielimet ja johtaminen jaoston kanssa luottamushenkilöiden kokopäivätoimisuutta, osin luottamushenkilöiden toimintaedellytyksiin liittyvä (taloudellinen) tukia sekä yhteensovitusta muilta osin (mm. toimielimet ja organisaatiokokonaisuus; asukkaiden vaikuttamismahdollisuudet ja vaikutukset toimielinjärjestelmään ja johtamiseen sekä eri toimielinten tehtäviin).

Jaostojen valmistelutyö on vielä alkuvaiheessa. Tavoitteena on, että valmistelujaostojen päälinjaukset olisivat valmiina kesäkuun 2013 alkuun mennessä.

Valtiovarainministeriö on asettanut metropolialueen esiselvitystä varten selvityshenkilöt ja johtoryhmän, jonka toimikausi on 3.7.2012 - 31.1.2013. Esiselvityksessä kartoitetaan kuntajakoselvitysalueet ja sekä erilaiset vaihtoehdot metropolihallinnoksi alueen yhteisen suunnittelun ja ohjauksen tueksi.

Lisätietoja verkkosivuilla:

http://www.vm.fi/vm/fi/05_hankkeet/0107_kuntaudistus/09_kuntalakiuudistus/index.jsp

Valtiovarainministeriön aiemmat selvitykset

Valtiovarainministeriön selvityksessä vuodelta 2009 (Kuntajohtamisen kehittämishankkeen loppuraportti, valtiovarainministeriön julkaisuja 20/2009) tarkastellaan kunnan johtamisjärjestelmää kunnan luottamushenkilöorganisaation ja johtavien viranhaltijoiden muodostamana kokonaisuutena. Selvityksessä keskitytään johtamisen institutionaalisiin puitteisiin ja niitä koskeviin muutoksiin.

Muutoksia voidaan perustella erityisesti tarpeella vahvistaa kunnallista demokratiaa, selkeyttää poliittisen johdon ja virkajohdon työnjakoa sekä parantaa luottamushenkilöiden työskentely- ja vaikuttamismahdollisuuksia.

Selvityksessä ehdotetaan, että nykyisessä kunnanhallitus-kunnanjohtaja -mallissa kunnanhallituksen puheenjohtajan asemaa voidaan vahvistaa Ruotsin tapaan siten, että hänelle osoitetaan tehtäviä ja vastuuta sekä tehtävästä maksettava palkkio.

07.01.2013

Kj/6

Selkeyttämällä poliittisen johdon ja kunnanjohtajan työnjakoa voitaisiin vähentää kunnanjohtajan poliittista vastuuta ja lisätä viran houkuttelevuutta.

Nykyinen pormestarimalli on käytössä vasta kahdessa kunnassa, eikä siihen ole syytä tehdä suuria muutoksia.

Pormestarin suorassa vaalissa ei ole kysymys vain siitä, että kuntalain mukainen pormestari valittaisiin suoralla vaalilla. Suoralla vaalilla valittavan pormestarin tehtäviä ja asemaa koskeva sääntely vaikuttaa merkittävästi kunnan toimielinten välisiin valtasuhteisiin sekä kunnan ja kuntalaisten välisiin suhteisiin. Eri toimielinten välisen valtatasa-arvon näkökulmasta luontevampi malli on se, että pormestari toimii ainakin valtuuston puheenjohtajana. Suoralla vaalilla valittavaa pormestaria koskevien säännösten tulisi olla yleisluontoisia, jolloin kunnille jäisi mahdollisuus sovittaa pormestari omaan hallintoonsa. Selvityksessä pidetään ensisijaisena vaihtoehtona sitä, että mahdollisuus suoraan pormestarin vaaliin avattaisiin väljillä kokeilusäännöksillä.

Lisätietoja verkkosivuilla:

http://www.vm.fi/vm/fi/04_julkaisut_ja_asiakirjat/01_julkaisut/03_kunnat/20090415Kunnan/Kuntajohtaminen_NETTI.pdf

Valtiovarainministeriön kuntalain uudistustarpeita koskevan selvityksen (Kuntalain kokonaisuudistusta kartoittaneen työryhmän raportti, valtiovarainministeriön julkaisu 10/2011) mukaan yleistyksenä voi todeta, että sekä poliittinen että ammatillinen johto vaativat vahvistamista. Keskeisinä valtuuston asemaan vaikuttavina muutossuuntina on tarkasteltu siirtymistä kohti valtuustokeskeisempää toimintatapaa tai parlamentaaristen piirteiden vahvistamista suomalaisessa kunnallishallinnossa. Edellä mainittu tarkoittaisi käytännössä siirtymistä kohti valiokuntamallia ja jälkimmäinen enemmistöperiaatteiden vahvistamista. Monet valiokuntamallin piirteistä ovat toteuttavissa nykyisen lainsäädännön puitteissa, mutta mallin käyttöön otto vaatisi selkeämpää institutionaalista tukea kuntalaissa. Parlamentarismien laajempi käyttöönotto ei ole saanut selvityksen mukaan kannatusta. Tiedyt parlamentarismien piirteet liittyvät kiinteästi pormestarijärjestelmään.

Työryhmän selvityksen mukaan poliittisen johtamisen vahvistaminen on usein yhdistetty pormestarikeskusteluun. Suomessa saattaa olla luontevampi ottaa kehittelyn perustaksi lähempänä nykymallia oleva vaihtoehto eli kunnanhallituksen puheenjohtajan aseman vahvistaminen. Tämän jo voimassa oleva lainsäädäntö mahdollistaa siten, että hallintosäännössä määritellään puheenjohtajan tehtävät ja puheenjohtajalle turvataan edellytykset tehtävän kokopäiväiseen hoitamiseen. Vastaavasti voidaan kehittää myös valtuuston

puheenjohtajan tehtäviä. Johtosäännön varaan jäävä kunnanhallituksen puheenjohtajan asema ei välttämättä anna riittävää selkänajaa poliittiseen johtamiseen, ja aseman vahvistamiseen lainsäädännöllä on useita mahdollisuuksia.

Lisätietoja verkkosivuilla:

http://www.vm.fi/vm/fi/04_julkaisut_ja_asiakirjat/01_julkaisut/03_kunnat/20110203Selvit/Kuntalain_uudistus.pdf

Pormestarimallin soveltaminen Suomessa

Kuntalain pormestaria koskevat säännökset tulivat voimaan 1.8.2006. Pormestarijärjestelmässä on otettu käyttöön ainoastaan Tampereen kaupungilla ja Pirkkalan kunnassa. Järjestelmien yksityiskohdissa on eroja.

Tampereella pormestarimalli otettiin käyttöön vuoden 2007 alusta. Se on osa kaupungin toimintamallin uudistusta, johon kuuluu myös tilaaja-tuottajamalli ja asiakaslähtöisyys. Pormestarijohtoisella hallintomalliin siirtymisellä on ollut tavoitteena mm. vahvistaa poliittisen päätöksenteon asemaa jo valmistelusta lähtien ja tehdä poliittisen johtamisen kasvot näkyväksi ja tunnistettaviksi.

Valtuusto valitsee varsinaisista valtuutetuista pormestarin ja apulaispormestarit toimikaudekseen Pormestarin asema kaupungin hallinnossa on vahva. Pormestari toimii kaupunginhallituksen puheenjohtajana ja samalla myös kaupungin johtajana. Neljä apulaispormestaria eivät esittele kaupunginhallituksessa. Heillä ei ole varsinaista organisaatiota alaisenaan, vaan lautakuntia palveleva tilaajaorganisaatio on osa konserninhallintoa.

Tutkimus- ja arviointitiedon perusteella uusi toimintamalli on lisännyt keskustelua ja vuorovaikutusta ja pormestarijärjestelmä on vastannut sille asetettuja tavoitteita. Pormestarimalli on tuonut päätökselle kasvot, kiulu luottamushenkilöiden, hallinnon ja kuntalaisten välillä on pienentynyt, valmistelu on avautunut. Pormestarin vallan käyttämisen mahdollisuudet ja rajat määräytyvät kulloinkin tehtävää hoitavan henkilön omien verkostojen ja henkilökohtaisten ominaisuuksien kautta. Keskustelua mallin yksityiskohdista on ollut. Tampereen kaupunki on ollut aloitteellinen kuntalain muuttamiseksi siten, että suora pormestarin vaali tulisi mahdolliseksi.

Lisätietoja verkkosivuilla:

<http://www.tampere.fi/hallintojatalous/paatoksenteko/toimintamalli.html>

<http://www.tampere.fi/hallintojatalous/paatoksenteko/saannot/johtosaannot.html>

Turun ja Espoon uudistuvat toimintamallit

Turun valtuustosopimuksen 2009-2012 mukaan ”Koko kaupunkia koskevan päätöksenteko- ja johtamisjärjestelmän tarkastelu käynnistetään vuoden 2011 alussa siten, että valtuustokauden aikana päätettävät muutokset voidaan ottaa käyttöön seuraavan valtuustokauden alusta.”

Turun toimintamalliuudistuksessa sekä sitä tukevasta johtamis- ja päätöksentekojärjestelmässä on muodollisesti kyseessä kunnan hallinnon järjestämispäätös. Toimintamallin muutokseen liittyvä prosessi ja muutokset on toteutettu pääosin vuoden 2012 aikana, mutta ne jatkuvat osin myös vuoden 2013 puolella. Kaupunginvaltuusto päätti sääntöuudistuksesta 17.12.2012.

Ylimmän johdon osalta uudistus tarkoittaa, että Turun kaupunki pysyy nykymallissa, jossa kaupunginjohtaja johtaa kuntalain mukaisesti kaupungin taloutta ja hallintoa ja kaupunginhallituksen puheenjohtaja huolehtii poliittisen prosessin johtamisesta. Kuntalaisten osallisuusjärjestelmien kehittämisen linjaukset ja poliittisen johdon toimintaedellytysten parantamisesta on sisällytetty hallinnonjärjestämispäätökseen. Turussa jatketaan strategisten ohjelmien laatimista ja sopimusohjauksen ja tilaaja-tuottaja- mallien kehittämistä. Vahvistettavien linjausten mukaan ohjelmia ja niiden mittareita pyritään konkretisoimaan ja valtuuston asemaa strategisessa johtamisessa vahvistetaan. Hallinnonjärjestämispäätöksellä vahvistetaan koko kaupungin organisaation muodostamisen perusteet. Turussa siirrytään nykyisestä sektoreista muodostuvasta strategiseen johtamiseen perustuvasta apulaiskaupunginjohtajamallista toimialamalliin. Kaupunkiin perustetaan viisi toimialaa ja näiden toimintaa tukeva toimielinrakenne. Linjausten mukaan toimialajohtajat ovat kaupunginjohtajan suoria alaisia ja toimialansa toimielinten esittelijöitä. Kaupunginjohtajan varahenkilönä toimii apulaiskaupunginjohtaja. Kaupunkikonsernia koskevia päälinjauksia ovat mm. keskushallinnon uudistaminen ja siirtyminen matriisimaiseen johtamiseen.

Poliittisen johtamisen teemaan kuuluu ylimmän johdon järjestämisen lisäksi luottamushenkilöiden toimintaedellytysten parantaminen. Tämän asiakokonaisuuden peruslähtökohtana on valtuuston strategisen roolin vahvistaminen. Valtuuston roolia vahvistetaan parantamalla luottamushenkilöiden asemaa strategioiden valmistelussa sekä liittämällä strategioiden seuranta ja mittaaminen vuosijohtamisen prosessiin.

Kaupunginhallituksen tehtävien arvioinnin yhteydessä on myös arvioitu kaupunginhallituksen jaostojen tehtäviä ja tarvetta. Kaupunki siirtyy

07.01.2013

Kj/6

entistä enemmän konsernimaiseen toimintatapaan ja vuosijohtamiseen liittyvät omistajaohjaustehtävät tulevat lisääntymään, minkä vuoksi kaupunginhallituksen konsernijaosto säilytetään. Resurssien ohjauksessa pyritään kokonaisohjaukseen, jossa talous- ja henkilöstöasioita käsitellään samassa prosessissa.

Lisätietoja verkkosivuilla:

<http://www05.turku.fi/kesvi/ah/kv/2012/1217014x/2839112.htm>

Espoon valtuustopimuksessa 2009 - 2012 on annettu tehtäväksi lautakunta- ja muun luottamushenkilöorganisaatorakenteen tarkistaminen. Espoon kaupunginvaltuusto päätti 10.12.2012 johtosääntömuutoksista eri toimialoilla siten, että mm. kaupunginhallitukseen perustettiin uusi tila- ja asuntojaosto sekä eri lautakuntien alaisuuteen jaostoja ja yhdistettiin lautakuntia. Lisäksi kaupunginhallituksen puheenjohtajiston toimintamahdollisuuksia parannetaan siten, että puheenjohtajistolla on mahdollisuus toimia tehtävässään osapäivätoimisesti.

Tarkoituksena on, että Espoon kaupunginvaltuustolle esitetään viiden poikkihallinnollisen valtuustokauden mittaisen Espoo-tarinaa toteuttavan ohjelman käynnistämistä. Yksi ohjelmista on "Ikäänntyvä Espoo". Ohjelmilla vauhditetaan uusien ratkaisujen aikaansaamista valtuustokauden tärkeimpiin haasteisiin. Ohjelmien tarkemmat ja rajatun tavoitteenasettelut vahvistetaan Espoo-tarinan valmistelutyön osana keväällä 2013. Operatiivisen johtamisen lisäksi ohjelmiin on liitetty poliittinen ohjaus, joka tapahtuu ohjelmien ohjausryhmien kautta.

Lisätietoja verkkosivuilla:

http://espoo04.hosting.documenta.fi/cgi/DREQUEST.PHP?page=meeting_frames

Muut selvitykset ja kyselyt

Kuntaliiton Arttu-tutkimusohjelman 2008 - 2012 päätösseminaarin raportin mukaan ns. Paras-kauden (kunta- ja palvelurakennetta sääntelevän puitelain) aikana mukana olleiden 40 kunnan luottamushenkilöt ja viranhaltijat epäilevät päätöksentekojärjestelmässä ja toimintatavoissa uusien toimintamallien järkevyyttä. Poliittisen johtamisen uudistaminen, ottamalla käyttöön pormestarimalli, houkuttelee vastaajista vajaata viidennestä (18 %). Luku on pysynyt samalla tasolla vuodesta 1995. Kunnanhallituksen rooli on kasvanut päätöksenteossa. Luottamushenkilötyöhön käytetty aika on kasvanut merkittävästi 2000-luvulla.

07.01.2013

Kj/6

Arttu-tutkimusohjelman verkkosivut:

<http://www.kunnat.net/arttu>

Helsingin kaupungin tietokeskus toteutti syys - lokakuussa 2012 Kuntademokratia kuntalaisten kokemana 2012 -kyselyn. Kyselyn tulokset antavat kuvaa helsinkiläisten kiinnostuksesta kaupungin toimintaa ja päätöksentekoa kohtaan sekä heidän käyttämistään osallistumistavoista. Valtaosa helsinkiläisistä on kyselyn mukaan kiinnostunut kaupungin asioista. Noin 60 % vastanneista koki, ettei heillä ole mitään sananvaltaa siihen, mitä kaupunginvaltuusto tai -hallitus päättävät, ja että, poliittinen päätösvalta on keskittynyt liian harvoille henkilöille.

Helsingin kaupunginvaltuuston 2009-2012 itsearviointikyselystä tehdyn tutkimuksen mukaan voidaan todeta, että valtuustoryhmien rooli kaupungin johtamisessa koetaan erittäin tärkeäksi. Parhaiten kaupungin päätöksentekoon nähtiin vaikuttavan kaupunginjohtaja ja kaupunginhallitus. Paras vaikuttamismahdollisuus valtuustolla nähtiin olevan kaupungin visioon ja strategiaohjelmaan, kaavoitukseen ja talousarvioon. Valtuutettujen edellytykset valtuustotyöskentelyyn olivat hyvät, mutta monet kaipasivat valmisteluprosessiin lisää läpinäkyvyyttä ja mahdollisuutta vaikuttaa valmisteluun.

Johtopäätökset

Helsingin kaupungin johtamisjärjestelmän uudistuksen valmistelussa on tarkoituksenmukaista huomioida vireillä oleva kuntalain kokonaisuudistus ja sen tuomat mahdollisuudet jatkossa. Nykyisen kuntalain mukaan esimerkiksi siirtyminen suorilla vaaleilla valittavaan pormestarimalliin ei ole mahdollista. Erilaisten johtamismallien soveltuvuutta arvioitaessa ja muussa uudistuksen jatkovalmistelussa tulee huomioitavaksi myös metropolialuetta koskevat erillisratkaisut ja niiden mahdolliset vaikutukset.

Valmisteilla olevalla kaupungin keskushallinnon toimintojen uudistuksella luodaan edellytykset mahdolliselle koko kaupungin johtamisjärjestelmän uudistamiselle jatkossa.

Johtamisjärjestelmän uudistamista perustelevat kaupungin toimintaympäristössä tapahtuneet monet muutokset ja erityisesti yhä lisääntyvässä määrin esiin nousseet hallintokuntien toimialarajat ylittävät poikkihallinnolliset prosessit. Kaupunginhallituksen toimintamallin muuttamista on perusteltua harkita siten, että aiempaa aktiivisemmin käytetään valtuuston mahdollisuutta nimetä kaupunginhallituksen tilapäisiä jaostoja. Tilapäisiä, erilaisia asiakokonaisuuksia valmistelevaan asetettavia jaostoja voisi olla esimerkiksi demokratian, elinkeinopolitiikan, asuntopolitiikan ja muissa

07.01.2013

Kj/6

hallintokuntarajat ylittävissä keskeisissä strategiakokonaisuuksissa. Jaostotyöskentelyllä lisättäisiin hallinnon avoimuutta ja valmistelun läpinäkyvyyttä jo päätöksenteon alkuvaiheessa.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Anja Vallittu, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36046
anja.vallittu(a)hel.fi

Liitteet

1 Yhteenvedo tausta-aineistosta

Tiedoksi; Muutoksenhaku: Muutoksenhakukielto, valmistelu

Hallintokeskus

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 10.12.2012 § 1399

HEL 2011-002909 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti merkitä liitteinä olevat selvitykset tiedoksi ja hyväksyä demokratiahankkeen jatkotyöhön seuraavat tavoitteet ja toimenpiteet:

1. Laaditaan toimintamalli kansanäänestysten käyttöön ottamiseksi

Laaditaan 31.5.2013 mennessä lainsäädäntöä täydentävät kaupungin periaatteet ja toimintamalli menettelytavoiksi kansanäänestysten järjestämiseksi.

Varaudutaan järjestämään ensimmäinen neuvoo-antava kansanäänestys keväeseen 2014 mennessä.

2. Edistetään osallistuvan budjetoinnin käyttöönottoa

Valmistellaan kaupungin toiminnan ja talouden suunnittelujärjestelmään soveltuva osallistuvan budjetoinnin toimintamalli ja valmistellaan sitä koskevat toimintaohjeet 31.12.2013 mennessä.

Laajennetaan osallistuvan budjetoinnin soveltamista kaupunginkirjaston keskustakirjastohankkeesta ja nuorten Ruuti- järjestelmän pilottiko-

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

keilusta saatujen kokemusten perusteella siten, että uusia hankkeita voidaan käynnistää vuoden 2014 talousarvion yhteydessä.

Toimintamallin valmistelussa hyödynnetään myös alueellisen osallistumisen kokeilun pilottihankkeista saatuja kokemuksia ja ideoita.

3. Vahvistetaan asukasosallistumisen edellytyksiä demokratiatilojen osalta

Laaditaan selvitys 31.12.2013 mennessä nykyisistä kaupungin eri alueilla olevista asukkaiden ja muiden kansalaisyhteiskunnan eri toimijoiden käytössä olevista asukas- ja muista demokratiatiloista. Selvitykseen kootaan alueellisen osallistumisen kokeilun pilottihankkeiden seurannan avulla laaja-alaista tietopohjaa ja näkemyksiä.

Luodaan demokratiatilojen toimintamalli ja madalletaan kynnyistä olemassa olevien tilojen käyttöönottamiseksi.

Kaupungin toimitilasuunnittelussa ja muussa uusien tilojen käytön suunnittelussa otetaan huomioon alueen asukkaiden ja kansalaisyhteiskunnan kokoontumistilarpeet.

4. Kehitetään verkkopalveluja ja asukasosallistumista tukevia sähköisiä vuorovaikutuskanavia ja edistetään niiden käyttöönottoa

Toteutetaan 31.12.2013 mennessä digitaalinen avoimuus kaupungin hallinnossa siten, että kaikki toimielinten ja viranhaltijoiden pöytäkirjat liitteineen ovat kaupungin verkkosivuilla kaupunkilaisten esteettömästi saavutettavissa, ottaen huomioon, mitä asioiden salassa pidosta on säädetty.

Lisätään valmistelun avoimuutta ja asukkaiden kuulemista verkko-osallistumisen avulla merkittävimpien kaupungin toimielimissä päätettäväksi tulevien hankkeiden osalta.

Hyväksytään kaikkia virastoja ja liikelaitoksia koskevat asukasosallistumista tukevat linjaukset sähköiseen vuorovaikutukseen osana kaupungin tietotekniikkaohjelman täytäntöönpanoa.

Samalla kaupunginhallitus päätti kehottaa kaupunginjohtajaa huolehtimaan edellä selostettujen toimenpiteiden valmistelusta ja valmistelun organisoinnista.

Edelleen kaupunginhallitus päätti todeta, että muilta osin toimenpiteistä demokratian kehittämiseksi ja asukkaiden osallistumisen lisäämiseksi päätetään erikseen seuraavan valtuustokauden strategiaohjelman ja sen täytäntöönpanon yhteydessä.

03.12.2012 Pöydälle

07.01.2013

Kj/6

25.06.2012 Ehdotuksen mukaan

18.06.2012 Pöydälle

10.04.2012 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

09.01.2012 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

12.12.2011 Pöydälle

07.12.2011 Pöydälle

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Anja Vallittu, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36046
anja.vallittu(a)hel.fi

Kaupunginvaltuusto 25.04.2012 § 91

HEL 2011-002909 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti käydä asiassa lähetekeskustelun jatkovalmistelun pohjaksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Anja Vallittu, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36046
anja.vallittu(a)hel.fi

Helsingin Satama -liikelaitoksen jk 03.04.2012 § 23

HEL 2011-002909 T 00 00 02

Päätös

Johtokunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavansisältöisen esittelijän muutetun ehdotuksen mukaisen lausunnon demokratiaryhmän loppuraportista:

” Helsingin Satama on kunnallinen liikelaitos, joka tuottaa asiakkailleen satamapalveluja. Asiakkaita ovat ulkomaankaupan ja laivamatkustajaliikenteen piirissä toimivat yritykset kuten satamaoperaattorit, varustamot, huolinta - ja kuljetusliikkeet sekä tuontia ja vientiä harjoittavat yritykset. Matkustajasatamissa Helsingin

Satama palvelee myös matkustajia. Helsingin Satama ei kohdista palveluja suoraan kuntalaisille, mutta on toki tekemisissä asukkaiden kanssa, erityisesti sataman läheisyydessä asuvien kuntalaisten kanssa. Helsingin Satamalla on siten rajallisemmin yhtymäkohtia demokratia-ryhmän esittämiin selvityksiin ja suunnitelmiin alueellisen demokratian kehittämiseksi kuin kuntalaisille välittömästi palveluja tarjoavilla virastoilla ja liikelaitoksilla.

Kaupunkiyhteistyö

Helsingin Satama on osallistunut satama-alueiden läheisyydessä olevien kaupunginosien asukasyhdistysten tilaisuuksiin ja tuonut niissä esiin aktiivisen roolinsa hyvänä naapurina Tärkeä teema näissä tilaisuuksissa on ollut sataman ympäristövaikutusten hallinta.

Osoituksena yhteistyön toimivuudesta Helsingin Satama voitti vuonna 2010 ESPO-palkinnon Euroopan parhaasta kaupunkiyhteistyöstä. ESPO (European Sea Ports Organisation) on satamien yhteinen edunvalvontajärjestö, joka tekee merkittävää työtä satamien yhteisten käytänteiden edistäjänä. Palkinnon perusteena todettiin erityisesti Helsingin Sataman halu ylläpitää satamatoimintaa kaupungin keskustassa siten tukien Helsingin merellistä identiteettiä. Tuomaristo kiitti Helsingin Satamaa myös jatkuvasta vuorovaikutteisesta keskustelusta paikallisen yhteisön sidosryhmien kanssa.

Osallistuva budjetointi

Osallistuva budjetointi mukaan lukien taloustiedon avoin saatavuus ryhmän esittämässä muodossa ei edistä Helsingin Sataman päämääriä. Helsingin Satama toimii liikelaitoksena kilpailutilanteessa ja sen asiakaskunta koostuu lähes yksinomaan yrityksistä. Lisäksi on muistettava, että Helsingin Sataman toiminta yhtiöitetään kuntalain muutoksen tullessa voimaan lähiaikoina.

Verkkopalvelut

Helsingin Sataman toiminnan luonteen ja asiakaskunnan rakenteen takia ei Helsingin Satamalla ole tarvetta kohdistaa verkkopalvelujaan erityisesti yksittäisille kuntalaisille, vaan se tarjoaa Internet-pohjaisia informatiivisia verkkopalveluja sataman toimintaan liittyville yrityksille ja yksityisille henkilöille koko maan laajuisesti ja kansainvälisesti.

Helsingin Satama tuottaa kansalaisten ja yritysten käyttöön avointa tietoa mm. alusten saapumis- ja lähtöajoista. Tämä tieto on saatavilla ajantasaisesti Helsingin Sataman Internet-sivujen kautta sekä mobiililaitteilla.

Helsingin Satama on syksystä 2011 lähtien ollut mukana sosiaalisessa mediassa (Facebookissa <http://www.facebook.com/HelsinginSatama> ja Twitterissä <http://twitter.com/#!/PortOfHelsinki>). Yhtenä pääkohderyhmänä Facebookissa ovat matkustajat ja kansalaiset. Facebook tarjoaa kansalaisille suoran, nopean ja avoimen kanavan kommunikointiin Helsingin Sataman kanssa. Sosiaalinen media mahdollistaa entistä vuorovaikutteisemmän läsnäolon lähiyhteisöjen elämässä. Facebookin tyyli on vapaampi, keskustelevampi ja rosoisempi kuin virallisten verkkosivujen.

Lisäksi Helsingin Satama tarjoaa reaaliaikaista videokuvaa web-kameroilla eri satamanosista. Tällä palvelulla on hyvin paljon aktiivisia käyttäjiä.

Helsingin Sataman sivujen kautta voi antaa palautetta joko Digium-järjestelmän kautta tai sähköpostilla. Kaikkiin palautteisiin vastataan. ”

Esittelijä

talousjohtaja
Tauno Sieranoja

Lisätiedot

Eve Tuomola, puhelin: +358931033551
[eve.tuomola\(a\)hel.fi](mailto:eve.tuomola(a)hel.fi)

Rahoitusjohtaja 30.3.2012

HEL 2011-002909 T 00 00 02

Talous- ja suunnittelukeskus toteaa, kaupunginhallituksen 9.1.2012 tiedoksi merkitsemässä demokratia-ryhmän loppuraportissa on käsitelty kattavasti demokratian kehittämisen linjauksia ja arvioita toteutuksesta. Demokratia-ryhmän työ konkretisoi kaupunginvaltuuston hyväksymässä strategiaohjelmassa 2009–2012 esitettyjä demokratian ja vaikuttamisen linjauksia. Työryhmän raportissa esitetyt toimenpiteet muodostavat hyvän pohjan demokratian kehittämiseksi Helsingissä.

Kaupunginhallituksen käynnistämien jatkotoimenpiteiden valmistelusta talous- ja suunnittelukeskus toteaa osaltaan seuraavaa.

Talous- ja suunnittelukeskuksessa on käynnissä selvitystyö osallistuvan budjetoinnin toteutusmahdollisuuksista Helsingissä. Lisäksi talous- ja suunnittelukeskus toteaa, että kaupunkilaisten ja muiden tahojen vaihtoehdoisen budjetoinnin mahdollistamiseksi Helsinki Region Infoshare www.hri.fi verkkopalveluun on avattu kaupungin taloustietoja laajasti ja yksityiskohtaisesti. Palvelussa ovat Helsingin kaupungin vuosien 2009 ja 2010 tulot ja menot tilinpäätöksen mukaan. Tiedot mahdollistavat kaupungin talousarvio- ja tilinpäätöslukujen käytön esim. vaihtoehtoisten budjettien laadintaan niin kaupunki kuin virastotasolla.

Alueellisen osallistumisen kokeilua varten laadittavasta pilottisuunnitelmasta talous- ja suunnittelukeskus toteaa, että virasto osallistuu pilottikokeilun suunnitteluun yhdessä hallintokeskuksen kanssa. Pilotissa testataan ja analysoidaan menetelmiä uuden tyyppisen asukaskokouksen järjestämiseksi Helsingissä.

Talous- ja suunnittelukeskuksessa on käynnissä selvitystyö kaupungin hallintokuntien verkkopalveluhankkeista ja -suunnitelmista asukasosallistumista tukevaa sähköisten vuorovaikutuskanavien, verkkopalvelujen ja neuvontaa koskevan kehittämissuunnitelman laatimista varten. Selvitys tehdään kartoittamalla ja analysoimalla yhtenäisellä tavalla kaupungin eri hallintokunnissa käyttöönotetut ja suunnitteilla olevat verkkopalvelut, joilla pyritään parantamaan asukasosallistumista.

Talous- ja suunnittelukeskuksessa on käynnissä selvitystyö eri hallintokuntien demokratiatiloista, niiden määrästä ja kustannuksista.

Talous- ja suunnittelukeskus toteaa lisäksi, että edustuksellisen demokratian toimintaedellytysten parantamista koskevat toimenpide-ehdotukset kaupunginvaltuuston strategiaohjelmaan 2013 - 2016 voidaan valmistella demokratia-ryhmän loppuraportista annettujen lausuntojen ja jatkotoimenpiteiden pohjalta syyskaudella 2012.

Lisätiedot

Karvinen Marko, strategiapäällikkö, puhelin: 310 36257
marko.karvinen(a)hel.fi

Kiinteistölautakunta 22.03.2012 § 160

HEL 2011-002909 T 00 00 02

Päätös

Kiinteistölautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle Demokratia-ryhmän loppuraportista seuraavan lausunnon:

Kuntalaisten osallistumisaktiivisuuden lisääminen on tärkeä strateginen tavoite

Kaupungin strategiaohjelmassa demokratian ja kuntalaisten vaikuttamismahdollisuuksien kehittäminen on ollut yksi keskeisistä kohteista.

Kuntalaisille suunnattujen sähköisen kuulemisen ja vaikuttamisen verkkopalveluja sekä alueellisia asukaspaneelleja tulee edelleen kehittää osana suoran ja edustuksellisen demokratian toimintaedellytysten toteuttamista ja tukemista.

Kunnallisten kansanäänestysten kohdalla vaihtoehdot tulisi muotoilla niin selkeästi ja yksiselitteisesti, että äänestäjät pystyvät valitsemaan todellisista vaihtoehdoista tietäen niiden todelliset seurausvaikutukset. Haastavimpia ovat etenkin laajat ja monitahoiset asiakokonaisuudet, joita on vaikea pelkistää muutamaksi vaihtoehdoksi. Nähtävästi vain melko harvat kysymykset todella soveltuvat ratkaistaviksi kunnallisella kansanäänestyksellä.

Kuntalaisen tiedonsaanti, päätöksenteon avoimuus ja verkkoviestintä

Kehitettäessä kanavia vaikuttamiseen tulee huomioida, että toimivan järjestelmän edellytyksenä ovat hyvät tiedonsaantimahdollisuudet ja päätöksentekojärjestelmän läpinäkyvyys. Verkkopalvelujen kehittämisessä on huomioitava, että hyvä ja oikea-aikainen tiedonsaanti on edellytys päätöksentekoon osallistumiselle. Osallistumisen ja tiedonsaannin palveluja tulee kehittää samanaikaisesti siten, että asian tietosisältö ja tausta ovat riittävässä määrin saatavilla palaute- ja osallistumiskanavan yhteydessä.

Kiinteistötoimi on osaltaan kehittämässä verkkosivujaan siellä julkaistavien asioiden ajankohtaisuuden ja kattavuuden osalta.

Yhteisöllisyys demokratian edistäjänä

Kaupungin on syytä jatkossakin tukea ja edistää asukkaiden yhteisöllisiä hankkeita eri alueilla osana hyvää ja toimivaa lähidemokratiaa. Toiminta voi olla käytännössä vaikka minkä tapaista alkaen lähimetsän siivoustalkoista päätyen aina kerrostalojen ryhmärakennuttamiseen. Kaikkea toimintaa ei välttämättä tarvitse aina tehdä kunnan ja viranomaisten voimin. Asukkaiden ollessa mukana toiminnoissa saadaan samalla arvokasta suoraa palautetta toiminnan kehittämiseen.

Asukkaiden lisäksi demokratian ja vaikuttamisen kehittämisessä tulee ottaa huomioon myös kunnan alueella toimivat erilaiset organisaatiot, joiden mielipiteitä on syytä kuunnella esim. kaavoitukseen, ympäristönsuojeluun, kunnallistekniikan suunnitteluun ja rakentamiseen liittyvissä kysymyksissä samalla vuorovaikutusta niiden kanssa lisäten.

Vuokralaisdemokratian kehittäminen

Helsingin kaupungin vuokralaisdemokratian tarkoituksena on antaa asukkaille päätösvaltaa ja vaikutusmahdollisuus omaa asumistaan koskevissa asioissa sekä lisätä asumisviihtyvyyttä ja edistää vuokratalojen kunnossapitoa ja hoitoa.

07.01.2013

Kj/6

Asukkaiden osallistumista olisi mahdollista lisätä mm. verkkopalvelua kehittämällä. Hyvin toteutettuna se helpottaisi osallistumista, koska se ei ole aikaan tai paikkaan sidottua. Merkittävä osa kaupungin vuokralaisista saataisiin verkkopalvelun piiriin, jos järjestelmä toteutettaisiin yhteisenä asiointiportaalina, joka toteutettaisiin esim. Helsingin kaupungin asunnot Oy:n johdolla.

Demokratiatilat

Kiinteistöviraston tilakeskuksen johdolla tullaan laatimaan selvitys ns. demokratiatiloista ja niiden käytön kustannuksista. Toimitilasuunnittelussa ja muussa tilojen käytön suunnittelussa otetaan huomioon asukkaiden ja kansalaisyhteiskunnan eri toimijoiden kokoontumistilarpeet. Selvitys valmistellaan huhtikuun 2012 loppuun mennessä, ja siihen sisältyy myös esitys tilakustannusten kohdentumisesta ja tilojen käyttöön liittyvistä ehdoista. Tilojen yhteis- / vuorottaiskäyttö on joka tapauksessa melko haastavaa ja yhteisten toimintatapojen luominen ja omaksuminen ei tapahdu hetkessä.

Paikkatietopalvelut

Kiinteistöviraston kaupunkimittausosaston kartta- ja paikkatietopalvelujen avulla Demokratia-ryhmän loppuraportissa kaavailtuja kehittämishankkeita toteutetaan käytännössä jo nyt Internetissä olevan kartta- ja paikkatietopalvelun kautta tietopohjan ollessa siten käytettävissä alueellisen demokratian toimijoilla esim. raportin toimenpiteen 4 kehittämisessä.

Paikkatietopalvelusta voidaan kehittelyn ja uudistusten jälkeen avata kaupunginosakohtaisia tai alueittaisia karttanäkymiä.

Kartta- ja paikkatietoaineistoja on avattu maksuttomasti kaupunginosayhdistysten liitto Helka ry:n ja sen jäsenjärjestöjen rakentamien omien karttasovellusten käyttöön.

Tilasto- ym. aineistojen katselun ja käytön tueksi on avattu mm. vapaaseen käyttöön seutukartta, kaupunginosarajat ja hallinnolliset aluejaot.

Kartta-aineistot voidaan toimittaa selvityksessä mainittuun Invertoinnit kartalla -palveluun, ja ko. palvelu on tarvittaessa rakennettavissa kaupungin muihin kaupunkiyhteisiin kartta- ja paikkatietopalveluihin liittyvänä.

Luottamushenkilöiden karttapalvelun kehittämistä on alustavasti suunniteltu osana Ahjo-järjestelmän karttaliittymän kehittämistä.

08.03.2012 Ehdotuksen mukaan

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

07.01.2013

Kj/6

Esittelijä

virastopäällikkö
Jaakko Stauffer

Lisätiedot

Ilkka Kaartinen, osastopäällikkö, puhelin: 310 36418
ilkka.kaartinen(a)hel.fi
Teuvo Sarin, apulaisosastopäällikkö, puhelin: 310 36419
teuvo.sarin(a)hel.fi

Ympäristölautakunta 13.03.2012 § 74

HEL 2011-002909 T 00 00 02

Päätös

Ympäristölautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon.

Ympäristölautakunta pitää demokratia-ryhmän loppuraportin toimenpide-esityksiä perusteltuina ja hyvinä keinoina kehittää kaupungin toiminnan läpinäkyvyyttä ja kaupunkilaisten osallistumismahdollisuuksia päätöksentekoon ja suunnitteluun. Etenkin valmistelun avoimuuden lisääminen, sähköisten vuorovaikutus- ja verkkopalveluiden kehittäminen sekä osallistuvan budjetoinnin edistäminen ovat aiheita, jotka koskettavat ympäristölautakunnan toimialaa.

Ympäristökeskuksella on kokemusta 2000-luvun alkupuolelta laajamittaisesta kaupunkilaisten osallistamisesta suunnitteluun ja päätöksentekoon, kun kestävä kehityksen toimintaohjelmaa laadittiin ja toteutettiin.

Helsingin kestävä kehityksen ohjelmatyön keskeisimpiä vahvuuksia oli kaupunkilaisten osallistumismahdollisuuksien turvaaminen ja aktiivinen hyödyntäminen sekä ylipäänsä vuorovaikutteisten suunnittelumenetelmien kehittäminen. Kaiken kaikkiaan paikallisagendatyöhön osallistui noin 4 000 kaupunkilaista. Prosessin vuorovaikutteisuus ja kaupungin tuki asukasvetoisille kestävä kehityksen hankkeille olivat tärkeinä kriteereinä Helsingin vuonna 2003 saamassa European Sustainable Cities Award -kilpailun kunniamaininnassa.

Kestävä kehityksen toimintaohjelmakausi päättyi vuonna 2010. Sittemmin ympäristökeskuksen ohjelmien tai vastaavien valmistelussa osallistamismenettelyt ovat olleet vaatimattomampia lähinnä resurssisyistä johtuen.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Kestävän kehityksen ajattelutapaan kuuluu sosiaalinen kestävyys, jonka yksi ulottuvuus on kaupunkilaisten osallistuminen yhteisiä asioita koskevaan päätöksentekoon. Siinä mielessä demokratia-ryhmän työ ja loppuraportti voidaan nähdä myös luontevana jatkona kaupungin kestävän kehityksen työlle.

Demokratia-ryhmän esittämä osallistuvan budjetoinnin kehittäminen on kannatettava kokeilu. Ympäristökeskuksen koordinoimasta kaupungin ympäristötilinpidosta löytyy aineistoa, jota kannattaa pitää muun taloudellisen tiedon ohella mukana kokeilun käytännön toteutuksessa. Aineisto pitää sisällään kaupungin hallintokuntien tuottamaa tietoa ympäristötuotoista, -kuluista ja -investoinneista.

Työryhmän ehdottama verkkopalveluiden ja vuorovaikutuspalveluiden kehittäminen sekä valmistelun avoimuuden lisääminen ovat hyviä tavoitteita. Erityisesti sosiaalisen median hyödyntäminen näiden tavoitteiden toteuttamiseksi on kaupunkiorganisaatiossa vielä lapsenkengissä. Sosiaalisen median käytön pelisääntöjä ja edistämistä tulisikin avoimen keskustelun pohjalta linjata kaupungin tasolla.

Ympäristökeskus on viime vuosina toteuttanut tai toteuttaa seuraavia hankkeita tai toimia, jossa asukkaita ja sidosryhmiä on eri tavoilla osallistettu toimintaan.

Vuosina 2008-2011 ympäristökeskus osallistui pääkaupunkiseudun kierrätyskeskuksen vetämään 4V-hankkeeseen, jossa kehitettiin mahdollisuuksia kestävään, viihtyisään ja vastuulliseen kaupunkiasumiseen yhdessä asukkaiden, asuinkiinteistöjen, koulujen, päiväkotien ja yhdistysten kanssa. Hankkeen toiminta keskittyi Helsingissä Mellunkylän, Roihuvuoren ja Herttoniemen kaupunginosiin sekä niiden lähialueille. Hankkeessa luotuja hyviä käytäntöjä on tarkoitus hyödyntää ja kehittää edelleen mm. Ilmastoinfon palveluja kehitettäessä.

Ilmastoinfon käynnistymässä olevassa korttelihankkeessa luodaan toimintatapoja, joiden avulla samassa korttelissa asuvat ihmiset ja siellä toimivat yritykset voivat yhteistyössä Ilmastoinfon kanssa kehittää omaa kortteliaan. Hankkeen kautta kortteleissa voidaan löytää konkreettisia säästökohteita sekä vähäpäästöisiä ja arkea helpottavia ratkaisuja päivittäisten rutiinien hoitamiseen. Hankkeen pilotointikortteliksi valittiin Karhupuiston laidalla Kalliossa sijaitseva kortteli. Valitussa korttelissa sijaitsee asuinkiinteistöiden lisäksi useita liikehuoneistoja sekä koulu, päiväkotia ja puisto, mikä tekee siitä monipuolisen ympäristön Kortteli-hankkeen kehittämiseksi. Myös Puu-Vallilassa käynnistellään toimintaa paikallisen asukasyhdistyksen kanssa.

07.01.2013

Kj/6

Helmikuussa käynnistynyt ympäristökeskuksen koordinoima EU-rahoitteinen Greening Events –hanke tukee myös omalta osaltaan kaupunkilaisten ja virkamiesten välisen vuorovaikutuksen edistämistä ympäristöasioissa. Hankkeen tarkoituksena on mm. luoda toimintamalleja, joilla myös tapahtumien osallistujat ja yleisö voivat vaikuttaa tapahtumien ympäristöasioiden hallintaan. Verkko- ja vuorovaikutuspalveluiden kehittäminen sekä sähköisen asiointin edistäminen on ympäristökeskuksen strateginen tavoite.

Ympäristökeskus on toiminut sosiaalisessa mediassa noin vuoden, ja toimintaa on tarkoitus laajentaa vähitellen. Kaupunkilaisten ilmastoneuvonnasta vastaava ilmastoinfo on myös toiminut varsin aktiivisesti sosiaalisessa mediassa.

Ympäristötiedon avoimuuden lisäämistä ympäristökeskus edistää myös monin tavoin. Esimerkiksi pääkaupunkiseudun sähköisen ympäristötilaston (www.helsinginymparistotilasto.fi) tietokantaa laajennetaan vuosittain. Lisäksi sähköiseen ympäristötilastoon ollaan parhaillaan tuottamassa ns. asukasystävällistä versiota, jossa nostetaan esiin ja tulkitaan jokaiselta ympäristönsuojelun osa-alueelta indikaattoreita, joita ovat kansalaisnäkökulmasta kiinnostavia. Alueellisen ympäristötiedon saralla merkittävin kokonaisuus on kaupungin luontotietojärjestelmä. Lisäksi ympäristökeskus seuraa uimakauden aikana (15.6.-31.8.) säännöllisesti Helsingin 28 uimarannan veden laatua, josta tiedotetaan säännöllisesti. Paikallisten ilmanlaatutietojen julkaisemisesta puolestaan vastaa HSY. Ympäristökeskus on jo kymmenen vuoden ajan julkaissut internetissä kaupungin virastojen ja liikelaitosten ympäristöraporttia varten tuotetut materiaalit. Raportointia ollaan laajentamassa myös kaupungin tytäryhteisöjen suuntaan.

Esittelijä

ympäristöjohtaja
Pekka Kansanen

Lisätiedot

Markus Lukin, johtava ympäristösuunnittelija, puhelin: +358 9 310 31606
[markus.lukin\(a\)hel.fi](mailto:markus.lukin(a)hel.fi)

Taloushallintopalvelu-liikelaitoksen jk 09.03.2012 § 4

HEL 2011-002909 T 00 00 02

Päätös

Johtokunta päätti antaa asiasta kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Kaupunginhallitus on pyytänyt johtokunnan lausuntoa demokratia-ryhmän loppuraportista 29.2.2012 mennessä.

Demokratia-ryhmän loppuraportissa esitetään erilaisia asukasdemokratian lisäämiseen tähtääviä toimenpiteitä. Suurelta osin raportin toimenpide-esitykset eivät koske taloushallintopalvelua kaupungin sisäisiä tukipalveluja tuottavana yksikkönä. Taloushallintopalvelu haluaa kuitenkin aktiivisesti edistää avointa vuorovaikutusta asiakkaidensa ja muiden sidosryhmien kanssa.

Taloushallintopalvelun kaikki prosessit on toteutettu läpinäkyvästi ja audit trail -periaatteen mukaisesti. Lisäksi Taloushallintopalvelulla on keskeinen rooli kaupungin harmaan talouden torjuntaan liittyvässä raportoinnissa.

Toimenpide-esityksessä 4 esitetään, että verkkopalveluja kehitetään ja lisätään vuorovaikutusta sekä valmistelun avoimuutta, jotta kaupungin tuottama asiakirja- ja muu tietoaineisto on helposti ja esteettömästi käytettävissä ja hyödynnettävissä.

Taloushallintopalvelu on ottanut verkkopalvelut käyttöön laskujen lähettämiseksi ja ostolaskujen vastaanottamisessa. Lähes 40 prosenttia ostolaskuista ja noin 90 prosenttia lähtevistä laskuista on kuitenkin vielä paperisia. Verkkolaskun tekeminen tulee tehdä toimittajalle niin edulliseksi ja helpoksi, että sen käyttö kiinnostaa myös pieniä toimittajia. Kuluttajan e-laskun käyttöä tulee markkinoida yhdessä pankkien kanssa. Hyötyjen aikaansaaminen edellyttää prosessien kehittämistä ja palvelusetelien käytön tueksi rakennetaan verkossa toimivat taustajärjestelmät.

Toimenpide-esityksessä 7 esitetään laadittavaksi selvitys ns. demokratiatiloista ja niiden käytön kustannuksista. Taloushallintopalvelulla on auditoriotila, jota vuokrataan myös ulkopuolisille.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Tuula Jäppinen

Lisätiedot

Tuula Jäppinen, toimitusjohtaja, puhelin: +358931025100
tuula.jappinen(a)hel.fi

Asuntotuotantotoimikunta 07.03.2012 § 35

HEL 2011-002909 T 00 00 02

Päätös

Asuntotuotantotoimikunta päätti antaa Demokratia-ryhmän raportista kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Demokratia ja vaikuttaminen ovat kaupunginvaltuuston strategiaohjelman 2009-2012 keskeisiä kehittämiskohteita. Strategiaohjelman mukaan kaupunki toimii kaupunkilaisten vaikutusmahdollisuuksien lisäämiseksi ja demokratian vahvistamiseksi kokoamalla toimenpiteet kansanvaltahankkeeksi.

Demokratia-ryhmän raportissa käsitellään merkittäviä keinoja, joilla kaupunginvaltuuston strategiaohjelman tavoitteita voidaan toteuttaa. Raportissa esitetyt keinot vaativat huolellista lisäselvittelyä ja jotkin niistä mahdollisesti lainsäädäntömuutoksia. Raportissa esitetyillä toimilla voidaan parantaa kaupunkilaisten tiedonsaantimahdollisuuksia ja heidän osallistumismahdollisuuksiaan kunnallisessa päätöksenteossa. Erityisen tärkeinä voidaan pitää avoimuuden ja varhaisen vaikuttamismahdollisuuden lisäämiseksi esitettyjä toimenpiteitä.

Kaiken osallistumisen perustana voidaan pitää kansalaisten tiedonsaantimahdollisuuksia ja kaupungin aktiivista tiedottamista tulevista hankkeistaan mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Kaupunki tuottaa valtavan määrän erilaista tietoa vuositasolla, jolloin tietoaineiston suuri määrä, sen löydettävyyden ja sähköisten tiedonsaantitai käyttömahdollisuuksien puuttuminen voivat muodostaa esteen asukasosallistumiselle ja vaikuttamiselle. Erilaisten verkkopalvelujen ja esimerkiksi Helsinki-kanavan käyttömahdollisuuksien käyttöä tulee tässä yhteydessä selvittää.

Tässä mielessä raportissa esitetyt teemat kuten palvelupaneelit, esitykset uuden teknologian käyttöönotosta tiedonsaannin parantamiseksi sekä osallistuva budjetointi avaamalla kaupungin budjettikirja pääluokkatasolla voidaan pitää kannatettavina asioina. Tällöin on kuitenkin kiinnitettävä huomiota tiedon analysointimahdollisuuksiin ja luotava keinoja ja menettelyjä, joiden avulla kaupunkilaiset voivat käsitellä saamaansa tietoa, jotta kansalaisosallistuminen tällä tavoin muodostuisi mielekkääksi tavaksi vaikuttaa.

Alueellisen päätöksenteon ja siihen liittyvien osallistumisen mallien suunnittelu on tehtävä huolellisesti, koska valmistelutasollakin monet päätökset leikkaavat eri hallintokuntien toimialoja. Lisäksi asioiden alueellinen tarkastelu voidaan nähdä vain yhtenä näkökulmana suurempien kokonaisuuksien hallinnassa. Luonnollisesti on asioita, joiden merkitys on lähinnä paikallinen, mutta esimerkiksi alueiden kaavoitukseen ja rakentamiseen liittyvät kysymykset ovat tyyppisesti

osa isompaa kuin vain kaupunginosakohtaista kokonaisuutta. Nämä kysymykset ovat myös tyypillisesti niitä, joihin kansalaiset haluavat vaikuttaa. Pelkästään maantieteelliseen alueeseen perustuvan alueellisen osallistumismallin rinnalla tai lisäksi tulisi harkita, voidaanko osallistumistapoja ja joukkoa määritellä jonkin muun tekijän, esimerkiksi tiettyyn toimenpiteeseen tai toimintoihin liittyvän intressiryhmän perusteella.

Kunnallisen demokratian ja kaupunkilaisten vaikutusmahdollisuuksien lisääminen ovat yhteiskunnan luonnollisia kehityssuuntia, joihin kaupungin tulee vastata omilla toimenpiteillään. Näissä toimenpiteissä on syytä edetä asteittain ja hankkia kokemusta pilotoimalla kansalaisvaikuttamista kohteissa ja alueilla, joissa se on luontevinta ja joiden tuloksista saadaan kokemuksia järjestelmien edelleen kehittämiseksi.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Sisko Marjamaa

Lisätiedot

Markku Nyyssölä, yksikön johtaja, puhelin: 310 32297
markku.nyyssola(a)att.hel.fi

Kaupunginorkesterin johtokunta 06.03.2012 § 11

HEL 2011-002909 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginorkesterin johtokunta päätti esittää lausuntonaan seuraavaa:

Johtokunnalla ei ole lisättävää Demokratia-ryhmän ansiokkaaseen loppuraporttiin, jossa ovat mukana myös kaupunginorkesterin omaan strategiaansa kirjaamat yhteiskuntavastuulliset näkökohdat taidelaitoksen toiminnan vuorovaikutuksellisuutta ja kuntalaisten syrjäytymisvaaraa koskien.

Esittelijä

vs. virastopäällikkö
Hannu Linna

Lisätiedot

Marianna Kankare-Loikkanen, Viestintäpäällikkö, puhelin: 358931022703
marianna.kankare-loikkanen(a)hel.fi

Liikuntalautakunta 06.03.2012 § 51

HEL 2011-002909 T 00 00 02

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

07.01.2013

Kj/6

Päätös

Liikuntalautakunta päätti antaa Demokratia-ryhmän loppuraportista kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Demokratian ja kansalaisvaikuttamisen kehittäminen on ajankohtainen asia. Hallitusohjelman mukaisesti oikeusministeriössä valmistellaan Suomen ensimmäistä demokratiaselontekoa.

Demokratiaryhmän loppuraportti on laaja kokonaisuus ja siinä on joukko erilaisia toimenpide-ehdotuksia, joilla pyritään parantamaan kuntalaisten osallistumismahdollisuuksia.

On hyvä että etsitään täydentäviä ratkaisuja edustuksellisen demokratian täydentämiseksi osallistuvan demokratian muodoilla. Toisaalta tätä mahdollisuutta käyttävät lähinnä aktiiviset kansalaiset, eivätkä passiiviset ja yhteiskunnan marginaaleissa olevien kansalaiset. Alueellinen aktiivisuus ja osallistuminen eivät saa toisaalta estää koko kaupungin kehittämistä (ks. NIMBY-ilmiö).

Demokratiaryhmän loppuraportissa toimenpiteille ei ole määritetty vastuutahoja ja resursseja. Samoin aikataulut ovat haasteellisia. Näitä tulee jatkossa täydentää ja tarkentaa.

Raportissa on kerrottu muutamia esimerkkejä kaupungin nykyisistä käytänteistä. Tällainen toiminta vaatii osaavaa henkilökuntaa, taloudellisia resursseja ja tehokasta viestintää.

Liikunta on suurin kansalaisliike, noin 400 helsinkiläiseen liikuntaseuraan kuuluu noin 100 000 jäsentä. Liikunnan kansalaistoiminta on yksi aktiivisimmista osallistumisen muodoista, jossa kuntalaiset tuottavat omatoimisesti liikuntapalveluita toisille kuntalaisille, erityisesti lapsille ja nuorille. Tätä osallistumisen ja palveluiden tuottamistapaa yhteiskunnan kannattaa jatkossakin tukea aktiivisesti.

Liikuntatoimi tekee yhteistyötä liikuntaseuroja edustavan seurafoorumin ja -parlamentin kanssa. Samoin yhteistyötä tehdään helsinkiläisiä veneilijöitä edustavat Helveneen kanssa sekä liikuntasuunnittelussa asukkaiden sekä heitä ja asiakkaita edustavien muiden yhteisöjen kanssa.

Alueellisen demokratian kehittäminen

Demokratia-ryhmän esittämät toimenpide-ehdotukset alueellisen demokratian kehittämisestä ovat kannettavia.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Liikuntavirasto on ollut mukana kaupungin hallintokuntien yhteisessä lähiöprojektissa, jossa yhteistyössä asukkaiden kanssa on lähiöihin saatu uusia liikuntapalveluja ja estetty syrjäytymistä.

On hyvä että kaupunkilaiset pääsevät mukaan mahdollisimman varhaisessa vaiheessa oman asuinympäristönsä tulevaisuuteen vaikuttaviin prosesseihin. Asukasvuorovaikutus tuo valmistelijoiden käyttöön sellaista tietoa ja näkemyksiä esimerkiksi liikuntapaikkojen suunnitteluun, jota ei muulla tavoin olisi käytettävissä, samalla se vaatii valmistelijoilta aikaa ja resursseja vuorovaikutuksen ylläpitoon.

Virastojen väliset rajat ovat osoittautuneet joskus esteeksi alueellisten palveluiden kehittämiselle, kun kukin virasto keskittyy vain omaan sektoriinsa. Yksi esimerkki tästä on kaupunginosien keskeisten kohtaamispaikkojen kuten koulujen pihojen kehittämien lähiliikuntapaikoiksi, joka olisi kuntalaisten kannata järkevää.

Suoran demokratian edistäminen

Työryhmän toimenpide-esitys toimintamallin laatimiseksi kansanäänestysten käyttöön ottamiseksi on kannatettava, kun kansanäänestystä käytetään harkiten.

Valmistelun avoimuuden lisääminen

Toimenpide-esitykset verkko- ja sähköisten palvelujen kehittämisestä vuorovaikutteiseen ja esteettömään suuntaan on kannatettava. Sosiaalisen median suosion kasvu kertoo siitä, että kuntalaisilla on halu ja tarve osallistua keskusteluun, kun aiheet käsittelevät heidän arkipäiväänsä. Sosiaalisen median kautta asukkaat ovat tuoneet julkiseen keskusteluun uusia teemoja. Vuorovaikutteisen sosiaalisen median käyttö kaupungin hallinnossa vaatii uutta ajattelua, osaamista ja resursseja.

Aktiivinen verkkoviestintä on eräs onnistuneen vuorovaikutusprosessin perusedellytyksistä. Näitä järjestelmiä tulee kehittää osana varsinaista palveluprosessia, mutta myös kaupunkitasolla, koska yksittäisten virastojen resurssit ja osaaminen eivät riitä tämän kokoajan uudistuvan välineen kehittämiseen.

Loppuraportissa todetaan myös, että kaupungin verkkopalveluja kehitettäessä tulee tehdä yhteistyötä muiden julkisten palvelun tuottajien kanssa. Liikuntatoimessa hyvä esimerkkinä tällaisesta yhteistyöstä on kaikille avoin Suomalaisen liikunnan tietopankki (www.liikuntapaikat.fi), jossa on tietoja kaikista (30 000) Suomen liikuntapaikoista (LIPAS). Järjestelmässä on mukana myös yli 2 000 Helsingissä julkisessa käytössä olevaa liikuntapaikkaa. Tämä järjestelmä on hyvä esimerkki siitä, että samaa tietojärjestelmää

07.01.2013

Kj/6

käytetään koko maan tasolla, aluehallinnossa ja kunnissa. Näiden laajojen verkkopalvelujen haasteena on kattavien tietojen keruu ja niiden ylläpito.

Demokratia-ryhmä esittää laadittavaksi selvityksen 31.12.2012 mennessä ns. demokratiatiloista eli kokoontumistiloista ja niiden käytön kustannuksista. Liikuntaviraston tiloja käyttävät ensisijassa helsinkiläiset liikuntaseurat. Liikuntalautakunta pitää tärkeänä, että kaikki kaupungin tilat ovat tehokkaassa käytössä ja kaupunkilaisten saavutettavissa. Liikuntavirasto osallistuu Helsingin kaupungin tilavaraustyöryhmän työskentelyyn. Tämä työryhmä selvittää mahdollisuuksia yhtenäistää kaupungin erilaisia tilanvarausjärjestelmiä.

Edustuksellisen demokratian toimintaedellytysten parantaminen

Esitykset valtakunnallisen kuntauudistuksen ja kaupungin edustuksellisen demokratian yhteensovittamisesta ovat kannettavia.

Hallituksen kuntarakennemuutostyöryhmän mukaan kuntien koko ja asukasmäärät kasvavat. Metropolialueelle esitetään miljoonakaupunkia. Samalla kuitenkin edellytetään paikallisen demokratian vahvistamista. Näiden muutosten yhteen sovittamisessa on haasteita, joita löytyy riittävästi jo nykyisessä Helsingissä.

Esittelijä

liikuntajohtaja
Anssi Rauramo

Lisätiedot

Pekka Jyrkiäinen, suunnittelija, puhelin: 310 87438

Sosiaalilautakunta 06.03.2012 § 72

HEL 2011-002909 T 00 00 02

Päätös

Sosiaalilautakunta päätti antaa Demokratia-ryhmän loppuraportista kaupunginhallitukselle seuraavan sisältöisen lausunnon:

Demokratia-ryhmän loppuraportissa esitetään useita hyviä ehdotuksia alueellisen demokratian kehittämiseksi, suoran demokratian edistämiseksi, valmistelun avoimuuden lisäämiseksi ja edustuksellisen demokratian toimintaedellytysten parantamiseksi.

Kaupunginhallitus on 9.1.2012 käynnistänyt demokratiaryhmän ehdotusten pohjalta kuusi jatkoselvitystä tai suunnitelmaa, jotka valmistuvat huhtikuun 2012 loppuun mennessä. Siksi sosiaalilautakunta ei tässä vaiheessa ota yksityiskohtaisemmin kantaa

Demokratia-ryhmän kaikkiin ehdotuksiin, vaan tuo esille muutamia asiaan liittyviä näkökohtia.

Sosiaalilautakunnan näkemyksen mukaan Helsingissä tarvitaan edelleen edustuksellisen demokratian lisäksi myös suoran demokratian ja uudenlaisten osallisuusratkaisujen käyttöä. Uudenlaisten osallistumistapojen ei kuitenkaan tarvitse merkitä uusia hallinnollisia ratkaisuja. Ne voivat toteutua informaatio-, kuulemis-, osallistumis- ja vaikuttamisjärjestelmiä kehittämällä ja selkeyttämällä.

Tärkeätä myös on, että asukkaat tietävät, mistä he löytävät halutessaan tietoa osallistumismahdollisuuksistaan. Tämän vuoksi Demokratia-ryhmän esittämä ehdotus, että kaupunki tuottaisi verkkoon ja myös paperiversiona saatavilla olevan kansalaisten osallistumisen ja vaikuttamisen oppaan, on kannatettava.

Lisäksi kaupungin valitsema linja, että kaupungin osallistumisjärjestelmää kehitetään vaiheittain kohti yleistä osallistumisportaalia, on kannatettava. Tämä linjaus tulee ottaa huomioon parhaillaan käynnissä olevassa hel.fi-sivuston uudistamistyössä.

Demokratia-ryhmä esittää yhtenä toimenpiteenä, että kaupunki kehittää verkkopalveluja ja lisää vuorovaikutusta ja valmistelun avoimuutta. Sosiaaliviraston strategisena tavoitteena on lisätä palvelujen käyttäjälähtöisyyttä ja sähköisiä palveluja. Päivähoito on ollut tiennäyttäjät: vuonna 2011 sähköisten hakemusten osuus oli 67 % kaikista päivähoitohakemuksista. Seuraavaksi on tavoitteena ottaa käyttöön sähköinen päivähoitopäätös. Kaikki sähköiset palvelut tullaan toteuttamaan kaupunkiyhteiselle asiointi.hel.fi-alustalle.

Demokratia-ryhmän loppuraportissa todetaan, että kaupungin verkkopalveluja kehitettäessä tulee tehdä yhteistyötä muiden julkisten palvelun tuottajien kanssa ja esimerkkinä tällaisesta yhteistyöstä mainitaan Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) Palveluvaaka - verkkopalvelu (www.palveluvaaka.fi).

Palveluvaaka-verkkopalvelun tavoitteena on tarjota tietoa kansalaisille siitä, miten sosiaali- ja terveystietopalvelut toimivat. Sen tarkoituksena on mahdollistaa asukkaille eri toimipaikkojen vertailu, sosiaali- ja terveysalan tilastotietojen tarkastelu sekä palvelujen arviointi. Tässä vaiheessa palvelu ei vielä sisällä kattavia tietoja. Tiedot perustuvat kansallisesti kerättyihin rajallisiin tietoihin. Jatkossa palvelun tietoja on kuitenkin tarkoitus täydentää, kun vertailukelpoista tietoa on saatavilla. Asiakkaiden aidon valinnanvapauden mahdollistamiseksi on tärkeää kehittää verkossa nähtävillä olevia palvelujen laatuvertailuja.

Kansalaisten tulee saada myös muuta palvelua ja kunnan toimintaa koskevaa tietoa helposti internetin kautta. Kuten Demokratia-ryhmän loppuraportissa todetaan, pääkaupunkiseudulla Helsinki Region Infoshare www.hri.fiverkkopalvelu on hyvä esimerkki palvelusta, jossa avoin tieto antaa halukkaille mahdollisuuden tehdä tiedon perusteella omia analyyseja ja laatia sen perusteella vaihtoehtoisia esityksiä kaupungille.

Alueellisen osallisuuden kehittämisen rinnalla tulee kuitenkin aina varmistaa, että kaikilla kaupungin alueilla on yhdenvertaiset ja yhtä kattavat aloite-, palaute- ja vaikuttamisjärjestelmät. Helsingissä kehitetään parhaillaan kaupungin uutta sähköistä palautejärjestelmää. Sosiaalivirasto on mukana järjestelmän kehittämissä sekä pilotoinnissa syksyllä 2012. Uusi järjestelmä tulee luomaan asukkaille paremmat mahdollisuudet antaa palautetta kaupungin palvelujen toimivuudesta. Lisäksi se helpottaa palautteiden käsittelyä ja toimenpiteiden seurantaa.

Parhaillaan valmistellaan uutta sosiaali- ja terveystoimen organisaatiota. Sosiaalilautakunta pitää tärkeänä, että uuden organisaation puitteissa kehitetään asukkaille ja asiakkaille osallistumis- ja vaikuttamisfoorumeita. Ne voivat olla alueellisia, asiakasryhmäkohtaisia tai toimintayksikkökohtaisia. Lähtökohtana voidaan pitää kokemuksia, joita on saatu esimerkiksi toimintayksiköiden asiakasyhteistyöstä ja foorumeista tai asiakasneuvostojen toiminnasta. Lisäksi tulisi luoda uusia sähköisen viestinnän ja osallistumisen muotoja esimerkiksi toimintayksiköiden ja niiden asiakkaiden välille.

Terveysvaikutusten arviointi

Erityisesti tulee varmistaa syrjäytyneiden ja syrjäytymisvaarassa olevien osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet ja siten turvata osallisuus ja myönteiset terveysvaikutukset myös tälle väestöosalle.

Esittelijä

sosiaalijohtaja
Paavo Voutilainen

Lisätiedot

Tuula Vesanen, strategiapäällikkö, puhelin: 310 43377
[tuula.vesanen\(a\)hel.fi](mailto:tuula.vesanen(a)hel.fi)

Nuorisolautakunta 01.03.2012 § 17

HEL 2011-002909 T 00 00 02

Päätös

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

07.01.2013

Kj/6

Nuorisolautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kansalaisten ja hallinnon välisen vuoropuhelun vahvistaminen on tärkeää juuri nyt

Viime vuosina lisääntynyt kansalaistoiminta ja erityisesti vuoden 2011 ns. valtausliikkeet kuten arabikevät, Tahrir aukion protestit, Madridin ja Barcelonan kansalaiskokoontumiset ja Occupy -liike osoittavat, että kansalaiset haluavat vaikuttaa itseään koskeviin asioihin oli sitten kyse yksinvaltaisesta hallinnosta, hallitusten politiikasta, ympäristökysymyksistä tai taloudellisesta ja sosiaalisesta eriarvoisuudesta. Kansainvälinen mielipidetutkimus (Ipsos, tammikuu 2012) osoitti, että yli puolet 23 maan väestöstä eri puolilta maailmaa suhtautuu valtausliikkeisiin myönteisesti, kolmannes ei osaa ottaa kantaa ja vain kymmenennes suhtautuu niihin kielteisesti. Kaksi kolmannesta Helsingin Sanomien kulttuurin, taiteen ja tieteen edustajista koostuvasta paneelista on sitä mieltä (21.10.2011), että tämä kansalaisliikehdintä on osoitus uudenlaisen vaikuttamiskulttuurin murroksesta. Amerikkalainen yhteiskuntafilosofi William E Connolly väittää (A World of Becoming, 2011), että murros näkyy siinä, että ihmiset eivät enää vain 'kuulu maailmaan' vaan haluavat myös 'osallistua siihen'. EU -rahoitteinen arvovaltainen kansalaisvaikuttamista selvittänyt tutkimus (Civil Society and New Forms of Governance EU-FP6 2005-2009) toteaa, että kansalaisten huoli ja kokemus siitä, että heillä ei ole riittävästi mahdollisuuksia vaikuttaa päätöksentekoon on lisääntynyt. Tutkijat näkevät, että nyt onkin etsittävä ratkaisuja nykymuotoisen edustuksellisen demokratian täydentämiseksi osallistuvan demokratian muodoilla, erityisesti niin, että passiivisten ja yhteiskunnan marginaaleissa olevien kansalaisten ääni saadaan vahvemmin kuulumaan.

Nuoret ovat olleet vahvasti tällaisen kansalaistoiminnan kärjessä, siitäkin huolimatta, että suuri joukko nuoria etenkin Suomessa on jo pitkään jatkuneena muutossuuntana vieraantunut edustuksellisen demokratian muodoista ja tuntenut kasvavaa epäluuloa puoluepolitiikkaa ja poliitikkoja kohtaan. On tullut tarpeelliseksi kehittää sellaisia vaikuttamisen mahdollisuuksia, joiden kautta mahdollisimman monelle nuorelle annetaan valmiuksia, myönteisiä kokemuksia ja motivaatiota toimia aktiivisena kansalaisena – myös edustuksellisen demokratian kautta.

Hallituksen kuntarakennemuutoksen mukaan kuntien koko tulee olennaisesti kasvamaan. Pääkaupunkiseudulle esitetään miljoonakaupunkia samaan aikaan kun edellytetään paikallisen demokratian vahvistamista. Näiden haasteiden ennakoinniseksi on perusteltua lähteä ajoissa kehittämään alueellisen vuoropuhelun ja vaikuttamisen muotoja.

Edellä todetun perusteella juuri nyt on oikea hetki, kokeilla ja rakentaa palveluja, joiden kautta tuetaan kansalaistoimintaa, rohkaistaan passiivisia ja erilaisiin vähemmistöihin kuuluvia kansalaisia osallistumaan, tarjotaan monimuotoisia vaikuttamisen kanavia ja valmennetaan hallintoa keskustelemaan kansalaisten ja kansalaisryhmien kanssa.

Vaikka Helsingin kaupunkia onkin luonnehdittu jäykäksi byrokratiaksi, se omaa myös hyvät mahdollisuudet muuntua aiempaa nopeammin ja herkemmin kaupunkilaisia kuuntelevaksi organisaatioksi. Lisääntynyt monihallinnollinen yhteistyö ja paremmat sähköiset palvelut ja kuulemistavat antavat entistä joustavampia mahdollisuuksia vastata kaupunkilaisten tarpeisiin. Lisäksi kaupungista löytyy runsaasti vaikuttamista ja vuoropuhelua lisääviä uusia toimintamuotoja ja kokeiluja, joita voidaan rohkeasti lähteä mallintamaan. Myös kaupunginhallituksen kesällä 2011 hyväksymä nuorten vaikuttamisjärjestelmä Ruuti on lupaava tapa ottaa kaupunkilaisia mukaan heitä itseään koskevien palvelujen kehittämiseen.

Alueellisen demokratian kehittäminen

Nuorisoasiainkeskus pitää tärkeänä Demokratia-ryhmän esittämiä alueellisen demokratian mallien ja osallistuvan budjetoinnin kehittämistä sekä avoimen datan periaatetta. Kuten ryhmä esittää, pilotoitien tulee lähteä sektorirajat ylittävistä kokonaisuuksista. Nuorisoasiainkeskus pitää erityisen tärkeänä sitä, että kaupunkilaisten vaikuttamismahdollisuuksia kehitetään juuri sektorirajoja ylittäen. Nuorisotoimen kokemus on osoittanut, että niin virastojen väliset kuin virastojen sisäisetkin tiukat rajat ovat ajoittain osoittautuneet esteeksi lasten ja nuorten osallistumiselle. Näiden rajojen ylittäminen edellyttää ylimmän johdon ja keskijohdon sitoutumista ja tukea, sektorirajat ylittävien hankkeiden johtamista ja henkilöstön monihallinnollisen yhteistyön osaamisen vahvistamista.

Nuorisoasiainkeskuksella on valmius osallistua alueellisiin pilottihankkeisiin. Viraston etuna on alueellisesti kattava toimitilaverkosto, asiakaspinnassa toimivat työntekijät, alueellisesti toimiva ehkäisevän päihdetyön Klaari Helsinki sekä laaja nuorisojärjestöjen verkosto. Demokratia-ryhmän tarkoittamaan alueelliseen pilotointiin soveltuvat erityisesti seuraavat alueet:

Vuosaassa on jo perinteisesti ollut vahvaa asukastoimintaa (muun muassa Vuosaari –seura, Paika21:n Agendaryhmä, pro Uutela kansanliike jne.), jonka kanssa nuorisotyön monet toimijat ovat tehneet yhteistyötä. Nuorisoasiainkeskuksella on alueella muun muassa kaksi nuorisotaloa, aluetyöntekijä ja Meriharjun luontotalo sekä monikulttuurisuuden asiantuntijaryhmä 'kulttuuritulkit'. Tämä avaa

mahdollisuuksia demokratiaryhmän erikseen mainitsemaan yhteistyöhön ympäristöasioissa ja rasismiin vastaisessa työssä (sosiaalivirasto). Edellä mainitunlaiseen yhteistyöhön on nuorisotoimella hyvät edellytykset myös Mellunkylässä, erityisesti Kontulassa. Mellunkylä on tunnettu asukasaktiivisuudestaan, jota edustaa esimerkiksi Vetoa ja Voimaa Mellunkylään hanke, KontuKeskus ry, FC Kontu sekä noin 50 paikallista yhdistystä ja seuraa. Nuorisotoimi on usein näiden aktiivinen kumppani. Kierrätyskeskuksen 4V hanke (Välitä, Vaikuta, Viihdy ja Voi hyvin) on toiminut aktiivisesti Mellunkylässä ja siihen ovat linkittyneet myös nuorisotalot. Alue on varsin monikulttuurinen ja esimerkiksi nuorisoasiainkeskuksen toimintakeskus Luupin (Kontula) asiakkaista ja työntekijöistä merkittävä osa maahanmuuttajataustaisia.

Muita pilottihanke kandidaatteja nuorisotoimen näkökulmasta voisivat olla Roihuvuori, Herttoniemi, Pukinmäki, Malminkartano ja Malmi.

Suoran demokratian edistäminen

Työryhmän strateginen linjaus siitä, että ”luodaan mahdollisuuksia suoran demokratian, kuten kansanäänestyksen toteuttamiseksi” on johdonmukainen seuraus siitä, että kansalaiset tarvitsevat erilaisia tapoja ilmaista toiveitaan ja huoliaan. Myös työryhmän toimenpiteesitys toimintamallin laatimiseksi kansanäänestysten käyttöön ottamiseksi on kannatettava. Nuorisoasiainkeskus esittää myös, että tehtäisiin tutkimus siitä mitä kaupunkilaiset tietävät ja ajattelevat sellaisista tälläkin hetkellä käytettävissä olevista suoran demokratian vaikuttamismahdollisuuksistaan kuten koko kaupunkia tai sen osaa koskeva kansanäänestys, aloite kansanäänestyksen järjestämiseksi, kunnallisaloite ja kaupungin erilaiset sähköiset aloituskanavat. Tällainen tieto olisi hyödyllinen myös työryhmän toimenpide 5:n mukaista kansalaisten osallistumisen ja vaikuttamisen opasta laadittaessa.

Työryhmän mukaan ”kaupungin toiminnassa suhtaudutaan myönteisesti myös muuhun suoran demokratian keinoihin”, jonka lisäksi ”kehitetään kansalaisten osallistumismuotoja”. Nuorisoasiainkeskus pitää tärkeänä, että myös nämä tavoitteet konkretisoidaan toimenpiteiksi. Tämä tarkoittaa sitä, että otetaan kantaa mielenosoituksiin, kansalaisadresseihin, rauhanomaisiin valtausliikkeisiin, kulttuurisiin protesteihin, seinämaalaukseen ja sosiaaliseen mediaan: Miten nämä pitäisi huomioida? Miten ne kytkeytyvät kaupungin päätöksentekoon? Voidaanko näitä tukea?

Suoran demokratian muodoksi luetaan joskus ns. deliberatiivinen demokratia. Sille on ominaista, että päätöksenteko ei rajoitu edustuksellisiin päätöksentekoelementteihin ja äänestämiseen, vaan niitä

07.01.2013

Kj/6

voidaan tukea erilaisin neuvottelevin prosessein. ”Julkisen harkinnan demokratiaksi” nimitetään menettelyä, jossa kootaan edustava näyte kaupunkilaisista, asiantuntijoiden tukemana, keskustelemaan muutamaksi päiväksi jostain ennalta määritellystä kysymyksestä ja tarvittaessa äänestämällä päätymään ratkaisuun. Esimerkiksi Hollannissa nuorisoasioista vastaava ministeriö kokoaa säännönmukaisesti edustava näyttöä nuoria muutamaksi päiväksi työstämään ajankohtaisia nuorisopoliittisia kysymyksiä ja käyttää tuloksia päätöksentekonsa pohjana.

”Neuvottelevaksi demokratiaksi” voidaan kutsua sellaista päätöksentekoa, jossa kansalaiset ja päätöksentekijät käyvät keskustelua päätöksentekoon valmisteltavista asioista. Kaupungit voivat järjestää säännöllisiä ja rakenteistettuja asukaskuulemisen foorumeita asioista, jotka kuulemisten pohjalta valmistellaan poliittiseen päätöksentekoon. Myös muulla tavalla voidaan edistää kansalaisten ja hallinnon välistä vuoropuhelua. Joissain tapauksissa kansalaisia, kansalaisryhmiä tai heidän järjestöjään voidaan innostaa yhdessä neuvoteltavan palvelun toteuttamiseen. Esimerkiksi nuorisoasiainkeskuksessa käydään parhaillaan neuvotteluja nuorisojärjestöjen ja nuorten palvelujärjestöjen kanssa siitä minkälaisia nuorisotyön palveluja he voisivat toteuttaa osana kunnan omaa palvelutuotantoa tai kumppanuutena sen kanssa.

Valmistelun avoimuuden lisääminen

Nuorisoasiainkeskus pitää aivan keskeisinä työryhmän näkemyksiä avoimen datan periaatteesta, verkkopalveluista, sähköisen kuulemisen ja vaikuttamisen välineistä sekä ylipäättään kansalaisyhteiskunnan ja kansalaisjärjestöjen toimintaedellytysten parantamisesta.

Parhaillaan päivitettävässä verkkopalvelustrategiassa nuorisoasiainkeskus tulee kartoittamaan ne viraston toimintaa kuvaavat tiedot, jotka voitaisiin avoimen datan periaatteen mukaisesti esittää julkisesti nähtäväksi ja käytettäväksi. Sähköisen kuulemisen välineenä käytetään Opetus- ja kulttuuriministeriön aloite.fi –kanavasta Helsingin tarpeisiin muokattua Ruuti.net –kanavaa, jonka kautta nuoret voivat tehdä esityksiä palvelujen parantamiseksi. Sen kautta hallintokunnat voivat myös saada nuorten näkemyksiä omista nuorille suunnattavista palveluistaan. Verkkokanavan moderoinnista vastaa nuorisoasiainkeskus ja parhaillaan ollaan kokoamassa eri hallintokuntien edustajista koostuvaa nimikkovirkamiesryhmää, jonka tehtävänä on nuorten aloitteiden eteenpäin osoittaminen ja tarpeen mukaan kunkin oman hallintokunnan nuoria koskevien palvelusuunnitelmien ohjaaminen nuorten arvioitaviksi.

Nuorisoasiainkeskuksessa toimiva valtakunnallinen verkkonuorisotyön kehittämiskeskus (Verke) tarjoaa ja kehittää moniammatillisia palveluja verkossa. Myös nuorten neuvonta- ja tiedotuspiste Kompassi on siirtänyt toimintansa painopisteen verkkoon, jossa toimii muun muassa Pulmakulma –niminen kysymys- ja vastauspalsta. Nuorisotoimen toimipisteet ja nuoriso-ohjaajat ovat näkyvästi esillä nuorten suosimassa sosiaalisessa mediassa (IRC-galleria, Demi, Facebook, Habbo hotelli). Nuorilla on siten halutessaan varsin hyvät mahdollisuudet saada tietoa nuorisotoimesta siellä missä he käyttävät aikaansa ja sitä kautta myös päästä vaikuttamaan kaupungin heille suuntaamiin palveluihin.

Kuten Demokratia-ryhmä ajattelee, pelkästään vaikuttamismahdollisuuksien avaaminen ei välttämättä tuota aktiivista ja laaja-alaista osallistumista. Vähintään yhtä tärkeää on tukea kansalaistoimintaa ja pystyä vuoropuheluun sen kanssa. Nuorisoasiainkeskuksessa on oma yksikkö – nuorten kansalaistoiminnan toimisto – joka jakaa hyvin monimuotoista tukea nuorisojärjestöille ja (myös ei-rekisteröidyille) nuorten toimintaryhmille. Helsingissä nuorisojärjestöjen toiminta onkin varsin aktiivista. Tällä hetkellä useampi sata nuorisojärjestöä, paikallisosastoa tai nuorten toimintaryhmää käyttää hyväkseen jotain nuorisoasiainkeskuksen tukimuotoa. Useista muista kaupungeista poiketen myös poliittiset nuorisojärjestöt toimivat Helsingissä aktiivisesti. Nuorten vaikuttamisjärjestelmä Ruuti ei perustu ns. nuorisovaltuustomalliin, jossa käytännössä vain kourallinen nuoria on toiminnassa mukana, vaan menettelyyn, joka pyrkii aktivoimaan mahdollisimman monia nuoria ja nuorten ryhmiä antamaan oman äänensä kuulua. Ruuti avautuu myös edustuksellisen demokratian vaikuttamiskeinojen ulkopuolelle.

Demokratia-ryhmä kannustaa kaupungin henkilöstöä vuoropuheluun asukkaiden kanssa. Tämä on välttämätön, mutta samalla vaativa tavoite. Kaupungin hallintokoneiston edustajat toimivat usein varsin erilaisessa kulttuurisessa ympäristössä kuin 'tavallinen' kaupunkilainen. Hallinnon kieli, menettelytavat ja eri hallintokuntien ammatilliset kulttuurit tuntuvat helposti oman elämänsä arkisista käytännöistä puhuville kansalaisille vierailta. Samalla on myös niin, että kansalaisyhteiskunta muodostaa varsin mosaiikkimaisen kokonaisuuden. Hallinnon ja kansalaisyhteiskunnan välistä vuoropuhelua tutkineet Enjolras ja Bozzini (Governing Ambiguities. New Forms of Local Governance and Civil Society, 2010) toteavat, että kansalaisyhteiskuntaa leimaa "monimuotoisuus, erilaisuus ja konflikti". Tämän moninaisen ja keskenään ristiriitaisenkin kentän kanssa keskustelu on erityisen haasteellista. Demokratia-ryhmän tärkeä tavoite lisätä kaupungin henkilöstön ja kansalaisyhteiskunnan välistä vuoropuhelua vaatii siten erityistä paneutumista, harjoittelua ja

oppimista. Mainittakoon, että nuorten vaikuttamisjärjestelmä Ruuti tarjoaa monenlaisia mahdollisuuksia hallinnolle harjoitella keskustelua erilaisten nuorten ryhmien kanssa kaupungin palvelujen parantamiseksi.

Demokratia edellyttää myös sitä, että kansalaisilla on valmiudet ja motiivi toimia aktiivisina kansalaisina. Erityisen ongelmallisia ovat tässä suhteessa nuoret, tulevaisuuden kansalaiset. Tutkijaprofessori Marjatta Bardy toteaa, että nuoret tarvitsevat ennen kaikkea ”apua selvittääkseen mitä mieltä he ovat”. Nuorten alhaiset äänestysprosentit kertovat myös tarpeesta vahvistaa heidän valmiuksiaan toimia demokraattisessa järjestelmässä. Vertaileva kansainvälinen tutkimus (ns. Civics –tutkimus) osoittaa, että suomalaiset koululaiset suoriutuvat maailman parhaiten oppiaineiden omaksumisen vertailutesteissä, mutta ovat vastaavasti häntäpäässä kun mitataan heidän kiinnostustaan ja osallistumishaluaan politiikkaan sekä heidän sosiaalista vastuuntuntoaan. Nuorille on annettava paremmat mahdollisuudet rakentaa identiteettiään, suhdettaan muihin ihmisiin ja yhteiskuntaan – ja politiikkaan. Nuorisotyöllä on tähän prosessiin paljon annettavaa, mutta avainasemassa on koulu ja sen avautuminen ympäröivään yhteiskuntaan. Koulun ja nuorisotyön yhteistyön vahvistaminen aktiivisen kansalaisuuden oppimisessa antaa parhaat mahdollisuudet kytkeä tosiinsa koulun antamia yhteiskuntaa koskevia kognitiivisia valmiuksia ja nuorisotyön tarjoamaa käytännön toiminnassa tapahtuvaa oppimista. Tällainen formaalien ja non-formaalien oppimisympäristöjen kytkeminen toisiinsa on ensisijaisesti riippuvainen siitä minkälaisia priorisointeja koulu tekee omassa toiminnassaan.

Demokratia-ryhmä kannustaa myös hallintokuntia tarjoamaan kansalaisten käyttöön maksuttomia kokoontumistiloja (ns. demokratiatilat). Nuorisoasiainkeskuksen varsin kattava nuorisotalojen ja sen muiden toimipaikkojen verkko on helsinkiläisille kansalaisjärjestöille ja nuorten toimintaryhmille maksuton. Käyttäjätilastojen mukaan ulkopuolinen käyttö onkin varsin laajaa. Lähes puolet (46 %) käyttökerroista koostuu nuorisojärjestöjen, koululuokkien, päiväkotiryhmien sekä kaupunkilaisten ja heidän ryhmiensä käytöstä.

Demokratia-ryhmä esittää myös kansalaisten osallistumisen ja vaikuttamisen oppaan laatimista. Nuorisoasiainkeskus pitää esitystä erinomaisena ja tarjoaa omaa asiantuntemustaan oppaan laatimiseen.

Edustuksellisen demokratian toimintaedellytysten parantaminen

Edustuksellisen demokratian eräs haaste on sen uskottavuus kansalaisten silmissä. Tämä koskee erityisesti nuoria. Nuorten kokema

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

epäluulo politiikkaa ja edustuksellista demokratiaa kohtaan on osaltaan myötävaikuttanut siihen, että ns. 'epämuodollinen kansalaistoiminta' on yleistynyt nuorten keskuudessa. Perinteisen ja 'tavanomaisen' vaikuttamisen rinnalle on noussut artivismi (taiteen keinoin vaikuttaminen), arkielämän politiikka (omien elämäntapojen kautta vaikuttaminen), verkkovaikuttaminen (esimerkiksi sosiaalisen median kautta toimiminen), 'kevytyhteisöllisyys' (satunnainen, esimerkiksi tapahtumien kautta, vaikuttaminen) ja esimerkiksi valtausliikkeet. Tällaista aktivismia ei kuitenkaan ole perusteltua nähdä edustuksellisen demokratian uhkana. Päinvastoin edustuksellisen demokratian uskottavuutta parantaa tämän 'epämuodollisen kansalaistoiminnan' tunnustaminen ja sen huomioiminen osana 'muodollista demokratiaa'. Samalla tutkimukset viittaavat myös siihen, että epämuodolliseen kansalaistoimintaan osallistuminen lisää kiinnostusta edustukselliseen demokratiaan. Tämä näyttäisi tapahtuvan muun muassa ns. ikävaikutuksena: epämuodolliseen kansalaistoimintaan osallistuneet nuoret siirtyvät iän mukana edustuksellisen demokratian toimijoiksi.

Vaikuttamismahdollisuuksien laajentaminen

Demokratia-ryhmä nostaa esiin laajan kirjon toimenpiteitä, joilla kaupunkilaisten vaikuttamismahdollisuuksia voidaan parantaa. Kuten edellä on esitetty, nuorisoasiainkeskus tukee niitä ja on omalta osaltaan edennyt niiden toteuttamisessa. Nuorisoasiainkeskus esittää myös harkittavaksi voitaisiinko kansalaisten vaikuttamismahdollisuuksien kirjoa laajentaa vieläkin rohkeammin. Demokratia-ryhmä esittää toimenpiteitä, joilla voitaisiin vahvistaa alueellista demokratiaa, eräitä suoran demokratian muotoja, lisätä valmistelun avoimuutta sekä vahvistaa edustuksellisen demokratian toimintaedellytyksiä. Helsingissä avoimella demokratialla olisi vielä laajentumispotentiaalia neuvottelevan demokratian suuntaan siten kuin suoraa demokratiaa koskevassa kappaleessa edellä todettiin. Toiseksi, viimeaikaisessa tieteellisessä keskustelussa demokratiasta on pohdittu sitä minkälainen malli soveltuisi parhaiten yhteiskuntaan, jota leimaa ennalta-arvaamattomuus, monimuotoisuus ja jyrkät sisäiset jännitteet. On esitetty, että maailman monimuotoistuminen ja siihen sisältyvät jännitteet ovat välttämättömyyksiä, joita ei ole järkevää pakottaa edustuksellisen demokratian konsensusprosesseihin. Tärkeämpää on niiden esiintuominen ja keskustelutilan luominen. Robert Gloverin (Of Virtues and Values. Annual Meeting of the American Political Science Association September 1-4, 2011) mukaan edustuksellisen demokratian korostaman rationaalisen harkinnan lisäksi demokratiassa on kyse tunteista, intohimosta ja monimuotoisista vaikuttamisen tavoista. Tästä ajattelutavasta käytetään termiä 'moni-ilmeinen demokratia' ('agonistinen pluralismi') eikä sitä kannata jättää huomioimatta, kun lähdetään toteuttamaan Demokratia-ryhmän esittämää hallinnon vuoropuhelua asukkaiden kanssa.

07.01.2013

Nuorisoasiainkeskus toivoo, että Helsingin nuorten vaikuttamisjärjestelmä Ruuti otettaisiin huomioon tiennäyttäjän ja pilottihankkeena Demokratia-ryhmän tavoitteita toteutettaessa – ennen kaikkea siinä miten kansalaisia voidaan aktivoida ottamaan kantaa ja toimimaan sekä käymään vuoropuhelua kaupungin henkilöstön ja poliittisten päätöksentekijöiden kanssa.

Esittelijä

osastopäällikkö
Markku Toivonen

Lisätiedot

Lauri Siurala, nuorisotoimenjohtaja, puhelin: 310 89045
lasse.siurala(a)hel.fi

Henkilöstöjohtaja 29.2.2012

HEL 2011-002909 T 00 00 02

Henkilöstökeskus toteaa, että demokratia-ryhmän loppuraportti sisältää hyviä ehdotuksia kansalaisten osallistumisen ja vaikuttamisen parantamiseksi. Toimenpide-ehdotuksissa otetaan huomioon henkilöstökeskuksen toimialan kannalta keskeiset maahanmuuttajia koskevat näkökulmat.

Henkilöstökeskus katsoo, että kaikkien virastojen ja liikelaitosten tulee olla mukana rasmin vastaisessa työssä, joka suuntautuu sekä kaupungin asukkaisiin ja heille tarjottaviin palveluihin että kaupungin henkilöstöpolitiikkaan. Selkeä ”nollatoleranssi rasismia kohtaan” on lähtökohtana myös kaupungin yhdenvertaisuussuunnitelmaa uudistettaessa.

Kaupungin johtamisjärjestelmän uudistaminen koskettanee myös kaupungin sisäisiä toimintatapoja ja johtamista. Kehittämistyössä tulee kiinnittää huomiota hyvään muutostilanteiden henkilöstöjohtamiseen ja ottaa kaupungin hyvät yhteistoimintarakenteet ja käytännöt huomioon.

Lisätiedot

Pohjaniemi Marju, osastopäällikkö, puhelin: 310 37965
marju.pohjaniemi(a)hel.fi

Hallintojohtaja 29.2.2012

HEL 2011-002909 T 00 00 02

Hallintokeskus toteaa lausuntonaan seuraavaa:

Kansalaisten osallistumismahdollisuuksien parantaminen ja vuorovaikutuksen lisääminen Helsingin kaupungin päätöksentekojärjestelmässä

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Helsingin kaupunki ja sen eri hallintokunnat ovat vuosien varrella kehittäneet useita erilaisia kuntalain 27 §:n mukaisia osallistumisjärjestelmiä. Muutamat kaupungin osallistumisjärjestelmät ovat osoittautuneet elinvoimaisiksi. Systemaattisen kaupunkilaisten vaikutusmahdollisuuksien lisäämisen ja demokratian vahvistamisen kehittämisessä kannattaa mahdollisuuksien mukaan hyödyntää näitä järjestelmiä ja niistä saatuja kokemuksia. Monet osallistumishankkeet ovat kuitenkin jääneet tilapäisiksi ja usein muusta toiminnasta verraten irrallisiksi ratkaisuksi.

Hyvä esimerkki onnistuneista osallistumishankkeista on ollut ylipormestarin asukasilojen järjestäminen eri kaupunginosissa, joka 1970-luvun puolivälistä lähtien on kuulunut hallintokeskuksen viestinnän (ent. kaupunginkanslian tiedotustoimisto) tehtäviin. Ylipormestarin asukasillat ovat osoittautuneet toimivaksi konseptiksi, ja niitä järjestetään edelleen säännöllisesti neljä kertaa vuodessa. Yleisöpohjaa on ollut mahdollista laajentaa verkkotelevisiopalvelun avulla, sillä asukasillat ovat nähtävissä kaupungin Helsinki-kanava - sivustolla ja Stadi.tv-kaapelitelevisiokanavalla suorina lähetyksinä ja tallenteina. Palvelua ollaan kehittämässä myös vuorovaikutteisten verkkopalvelusovellusten avulla.

Demokratia-ryhmän loppuraportissa on paljon aineksia kaupunkilaisten vaikutusmahdollisuuksien lisäämiseen ja demokratian vahvistamiseen Helsingissä. Raporttiin sisältyy lukuisia ehdotuksia, joiden pohjalta kaupunkilaisten vaikutusmahdollisuuksien lisäämistä ja demokratian vahvistamista voidaan kehittää Helsingin kaupungin hallinnossa.

Osallistumisen ja demokratian kehittäminen kannattaa Helsingissä mieluiten toteuttaa systemaattisena kaupunkilaisten osallistumisen ja vaikuttamisen kehittämisohjelmalla, jonka avulla kansalaisosallistuminen voidaan rakentaa toimivaksi ja samalla pysyväksi osaksi Helsingin kaupungin päätöksentekojärjestelmää.

Ensimmäisen vaiheen tavoitteena Helsingin osallistumisen ja vaikuttamisen kehittämisohjelmassa tulisi olla ainakin merkittävimpien kaupungin toimielimissä päätettäväksi tulevien hankkeiden saattaminen esimerkiksi aluefoorumien ja verkko-osallistumisen avulla kaupunkilaisten arvioitaviksi sekä kaupunkilaisten mielipiteiden kuuleminen olennaisena osana valmistelutyötä. Esimerkiksi kaupunkisuunnittelussa tällainen kuuleminen on jo pitkään ollut lakisääteistä. Saatuja myönteisiä kokemuksia hyväksi käyttäen asukaskuulemista voitaisiin laajentaa myös sellaisille toimialoille, joilla ei vielä ole tähän velvoittavaa lainsäädäntöä.

Kaupunkilaisten kuuleminen osana päätösten valmistelua tulisi toteuttaa mahdollisimman aikaisessa vaiheessa, jotta sen yhteydessä

07.01.2013

Kj/6

kerätyt mielipiteet ja kannanotot voidaan ottaa valmistelutyössä täysipainoisesti huomioon. Kaupungin hallinnon toimivuuden kannalta kaupunkilaisten riittävän aikainen osallistuminen ja kuuleminen valmisteluvaiheessa saattaa parhaimmillaan vähentää painetta muutoksenhaun käyttöön, kun asukkaiden näkökohdat saadaan tietoon ja voidaan ottaa huomioon jo valmistelutyön aikana.

Hallintokeskuksen mielestä Demokratia-ryhmän toimenpide-ehdotukset 2 (alueellisen osallistumisen parantaminen) ja 4 (verkkopalvelujen, vuorovaikutuksen sekä valmistelun avoimuuden kehittäminen) on syytä käsitellä yhtenä kokonaisuutena, koska nämä toimenpiteet täydentävät toisiaan ja muodostavat tulevaisuudessa keskeisen välineen kaupunkilaisten vaikutusmahdollisuuksien lisäämiseksi ja demokratian vahvistamiseksi Helsingissä. Kun kaupungin päätöksenteon valmisteluun voi vaikuttaa joko aluefoorumi-tyyppisen toiminnan tai verkko-osallistumisen tai näiden molempien kautta, tämä osaltaan madaltaa osallistumisen ja vaikuttamisen kynnystä ja mahdollistaa osallistumisen sekä eri asukasryhmille että erilaisten vaikuttamiskanavien kautta.

Demokratia-hankkeiden organisointi kaupungin hallinnossa

Erilaisten osallistumisen ja vaikuttamisen hankkeita on toteutettu kaupungin hallinnossa pääosin hajautetusti niin, että yksittäiset hallintokunnat ovat käynnistäneet omalla toimialallaan omia demokratiahankkeitaan. Näin on voitu toteuttaa suuri määrä erilaisia kokeiluja, jotka parhaimmillaan ovat muodostuneet pysyviksi käytännöiksi päätöksenteon valmistelussa. Ongelmaksi on kuitenkin jäänyt yksittäisten demokratiahankkeiden koordinoimattomuus ja hajanainen kokonaiskuva.

Helsingin kaupungin hallinnossa vastuu kaupungin asukkaiden osallistumisesta ja vaikuttamisesta on perinteisesti kuulunut päätöksiä valmisteleville hallintokunnille. Yhtenäisiä osallistumista, kaupunkilaisten kuulemista tai vaikuttamista koskevia linjauksia kaupungilla ei ole aiemmin ollut kovinkaan konkreettisella tasolla. Osallistumisen ja vaikuttamisen kehittämisohjelman yhteydessä on perusteltua täsmentää kaupunkitason vastuut vaikutusmahdollisuuksien lisäämisen ja demokratian vahvistamisen osalta.

Hallintokeskuksen johtosäännön (1 §) mukaan "hallintokeskuksen tehtävänä on toimia kaupunginvaltuuston, kaupunginhallituksen ja kaupunginjohtajiston yleisenä valmistelu- ja toimeenpano-viranomaisena, avustaa kaupunginhallitusta ja kaupunginjohtajistoa näiden johtaessa ja valvoessa kaupungin hallintoa." Tämän toimialamääräyksen mukaisesti keskitetty vastuu kaupunkilaisten

osallistumisen ja vaikuttamisen kehittämisestä kuuluu hallintokeskuksen toimialaan. Täten demokratian ja osallistumisen kehittämisen koordinoivastuu sekä toteutusvastuu keskitettyjen palvelujen osalta kuuluu luontevasti hallintokeskukselle.

Tampereen kaupungilla, jossa sekä alueellista osallistumista että verkko-osallistumista on kehitetty usean vuoden ajan, on keskushallinnon osana oma kuntademokratiaryhmä (<http://www.tampere.fi/hallintojatalous/organisaatio/konsernihallinto/hallintojajhenkilosto/viestintayksikko/kuntademokratia.html>). Tampereen mallissa asukkaat voivat kertoa mielipiteensä valmisteilla olevista asioista verkkopalveluna toimivassa Valma-valmistelufoorumissa, osallistua valtuuston ja pormestarin asukasiltoihin sekä osallistua asuinalueensa alueellisen vaikuttamisen Alvari-työryhmään. Onnistuneen alueellisen vaikuttamisen ja verkko-osallistumisen vähimmäisedellytyksenä on hankkeita koordinoivan toimintayksikön olemassa kaupungin keskushallinnossa. Tampereen kuntademokratiaryhmässä työskentelee seitsemän henkilöä. Vuoden 2012 alusta lukien ryhmä toimii osana kaupungin keskushallinnon viestintäyksikköä.

Hallintokeskus katsoo, että Helsingin kaupungin osallistumisen ja vaikuttamisen kehittämisohjelman käynnistäminen edellyttää, että kaupungin demokratiahankkeiden koordinointi sekä luotavien osallistumisen ja vaikuttamisen rakenteiden kehittäminen ja ylläpito edellyttää Tampereen esimerkin mukaisen pienehkön keskushallinnon toimintayksikön perustamista myös Helsinkiin esimerkiksi vuoden 2013 talousarvion hyväksymisen yhteydessä. Alkuvaiheessa tällaisen ryhmän vahvuus voisi olla 4–5 henkilöä. Tämä mahdollistaisi alueellisen osallistumisen kokeilun toteuttamisen Helsingin kokoisessa kaupungissa. Yhteistyössä hallintokeskuksen viestinnän ja talous- ja suunnittelukeskuksen tietotekniikkaosaston kanssa olisi mahdollista käynnistää myös osallistumisen verkkopalvelujen kehittäminen. Hallintokeskuksen organisaatiossa uuden demokratiaryhmän tms. luonteva sijoituspaikka olisi hallinto-osaston päätösvalmisteluyksikkö.

Tampereella kullakin aluetyöryhmällä on keskushallinnon kuntademokratiaryhmässä oma vastuuhenkilönsä. Lisäksi osallistumisen verkkopalveluilla on omat vastuuhenkilönsä.

Osallistumisen ja demokratian kehittämisessä on syytä jo alkuvaiheessa ottaa kantaa, kuinka laajaksi mahdollinen keskushallinnon demokratiaryhmä tai -yksikkö kannattaa rakentaa. Tähän saakka osallistumismahdollisuuksia on Helsingin kaupungin hallinnossa kehitetty sekä keskushallinnon että eri toimialojen hallintokuntien työnä niiden varsinaisten tehtävien ohella. Systemaattista ja pysyvää osallistumisen ja demokratian kehittämisen

järjestelmää ei ole mahdollista luoda määräaikaisena projektityönä. Hankkeen onnistumisen kannalta avainasemassa on jo alusta lähtien varmistettu pysyvyys ja jatkuvuus.

Helsingissä tärkeä voimavara kaupungin osallistumisen ja demokratian kehittämisessä on yhteistyö kansalaisyhteiskunnan toimijoiden, kuten kaupunginosayhdistysten kanssa. Alueellisen vaikuttamisen aluefoorumien tms. määrää arvioitaessa Helsingin kokoisessa kaupungissa pitää ottaa huomioon asukaslähtöisyys ja kaupunkilaisten mahdollisuus päästä vaikuttamaan omaa asuinympäristöään koskevien ratkaisujen valmisteluun. Toisaalta järjestelmän toimintakyky, eli tällaisten osallistumisen aluefoorumien tulee olla kooltaan riittävän suuria, jotta niiden kautta kerättyjen mielipiteiden ottaminen huomioon päätösten valmistelussa myös käytännössä onnistuu. Helsingissä mahdollinen aluefoorumien lukumäärä olisi hallintokeskuksen käsityksen mukaan suunnilleen kaupungin suurpiirijaon mukainen, eli 7-8 aluefoorumia.

Hallintokeskuksen kannanotot Demokratia-ryhmän toimenpide-ehdotuksista

Toimenpide 1: Laaditaan selvitys osallistuvan budjetoinnin toteutusmahdollisuuksista Helsingissä. Selvityksen pohjalta valmistellaan esitys osallistuvan budjetoinnin kokeilusta.

Selvityksen laatiminen on perusteltua. Ylipormestarin oppilaskuntapäivät (osa Ruuti-hanketta, ent. Hesani Nuorten ääni) on ollut osallistuvan budjetoinnin ideoita nuorison keskuudessa hyödyntävä hanke Helsingissä, jota on toteutettu jo vuodesta 1998. Siitä kerätyt kokemukset ovat hyvä pohja osallistuvan budjetoinnin laajemmallekin kehittämiselle kaupungissa.

Osallistuva budjetointi kannattaa toteutuessaan kytkeä toimenpiteisiin 2 (alueellinen osallistuminen) ja 4 (vuorovaikutus verkkopalvelujen avulla).

Toimenpide 2: Laaditaan selvitys alueellisen osallistumisen parantamisen mahdollisuuksista Helsingissä. Selvityksen pohjalta valmistellaan vaihtoehtoisia esityksiä alueellisen osallistumisen hankkeista.

Tampereen Alvari-järjestelmä eli vuorovaikutuskanava asukkaiden ja kaupungin välillä (<http://www.tampere.fi/tampereinfo/osallistuminen/vaikuttamiskanavat/alvari.html>) tarjoaa hyvän pohjan alueellisen osallistumisen kehittämiseksi myös Helsingissä kuitenkin niin, että Alvari-järjestelmän kokemuksia kehitetään edelleen Helsingin oloihin soveltuvaksi osallistumisjärjestelmäksi.

Tampereella Alue-Alvarit (<http://www.tampere.fi/tampereinfo/osallistuminen/vaikuttamiskanavat/alvari.html>) ovat olleet asukkaista ja

yhdistysten tai järjestöjen edustajista koottavia alueellisia työryhmiä, jotka kaupunginhallitus nimeää. Lisäksi Tampereella toimii suljettuna Facebook-ryhmänä keskikaupungin Facebook-Alvari. Alvari-järjestelmän alueellista vaikuttamista täydentää verkkopalveluna toimiva Valma-valmistelufoorumi (<http://valma.tampere.fi/>), jonka kautta asukkaat voivat esittää mielipiteensä Tampereen kaupungin käsittelyssä olevista asioista. Tavoitteena on ollut taata kuntalaisille mahdollisuus vaikuttaa käsiteltäviin asioihin koko valmistelutyön ajan.

Helsingissä Tampereen Alvari-mallia edelleen soveltava ratkaisu voisi olla Helsingin kaupunginosayhdistykset (Helka) ry:n varsin hyvin toimivaan jäsenjärjestöpohjaan perustuva malli, jossa alueellisen vaikuttamisen mahdollistavat kaupungin aluefoorumit perustettaisiin esimerkiksi Helkan järjestökartan pohjana olevan kaupungin suurpiirijaon mukaisesti. Hallintokeskuksen mielestä tällaisia aluefoorumeita voisi suurpiirijaon perusteella olla seitsemän siten, että asukasmäärältään toistaiseksi pieni Östersundomin suurpiiri sisällytettäisiin Itäisen suurpiiriin aluefoorumiin.

1. Itäinen (ml. Östersundom): 105 489 asukasta
2. Läntinen: 101 807 asukasta
3. Eteläinen: 100 664 asukasta
4. Koillinen: 93 844 asukasta
5. Keskinen: 80 268 asukasta
6. Kaakkoinen: 47 028 asukasta
7. Pohjoinen: 41 221 asukasta

Näiden aluefoorumien toiminta voisi keskeisiltä osiltaan perustua Helsingissä pääosin varsin hyvin toimivien ja vahvasti kansalaisyhteiskuntaa edustavien kaupunginosayhdistysten varaan. Jatkovalmistelussa aluefoorumien jäsenyysperusteet on tietenkin vielä täsmennettävä.

Kuva: Helsingin suurpiirit, peruspiirit ja osa-alueet (lähde: http://fi.wikipedia.org/wiki/Tiedosto:Helsinki_subdivisions-fi.svg)

Aluefoorumien tehtävät voidaan Helsingissä esim. Tampereen Alvarijärjestelmää mukailleen määritellä seuraaviksi:

- ottaa kantaa valmistelussa ja suunnitteilla oleviin asioihin ja esittää niihin näkemyksensä,
- osallistua kaupungin talousarvion ja strategian laadintaan (osallistuva budjetoinnin väline),
- tehdä aloitteita tärkeinä pitämistään asioista ja viedä niitä kaupungin käsittelyyn
- toimia tiedon välittäjänä alueensa asukkaille asioista
- vaikuttaa alueen palvelujen kehittämiseen ja asuin ympäristön suunnitteluun, jotta asukkaiden näkemykset ja paikallinen tieto saadaan asioiden valmistelun ja päätöksenteon tueksi.

Toimenpide 3: Tehdään toimintamalli kansanäänestysten käyttöön ottamiseksi Helsingissä.

Kuntalain 30 ja 31 § sisältävät säännökset kunnallisista kansanäänestyksistä. Kansanäänestyksissä noudatettavasta menettelystä on puolestaan säädetty laissa 656/1990.

Voimassa olevan lainsäädännön mukaan kunnallinen kansanäänestys voi olla vain neuvoa-antava. Sitovan kansanäänestyksen on katsottu olevan ristiriidassa edustuksellisen demokratian kanssa ja lisäksi siihen on katsottu liittyvän tulkintaongelmia esimerkiksi olosuhteiden muuttumisen vuoksi. Kansanäänestyksen toimeenpanosta ja äänestysvaihtoehdoista päättää aina valtuusto.

Neuvoa-antava kansanäänestys on käyttökelpoinen erityisesti tilanteissa, joissa äänestyksen kohteena oleva kysymys voidaan muotoilla niin, että vaihtoehtoja on kaksi. Vain tällä tavoin voidaan varmistaa, että eniten ääniä saanut vaihtoehto edustaa samalla myös kansanäänestykseen osallistuneiden kuntalaisten enemmistön mielipidettä.

Voimassa olevan lainsäädännön mukaan kunnallista kansanäänestystä ei saa järjestää valtiollisten tai kunnallisten vaalien yhteydessä. Lain esitöissä tätä ratkaisua on perusteltu sillä, että äänestysviranomaisilla on vaalien aikaan muita tehtäviä ja kansanäänestyksen järjestäminen samaan aikaan saattaisi vaarantaa vaalien häiriöttömän kulun, samoin kuin johtaa kansanäänestyksen aiheen muodostumisen korostetuksi kunnallisvaaliteemaksi. Valtiollisten vaalien (tai valtiollisen kansanäänestyksen) yhteyteen kunnallisen kansanäänestyksen ei ole katsottu kuuluvan sen paikallisen luonteen vuoksi. Jos Helsingin kaupunginhallitus tekee lainsäädäntöaloitteen tätä säännöstä koskevaksi muutokseksi, aloitteessa on syytä kuvata, millä tavoin edellä mainitut ongelmallisiksi arvioidut seikat voitaisiin ratkaista.

Voimassa olevan lainsäädännön mukaan kunnallista kansanäänestystä koskevan aloitteen tekijöiden on omakätisesti allekirjoitettava aloite. Siksi lainsäädäntö ei nykyisellään mahdollista sähköistä aloitemenettelyä. Lainsäädäntö on kuitenkin peräisin 1990-luvun alkupuolelta; nykyiset mahdollisuudet sähköiseen tunnistautumiseen lienevät sillä tasolla, että lakia voidaan niin haluttaessa muuttaa myös siten, että kansanäänestysaloitteen tekeminen sähköisesti on mahdollista.

Toimenpide 4: Kehitetään verkkopalveluja ja lisätään vuorovaikutusta sekä valmistelun avoimuutta, jotta kaupungin tuottama asiakirja- ja muu tietoaineisto on helposti ja esteettömästi kaupunkilaisten avoimesti käytettävissä ja hyödynnettävissä.

Helsingin kaupungin uuden osallistumisen ja vaikuttamisen kehittämisohjelman keskeinen tavoite tulee olla kaupungin toimielinten päätösasiakirja-aineiston saattaminen olennaisesti entistä paremmin kaupungin asukkaiden tutustuttavaksi jo asioiden valmisteluvaiheessa, asiakirjatiedon löydettävyyden parantaminen sekä mahdollisuus seurata kaupungin päätöksentekoa verkkopalvelun avulla. Asiakirjojen

nykyistä paremman saatavuuden ja löydettävyyden lisäksi verkko-osallistumista tulee kehittää uuden vuorovaikutteisen verkkopohjaisen osallistumisjärjestelmän avulla.

Helsingin kaupungin päätösasiakirjat ovat olleet verkossa luettavissa jo toistakymmentä vuotta. Esityslistojen ja pöytäkirjojen lisäksi päätösasiakirjojen verkkojulkaisut sisältävät nykyään myös suurimman osa liiteaineistoa.

Tähän saakka kaupungin asiakirja- ja muu tietoaineisto ei kuitenkaan ole ollut verkossa erityisen helposti ja esteettömästi saatavissa. Henkilötietolain tietosuojamääräysten takia kaikki kahta vuotta vanhemmat päätösasiakirjat on (harvoja poikkeuksia lukuun ottamatta) tähän asti jouduttu poistamaan kaupungin toimielinten verkkosivuilta niihin sisältyvien henkilötietojen takia, koska kaupungin toimielinten (kaupunginvaltuusto, kaupunginhallitus, lauta- ja johtokunnat) päätösasiakirjat aika ajoin sisältävät sellaisia henkilötietoja, jotka tietosuojavaltuutetun kannan mukaisesti on tullut poistaa verkosta asian tiedottamisen edellyttämän määräajan jälkeen. Tämä on vaikeuttanut merkittävästi varsinkin yli kaksi vuotta kestävien päätösprosessien seuraamista kaupungin verkkosivuilta.

Kun kaupungin päätösvalmistelussa ja päätöksenteossa siirryttiin heinäkuusta 2011 lähtien uuteen sähköiseen Ahjo-asianhallintajärjestelmään, sen yhteydessä asiakirjatuotannossa otettiin käyttöön henkilötietojen automaattisen poiston määräajan jälkeen mahdollistava järjestelmä. Jatkossa ei siten enää ole estettä päätöstiedottamisen avoimuuden parantamiselle.

Ahjo-järjestelmästä voidaan myös tuottaa päätösvalmistelua ja päätöksentekoa koskevaa tieto-aineistoa paitsi kaupungin omiin sovelluksiin myös ulkopuolisten tuottamiin sovelluksiin avoimena Open Data -tietona. Helsingin kaupungin tietokeskuksen ja Forum Virium Helsingin ylläpitämä ja Espoon, Helsingin, Vantaan ja Kauniaisten kaupunkien sekä Sitran ja valtiovarainministeriön rahoittama Helsinki Region Infoshare -hanke (<http://www.hri.fi>) on erinomainen työkalu tällaisen avoimen päätöksentekotiedon sovellusten kehittämisessä.

Hallintokeskuksen viestintä on parhaillaan yhteistyössä talous- ja suunnittelukeskuksen tietotekniikkaosaston kanssa uudistamassa kaupungin hel.fi-verkkoportaalia ja myös sen päätöksentekosivustoa. Ahjo-asianhallintajärjestelmän uusien ominaisuuksien myötä kaupungin päätöksenteon seuraamista voidaan verkkosivuilla jatkossa olennaisesti parantaa ja helpottaa. Jo nyt kaupungin Helsinki-kanava -verkkovideoportaalien (www.helsinkikanava.fi) kaupunginvaltuuston kokouslähetyksissä palvelun käyttäjien saatavilla on lähes kaikki ajateltavissa oleva valtuuston kokoukseen liittyvä tieto

(verkkovideolähetyksen lisäksi asiakirjat, läsnäolotiedot, pidetyt ja tulevat puheenvuorot, puheenvuorojen kestoajat, äänestystulokset ja äänestyskartat, tiedot asioiden käsittelystä sekä tehdyistä päätöksistä jne.) lähes reaaliaikaisena. Helsinki-kanavalta saatava kokoustieto on jo nyt suurelta osin saatavissa Open Data -tyyppisenä käyttäjien omissa sovelluksissa hyödynnettävänä tietona.

Verkossa tapahtuvan asukkaiden kuulemisen ja osallistumisen parantaminen voisi ainakin alkuvaiheessa tapahtua Tampereella jo vuosien ajan käytössä olleen Valma-valmistelufoorumi -tyyppisen sovelluksen avulla. Tämä olisi parhaassa tapauksessa otettavissa käyttöön suhteellisen nopealla aikataululla ilman aikaa vievää uuden verkko-osallistumissovelluksen rakentamista, vaikka sellaisenaan Tampereen jo useampia vuosia vanha ohjelmistosovellus ei olekaan siirrettävissä Helsinkiin. Uuden verkko-osallistumissovelluksen rakentaminen ja ylläpito olisi hallintokeskukseen sijoitettavan kaupungin keskushallinnon demokratiaryhmän keskeinen tehtävä alueellisen vaikuttamisen mallien kehittämisen rinnalla.

Toimenpide 5: Kaupunki tuottaa verkossa ja myös paperiversiona saatavilla olevan kansalaisten osallistumisen ja vaikuttamisen oppaan. Oppaasta tehdään kerran vuodessa uudistuva versio sekä wiki-alueella jatkuvan keskustelun kautta uudistuva versio.

Helsingin kaupungin kansalaisten osallistumisen ja vaikuttamisen opas on perusteltua tehdä painetussa muodossa, kun kaupungin osallistumisen ja vaikuttamisen perusratkaisuista on tehty päätökset ja toiminta on käynnistynyt. Hallintokeskuksen viestintä uudistaa osana hel.fi-portaalin uudistustyötä myös kansalaisvaikuttamisen ohjeet ja opastuksen verkkosivuilla. Tämä ohjeistus tuotetaan myös tulostettavassa muodossa, jolloin siitä on helposti saatavilla tulosteet aina ajantasaisessa muodossa. Verkkosivujen ohella kaupungin osallistumisen ja vaikuttamisen vaihtoehdoista tiedotetaan myös kaupungin jokaiseen talouteen jaettavassa Helsinki-Info -lehdessä, ja myös toimenpide-ehdotukseen sisältyvä opas voidaan aikanaan julkaista lehden liitteenä.

Toimenpide 6: Laaditaan selvitys koulujen sähköisten palveluiden tarjoamista vaikutusmahdollisuuksista koulutyöskentelyssä.

Kaupungin päätöksentekosivusto
http://www.hel.fi/hki/helsinki/fi/P__t_ksenteko+ja+hallinto/P__t_ksentek
o sekä Helsinki-kanava -verkkovideosivusto
(<http://www.helsinkikanava.fi/>) ovat toimiva opetusväline varsinkin yhteiskuntatiedon opetuksessa. Jo nykyään Helsinki-kanavalla säännöllisesti esitettävät Ylipormestarin oppilaskuntapäivät (ent. Nuorten ääni) tukevat tätä pyrkimystä.

Toimenpide 9: Laaditaan selvitys poliittisen johdon ja virkamiesjohdon työnjaon uudistamisesta. Tavoitteena on mm. vahvistaa kaupunginvaltuuston roolia kaupungin kehittämisessä ja johtamisessa.

Kaupunginvaltuusto vastaa kuntalain 13 §:n mukaan kaupungin toiminnasta ja taloudesta. Säännöksessä on lueteltu asiat, jotka kuuluvat valtuuston päätösvaltaan. Kaupungin hallinnosta vastaa lain 23 §:n nojalla kaupunginhallitus ja johtamisesta lain 24 §:n nojalla kaupunginjohtaja tai pormestari.

Kaupungin eri viranomaisten toiminnasta ja niiden välisestä toimivallan jaosta määrätään kaupunginvaltuuston hyväksymissä johtosäännöissä. Luottamushenkilöjohdon ja viranhaltijajohdon työnjaon uudistaminen tapahtuu siten tarkoituksenmukaisesti johtosääntöjä tarpeen mukaan muuttamalla, ottaen kuitenkin huomioon, ettei johtosäännöillä voida poiketa kuntalaissa nimenomaisesti eri toimielin- ja viranhaltijatasoille säädetyistä tehtävistä. Samoin on huomattava, etteivät kunnan johtavat viranhaltijat voi kuntalain 34 ja 35 §:n vaalikelpoisuussäätelyn johdosta olla samalla luottamushenkilöasemassa.

Toimenpide 10: Toimenpiteiden etenemisestä raportoidaan kaupunginhallitukselle 30.4.2012 mennessä. Kaupunginhallitus päättää tämän pohjalta jatkovalmistelusta ja seurannasta. Demokratia-ryhmä esittää, että kaupunginhallitus vie toimenpidesuunnitelman kaupunginvaltuuston lähetekeskusteluun. Demokratia-ryhmä esittää, että kaupunginhallitus valmistelee toimenpiteet, joilla kaupunkilaiset voivat osallistua mahdollisimman laajasti ja aktiivisesti demokratiaprosessin jatkotyöhön.

Hallintokeskus tukee ajatusta kansalaiskeskustelusta demokratiaprosessin yhteydessä. Tällaisessa keskustelussa on mahdollista soveltaa esimerkiksi vuonna 2010 toteutetun varsin onnistuneen palveluverkkokokulemisen myönteisiä kokemuksia (ks. <http://palveluverkko.hel.fi>).

Lisätiedot

Teppo Tiina, päätösvalmisteluyksikön päällikkö, puhelin: 310 36018
[tiina.teppo\(a\)hel.fi](mailto:tiina.teppo(a)hel.fi)

Kaupunkisuunnittelulautakunta 28.02.2012 § 76

HEL 2011-002909 T 00 00 02

Päätös

Demokratian ja kansalaisvaikuttamisen kehittäminen on ajankohtainen asia. Valtakunnallisella tasolla on valmisteilla Suomen ensimmäinen demokratiaselonteko, jonka tavoitteena on vahvistaa pitkäjänteistä ja suunnitelmallista demokratian edistämistä. Tätä taustaa vasten on

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

tärkeää, että myös kaupungin tasolla pohditaan vakavasti kaupunkilaisten vaikutusmahdollisuuksien lisäämistä ja demokratian vahvistamista. On hyvä, että kaupungin demokratiaryhmä on aloittanut tämän työn.

Demokratiaryhmän loppuraportissa on joukko erilaisia toimenpide-ehdotuksia, joilla pyritään parantamaan kuntalaisten osallistumismahdollisuuksia. Raportissa ei kuitenkaan pohdita sitä mitä vuorovaikutuksen lisäämisellä ja osallistumismahdollisuuksien parantamisella tavoitellaan. Osittain tämän vuoksi esitetyt toimenpiteet jäivät yksittäisiksi, hieman hajanaisiksi ja jossain määrin yhteismitattomiksi. Lisäksi raportissa on käytetty useita demokratiaan ja sen edistämiseen kytkeytyviä käsitteitä, mutta niiden sisältöä ei ole määritelty. Määrittelemättä jääneitä käsitteitä ovat esimerkiksi suora demokratia, alueellinen demokratia, vuorovaikutus, osallistuminen, osallistumisviestintä ja voimaantuminen verkossa. Demokratiaryhmän loppuraportissa toimenpiteille ei ole myöskään määritetty vastuutahoja, kehittämisen vaatimaa osaamista ei ole varmistettu eikä osoitettu muita resursseja. Lisäksi toimenpiteissä esitetyt aikataulut ovat osin epärealistisia.

Toimenpide-esitys verkkopalvelujen kehittämisestä vuorovaikutteiseen ja esteettömään suuntaan on kannatettava. Tässä suhteessa myös valtakunnallinen tavoitetaso on asetettu korkealle. Valtioneuvoston 4.2.2010 annetussa periaatepäätöksessä demokratian edistämisestä Suomessa todetaan, että Suomi haluaa olla verkkodemokratiavertailussa maailman 10 kärkeen joukossa 2010-luvun lopulla. Infrastruktuuria valmisteltaessa huomioidaan sekä epämuodollinen kansalaisten osallistuminen ja palautteen antaminen että kansanaloitteiden ja verkkoäänestämisen tekninen toteutus.

Demokratiatyöryhmän loppuraportissa verkkopalvelujen kehittämiseen liittyvä ehdotus on muotoiltu kovin yleispiirteisesti. Raportissa ei ole pohdittu esimerkiksi sosiaalisen median kasvavaa merkitystä yhteiskunnallisen keskustelun näyttämönä. Sosiaalisen median suosion kasvu kertoo siitä, että ihmisillä on halu ja tarve osallistua keskusteluun, kunhan se on luonteva osa heidän arkipäiväänsä. Tästä herää kysymys, pitäisikö kaupungin hallintokuntienkin suunnata toimintaansa verkossa sinne missä ihmiset jo ovat. Yksi näistä kohtaamispaikoista on sosiaalinen media. Siellä toimiminen edellyttää kuitenkin uuden tyyppistä ajattelua. On oltava ennakoiva, aktiivinen, toimittava välineen ehdoilla ja oltava aidosti vuorovaikutteinen.

Raportissa luetellaan joukko kaupungin nykyisiä käytänteitä. Demokratiatyöryhmän raportissa ei kuitenkaan ole mainittu kaupunkisuunnitteluviraston vuorovaikutuskäytäntöjä ja siihen liittyvää kehittämistyötä. Tältä osin raportti ei anna kattavaa kuvaa siitä, miten

kaupungin eri hallintokunnat ovat toteuttaneet asukkaiden osallistumismahdollisuuksien parantamista. Kaupunkisuunnitteluvirastossa on jo vuosia kiinnitetty erityistä huomiota asukasvuorovaikutukseen ja siihen liittyvien menetelmien kehittämiseen. Maankäyttö- ja rakennuslaki asettaa selkeät velvoitteet kaavoitukseen liittyvälle vuorovaikutukselle. Helsinki on monien laajojen suunnitteluhankkeiden kuluessa hoitanut vuorovaikutusta selvästi laajemmin kuin laki sitä edellyttää. Tähän pyritään myös jatkossa.

Raportista saattaa saada käsityksen, että aluefoorumit olisivat pääasiassa kaupungin virastojen koordinoimia. Ne ovat kuitenkin mitä suurimmassa määrin asukaslähtöisiä hankkeita. Alueellista demokratiaa kehitettäessä onkin huolellisesti suunniteltava se, miten kaupungin hallinto toimii asukkaiden kehittämistoiveiden kanssa ja sitä missä määrin erilaisten toiveiden toteuttaminen on kaupungin organisaation vastuulla ja missä määrin kaupunkilaisten itsensä vastuulla.

Kaupunkisuunnitteluviraston toiminta vuorovaikutuksen lisäämiseksi

Kaupunkisuunnitteluvirastossa on kehitetty avointa valmisteltavana olevan tiedon saantia, proaktiivista viestintää, vuorovaikutteista suunnittelua ja asukkaiden osallistumismahdollisuuksia sekä neuvontaa vaikuttamisessa ja tiedon saannissa. Tällainen toiminta vaatii osaavaa henkilökuntaa, taloudellisia resursseja, tehokasta viestintää ja ennen kaikkea toiminnan aktiivista ja määrätietoista johtamista ja vastuiden määrittelyä. Kaupunkisuunnitteluviraston palveluksessa on kolme vakinaista vuorovaikutussuunnittelijaa. He ovat suunnittelijoiden tukena kaikkien kaavoitushankkeiden vuorovaikutuksen suunnittelussa ja toteutuksessa sekä vuorovaikutusmenetelmien kehittämisessä.

Kaupunkisuunnittelussa demokratiaa voidaan suunnitteluprosessissa lisätä varsinkin asukkaiden riittävällä ja riittävän varhaisella tiedonsaannilla sekä toimivalla asukkaiden ja suunnittelijoiden välisellä vuorovaikutuksella. Asukkaiden tiedonsaannin parantaminen vaatii riittävää resursointia ja myös käytännössä toimivia tiedotuskanavia. Vuorovaikutuksessa asukkaiden viestien konkretisointia varten on olemassa erilaisia menetelmiä, kuten esimerkiksi yhteisöllinen wiki-suunnittelu sekä pehmo-GIS-menetelmä, jolla asukkaiden paikkoihin liittyviä kokemuksia merkitään kartalle tietokoneavusteisen paikkatietojärjestelmän avulla. Näiden kaltaisia menetelmiä käytetään kaupunkisuunnittelussa, mutta tavoitteena on oltava myös, että asukkaat kokevat demokratian toteutuvan suunnittelussa – silloinkin kun he eivät saa tahtoaan läpi. Myös luottamushenkilöiden roolia päätöksentekijöinä voi tässä suhteessa kehittää.

Kaupunkisuunnitteluvirasto seuraa alan kehitystä ja tarkoituksenmukaisuus huomioon ottaen soveltaa demokratiaa edistäviä suunnittelumenetelmiä.

Suunnittelun avoimuuden ja demokratian lisääminen edellyttää myös henkilöstön lisäkoulutusta. Kaupungin demokratiahankkeen edetessä toimenpidevaiheeseen hankkeen vaatimat resurssit on syytä ottaa huomioon.

On tärkeää, että kaupunkilaiset pääsevät mukaan mahdollisimman varhaisessa vaiheessa oman asuinympäristönsä tulevaisuuteen vaikuttaviin prosesseihin. Voidaan perustellusti sanoa, että tällä on vaikutuksia myös suunnittelun laatuun. Asukasvuorovaikutus tuo valmistelijoiden käyttöön sellaista tietoa ja näkemyksiä jota ei muulla tavoin olisi käytettävissä. Valmisteluvaiheessa käytävän vuorovaikutuksen myötä moni suunnitelma on hioutunut sitten että niin asukkaat kuin suunnittelijat ovat pitäneet lopputulosta alkuperäisiä suunnitelmia parempina.

Lähiöprojekti asukasosallisuuden kehittäjänä

Eri kaupunginosissa tapahtuvassa alueellisessä toiminnassa eräs toimija on hallintokuntien yhteinen lähiöprojekti, joka korostaa toiminnassaan kumppanuutta ja asukasosallisuutta. Yhteiseen kehittämiseen on osallistunut myös asukastahoja ja yhdistyksiä resurssiensa puitteissa. Hankkeiden ja toiminnan seurauksena alueelliset verkostot ja toimintamahdollisuudet ovat parantuneet, kun toimijat ovat oppineet tuntemaan toisensa. Projektin toiminnassa on keskitytty esimerkiksi monipuolisten, kaikille avoimien kaupunginosatapahtumien, liikuntapalveluiden sekä kulttuuritarjonnan toteuttamiseen. Keskeisenä lähtökohtana on ollut tuetun tarjonnan tasapuolisuus kaupunginosan asukkaille sekä syrjäytymisen ehkäisy.

Lähiöprojekti on myös säännöllisesti tukenut asukastoimintaan tarvittavien puitteiden, kuten asukastilojen, edellytyksiä. Tästä ovat esimerkkeinä Kontulan, Myllypuron ja Pihlajamäen lähiöasemat, Maunulan mediapaja ja Myllypuron uusi asukastila Mylläri.

Lähiöprojekti pyrkii jatkossakin tukemaan paikallisen toiminnan lähtökohtia, mutta sen tehtävänä ei ole alueellisten yleispätevien rakenteiden muodostaminen. Sen sijaan on tärkeä tukea joustavia, alueiden omasta aktiivisuudesta rakentuvia kokonaisuuksia, joissa luodaan pohja yhteisölliselle ja urbaanille kaupunginosatoiminnalle.

Verkkoviestinnän merkitys vuorovaikutuksessa

Sosiaalisen median läpimurto on kaventanut sekä julkisen sektorin toimijoiden että median mahdollisuuksia julkisen keskustelun asialistan

määrittäjänä. Sosiaalisen median kautta julkiseen keskusteluun on noussut monta kysymystä aidosti alhaalta ylös aktiivisten kansalaisten esille tuomina. Tämä on asia jolla on todennäköisesti suuri vaikutus siihen minkälaisia odotuksia asukkaat kohdistavat päätöksenteon avoimuudelle ja läpinäkyvyydelle sekä mahdollisuudelle osallistua päätösten valmisteluun. Kaupunkisuunnitteluun liittyen tämä on tullut selvästi esille joidenkin laajaa kiinnostusta herättäneiden ristiriitaisten hankkeiden valmistelun yhteydessä.

Kaupunkisuunnitteluun liittyvän vuorovaikutuksen kehittämisessä erilaisilla verkkoratkaisuilla on ollut viime vuosina suuri merkitys. Lähtökohtana on se, että kaikki kaavoitukseen liittyvä aineisto on mahdollisimman helposti saatavilla. Tiedon on oltava avoimesti saatavilla, ymmärrettävää ja sen seuraamisen tulee olla mahdollisimman helppoa. On myös tärkeää, että tieto on avoimen datan periaatteiden mukaisesti tarjolla teknisesti sellaisessa muodossa, että sen käyttäminen on mahdollista eri ohjelmistoilla ja sitä voidaan hyödyntää osana verkkopalveluita.

Aktiivinen verkkoviestintä on eräs onnistuneen vuorovaikutusprosessin perusedellytyksistä. Kaupunkisuunnitteluvirastossa on jo noin kuusi vuotta ylläpidetty Suunnitelmat kartalla -palvelua, jonka kautta löytyvät kaikki kaavoitukseen liittyvät viralliset asiakirjat. Tämä ei kuitenkaan ole tulevaisuudessa riittävä verkkopalvelujen taso. Jatkossa palvelua tullaan täydentämään esimerkiksi kaavavahti- palvelulla, jonka tarjoamien herätteiden avulla on nykyistä helpompi seurata esimerkiksi omien kotikulmien suunnittelun etenemistä. Lisäksi kaupunkisuunnitteluvirastossa käytetään tiedonkeruussa aktiivisesti kaupungin ylläpitämään Kerro kartalla -palvelua. Lisäksi kaupunkisuunnitteluvirasto on yksi pilottivirastoista kun otetaan käyttöön uusi kaupunkitasoinen palautejärjestelmä. Kaupunkitasolla järjestelmiä tuleekin kehittää siten, että ne tukisivat hallintokuntien yhteisiä prosesseja siten, että virastojen väliset rajat vaikuttaisivat mahdollisimman vähän asukkaiden verkkoasiointiin.

Verkossa tapahtuvaan vuorovaikutukseen liittyy myös se, että kaupunkisuunnitteluvirasto on viime vuosina kehittänyt arkkitehtuurikilpailuinstituutioita. Useaan kilpailuun on liittynyt laaja verkossa tapahtuva vuorovaikutus. Koivusaaren ideakilpailun, Telakkarannan suunnittelukilpailun sekä Kirjava Satama- kilpailun kaikki työt on julkistettu verkkosivuilla ennen tuomariston ratkaisua, niistä on käyty avointa ja vilkasta keskustelua ja keskustelun tulokset on myös raportoitu tuomaristolle. Kokemukset aikaisempaa avoimempaan kommunikaatioon tähtäävistä kilpailuista ovat olleet myönteisiä ja tätä linjaa kannattaa jatkaa myös tulevaisuudessa.

Käsittely

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

28.02.2012 Ehdotuksen mukaan

Vastaehdotus:

Sampo Villanen: kappale (2): Demokratiaryhmän loppuraportissa on joukko erilaisia toimenpide-ehdotuksia, joilla pyritään parantamaan kuntalaisten osallistumismahdollisuuksia.: (POIS: Raportissa ei kuitenkaan pohdita sitä mitä vuorovaikutuksen lisäämisellä ja osallistumismahdollisuuksien parantamisella tavoitellaan. Osittain tämän vuoksi esitetyt toimenpiteet jäävät yksittäisiksi, hieman hajanaisiksi ja jossain määrin yhteismitattomiksi. Lisäksi raportissa on käytetty useita demokratiaan ja sen edistämiseen kytkeytyviä käsitteitä, mutta niiden sisältöä ei ole määritelty. Määrittelemättä jääneitä käsitteitä ovat esimerkiksi suora demokratia, alueellinen demokratia, vuorovaikutus, osallistuminen, osallistumisviestintä ja voimaantumisen verkossa.)

Demokratiaryhmän loppuraportissa toimenpiteille ei ole (POIS: myöskään) määritetty vastuutahoja, kehittämisen vaatimaa osaamista ei ole varmistettu eikä osoitettu muita resursseja. Lisäksi toimenpiteissä esitetyt aikataulut ovat osin epärealistisia.

Kappale (6): (POIS: Raportista saattaa saada käsityksen, että aluefoorumit olisivat pääasiassa kaupungin virastojen koordinoimia. Ne ovat kuitenkin) (LISÄYS: Aluefoorumit ovat) mitä suurimmassa määrin asukaslähtöisiä hankkeita. Alueellista demokratiaa kehitettäessä onkin huolellisesti suunniteltava se, miten kaupungin hallinto toimii asukkaiden kehittämistoiveiden kanssa ja sitä missä määrin erilaisten toiveiden toteuttaminen on kaupungin organisaation vastuulla ja missä määrin kaupunkilaisten itsensä vastuulla.

Kannattajat: Heli Puura

Vastaehdotus:

Sampo Villanen: LISÄYS kappaleen (8) jälkeen:

Kaupunkisuunnittelussa demokratiaa voidaan suunnitteluprosessissa lisätä varsinkin asukkaiden riittävällä ja riittävän varhaisella tiedonsaannilla sekä toimivalla asukkaiden ja suunnittelijoiden välisellä vuorovaikutuksella. Asukkaiden tiedonsaannin parantaminen vaatii riittävää resursointia ja myös käytännössä toimivia tiedotuskanavia. Vuorovaikutuksessa asukkaiden viestien konkretisointia varten on olemassa erilaisia menetelmiä, kuten esimerkiksi yhteisöllinen wiki-suunnittelu sekä pehmo-GIS-menetelmä, jolla asukkaiden paikkoihin liittyviä kokemuksia merkitään kartalle tietokoneavusteisen paikkatietojärjestelmän avulla. Näiden kaltaisia menetelmiä käytetään kaupunkisuunnittelussa, mutta tavoitteena on oltava myös, että asukkaat kokevat demokratian toteutuvan suunnittelussa – silloinkin kun he eivät saa tahtoaan läpi. Myös luottamushenkilöiden roolia päätöksentekijöinä voi tässä suhteessa kehittää.

Kaupunkisuunnitteluvirasto seuraa alan kehitystä ja tarkoituksenmukaisuus huomioon ottaen soveltaa demokratiaa edistäviä suunnittelumenetelmiä.

Suunnittelun avoimuuden ja demokratian lisääminen edellyttää myös henkilöstön lisäkoulutusta. Kaupungin demokratiahankkeen edetessä toimenpidevaiheeseen hankkeen vaatimat resurssit on syytä ottaa huomioon.

Kannattajat: Heli Puura

1. Äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: kappale (2): Demokratiaryhmän loppuraportissa on joukko erilaisia toimenpide-ehdotuksia, joilla pyritään parantamaan kuntalaisten osallistumismahdollisuuksia.: (POIS: Raportissa ei kuitenkaan pohdita sitä mitä vuorovaikutuksen lisäämisellä ja osallistumismahdollisuuksien parantamisella tavoitellaan. Osittain tämän vuoksi esitetyt toimenpiteet jäivät yksittäisiksi, hieman hajanaisiksi ja jossain määrin yhteismitattomiksi. Lisäksi raportissa on käytetty useita demokratiaan ja sen edistämiseen kytkeytyviä käsitteitä, mutta niiden sisältöä ei ole määritelty. Määrittelemättä jääneitä käsitteitä ovat esimerkiksi suora demokratia, alueellinen demokratia, vuorovaikutus, osallistuminen, osallistumisviestintä ja voimaantumisen verkossa.)

Demokratiaryhmän loppuraportissa toimenpiteille ei ole (POIS: myöskään) määritetty vastuutahoja, kehittämisen vaatimaa osaamista ei ole varmistettu eikä osoitettu muita resursseja. Lisäksi toimenpiteissä esitetyt aikataulut ovat osin epärealistisia. Kappale (6): (POIS: Raportista saattaa saada käsityksen, että aluefoorumit olisivat pääasiassa kaupungin virastojen koordinoimia. Ne ovat kuitenkin) (LISÄYS: Aluefoorumit ovat) mitä suurimmassa määrin asukaslähtöisiä hankkeita. Alueellista demokratiaa kehitettäessä onkin huolellisesti suunniteltava se, miten kaupungin hallinto toimii asukkaiden kehittämistoiveiden kanssa ja sitä missä määrin erilaisten toiveiden toteuttaminen on kaupungin organisaation vastuulla ja missä määrin kaupunkilaisten itsensä vastuulla.

Jaa-äännet: 7

Stefan Johansson, Arja Karhuvaara, Lasse Männistö, Matti Niemi, Tuula Palaste-Eerola, Elina Palmroth-Leino, Osmo Soininvaara

Ei-äännet: 2

Heli Puura, Sampo Villanen

Tyhjä-äännet: 0

07.01.2013

Kj/6

Poissa-äännet: 0

Esittelijän ehdotus voitti tehdyn vastaehdotuksen.

2. Äänestys

JAA - ehdotus. Esityksen mukaan

Ei- ehdotus

LISÄYS kappaleen (8) jälkeen:

Kaupunkisuunnittelussa demokratiaa voidaan suunnitteluprosessissa lisätä varsinkin asukkaiden riittävällä ja riittävän varhaisella tiedonsaannilla sekä toimivalla asukkaiden ja suunnittelijoiden välisellä vuorovaikutuksella. Asukkaiden tiedonsaannin parantaminen vaatii riittävää resursointia ja myös käytännössä toimivia tiedotuskanavia. Vuorovaikutuksessa asukkaiden viestien konkretisointia varten on olemassa erilaisia menetelmiä, kuten esimerkiksi yhteisöllinen wiki-suunnittelu sekä pehmo-GIS-menetelmä, jolla asukkaiden paikkoihin liittyviä kokemuksia merkitään kartalle tietokoneavusteisen paikkatietojärjestelmän avulla. Näiden kaltaisia menetelmiä käytetään kaupunkisuunnittelussa, mutta tavoitteena on oltava myös, että asukkaat kokevat demokratian toteutuvan suunnittelussa – silloinkin kun he eivät saa tahtoaan läpi. Myös luottamushenkilöiden roolia päätöksentekijöinä voi tässä suhteessa kehittää. Kaupunkisuunnitteluvirasto seuraa alan kehitystä ja tarkoituksenmukaisuus huomioon ottaen soveltaa demokratiaa edistäviä suunnittelumenetelmiä.

Suunnittelun avoimuuden ja demokratian lisääminen edellyttää myös henkilöstön lisäkoulutusta. Kaupungin demokratiahankkeen edetessä toimenpidevaiheeseen hankkeen vaatimat resurssit on syytä ottaa huomioon.

Jaa-äännet: 4

Johansson, Karhuvaara, Palmroth-Leino, Männistö

Ei-äännet:5

Palaste-Eerola, Villanen, Niemi, Puura, Soininvaara

Tyhjä-äännet: 0

Poissa-äännet: 0

Villasen vastaehdotus hyväksyttiin äänin 5 - 4.

21.02.2012 Pöydälle

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

07.01.2013

Kj/6

Esittelijä

virastopäällikkö
Tuomas Rajajärvi

Lisätiedot

Heikki Mäntymäki, viestintäpäällikkö, puhelin: 310 37368
heikki.mantymaki(a)hel.fi
Tero Santaoja, lähiöprojektin projektipäällikkö, puhelin: 310 37155
tero.santaoja(a)hel.fi

Yleisten töiden lautakunta 28.02.2012 § 103

HEL 2011-002909 T 00 00 02

Päätös

Yleisten töiden lautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Yleisten töiden lautakunnan toimialaa koskevat esitykset

Kaupunginhallituksen päätös demokratia-ryhmän esitysten pohjalta käynnistyvistä jatkotoimenpiteistä sisälsi kuuden selvityksen ja suunnitelman laatimisen, joista yleisten töiden lautakunnan toimialaa koskevat:

- osallistuva budjetointi
- alueellisen osallistumisen kokeilu
- hallintokuntien verkkopalveluhankkeet ja -suunnitelmat asukasosallistumista tukevan kehittämissuunnitelman laatimisen perustaksi

Osallistuva budjetointi

Selvityksen laatiminen osallistuvan budjetoinnin toteutusmahdollisuuksista on välttämätöntä. Selvityksen laatiminen ja sen pohjalta valmisteltava esitys osallistuvan budjetoinnin kokeilusta kuuluu luontevasti talous- ja suunnittelukeskuksen toimialaan.

Osallistuvan budjetoinnin tavoitteet, sisällöt ja toimintamuodot tulee arvioida huolellisesti. Suurimmat mahdollisuudet lienevät strategisten tavoitteiden selkiinnyttämisessä ja priorisoinnissa.

Osallistuvan budjetoinnin toteutusmahdollisuuksien arvioinnissa tulee ottaa huomioon mm. seuraavia näkökohtia:

- strategiset linjaukset ja painopisteet yleisten alueiden investoinneissa ja käyttötaloudessa tehdään kaupunginhallituksen budjettiraamin (=kaupungin talouden reaali-puite) rajoissa

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

- edustuksellisuuden tasapainoisuus
- laadinnan aikataulujen yhteensovittaminen talouden suunnittelun vuosikellon kanssa
- budjettivalmistelun henkilöresurssien rajallisuus
- riski osallistuvien turhautumisesta, todelliset paikallisen tason vaikuttamismahdollisuudet
- nurkkakuntaisuuden riskit (NIMBY -ilmiö)

Alueellinen osallistuminen

Alueellisen osallistumisen kehittäminen kytkeytyy rakennusviraston toiminnassa yleisten alueiden aluesuunnitelmien laadintaan. Rakennusvirasto on laatinut yleisten alueiden aluesuunnitelmia vuorovaikutteisesti vuodesta 1998 alkaen. Lisäksi laajasta osallistamisprosessista on kokemusta katu- ja puistosuunnitelmien erityiskohteista kuten Tapaninkylän alueellinen katusuunnitelma ja Pihlajamäen nuorisopuisto.

Rakennusvirastossa on kehitetty vuorovaikutusmenettelyjä aktiivisesti. Rakennusvirasto on kokenut hyväksi toimintatavaksi aluesuunnitelmien yhteydessä toteutettavista kyselyistä tiedottamisen laajasti jakeluna jokaiseen kotiin ja kaupungin yhteisen sähköisen kyselyalustan (=Kerro kartalla) käytön. Seuraavaksi rakennusvirasto tulee kokeilemaan sosiaalista mediaa osana aluesuunnittelun vuorovaikutusta ja tiedotusta. Tällä hetkellä nuorten mukaan saaminen ja yhteistyö koulujen kanssa toimivat ja mm. nuorisoasiainkeskuksen Ruuti-kanava on hyvä lisä vuorovaikutuksessa. Sen sijaan maahanmuuttajien tavoittaminen on yrityksistä huolimatta ollut vähäistä. Rakennusviraston yleisten alueiden aluesuunnitelman laadintaprosessin osana on ollut yhteistyön tekeminen myös eri hallintokuntien kanssa.

Rakennusvirasto on tehnyt aktiivista asukasyhteistyötä myös järjestämällä vuosittain kevätsiivoustalkoita ja ottamalla käyttöön vapaaehtoistyön toimintamallin. Vapaaehtoistyössä on mukana tällä hetkellä noin 350 puistokummaa. Vapaaehtoistyö tuo uusia mahdollisuuksia lisätä asukkaiden osallistumista.

Yleisten töiden lautakunta pitää tärkeänä selvityksen laatimista alueellisen osallistumisen kokeilusta ja pilottisuunnitelmasta. Selvityksen pohjalta kaupunginhallituksen tulee päättää missä toiminnoissa ja millä alueilla alueellisen osallistumisen mallia pilotoidaan. Raportissa on esitetty harkittavaksi seuraavia toimialoja: ympäristö, nuorisotoimi, sosiaalivirasto, opetustoimi ja rakennustoimi. Alueellisen osallistumisen toimialat tulee arvioida asukkaiden palveluverkoston ja hallintokuntien välisten yhteistyöprosessien näkökulmasta. Raportissa tuodaan nykyisinä käytäntöinä ja hankkeina esille vain rakennusviraston aluesuunnittelu ja eri virastojen ja

kansalaisjärjestöjen koordinoimat aluefoorumit. Esimerkiksi kaupunkisuunnitteluviraston ja liikuntaviraston toimintaan liittyy alueellisen osallistumisen näkökulmia. Vaikka kaavoitusprosessin ja katusuunnitelmaprosessin pelisäännöt tulevat maankäyttö- ja rakennuslaista, kumpaakin voitaneen laajentaa, mikäli aikataulu- ja henkilöresurssit antavat myöten. Lisäksi esimerkiksi kaupunkiympäristön yleiset alueet ja eri hallintokuntien käytössä olevat julkiset rakennukset muodostavat saavutettavuuden ja esteettömyyden kannalta asukkaiden arkeen vaikuttavan kokonaisuuden.

Alueellisen osallistumisen kehittäminen on tärkeä, mutta haasteellinen asia ja siinä tulisi edetä askeleittain. Tällä hetkellä eri hallintokuntien toimintakulttuurit ja toimintatavat ovat erilaisia. Alueellisen osallistumisen kehittäminen vaatii sektorirajat ylittävän suunnitteluprosessin, suunnitelmamallin, vuorovaikutuskeinojen sekä suunnitelman hyväksymiseen liittyvän päätöksenteon uudelleen arviointia ja kehittämistä. Lisäksi uusi toimintatapa vaatii henkilöresursseja ja osaamisen kehittämistä. Asukkaiden osallistuminen ajoittuu vapaa-aikaan. On myös tarpeen arvioida asukkaiden näkökulmasta osallistumismahdollisuutta ja ajankäyttöä, kun valitaan toimintatapoja nykyistä laajempaan osallistumiseen.

Alueellista osallistumista koskevan menetelmäsuunnitelman valmistelu kaupunginhallituksen käsittelyyn on mahdollista. Pilottien määrä tulee kuitenkin rajata enintään kolmeen alueeseen, jotka edustavat koko kaupungin olosuhteita mahdollisimman hyvin. Valmistelussa on arvioitava uusien menettelytapojen kustannusvaikutukset, uuden toimintatavan valmistelijaresurssitarpeet sekä toimintatavasta mahdollisesti aiheutuvat toimeenpanon aikatauluviiveet. Kustannusvaikutukset tulisi kytkeä vuoden 2013 talousarvion valmisteluun. Rakennusviraston aluesuunnitelmien osalta pilottit tulee valita kohteista, joita ei vielä ole käynnistetty. Pilottien aikataulu on kytköksissä myös osallistuvan budjetoinnin toteuttamismahdollisuuksien selvittämiseen.

Jos asukasvaikuttamisen vahvistamiseksi sektorirajat ylittävän osallistuvan suunnittelun tiellä edetään, pilottikohteiden suunnittelu yhteistyössä muiden hallintokuntien kanssa edellyttää nykyisten rakennusviraston aluesuunnitelmien aluerajausten yhteensovittamista muiden hallintokuntien rajausten kanssa. Uusi toimintatapa sektorirajat ylittävinä kokonaisuuksina tulisi vaikuttamaan myös aluesuunnitelmien sisältöön. Yhtenä vaihtoehtona voisi olla ratkaisu, jossa rakennusviraston yleisten alueiden aluesuunnitelmasta muokataan tässä yhteydessä toimintojen sektorirajat ylittävä palveluverkon ja palvelutason kehittämiselvitys, jonka laatimisessa ovat myös muut hallintokunnat mukana.

Aluesuunnitelmiin verrattuna katu- ja puistosuunnitelmien hankekohtainen vuorovaikutusprosessi on paikallisempi ja yhteistyöhallintokuntien määrä on vähäisempi. Rakennusvirasto vastaa jatkossakin katu- ja puistosuunnitelmien kansalaisyhteistyöstä.

Verkkopalvelujen kehittäminen

Verkkopalvelujen kehittäminen on kannatettavaa ja se vaatii talous- ja suunnittelukeskuksen tietotekniikkaosaston vahvaa koordinoitua ja kaupunkitasoisten ratkaisujen kehittämistyötä. Kokonaisvaltaista verkkopalvelujen kehittämistä ja asukasosallistumista tukevien kaupunkitasoisten ratkaisujen kehitystyötä tulee kiirehtiä.

Asukkaille suunnatuissa verkkopalveluissa rakennusvirasto hyödyntää seuraavia kaupunkitasoisten verkkopalveluita. Palvelukartassa jaetaan tietoa julkisten rakennusten esteettömyydestä, leikkipuistoista, koira-aitauksista, yleisövessoista ja viraston toimipisteistä. "Kerro kartalla" -palvelu on käytössä aluesuunnitelmien kyselyissä ja suunnitelmien kommentoinnissa sekä lumipalautteessa. Paikkatietopalvelussa (ptp.hel.fi) on esillä tietoa kaduilla ja puistoissa käynnissä olevista sekä tulevista töistä ja tapahtumista. Asiointiportaali (asiointi.hel.fi) on käytössä tapahtumaluvissa. Asiointiportaalia on tarkoitus hyödyntää jatkossa myös pysäköintivirhemaksujen oikaisuvaatimuksissa ja asukas- ja yrityspysäköintitunnusten muutoksissa. Alkamassa olevaa palauteydin-kehitystyötä rakennusvirasto tulee hyödyntämään laajasti asiakaspalvelusovelluksen jatkokehittämisessä. Lisäksi rakennusvirastolla on käytössä tekstiviestipalvelu asukkaille liukkausvaroituksen ja ajoneuvojen siirron osalta.

Verkkopalvelujen kehittäminen tulee kytkeä toimintaprosessien kokonaisvaltaiseen kehittämiseen. Pelkkä ongelmaraportointi auttaa vain yksittäisten ongelmien identifioimisessa ja esimerkiksi lumihaittoja koskeva "Kerro kartalla" palvelu ei palvele vielä toiminnan ohjaamisessa. Toimintaa ohjaavien prosessien kokonaisvaltaisen kehittäminen vaatii toimintatapojen aktiivista ja suunnitelmallista kehittämistä. Pelkkä verkkopalvelun kehittäminen ja käyttöönotto ei riitä.

Rakennusviraston kokemuksen mukaan erillisryhmien, kuten esimerkiksi pyöräilijöiden ja joukkoliikenteen kuljettajien sähköinen kuuleminen antaa osa-alueelta kattavan palautteen. Sähköinen palautekanava täydentää hyvin muuta hallintokuntien ja sidosryhmien yhteistyötä.

Talous- ja suunnittelukeskuksessa käynnissä oleva palauteydin-kehitystyö luo rajapinnan ja yhteyden mm. sosiaalisen median palveluihin. Palauteytymisen kautta ko. palaute tulee keskitetyksi rakennusviraston ja eri hallintokuntien järjestelmiin. Järjestelmien

07.01.2013

Kj/6

kehittämisesurssien lisäksi verkkopalvelujen vuorovaikutteisuuden lisääminen ja mm. palautteiden käsittely ja vuoropuhelun ylläpito on myös henkilöresurssikysymys.

Rakennusvirasto pyrkii aktiivisesti antamaan toimintaansa liittyvää suunnitelma- ja kartta-aineistoa sekä yleisten alueiden rekisterin aineistoa kuntalaisten käyttöön pääkaupunkiseudun Helsinki Region Infoshare -verkkopalveluun.

Esteettömyyden edistäminen

Demokratiaa lisäävien uusien toimintamallien toteuttamisessa on syytä tiedostaa myös esteettömyys. Esteettömyyden tulee olla yhtenä näkökulmana alueellisen osallistumisen suunnitelmapilotissa. Suunnitteluprosessien vuorovaikutuksessa on tärkeää, että verkkopalvelujen lisäksi tulisi olla muitakin mahdollisuuksia antaa palautetta. Myös asukastilaisuuksien saavutettavuus ja esteettömyys on tärkeää. Lisäksi verkkopalvelut tulee olla selkokielisiä ja ne tulee toteuttaa esteettömästi.

Käsittely

28.02.2012 Ehdotuksen mukaan

Esittelijän muutokset:

Lisätään päätösehdotukseen erilliseksi kappaleeksi kappaleen 7 jälkeen:

"Rakennusvirasto on tehnyt aktiivista asukasyhteistyötä myös järjestämällä vuosittain keväsiivoustalkoita ja ottamalla käyttöön vapaaehtoistyön toimintamallin. Vapaaehtoistyössä on mukana tällä hetkellä noin 350 puistokummiä. Vapaaehtoistyö tuo uusia mahdollisuuksia lisätä asukkaiden osallistumista."

Seuraava kappale korvaa päätösehdotuksen kappaleen 14:

"Asukkaille suunnatuissa verkkopalveluissa rakennusvirasto hyödyntää seuraavia kaupunkitason verkkopalveluita. Palvelukartassa jaetaan tietoa julkisten rakennusten esteettömyydestä, leikkipuistoista, koira-aitauksista, yleisövessoista ja viraston toimipisteistä. Kerro kartalla -palvelu on käytössä aluesuunnitelmien kyselyissä ja suunnitelmien kommentoinnissa sekä lumipalautteessa. Paikkatietopalvelussa (ptp.hel.fi) on esillä tietoa kaduilla ja puistoissa käynnissä olevista sekä tulevista töistä ja tapahtumista. Asiointiportaali (asiointi.hel.fi) on käytössä tapahtumaluvissa. Asiointiportaalia on tarkoitus hyödyntää jatkossa myös pysäköintivirhemaksujen oikaisuvaatimuksissa ja asukas- ja yrityspysäköintitunnusten muutoksissa. Alkamassa olevaa palauteydin kehitystyötä rakennusvirasto tulee hyödyntämään laajasti asiakaspalvelusovelluksen jatkokehittämisessä. Lisäksi

rakennusvirastolla on käytössä tekstiviestipalvelu asukkaille liukkausvaroituksen ja ajoneuvojen siirron osalta."

21.02.2012 Pöydälle

Esittelijä

kaupungininsinööri
Raimo K Saarinen

Lisätiedot

Silja Hyvärinen, kehittämisspäälikkö, puhelin: 310 38619
silja.hyvarinen(a)hel.fi

Opetuslautakunta 28.02.2012 § 19

HEL 2011-002909 T 00 00 02

Päätös

Opetuslautakunta päätti antaa Demokratia-ryhmän loppuraportista kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Lautakunnan lausunnossa otetaan kantaa vain suoranaisesti opetustointia koskeviin toimenpide-ehdotuksiin. Näitä ovat toimenpide-ehdotukset 1, 2, 4, 6 ja 7. Osassa toimenpide-ehdotuksista on jo loppuraportin liitteenä 2 olevassa selvityksessä kerrottu opetustoimen toimenpiteistä koskien erityisesti kouludemokratiaa ja nuorten osallistumista. Tässä lausunnossa on siten vain päivitetty tuota aiemmin annettua tietoa.

Alueellisen demokratian kehittämisosiossa ehdotetaan toimenpiteenä 1, että laaditaan selvitys osallistuvan budjetoinnin toteutusmahdollisuuksista Helsingissä. Selvityksen pohjalta valmistellaan esitys osallistuvan budjetoinnin kokeilusta. Lisäksi alueellisen demokratian kehittämisosiossa ehdotetaan toimenpiteenä 2, että laaditaan selvitys alueellisen osallistumisen parantamisen mahdollisuuksista Helsingissä. Lautakunta katsoo, että molemmat toimenpide-ehdotukset ovat kannatettavia ja ne liittyvät toisiinsa siten, että toimenpide-ehdotuksessa 2 selvitetään alueellisen osallistumisen parantamismahdollisuuksia Helsingissä yleensä ja toimenpide-ehdotuksessa 1 puolestaan selvitetään alueellisen osallistuvan budjetoinnin toteutusmahdollisuuksia ja tehdään ehdotus budjetoinnin kokeilusta. Lautakunta toteaa, että lasten ja nuorten vuorovaikutussuunnitelmaohjelmassa on kehitetty malleja lasten ja nuorten osallistumiseen omien paikkojensa suunnitteluun (tarkempi kuvaus liitteessä 2). Tällä hetkellä vuorovaikutussuunnitelmaa ei kuitenkaan vielä ole eri virastoissa otettu laajasti käyttöön, eikä siihen

ole kaikin osin toiminnan tasolla sitouduttu. Lasten ja nuorten vuorovaikutussuunnitelman toteutuminen edellyttää kaupungin eri virastojen johdon tietoiseksi tekemistä ja sitouttamista, poikkihallinnollisen johtamisen kehittämistä sekä henkilöstön osaamisen vahvistamista. Keskeisiä virastoja ovat ainakin opetusvirasto, nuorisoasiainkeskus, kiinteistöviraston tilakeskus, sosiaalivirasto, liikuntavirasto, kirjasto, rakennusvirasto, kaupunkisuunnitteluvirasto sekä talous- ja suunnittelukeskus.

Lasten ja nuorten mukanaolo alueellisen osallistumisen piloteissa on varmistettava ja niissä tulee hyödyntää jo kehitettyjä lasten ja nuorten osallistumisen malleja. Opetusvirasto on ollut toteuttamassa koulujen pihoihin suuntautuneita vuorovaikutteisia osallistamishankkeita Malminkartanossa, Porolahdessa ja Pukinmäessä. Vireillä on hanke Kallion ala-asteen koulun kanssa. Koulujen sisätiloissa käynnistettiin ”Pamaus 2011” ehdotusten pohjalta jatkotyöskentely koulujen sisätilojen viihtyisyyden parantamiseksi. Opetusvirasto käynnisti kesäkuussa 2011 iltapäivätoiminnassa tilaprojektin, jossa tarkoituksena oli kalustaa yhdeksän koulun iltapäivätoiminnan nykyiset tilat siten, että ne olisivat yhteisiä opetuksen kanssa. Projektin tarkoituksena oli lisätä iltapäivätoimijoiden, koulujen henkilökunnan ja oppilaiden kuulemista ja osallistamista. Projekti kesti vuoden 2011 loppuun. Saatujen vastausten perusteella voidaan arvioida projektin onnistuneen erittäin hyvin. Iltapäivätoiminnan tilaprojektille toivotaan jatkoa, mutta tämä vaatii rahoituksellista tukea.

Valmistelun avoimuuden lisäämisosiossa on toimenpide-ehdotuksena (4), että kehitetään verkkopalveluja ja lisätään vuorovaikutusta sekä valmistelun avoimuutta, jotta kaupungin tuottama asiakirja- ja muu tietoaineisto on helposti ja esteettömästi kaupunkilaisten avoimesti käytettävissä ja hyödynnettävissä. Lautakunta katsoo, että nämä suunnitelmat valmistelun avoimuuden lisäämiseksi ovat kannatettavia. Strategisen suunnittelun ja arvioinnin sähköisten ympäristöjen kehittäminen on opetustoimen tietohallinnon uuden linjauksen 2012 – 2015 tavoitteita. Sekä virastohallinnon että koulujen ja oppilaitosten toiminnan suunnittelun ja arvioinnin sähköiset ympäristöt on tarkoitus uusia ja liittää yhteen. Samassa yhteydessä on tilaisuus toimintaprosessien kehittämiseen niin, että strategisesta suunnittelusta tulisi osallistavampi. Tähänkin saakka koulujen ja oppilaitosten oppilaskunnat ovat osallistuneet tavoitteiden asettamiseen ja toteutuneen arviointiin. Myös palveluverkon uudistamisprosessissa kuntalaisten osallistamiselle on luotu kanavia. Opetusvirasto osallistuu myös vuonna 2012 tilakeskuksen koordinoimaan hankkeeseen, jonka tavoitteena on palveluverkkojen poikkihallinnollinen kehittäminen asukaslähtöisesti.

Toimenpide-ehdotukseen 4 liittyen lautakunta toteaa lisäksi, että opetusvirastossa on käytössä palautejärjestelmä, jossa kuntalaiset voivat esittää joko internetissä julkisesti kysymyksiä, antaa palautetta ja tehdä kehittämissuhteita tai saada halutessaan henkilökohtainen vastaus sähköpostilla. Lautakunta katsoo, että valmistelun avoimuutta ja läpinäkyvyyttä lisääisi myös se, että Helsingin kaupunki ottaisi käyttöönsä Kuntaliiton 8.6.2011 hyväksymän suosituksen vaikutusten ennakoarvioinnista kunnallisessa päätöksenteossa. Suositukseen mukaan valmistelussa muodostetaan useissa asioissa vaihtoehtoisia ratkaisuehdotuksia, joiden vaikutukset arvioidaan ja tämä arviointitieto esitetään päätösesityksen yhteydessä. Lautakunta katsoo, että valmistelun avoimuuden ja läpinäkyvyyden lisäämiseksi on tarpeen ottaa käyttöön suosituksen mukainen vaikutusten ennakoarviointi kaupungin päätösten valmistelussa.

Toimenpide-ehdotukseen 6 (valmistelun avoimuuden lisäämisosio) lautakunta toteaa, että kaikilla perusopetuksen kouluilla on käytössä sähköinen Fronter-oppimisalusta, jota koulut käyttävät oppilaiden kuulemisessa ja osallisuuden tukemisessa. Koulut ovat valmistautuneet ylipormestarin kokouksiin Fronterissa. Valmistautumiseen on kuulunut verkossa käytävä keskustelu teemoista sekä kokouksessa käsittelyyn tulevista kannanotoista äänestäminen. Vuoden 2012 Ylipormestarin kokouksia valmistelevaan työskentelyyn on verkossa osallistunut n. 7 000 oppilasta. Fronteria voidaan käyttää osallisuuden lisäämiseen. Sen kautta voidaan koota ideoita, käydä keskustelua, äänestää ja jakaa dokumentteja. Pormestarin oppilaskuntapäivien esityksistä järjestettyyn äänestykseen osallistui 4 500 oppilasta tammikuussa 2012. Toisella asteella äänestys tapahtui Facebookissa. Myös toisen asteen oppilaitoksissa käytetään Fronteria opiskelijoiden osallisuuden lisäämiseen. Lisäksi yhteisöllinen kouluhankkeessa pilotoitiin eräässä peruskoulussa koulun omaa yhteisöllistä mediaa. Kehitystyö tehtiin yhdessä oppilaiden kanssa. Pilotoinnista saatujen kokemusten pohjalta tuotetaan kehittyneempi Hyrrä-alusta laajempaan käyttöön kouluille tavoitteena osallistumisen ja osallisuuden edistäminen ja näkyvyyden lisääminen koulu yhteisössä, myös informaalisti. Toisella asteella käytetään yhteisöllistä mediaa (wikit, blogit, facebook jne) sekä oppilashuollossa että pedagogisessa toiminnassa. Lisäksi videopohjaisten etäneuvotteluratkaisujen käyttöä kehitetään ja yhtenä ajatuksena on ollut käyttää sitä asiantuntijoiden, koulujen ja oppilaitosten sekä luokkien ja ryhmien välisessä dialogissa. Wilma- ja Winha-ympäristöä käytetään koulun ja kodin väliseen viestintään ja sen sisällä on tiedotettu mm. vanhemmille tai yhdessä lapsille ja vanhemmille kohdennetuista kyselyistä. Tietohallinnon linjausten toteutumisen seuranta ja edelleen kehittämistä varten perustetaan edustuksellisia foorumeita, joita voidaan toteuttaa myös virtuaalisesti. Jotta Fronterissa käytävä keskustelu vaikuttaisi päätöksentekoon,

07.01.2013

Kj/6

opetuslautakunnan jäsenillä ja varajäsenillä tulisi olla soveltuvin osin vapaa pääsy Fronteriin

Toimenpide-ehdotuksena 7 (valmistelun avoimuuden lisäämisosio) esitetään, että laaditaan selvitys ns. demokratiatiloista ja niiden käytön kustannuksista. Lautakunta toteaa, että opetusvirasto myöntää koulu- ja oppilaitostiloja ilta- ja vapaa-ajankäyttöön erilaiseen kokoontumis- ja harrastetoimintaan. Virasto pyrkii kehittämään jatkuvasti toimintaansa niin, että tilojen saavutettavuus helpottuu ja niiden käyttöaste kasvaa. Lautakunta pitääkin tärkeänä, että kaupungin tilat ovat mahdollisimman tehokkaassa käytössä ja kaupunkilaisten saavutettavissa. Opetusvirasto osallistuu Helsingin kaupungin tilavaraustyöryhmän työskentelyyn. Tämä työryhmä selvittää alkukevästä 2012 mahdollisuuksia yhtenäistää kaupungin erilaisia tilanvarausjärjestelmiä. Tavoitteena on varausjärjestelmien harmonisointi ja vapaana olevien tilojen helppo seurattavuus erityisesti asiakasnäkökulmasta.

Käsittely

28.02.2012 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Keskustelu.

Jäsen Gorschkow-Salonranta ehdotti, että päätösehdotuksen 7. kappaleen ("Toimenpide-ehdotuksen 6...") loppuun lisätään seuraavaa:

"Jotta Fronterissa käytävä keskustelu vaikuttaisi päätöksentekoon, opetuslautakunnan jäsenillä ja varajäsenillä tulisi olla soveltuvin osin vapaa pääsy Fronteriin."

Esittelijä otti ehdotuksen omakseen.

Hyväksyttiin esittelijän muutettu ehdotus.

Esittelijä

opetustoimen johtaja
Rauno Jarnila

Lisätiedot

Leena Oulasvirta, laatupäällikkö, puhelin: 310 80563
leena.oulasvirta(a)hel.fi

Kaupunginmuseon johtokunta 28.02.2012 § 23

HEL 2011-002909 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginmuseon johtokunta päätti antaa Demokratia-ryhmän 1.11.2011 valmistuneesta loppuraportista seuraavan lausunnon:

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Demokratia-ryhmän loppuraportti sisältää useita hyviä ehdotuksia kaupunkilaisten demokraattisten vaikuttamismahdollisuuksien kehittämiseksi ja laajentamiseksi vastaten siten valtuuston hyväksymän strategiaohjelman 2009-2012 tavoitteita.

Johtokunta pitää hyvänä mm. toimenpiteen 2 (alueellisen osallistumisen parantaminen) kohdalla esitettyä kokeellista toimintatapaa, jossa pilottien ja kokeilujen kautta voidaan etsiä toimivia menettelyjä. Johtokunta pitää tärkeänä, että jatkoselvityksissä myöskään vakiintuneita ja hyviksi havaittuja alueellisia vuorovaikutusfoorumeita, kuten vaikkapa yliormestarin asukasillat, ei hylätä vaan pyritään kehittämään edelleen asukkaiden kuulemiseksi.

Useisiin toimenpide-esityksiin liittyy toimintatapojen uudistamista hallintokunnissa. Tämä näkyy mm. toimenpide 4:ssä, jonka mukaan "Kehitetään verkkopalveluja ja lisätään vuorovaikutusta sekä valmistelun avoimuutta, jotta --- asiakirja- ja muu tietoaineisto on helposti ja esteettömästi kaupunkilaisten avoimesti käytettävissä ja hyödynnettävissä." Toimenpide edellyttää myös hallintokuntien asukas- ja yhteisöosaamisen edelleen kehittämistä, jota ei raportissa ole nostettu erityisesti esille, vaikka raportin s. 6 todetaankin "henkilöstöä kannustetaan vuoropuheluun asukkaiden kanssa". Vuorovaikutus- ja osallistamisosaaminen tulee ottaa huomioon jatkossa entistä vahvemmin henkilöstön toimenkuvissa, koulutuksessa ja rekrytoinnissa, mikäli tässä halutaan aidosti onnistua.

Kaupunginmuseon rooli demokratian vahvistamisessa liittyy erityisesti periaatteeseen demokraattisesta oikeudesta kulttuuriperintöön, ja kulttuuriperinnön saavutettavuuteen sekä saatavuuteen. Vapaa pääsy museoiden näyttelyihin, kulttuuriperinnön äärelle, on yksi keskeinen keino turvata tämän periaatteen toteutumista. Kaupunginmuseo tuottaa ja jakaa tietoa kulttuuriperinnöstä eri keinoin ja tarjoaa strategiaohjelman tavoitteiden mukaisesti kaupunkilaisille alueellisen identiteetin rakennusaineita sekä kannustaa aktiiviseen kansalaisuuteen. Kaupunkilaisten kuulemista, osallisuutta pyritään museon eri toiminnoissa edistämään ja toimintoja jalkauttamaan myös museon toimipisteiden ulkopuolelle, eri kaupunginosiin liittyvien hankkeiden kautta. Etsitään uusia yhteistyömuotoja kansalaisjärjestöjen kanssa. Useita demokratian vahvistamiseen liittyviä tavoitteita on mukana myös vuoden 2011 lopulla hyväksytyssä kulttuuristrategiassa.

Toimenpide 4:n mukaan kootaan läpileikkaus kaikista verkkopalveluhankkeista ja suunnitelmista, joita hallintokunnat kehittävät tällä hetkellä. Kaupunginmuseolla on suunnittelu- ja toteutusvaiheessa oleva Kokoelmat verkkoon -hanke, jossa museon kokoelma- ja kulttuuriympäristötietokantoja avataan asiakasliittymän

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

kautta verkkoon ja mahdollistetaan myös pilottivaiheessa valokuvien verkkokauppa. Jo nykyisin museon verkkosivuilla on avoin pääsy useisiin kaupunginosien kulttuuriympäristön inventointeihin ja monipuolisiin verkkonäyttelyihin, joilla edistetään kulttuuriperinnön saavutettavuutta.

Kaupunginmuseon johtokunta puoltaa Demokratia-ryhmän esittämien toimenpiteiden toteuttamista kaupunginhallituksen päätöksen mukaisesti.

Esittelijä

museonjohtaja
Tiina Merisalo

Lisätiedot

Tiina Merisalo, museonjohtaja, puhelin: +358 9 310 36485
tiina.merisalo(a)hel.fi

Suomenkielisen työväenopiston jk 28.02.2012 § 19

HEL 2011-002909 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus on pyytänyt johtokunnalta lausuntoa Demokratia-ryhmän loppuraportista 29.2.2012 mennessä ((HEL 2011-002909 T 00 00 02, Khs 2011-207). Johtokunta antanee asiasta seuraavan lausunnon:

Työväenopiston johtokunta katsoo, että Demokratia – ryhmän raportti on oikeansuuntainen ja toteutuessaan parantaa demokratian toteutumista. Työväenopisto voi järjestää vapaan sivistystyön koulutusta aikuisille esimerkiksi seuraavissa ehdotetuissa toimenpiteissä:

Osallistuva budjetointi: Opisto voi tarvittaessa järjestää kuntalaisille koulutusta, missä voidaan tehdä yhteistyötä muiden kaupungin toimijoiden kanssa.

Alueellisen osallistumisen parantaminen: Opisto voi tarvittaessa olla mukana järjestämässä alueellisia tilaisuuksia.

Osallistumisen ja vaikuttamisen opas: Opisto voi olla mukana järjestämässä koulutusta ja tilaisuuksia oppaaseen liittyen.

Demokratiatilat: Opiston tiloja voidaan käyttää demokratiatiloina, milloin ne ovat vapaat omasta toiminnasta. Opisto voi tarvittaessa sijoittaa omaa toimintaansa muihin demokratiatiloihin.

Työväenopiston roolia yhteiskunnallisten asioiden käsittelyn ja demokratian edistäjänä voidaan kehittää. Keskustelutilaisuuksien ja luentojen lisäksi yhteiskunnallisia kysymyksiä voidaan tuoda esille myös muiden ainealojen kuten teatterin, kotitalouden ja ympäristökasvatuksen keinoin. Lisäksi opisto edistää jo nykyisinkin erityisryhmien, kuten maahanmuuttajien, vanhusten ja vammaisten, mahdollisuuksia osallistua koulutukseen. Lisäksi on tarve kehittää kuntalaisten mahdollisuutta antaa palautetta työväenopiston toiminnasta ja tehdä kurssitarjontaan tai muuhun toimintaan liittyviä ehdotuksia. Tämä voidaan tehdä yhteistyössä muiden kuntalaisten vaikutusmahdollisuuksia kehittävien toimijoiden kanssa.

Esittelijä

johtava rehtori
Taina Törmä

Lisätiedot

Taina Törmä, johtava rehtori, puhelin: 310 88501
taina.torma(a)hel.fi

HEL 2011-002909 T 00 00 02

Asia ei liity työterveyskeskuksen toimialaan, eikä työterveyskeskuksella ole näin ollen asiasta lausuttavaa.

Asuntolautakunta 16.02.2012 § 12

HEL 2011-002909 T 00 00 02

Päätös

Asuntolautakunta päätti antaa Demokratia-ryhmän loppuraportista seuraavan lausunnon:

Kuntalaisten osallistumisaktiivisuuden lisääminen on tärkeä strateginen tavoite

Kaupungin strategiaohjelmassa demokratian ja kuntalaisten vaikuttamismahdollisuuksien kehittäminen on ollut yksi keskeisistä kohteista. Demokratia-ryhmä on raportoinut tähän mennessä toteutetuista hyvistä käytännöistä, joista on runsaasti esimerkkejä mm. nuorisotyössä ja koulumaailmassa.

Näyttää siltä, että sähköisen kuulemisen ja vaikuttamisen verkkopalveluja sekä alueellisia asukaspaneelleja olisi syytä kehittää ensisijaisesti. Näistä saadaan myös välineitä suoran ja edustuksellisen demokratian toimintaedellytysten toteuttamiseen ja tukemiseen.

Kuntalaisen tiedonsaanti ja päätöksenteon avoimuus

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Kehitettäessä kanavia vaikuttamiseen on syytä muistaa, että toimivan järjestelmän edellytyksenä ovat hyvät tiedonsaantimahdollisuudet ja hallinnollisen päätöksentekojärjestelmän läpinäkyvyys. Verkkopalvelujen kehittämisessä tulisi siis huomioida, että hyvä ja esteetön tiedonsaanti on edellytys päätöksentekoon osallistumiselle. Osallistumisen ja tiedonsaannin palveluja onkin syytä kehittää samanaikaisesti siten, että asian tietosisältö ja tausta on saatavilla palaute- ja osallistumiskanavan yhteydessä.

Vuokralaisdemokratiaa voidaan kehittää ja vahvistaa verkkopalveluilla

Helsingin kaupungin vuokralaisdemokratian tarkoituksena on antaa asukkaille päätösvaltaa ja vaikutusmahdollisuus omaa asumistaan koskevissa asioissa sekä lisätä asumisviihtyvyyttä ja edistää vuokratalojen kunnossapitoa ja hoitoa.

Asukkaiden osallistumisaktiivisuutta voitaisiin lisätä verkkopalvelujen avulla kohtuullisin kustannuksin ja yhtiön ja asukkaiden yhteiskehittelyllä. Hyvin tehdyt kanavat helpottavat osallistumista, koska se ei ole aikaan tai paikkaan sidottua. Valtaosa kaupungin vuokralaisista saadaan verkkopalvelun piiriin jos järjestelmä toteutettaisiin Helsingin kaupungin asunnot Oy:n ja sen alueyhtiöiden yhteisenä asiointiportaalina. Palvelu tavoittaisi noin 90 000 kaupungin vuokralaista. Järjestelmän isäntä olisi Helsingin kaupungin asunnot Oy.

Kuntalaisten vaikutusmahdollisuudet paranevat tulevaisuudessa

Kaupunginhallitus on käynnistänyt suhteellisen laajan jatkotoimenpideohjelman kuntalaisdemokratian ja kuntalaisten osallistumisen edistämiseksi. Toimenpide osoittaa, että asia koetaan poliittisesti erittäin tärkeäksi ja kuntalaisten vaikutusmahdollisuudet tulevat paranemaan tulevaisuudessa.

Käsittely

16.02.2012 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä muutti ehdotustaan lisäämällä kuudennen kappaleen ensimmäisen lauseen loppuun seuraavaa: "kohtuullisin kustannuksin ja yhtiön ja asukkaiden yhteiskehittelyllä".

Esittelijä

osastopäällikkö
Markku Leijo

Lisätiedot

Marjo Tapana, apulaisosastopäällikkö, puhelin: 310 34222
marjo.tapana(a)hel.fi
Markku Leijo, osastopäällikkö, puhelin: 310 34159
markku.leijo(a)hel.fi

07.01.2013

Kj/6

Eläintarhan johtokunta 16.02.2012 § 11

HEL 2011-002909 T 00 00 02

Päätös

Eläintarhan johtokunta päätti antaa seuraavan lausunnon demokraatiaryhmän loppuraportista:

Eläintarhan johtokunta toteaa, että on hyvä, että suunnitelma ja selvitys alueellisen demokratian kehittämiseksi, suoran demokratian edistämiseksi ja valmistelun avoimuuden lisäämiseksi on vihdoin tehty kaupungin hallinnossa.

Raportissa esitetyt toimenpiteet ovat hyviä ja kannatettavia. Eläintarhan johtokunta haluaa kuitenkin kiinnittää huomiota ja lausua oman näkökantansa erityisesti seuraavien toimenpiteiden osalta:

Raportin kohta 4 Valmistelun avoimuuden lisääminen

Toimenpide 4:

Kehitetään verkkopalveluja ja lisätään vuorovaikutusta sekä valmistelun avoimuutta, jotta kaupungin tuottama asiakirja- ja muu tietoaineisto on helposti ja esteettömästi kaupunkilaisten avoimesti käytettävissä ja hyödynnettävissä.

Toimenpiteen 4 kohdalla raportissa todetaan, että "Kaupungin tarjoamia osallistumis-, vuorovaikutus- ja palautepalveluja kehitetään ja helppokäyttöisyyttä lisätään (henkilöstön palautekanava esimerkkinä) sekä tehostetaan osallistumisviestintää. Kootaan läpileikkaus kaikista verkkopalveluhankkeista ja suunnitelmista, joita hallintokunnat kehittävät tällä hetkellä. Selvityksen pohjalta laaditaan toimintasuunnitelma kansalaisten voimaannuttamisesta verkossa ja valitaan kärkihankkeet 31.3.2012 mennessä."

Korkeasaaren eläintarha on mielellään mukana osallistumis-, vuorovaikutus- ja palautepalvelujen kehittämistyössä. Korkeasaari näkee hyvin kannatettavana, että helsinkiläiset osallistetaan "meidän Korkeasaaren" rakentamiseen osana Korkeasaaren kehittämistä ja yleissuunnitelmatyötä.

Korkeasaaren ensimmäinen osallistamispilotti voisi olla Kalasataman metroasemalle sijoittuva Korkeasaaritila, jonka yksi tärkeä kohderyhmä ovat nuoret. Korkeasaari voisi osallistaa nuoria ja muutoinkin helsinkiläisiä tilan ja siellä tarjolla olevien sisältöjen suunnittelussa. Samalla Korkeasaari voisi sitouttaa nuoria lajiensuojelun tematiikkaan. Korkeasaari tekisi tämän mielellään yhteistyössä Ruudin kanssa.

Korkeasaaren yleissuunnitelmatyön yhteydessä osallistamista voitaisiin harjoittaa laajemminkin esim. sosiaalisen median (mm. twitter ja Facebook) kautta. Samalla Korkeasaari saisi rakennettua Korkeasaari-brändiä kansainvälisestikin. Korkeasaari haluaisi olla tällä yksi "kansalaisten voimaannuttaminen verkossa" kärkihankkeista sillä edellytyksellä, että virastolle myönnetään lisärahoitus hankkeen toteuttamiseksi.

Raportissa todetaan myös toimenpiteen 4 kohdalla, että "Laaditaan suunnitelma siitä, miten digitaalisessa muodossa oleva kaupungin tuottama asiakirja- ja muu tietoaaineisto on kaupunkilaisille mahdollisimman saavutettavaa ja kaupungin ulkopuolisessa toiminnassa jatkohyödyntämisen mahdollistavaa."

Korkeasaari on tässäkin mielellään mukana siten, että Korkeasaaren kehittämiseen liittyvä yleissuunnitelmatyö tehdään läpinäkyväksi ja siihen liittyvät dokumentit viedään julkisesti esille. Tiedotuskanavana hyödynnetään jo olemassa olevia foorumeita eli mennään sinne, missä ihmiset ovat jo tottuneet vaikuttamaan omilla nimillään ja jotka ovat tiloja, joita he seuraavat päivittäin.

Raportin toimenpide-esitys 7: Laaditaan selvitys ns. demokratiatiloista ja niiden käytön kustannuksista.

Korkeasaaren eläintarha pohtii, että onko sillä tulevaisuudessa mahdollisuus tarjota tiloja lajien/luonnon/ympäristösuojelun eteen tekeville kansalaisjärjestöille ja mahdollisuutta olla rakentamassa heidän kanssaan yhteistyössä kansalaisfoorumia.

Lopuksi eläintarhan johtokunta toteaa, että alueellisen demokratian kehittämis- ja edistämistyössä kaupungin hallinnossa on syytä seurata tarkasti kuntarakennemuutosta, jotta päällekkäiseltä hallinnolliselta työltä vältytään. Kuntalain ja kuntien rakennemuutuksen yhteydessä on hyvä mahdollisuus kehittää myös kuntien itsehallintoa ja pohtia keinoja paikallisen demokratian vahvistamiseen.

Esittelijä

eläintarhan johtaja
Jukka Salo

Lisätiedot

Jenni Ahtiainen, va. hallintopäällikkö, puhelin: 310 78475
jenni.ahtiainen(a)hel.fi
Jannika Joutsenniemi, Markkinointipäällikkö, puhelin: 310 64047
jannika.joutsenniemi(a)hel.fi

Palmia-liikelaitoksen jk 16.02.2012 § 12

HEL 2011-002909 T 00 00 02

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

07.01.2013

Kj/6

Johtokunta päätti antaa asiassa seuraavan sisältöisen lausunnon:

Terveyslautakunta 14.02.2012 § 32

HEL 2011-002909 T 00 00 02

Päätös

Terveyslautakunta päätti antaa Demokratia-ryhmän loppuraportista seuraavan esittelijän ehdotuksen mukaisen lausunnon:

”Demokratia-ryhmän loppuraportissa esitetään useita hyviä ehdotuksia alueellisen demokratian kehittämiseksi, suoran demokratian edistämiseksi, valmistelun avoimuuden lisäämiseksi ja edustuksellisen demokratian toimintaedellytysten parantamiseksi.

Helsinki on suuri kaupunki, jossa alueellisen demokratian ja asukkaiden osallisuuden mahdollistaminen asettaa hallintokunnille haasteita. Edustuksellisen demokratian lisäksi tarvitaan sen vuoksi suoran demokratian ja uudenlaisten osallisuusratkaisujen käyttöä. Uudenlaisten ratkaisujen ei tarvitse merkitä uusia hallinnollisia ratkaisuja, vaan nykyisten informaatio-, kuulemis-, osallistumis- ja vaikuttamisjärjestelmien kehittämistä ja selkeyttämistä.

Tärkeätä myös on, että asukkaat tietävät, mistä he löytävät halutessaan tietoa osallistumismahdollisuuksistaan. Tämän vuoksi Demokratia-ryhmän esittämä ehdotus, että kaupunki tuottaisi verkkoon ja myös paperiversiona saatavilla olevan kansalaisten osallistumisen ja vaikuttamisen oppaan, on kannatettava.

Lisäksi kaupungin valitsema linja, että kaupungin osallistumisjärjestelmää kehitetään vaiheittain kohti yleistä osallistumisportaalia, on hyvä. Tämä linjaus tulee ottaa huomioon parhaillaan käynnissä olevassa hel.fi-sivuston uudistamistyössä.

Demokratia-ryhmä esittää yhtenä toimenpiteenä, että kaupunki kehittää verkkopalveluja ja lisää vuorovaikutusta ja valmistelun avoimuutta. Terveyskeskuksen strategisena tavoitteena on lisätä terveydenhuollon sähköisiä palveluja. Tällä hetkellä sähköisiä palveluja on tarjolla suun terveydenhuollossa ja opiskeluterveydenhuollossa. Seuraavassa vaiheessa sähköisiä palveluja on tarkoitus laajentaa terveysasemien, neuvoloiden ja kaupunginsairaalan asiakkaiden käyttöön. Kaikki terveyskeskuksen tarjoamat sähköisen asiointin palvelut on koottu kaupunkiyhteiselle asiointi.hel.fi-alustalle, jotta asukkaat löytävät nämä palvelut yhdestä paikasta.

Demokratia-ryhmän loppuraportissa todetaan, että kaupungin verkkopalveluja kehitettäessä tulee tehdä yhteistyötä muiden julkisten palvelun tuottajien kanssa ja esimerkkinä tällaisesta yhteistyöstä mainitaan Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) Palveluvaaka-verkkopalvelu (www.palveluvaaka.fi).

Palveluvaaka-verkkopalvelun tavoitteena on tarjota tietoa kansalaisille siitä, miten sosiaali- ja terveystalot toimivat. Sen tarkoituksena on mahdollistaa asukkaille eri toimipaikkojen vertailu, sosiaali- ja terveysalan tilastotietojen tarkastelu sekä palvelujen arviointi.

Tässä vaiheessa palvelu ei vielä sisällä kattavia tietoja. Tiedot perustuvat kansallisesti kerättyihin rajallisiin tietoihin. Jatkossa palvelun tietoja on kuitenkin tarkoitus täydentää, kun vertailukelpoista tietoa on saatavilla. Kansallisten verkkopalvelujen haasteena on kattavien tietojen keruu ja niiden ylläpito. Kansallisen avohoidon tilastotietojen uudistuksen myötä tämä tilanne mahdollisesti parantuu, kun tiedot toimitetaan Terveyden ja hyvinvoinnin laitokselle automaattisesti suoraan salattuina tietoina potilastietojärjestelmistä.

Asukkaiden osallistumismahdollisuuksia pohdittaessa kannattaa myös arvioida, voitaisiinko sosiaalisen median välineitä hyödyntää hallinnon, suunnittelun ja kehittämistyön tarvitseman tiedon luomisessa ja jakamisessa. Kuten Demokratia-ryhmän loppuraportissa todetaan, pääkaupunkiseudulla Helsinki Region Infoshare www.hri.fi-verkkopalvelu on hyvä esimerkki palvelusta, jossa avoin tieto antaa halukkaille mahdollisuuden tehdä tiedon perusteella omia analyyseja ja laatia sen perusteella vaihtoehtoisia esityksiä kaupungille.

Demokratia-ryhmän loppuraportissa esitetään, että Helsingissä kokeillaan osallistuvaa budjetointia ja valmistellaan vaihtoehtoisia esityksiä alueellisen osallistumisen hankkeista. Kokeilujen kautta eteneminen on hyvä vaihtoehto, koska tällöin on mahdollista löytää sellaiset valmistelun ja päätöksenteon menetelmät, joilla parhaiten tavoitetaan ja välitetään asukkaiden näkemyksiä.

Alueellisen osallisuuden kehittämisen rinnalla tulee kuitenkin aina varmistaa, että kaikilla kaupungin alueilla on yhdenvertaiset ja yhtä kattavat aloite-, palaute- ja vaikuttamisjärjestelmät. Parhaiten tämä taataan kehittämällä ja ottamalla käyttöön kaupunkiyhteisiä sähköisiä järjestelmiä, kuten kaupungin suunnittelema palautejärjestelmä, jota terveyskeskus pilotoi syksyllä 2012.

Terveyslautakunta korostaa, että kaikessa kaupungin hallinnossa, myös terveyskeskuksen, tulee olla lähtökohtana asukasvaikuttamiseen panostaminen ja päätöksenteon läpinäkyvyys ja terveystalotien kehittämisen lähtökohtana asukaslähtöisyys.

Terveysvaikutusten arviointi

Alueellisen demokratian ja osallisuuden vahvistaminen saa aikaan myönteisiä terveysvaikutuksia parantamalla alueellisten terveystarpeiden huomioon ottamista terveystalouden suunnittelussa ja kohdentamisessa. Erityisesti tulee varmistaa syrjäytyneiden ja syrjäytymisvaarassa olevien osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet ja siten turvata osallisuus ja myönteiset terveysvaikutukset myös tälle väestönosalle. "

Esittelijä

toimitusjohtaja
Matti Toivola

Lisätiedot

Jaana Juutilainen-Saari, viestintäpäällikkö, puhelin: 310 42240
jaana.juutilainen-saari(a)hel.fi

Kulttuuri- ja kirjastolautakunta 14.02.2012 § 24

HEL 2011-002909 T 00 00 02

Päätös

Kulttuuri- ja kirjastolautakunta päätti antaa asiasta seuraavan lausunnon:

Kaupunginhallitus asetti 4.4.2011 Demokratia –ryhmän, jonka tehtävänä on ollut valmistella toimenpiteitä kaupunkilaisten vaikutusmahdollisuuksien lisäämiseksi. Ryhmän työn pohjana on kaupunginvaltuuston asettamat tavoitteet kansalaisten osallistumismahdollisuuksien parantamiseksi ja vuorovaikutuksen lisäämiseksi. Tämän valtuustokauden aikana on tarkoitus kehittää sähköisen kuulemisen ja vaikuttamisen verkkopalveluja ja luoda alueellisia asukaspaneelleja. Lisäksi halutaan parantaa edustuksellisen demokratian toimintaedellytyksiä ja tehdä suoran demokratian toteuttaminen mahdolliseksi.

Ryhmä esittää kymmentä toimenpidettä, joiden pohjalta käynnistetään jatkotoimenpiteinä selvityksiä ja esitetään suunnitelmia. Näitä ovat osallistuva budjetointi, pilottisuunnitelma alueellista osallistumista varten, periaatteet kansanäänestyksen järjestämistä varten, hallintokuntien verkkohankkeet, koulujen sähköiset palvelut ja ns demokratiatilojen käyttö ja kustannukset

Kaupunginhallitus päätti lisäksi, että edustuksellisen demokratian toimintaedellytysten parantamista koskevat toimenpide-ehdotukset valmistelaan erikseen osana kaupunginvaltuuston strategiaohjelman 2013-2016 valmistelua.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Edellytys yhteiskunnalliselle vaikuttamiselle ja osallistumiselle mahdollisuus ja taito käyttää digitaalisia viestimiä. Kulttuurikeskuksen Kontulan ostoskeskuksella ylläpitämä Kontupiste perustettiin Urban II –yhteisöaloiteohjelman resursseilla vuonna 2002. Kontupisteen yhtenä tehtävänä on ollut tarjota Internet – yhteyksiä ja koulutusta. Koulutus on yhdistetty kulttuurisiin sovelluksiin ja alueellisesti vaikuttaviin sisältöihin. Esimerkiksi Albumit Auki – verkkosivustoon tallennettiin asukkaiden valokuvia ja rakennettiin kollektiivisten muistojen kautta kuvaa kaupunginosasta.

Mellunkylä on yksi aktiivisimmista Helsingin kaupunginosista, jossa vuorovaikutuksen ja viestinnän merkitys näkyy paikallisessa kehittämisessä. Alueen toimintaverkostot ovat tiheät kuten Mellunkylälehti, radio Kontula ja oma alueportaali. Nämä ovat välttämättömiä asukkaiden vetämiseksi mukaan paikalliseen vaikuttamiseen ja toimintaan. Paikallistiedotuksessa asukkaiden rooli on ratkaiseva.

Toiminta on johtanut Kontulatalon perustamiseen, jossa sosiaaliviraston Sympis, kulttuurikeskuksen Kontupiste ja asukastilat toimivat yhdessä. Tässä ”osallistumisympäristössä” paikallisesti syntyneitä ideoita voidaan työstää eteenpäin. Monipuoliset asukastilat ovat ehdoton edellytys osallisuutta edistävälle toiminnalle. Kontulatalo, joka pohjautuu hallintokuntien sekä asukas- ja yrittäjäyhteisöjen kumppanuuteen on toimiva malli, joka kuitenkin taloudellisista syistä ollut vaarassa päättyä.

Kulttuurikeskuksen jakamat lähikulttuuriavustukset mahdollistavat vuosittain lukuisia ruohonjuuritason tapahtumia ja toimivat matalan kynnyksen tukena kansalaisten oma-aloitteeseen kulttuuritoimintaan. Hyvänä esimerkkinä mm. erilaiset kaupunginosajuhlat.

Kulttuuri on hyvä kansalaisten aktivoinnin väline. Esimerkkinä tästä on kulttuurikeskuksen selvittämä Lyonin kaupungin kulttuurihallinnon soveltama yhteisöllisyyteen tähtäävä malli. Siellä kulttuurilaitokset jalkautuvat haasteellisiin kaupunginosaan erilaisilla vuorovaikutteisilla hankkeilla. Asukkaat saavat kosketuksen uuteen tapaan hahmottaa maailmaa ja laitokset uusia yleisöjä.

Kaupunginkirjaston 37 kirjaston verkko on kokonaisuudessaan muistiossa mainittua demokratiatilaa, sillä se on kaikille avointa. Lisäksi lähes jokaisessa kirjastossa on varattavissa ilmaista tai huokeaa tilaa erilaisille kokouksille ja koulutuksille. Tätä käyttävät niin puolueet, ja aatteelliset kuin muutkin yhdistykset hyväkseen. Tilojen käytölle on olemassa selkeät ohjeet ja säännöt. Tiloja voidaan käyttää myös monenlaiseen näyttelytoimintaan, mm. kaavamuutosten yms. asioiden esittelyyn. Useita kirjastotiloja käytetään myös ennakkoäänestys- ja äänestyspaikkoina.

07.01.2013

Kj/6

Tiloissaan kirjasto tarjoaa kuntalaisten käyttöön n. 450 internet-yhteydellä, tekstin- ja kuvan käsittelyohjelmilla ja oheislaitteilla varustettua tietokonetta kaikissa toimipisteissään. Kirjasto tarjoaa näihin liittyvää henkilökohtaista tai ryhmissä tapahtuvaa opastusta ja koulutusta maksutta. Kirjaston toiminta tähtää siihen, että kaikilla väestöryhmillä olisi mahdollisuus ja taito saada tietoa sekä osallistua yhteiskunnalliseen keskusteluun ja toimintaan myös tietoverkkojen kautta. Tämän toiminnan kärkihankkeita ovat Lasipalatsin Kohtaamispaikka ja joulukuussa 2011 avattu Myllypuron mediakirjasto.

On tärkeää ettei asukkaiden osallistumista typistetä vain mielipiteiden kuulemiseksi. Arabianranta-Toukolassa ja Maunulassa on onnistuttu rakentamaan luovia osallistumisympäristöjä, joissa paikallisia ideoita on jalostettu muun muassa liikenne- ja palvelusuunnittelun sekä kulttuuritoiminnan tarpeisiin.

Käsittely

14.02.2012 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Hannu Oskala: Kulttuurikeskuksen jakamat lähikulttuuriavustukset mahdollistavat vuosittain lukuisia ruohonjuuritason tapahtumia ja toimivat matalan kynnyksen tukena kansalaisten oma-aloitteeseen kulttuuritoimintaan. Hyvänä esimerkkinä mm. erilaiset kaupunginosajuhlat.

Kannattajat: Johanna Sydänmaa. Lautakunta hyväksyi lisäyksen yksimieleisesti.

Esittelijä

vs. kulttuurijohtaja
Veikko Kunnas

Lisätiedot

Marianna Kajantie, osastopäällikkö, puhelin: 310 37002
marianna.kajantie(a)hel.fi

Ari Tolvanen, suunnittelija, puhelin: 310 37008
ari.tolvanen(a)hel.fi

Mikko Vainio, kirjastotoimen apulaisjohtaja, puhelin: 310 85538
mikko.vainio(a)hel.fi

Pelastuslautakunta 14.02.2012 § 31

HEL 2011-002909 T 00 00 02

Päätös

Pelastuslautakunta päätti antaa Demokratia-ryhmän loppuraportista seuraavan lausunnon:

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvnro

FI02012566

Pelastuslautakunta pitää erinomaisena, että Helsingin kaupunki pyrkii kehittämään kaupunkilaisten vaikutusmahdollisuuksia osallistua kaupungin kehittämiseen ja toiminnan ohjaamiseen nykyistä alueellisemmin ja monikanavaisemmin.

Osallistumismahdollisuuksia lisättäessä on tärkeää, että uudet järjestelmät ovat kokonaisuutena kustannustehokkaita, helposti lähestyttäviä ja riittävän kuntalaismassan saavuttavia, jotta paikallisdemokratiaan osallistuminen käytännön tasolla saavuttaa sille suunnitellut osallistumistavoitteet.

Turvallisuusnäkökulmasta on huomioitava, että mm. pelastuslaitos ja eräät muut kaupungin virastoista hoitavat tehtäviä, joiden toimintaedellytysten tulee säilyä myös yhteiskunnallisissa poikkeusoloissa ja kriiseissä. Kaikkea kaupungin toimintaan liittyvää tietoa ei ole syytä saattaa vapaasti saataville avoimiin verkkoihin, jotta voidaan välttää erilaisten tietojen yhdistäminen kaupungin turvallisuutta mahdollisesti heikentävällä tavalla.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska asia koskee valmistelua (KL 91 §).

Esittelijä

va pelastuskomentaja
Jorma Lilja

Lisätiedot

Henri Nordenswan, hallintopäällikkö, puhelin: 310 30010
henri.nordenswan(a)hel.fi

Direktionen för svenska arbetarinstitutet 14.02.2012 § 15

HEL 2011-002909 T 00 00 02

Beslut

I enlighet med beslutsförslaget.

Föredragande

rektor
Gunborg Gayer

Upplysningar

Moa Thors, biträdande rektor, telefon: 310 70077
moa.thors(a)arbis.hel.fi

Teknisen palvelun lautakunta 09.02.2012 § 12

HEL 2011-002909 T 00 00 02

07.01.2013

Kj/6

Päätös

Teknisen palvelun lautakunta päätti antaa esityksen mukaisen lausunnon kaupunginhallitukselle koskien demokratia-ryhmän loppuraporttia 1.11.2011.

Esittelijä

vs. toimitusjohtaja
Kirsi Remes

Lisätiedot

Kirsi Remes, yksikönjohtaja, puhelin: 310 39270
kirsi.remes(a)hel.fi

Taidemuseon johtokunta 07.02.2012 § 8

HEL 2011-002909 T 00 00 02

Päätös

Taidemuseon johtokunta päätti antaa asiasta seuraavan lausunnon:

Demokratia-ryhmän loppuraportissa on kiitettävästi käsitelty erilaisia tapoja ja keinoja, joilla kaupunkilaisten vaikuttamismahdollisuuksia kunnalliseen päätöksentekoon voidaan parantaa.

Avoimuuden ja varhaisen vaikuttamisen kehittämistoimenpiteitä varten tehdyt ehdotukset ja suunnitelmat ovat demokratian lisäämisen kannalta merkittäviä. Sähköisen viestinnän vahvistaminen ja verkossa julkaistun tiedon merkitys tässä prosessissa on oleellinen.

Alueellisten paneelien ja keskustelutilaisuuksien järjestäminen tukee pyrkimyksiä kansanvallan lisäämiseen kaupungin ja sen eri alueiden kehittämiseksi. Katu- ja puistoalueiden suunnittelussa taidemuseo tekee tiivistä yhteistyötä rakennusviraston kanssa julkisen taiteen hankkeissaan. Hankkeet ovat siten luontevasti osana rakennusviraston toteuttamaa aluesuunnittelua ja siihen liittyviä käytäntöjä jatkossakin.

Osallistuvan budjetoinnin käyttöönotto olisi paikallishallinnon toimivuuden parantamisessa merkittävä uudistus. Neuvoa-antavien kansanäänestysten järjestäminen on kannatettavaa asukkaiden elinympäristöön merkittävästi vaikuttavissa asioissa.

Sähköisen tiedonhaun ja verkkopalvelujen kautta jaettavan informaation lisääminen ja näiden palvelujen helppokäyttöisyys ovat nyky-yhteiskunnan perusvaatimuksia. Kaikki toimenpiteet näiden vaikuttamiskanavien parantamiseksi ja kehittämiseksi ovat äärimmäisen tärkeitä. Raportissa on kiitettävällä tavalla huomioitu nuorten ottaminen mukaan jo valmisteluvaiheessa heitä itseään

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

koskevissa päätöksissä, tästä esimerkkinä RuutiExpo, jonka avulla kouluikäisiä voidaan lähestyä heidän omalla kielellään. Raportissa on edelleen kiinnitetty hienosti huomiota sähköisen viestinnän kehittämiseen koulujen opetuksessa.

Selvityksen tekeminen eri hallintokuntien verkkopalveluista ja -suunnitelmista sekä kärkihankkeiden valitseminen niiden joukosta on tärkeää. Kaupungin omien toimitilojen aktiivinen ja tehokas käyttö kaupunkilaisten kokoontumispaikkoina on hyvä selvittää, kuten raportissa todetaan.

Kuntauudistukseen liittyvistä erittäin laajoista kysymyksistä taidemuseon johtokunta voi lausua kantansa suunnitelmien edistyttyä pidemmälle. Pääkaupunkiseudun yhteistyö on kulttuurin alalla ollut jo nyt merkittävää; taidemuseon on Uudenmaan aluetaidemuseo ja on siinä roolissa kehittänyt omalta osaltaan jo kuntien välistä tiedonjakoa ja päätöksentekoa.

Esittelijä

hallintopäällikkö, vs. taidemuseon johtaja
Pia Uljas

Lisätiedot

Erja Pusa, intendentti, puhelin: 310 87006
erja.pusa(a)hel.fi

07.01.2013

Kj/7

§ 17

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota käsiteltäväkseen seuraavien viranomaisten viikolla 1 tekemiä päätöksiä:

Kh:n puheenjohtaja
konsernijaosto
sosiaali- ja terveysjaosto
tarkastuslautakunta yleishallinnon osalta

2.1.2013

johtokunnat

- Helsingin Energia
- Helsingin Satama
- Taloushallintopalvelu

apulaiskaupunginjohtajat

- rakennus- ja ympäristötointa johtava
- kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötointa johtava
- sosiaali- ja terveystointa johtava
- sivistys- ja henkilöstötointa johtava

hallintokeskus

- hallintojohtaja
- hallinto-osaston osastopäällikkö
- kansainvälisen toiminnan päällikkö
- kaupunginlakimies
- viestintäpäällikkö

talous- ja suunnittelukeskus

- rahoitusjohtaja
- talousarviopäällikkö
- kehittämispäällikkö
- aluerakentamispäällikkö
- sisäisen tarkastuksen päällikkö
- tietotekniikkapäällikkö
- elinkeinojohtaja
- elinkeinopäällikkö
- matkailupäällikkö
- tapahtumapäällikkö

07.01.2013

Kj/7

Taloushallintopalvelu -liikelaitos
- toimitusjohtaja

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Anja Vallittu, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36046
anja.vallittu(a)hel.fi

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen, ettei se ota käsiteltäväkseen seuraavien viranomaisten viikolla 1 tekemiä päätöksiä:

Khn puheenjohtaja
konsernijaosto
sosiaali- ja terveysjaosto
tarkastuslautakunta yleishallinnon osalta

2.1.2013

johtokunnat
- Helsingin Energia
- Helsingin Satama
- Taloushallintopalvelu

apulaiskaupunginjohtajat
- rakennus- ja ympäristötointa johtava
- kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötointa johtava
- sosiaali- ja terveystointa johtava
- sivistys- ja henkilöstötointa johtava

hallintokeskus
- hallintojohtaja
- hallinto-osaston osastopäällikkö
- kansainvälisen toiminnan päällikkö
- kaupunginlakimies
- viestintäpäällikkö

talous- ja suunnittelukeskus
- rahoitusjohtaja

07.01.2013

Kj/7

- talousarviopäällikkö
- kehittämisspäällikkö
- aluerakentamispäällikkö
- sisäisen tarkastuksen päällikkö
- tietotekniikkapäällikkö
- elinkeinojohtaja
- elinkeinopäällikkö
- matkailupäällikkö
- tapahtumapäällikkö

Taloushallintopalvelu -liikelaitos
- toimitusjohtaja

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Anja Vallittu, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36046
anja.vallittu(a)hel.fi

07.01.2013

Kj/8

§ 18

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota käsiteltäväkseen seuraavien viranomaisten viikolla 1 tekemiä päätöksiä:

kaupunginjohtaja
- johtajiston asiat
- muut asiat

Esittelijä

vs. kaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Anja Vallittu, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36046
anja.vallittu(a)hel.fi

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen, ettei se ota käsiteltäväkseen seuraavien viranomaisten viikolla 1 tekemiä päätöksiä:

kaupunginjohtaja
- johtajiston asiat
- muut asiat

Esittelijä

vs. kaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Anja Vallittu, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36046
anja.vallittu(a)hel.fi

07.01.2013

Ryj/1

§ 19

Vallilanlaakso, puistosuunnitelman ja hulevesisuunnitelman hyväksyminen, Kumpula, nro VIO 5640-1

Pöydälle 07.01.2013

HEL 2012-004530 T 10 05 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäne hyväksyä Vallilanlaakson puistosuunnitelman ja Kumpulanpuron hulevesisuunnitelman nro VIO 5640/1 siten, että hankkeen arvonlisäveroton kustannusarvio on 2 500 000 euroa.

Esittelijä

Yleisten töiden lautakunta esittää 11.9.2012 Vallilanlaakson puistosuunnitelman ja Kumpulanpuron hulevesisuunnitelman nro VIO 5640/1 hyväksymistä.

Yleisten töiden lautakunnan esitys on liitteenä 1.

Lähtökohdat

Vallilanlaakso on voimassa olevassa asemakaavassa VP-merkinnällä. Puiston pinta-ala on 43 000 m². Puiston länsiosassa on nurmikenttä ja itäosassa vanha huvila. Kumpulanpuro virtaa osittain avoimessa pintavesiurassa, osittain maan alla hulevesiviemärissä. Kumpulanpuro on rankkasateilla tulvinut Vallilan siirtolapuutarhan alueelle ja aiheuttanut toistuvasti vahinkoja. Kumpulanpuron uomaan rakennetut altaat eivät nykyisin viivytä riittävässä määrin rankkasateista johtuvia vesimääriä.

Liikennevirastolle ja VR-Yhtymä Oy:lle on 2011 myönnetty lupa laskea Ilmalan ratapiha-alueen hulevedet jätevedenpuhdistamon sijasta Kumpulanpuroon. Pasilan kaatopaikan ja ratapiha-alueen hulevesien käänntö Kumpulanpuroon lisäävät tulvariskejä. Lisäksi Hämeentien

sillan itäpuolella oleva betoniseen siltarakenteeseen asennettu jätevesiputki padottaa veden virtausta.

Suunnitelman sisältö

Suunnitelmaselostus sekä suunnitelmapiirustus ovat liitteinä 2 ja 3.

Vallilanlaakson ja Kumpulanpuron hulevesisuunnittelun tavoitteena on viivyttää hulevesiä siten, ettei puron alajuoksulle aiheudu ongelmia rankkasateiden aikana. Alueelle rakennetaan viivytysallasjärjestelmä sekä vettä pidättäviä patorakenteita nykyiseen altaaseen. Lisäksi hulevesien viivyttämällä ja altaiden kasvillisuudella selkeytetään ja parannetaan veden laatua Kumpulanpurossa.

Alueelta poistuneen huoltoaseman jäljiltä oleva ylemmän ohjearvon ylittävä pilaantunut maa kuljetetaan pois. Alemman ohjearvon maat poistetaan ja tilalle vaihdetaan alueen maaleikkauksesta saatavia puhtaita maa-aineksia. Puhtaita kaivumassoja ja lieviä hajuhaittoja omaavia maa-aineksia läjitetään ja muotoillaan Mäkelänkadun varteen meluvalleiksi.

Altaan länsipuolella Mäkelänkadun varressa olevat puut poistetaan. Kumpulan asuinalueen vasten oleva puusto ja pensasryhmät säilytetään, samoin puiston keskiosassa olevat jalopuuryhmät sekä itäpäässä olevat puu- ja pensasryhmät. Uusia puuistutuksia tehdään puiston luoteiskulmaan.

Kartta puuistutuksista on liitteenä 4.

Puiston keskiosaan huvilan lounaispuolelle tasataan oleskeluun, leikkiin ja liikuntaan soveltuva monitoiminurmikko. Asfalttipintaiset pääreitit säilytetään suurimmaksi osaksi nykyisellään. Kevyen liikenteen raitti linjataan uudelleen, ja hulevesialtaan ylitse rakennetaan kevyen liikenteen silta.

Olemassa olevien raittien valaistus säilytetään nykyisellään, ja uusi raitti yleisvalaistaan. Hulevesialtaiden eteläiset luiskat valaistaan pollarivalaisimilla.

Puiston suunnittelu on tehty yhteistyössä kaupunkisuunnitteluviraston ja alueen asukkaiden kanssa. Puistosuunnitelmaluonnos on ollut 25.4.2012 lähtien nähtävillä rakennusviraston Internet-sivuilla. Puistosuunnitelma on esitelty asukasillassa 8.5.2012.

Puiston rakentamiskustannukset ovat 2 500 000 euroa eli 58,00 euroa/m². Arvonlisäverottomat vuosittaiset kunnossapitokustannukset ovat noin 22 000 euroa. Puiston hulevesialtaiden hoitoluokka on E (erityisalue) ja muilta osin hoitoluokitus on nykyisellään, A2 (käyttöviheralue) ja A3 (käyttö- ja suojaviheralue).

Vallilanlaakson rakentaminen sisältyy katu- ja puisto-osaston investointiohjelmaan. Puiston arvioitu rakentamisajankohta on vuosina 2012 - 2014.

Saadut lausunnot ja muut kannanotot

Talous- ja suunnittelukeskus puoltaa lausunnossaan 4.12.2012 puistosuunnitelman ja hulevesisuunnitelman hyväksymistä. Hankkeeseen on varauduttu vuosien 2012 ja 2013 talousarvioissa. Talous- ja suunnittelukeskus kiinnittää lisäksi lausunnossaan huomiota hulevesijärjestelmien rakentamishankkeisiin ja pitää tarpeellisena näiden hankkeiden rakentamisen ja ylläpidon kustannusvastuukysymysten selvittämistä jatkossa.

Kaksi kuntalaista on lähettänyt mielipiteensä puisto- ja hulevesisuunnitelmista. Kirjelmissä tiedustellaan mm. hulevesijärjestelmän tarpeellisuudesta, massojen poiston ja täyttöjen vaikutuksista sekä monitoimikentän käytöstä.

Kirjeet ovat liitteinä 5 ja 6.

Esittelijän kannanotot

Esittelijä toteaa, että hankkeen toteuttaminen on tarpeen Kumpulanpuron tulvimisongelmien ehkäisemiseksi. Alueelle on tarkoitus toteuttaa maisemallisesti korkeatasoinen puisto. Rakennustyöt on aloitettu syksyllä 2012 pilaantuneen maaperän kunnostuksella ja valmistelevilla töillä.

Kuntalaisten kannanotoissa mainittuihin asioihin voidaan todeta, että nykyinen nurmikenttä tarvitaan lähes kokonaisuudessaan rakentamisalueeksi, ja sen korvaa monitoimikenttä puiston keskiosassa. Pilaantuneiden massojen poisto on välttämätöntä, ja toisaalta puhtaiden kaivumaiden sijoittelu alueella tarvittaviin täyttöihin ja melusteiksi on massatalouden kannalta järkevää. Sillan paikka määräytyy mm. sillan pituuden mukaan. Olemassa oleva kasvillisuus pyritään säilyttämään mahdollisuuksien mukaan, ja uutta kasvillisuutta tuodaan alueelle.

Kuntalaisten kirjeisiin vastataan myöhemmin vielä erikseen.

Rakennusvirasto ja talous- ja suunnittelukeskus käynnistävät neuvotteluja hulevesijärjestelmien rakentamishankkeiden kustannusvastuiden jaosta kaupungin ja Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän kesken.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Yleisten töiden lautakunnan päätös
- 2 Vallilanlaakso, suunnitelmaselostus, VIO 5640-1
- 3 Vallilanlaakso, suunnitelmapiirustus, VIO 5640-1
- 4 Vallilanlaakson säilytettävä kasvillisuus
- 5 Kirje Vallilanlaakson puistosuunnitelmasta
- 6 Ehdotus Vallilanlaakson puistosuunnitelman ja hulevesisuunnitelman perumiseksi

Tiedoksi; Muutoksenhaku: Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

HKR

Päätöshistoria

Talous- ja suunnittelukeskus 4.12.2012

HEL 2012-004530 T 10 05 02

Talous- ja suunnittelukeskus toteaa, että Kumpulanpuro on rankkasateilla tulvinut Vallilan siirtolapuutarhan alueelle ja aiheuttanut toistuvasti vahinkoja. Kumpulanpuron uomaan rakennetut nykyiset altaat eivät viivytä riittävässä määrin rankkasateista johtuvia vesimääriä. Lisäksi Hämeentien sillan länsipuolella oleva, puron yläpuolelle rakennettu jätevesiviemäri padottaa veden virtausta. Lisäksi Etelä-Suomen Aluehallintovirasto on vuonna 2011 myöntänyt Liikennevirastolle ja VR-Yhtymä Oy:lle luvan laskea Ilmalan ratapiha-alueen hulevedet jäteveden puhdistamon sijasta Kumpulanpuroon, mikä on lisännyt entisestään hulevesien määrää.

Suunnitelman lähtökohtana on ollut tulvivan Kumpulanpuron hulevesien viivyttäminen. Suunnitelmassa parannetaan samalla puiston kaupunkikuvallista ilmettä sekä viihtyisyyttä. Kaivettavia maamassoja käytetään meluntorjuntavallien luomiseen puiston Mäkelänkadun puolelle.

Rakennustyöt on aloitettu tänä syksynä entisen huoltoaseman kohdalla tehtävillä pilaantuneen maaperän kunnostustöillä. Nämä työt rahoitetaan ulkopuolisella Soili-ohjelmalla, jossa kunnostetaan entisten huoltoasemien maaperää ja pohjavettä. Myös kaupunki on aloittanut alueen muissa osissa pilaantuneen maaperän kunnostustyöt sekä joitakin valmistelevia töitä.

Talous- ja suunnittelukeskuksen mielestä Vallilanlaakson puistosuunnitelma ja hulevesisuunnitelma tulisi hyväksyä siten, että puiston pinta-ala on noin 43 000 m² ja rakennuskustannukset enintään 2 500 000 euroa eli noin 58 euroa/m². Hankkeeseen on varauduttu Vuosien 2012 ja 2013 talousarvioiden alakohdassa on 8 03 08, Ranta-alueiden kunnostus. Lisäksi hulevesien aiheuttamisperiaatteen mukaan voidaan rakentamistöihin käyttää talousarviokohdassa 8 03 18, Pasila olevia projektialueelle tarkoitettuja määrärahoja.

Lopuksi talous- ja suunnittelukeskus toteaa, että kaupungissa on suunnitteilla mittavia hulevesijärjestelmien rakentamishankkeita, joiden rakentamiskustannukset tulevat olemaan huomattavia. Lähtökohtaisesti hulevesikustannuksia tulisi kohdistaa Helsingin seudun ympäristöpalveluille, joka kerää myös kaupungissa huleveden toiminta-alueellaan hulevesimaksut. Näiden hankkeiden rakentamisen ja ylläpidon kustannusvastuukysymykset ovat tällä hetkellä epäselviä Helsingin kaupungin ja Helsingin seudun ympäristöpalveluiden kesken. Asioista tulisi sopia tarkemmin ja hyvissä ajoin ennen seuraavien kohteiden aloittamista.

Lisätiedot

Otto Virenius, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 70869
otto.virenius(a)hel.fi
Juha Viljakainen, hankepäällikkö, puhelin: 310 36276
juha.viljakainen(a)hel.fi

Yleisten töiden lautakunta 11.09.2012 § 411

HEL 2012-004530 T 10 05 02

Päätös

Yleisten töiden lautakunta päätti esittää kaupunginhallitukselle Vallilanlaakson puistosuunnitelman ja Kumpulanpuron hulevesisuunnitelman nro VIO 5640/1 hyväksymistä.

14.06.2012 Ehdotuksen mukaan

29.05.2012 Pöydälle

Esittelijä

osastopäällikkö
Osmo Torvinen

Lisätiedot

Kari Harju, projektipäällikkö, puhelin: 310 64382
kari.harju(a)hel.fi

§ 20

Lausunnon antaminen Etelä-Suomen aluehallintovirastolle Helsingin kaupungin rakennusviraston ympäristölupahakemuksesta

HEL 2012-015834 T 11 01 00 00

Viite: Dnro ESAVI/54/04.08/2012

Päätös

Kaupunginhallitus päätti antaa Etelä-Suomen aluehallintovirastolle seuraavan lausunnon Helsingin kaupungin rakennusviraston ympäristölupahakemuksesta, joka koskee pilaantuneiden maiden ym. hyödyntämiseen Helsingin Jätkäsaareen rakennettavalla puistoalueella:

Kaupunginhallitus toteaa, että Helsingin kaupungin ympäristölautakunta on 11.12.2012 kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisena antanut Etelä-Suomen aluehallintovirastolle lausunnon Helsingin kaupungin rakennusviraston hakemuksesta. Kaupunginhallitus viittaa ympäristölautakunnan lausuntoon ja toteaa seuraavaa:

Kaupunginhallitus pitää pilaantuneiden maiden hyötykäyttöä lähellä niiden syntypaikkaa kannatettavana. Hyötykäyttämällä ko. aineksia säästetään luonnonmateriaaleja, saavutetaan taloudellisia säästöjä sekä vähennetään kuljetusmatkoja. Lisäksi hyötykäytöllä edistetään jätelain mukaista etusijajärjestystä.

Kaupunginhallitus katsoo, että ympäristölupahakemuksessa esitetyistä toiminnoista ei saa aiheutua haittaa tai vaaraa alueen läheisyydessä asuville, työskenteleville tai liikkuville ihmisille. Työn eri vaiheissa tulee noudattaa Helsingin kaupungin ympäristönsuojelumääräyksiä. Orgaanisia haitta-aineita sisältävien maa-ainesten sijoittamiseen hyötykäyttöalueella tulee kiinnittää erityistä huomiota. Hyötykäyttöalueella käytettävien massojen tulee olla riittävän tarkasti ennakkoon tutkittuja.

Lisäksi kaupunginhallitus katsoo, että hyötykäyttöalueelle johtavat kulkuväylät tulee suunnitella huolellisesti. Raskaan liikenteen ajoväylät ja siirrettävä maa-aines ja muu täyttömateriaali tulee pitää mahdollisimman pölyämättöminä. Myös toiminta-alueen välittömässä vaikutuspiirissä olevat kulkuväylät tulee pitää mahdollisimman puhtaina työmaalta kulkeutuvasta maa-aineksesta ympäristöhaittojen estämiseksi. Lisäksi hyötykäyttöalueen vesien johtaminen tulee suunnitella huolellisesti, jotta ulkopuolelle johdettavista vesistä ei aiheutuisi lähialueilla haittaa.

07.01.2013

Ryj/2

Kaupunginhallitus puoltaa Helsingin kaupungin rakennusviraston hakemuksen hyväksymistä, mikäli hakemuksen käsittelyssä otetaan hakemuksessa esitettyjen seikkojen lisäksi huomioon edellä ja ympäristölautakunnan lausunnossa esitetyt näkökohdat.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Erja Saarinen, apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 36102
erja.saarinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Etelä-Suomen AVI:n lausuntopyyntö
- 2 HKR:n ympäristölupahakemus ja yleissuunnitelma 27.2.2012 (Jätkäsaari)
- 3 Yleissuunnitelma 25.10.2012 (Jätkäsaari)
- 4 Kartta (uusi hyötykäyttöalue)

Otteet

Ote

Etelä-Suomen
aluehallintovirasto,
ympäristölupavastuualue

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäne antaa Etelä-Suomen aluehallintovirastolle seuraavan lausunnon Helsingin kaupungin rakennusviraston ympäristölupahakemuksesta, joka koskee pilaantuneiden maiden ym. hyödyntämiseen Helsingin Jätkäsaareen rakennettavalla puistoalueella:

Kaupunginhallitus toteaa, että Helsingin kaupungin ympäristölautakunta on 11.12.2012 kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisena antanut Etelä-Suomen aluehallintovirastolle lausunnon Helsingin kaupungin rakennusviraston hakemuksesta. Kaupunginhallitus viittaa ympäristölautakunnan lausuntoon ja toteaa seuraavaa:

Kaupunginhallitus pitää pilaantuneiden maiden hyötykäyttöä lähellä niiden syntypaikkaa kannatettavana. Hyötykäyttämällä ko. aineksia säästetään luonnonmateriaaleja, saavutetaan taloudellisia säästöjä sekä vähennetään kuljetusmatkoja. Lisäksi hyötykäytöllä edistetään jätelain mukaista etusijajärjestystä.

Kaupunginhallitus katsoo, että ympäristölupahakemuksessa esitetyistä toiminnoista ei saa aiheutua haittaa tai vaaraa alueen läheisyydessä

asuille, työskenteleville tai liikkuville ihmisille. Työn eri vaiheissa tulee noudattaa Helsingin kaupungin ympäristönsuojelumääräyksiä. Orgaanisia haitta-aineita sisältävien maa-ainesten sijoittamiseen hyötykäyttöalueella tulee kiinnittää erityistä huomiota. Hyötykäyttöalueella käytettävien massojen tulee olla riittävän tarkasti ennakkoon tutkittuja.

Lisäksi kaupunginhallitus katsoo, että hyötykäyttöalueelle johtavat kulkuväylät tulee suunnitella huolellisesti. Raskaan liikenteen ajoväylät ja siirrettävä maa-aines ja muu täyttömateriaali tulee pitää mahdollisimman pölyämättöminä. Myös toiminta-alueen välittömässä vaikutuspiirissä olevat kulkuväylät tulee pitää mahdollisimman puhtaina työmaalta kulkeutuvasta maa-aineksestä ympäristöhaittojen estämiseksi. Lisäksi hyötykäyttöalueen vesien johtaminen tulee suunnitella huolellisesti, jotta ulkopuolelle johdettavista vesistä ei aiheutuisi lähialueilla haittaa.

Kaupunginhallitus puoltaa Helsingin kaupungin rakennusviraston hakemuksen hyväksymistä, mikäli hakemuksen käsittelyssä otetaan hakemuksessa esitetyjen seikkojen lisäksi huomioon edellä ja ympäristölautakunnan lausunnossa esitetyt näkökohdat.

Esittelijä

Etelä-Suomen aluehallintovirasto pyytää Helsingin kaupungin lausuntoa Helsingin kaupungin rakennusviraston ympäristölupahakemuksesta, joka koskee pilaantuneiden maiden ym. hyödyntämiseen Helsingin Jätkäsaaren rakennettavalla puistoalueella. Lausunto pyydetään toimittamaan aluehallintovirastoon 10.1.2013 mennessä.

Esittelijä toteaa, että myös ympäristölautakunta on 11.12.2012 kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena antanut Etelä-Suomen aluehallintovirastolle lausunnon rakennusviraston ympäristölupahakemuksesta.

Hakemuksen pääasiallinen sisältö

Helsingin kaupungin rakennusvirasto hakee ympäristölupaa pilaantuneiden maiden sekä sedimenttien, betoni-, tiili- ym. jätteen hyödyntämiseen Helsingin Jätkäsaaren rakennettavalla puistoalueella. Lisäksi rakennusvirasto hakee töiden aloituslupaa mahdollisista muutoksenhakemuksista huolimatta.

Rakennusvirasto on perustamassa Jätkäsaaren asemakaava-alueelle Atlantinkaari (AK5) uutta pilaantuneen maan hyötykäyttöaluetta. Asemakaava-alueella Hietasaari (AK1) on vastaava pilaantuneen maan hyötykäyttöalue, jonka käyttö loppuu vuonna 2012 asuntorakentamisen

edettyä hyötykäyttöalueen viereisille tonteille. Uusi hyötykäyttöalue perustetaan osayleiskaavassa merkityn puiston alueelle. Uudella hyötykäyttöalueella on tarkoitus hyödyntää myös mm. betonia, tiiltä, asfalttia, tuhkia, haitta-ainepitoisia sedimenttejä sekä rakennusjätteen sekaista maata. Tämä yleissuunnitelma noudattaa AK1:n hyötykäyttöalueen ympäristöluvan (5.6.2009) periaatteita. Hyödynnettävien jätteiden kokonaismäärä on enintään 125 000 m³.

Uuden hyötykäyttöalueen pinta-ala on noin 1,8 hehtaaria. Tällä hetkellä suunnitellulla hyötykäyttöalueella on osa Jätkäsaaren välivarastoalueen kitkamaiden ja louheen välivarastokasoista ja urheilukenttä, jonka päällä talvisin on yleensä kuplahalli. Suunnittelualue on kokonaan asfaltoitu.

Jätkäsaaren osayleiskaava on saanut lainvoiman 18.8.2006. Alueen asemakaavaluonnos on valmisteilla. Suunnittelualueen omistaa Helsingin kaupunki.

Maaperän ja pohjaveden pilaantuneisuus

Alueelta on otettu 62 maaperänäytettä. Tehtyjen tutkimusten perusteella alueen maaperä on paikoin pilaantunut metalleilla ja polyaromaattisilla hiilivety-yhdisteillä (PAH). Pilaantuneisuutta on todettu pääasiassa täyttökerroksessa. Haitta-ainepitoisuudet eivät ole olleet sellaisilla tasoilla, että ne viittaisivat siihen, että täyttökerroksiin olisi sijoitettu vaarallista jätettä (ongelmajätettä). Jätejakeiden aiheuttama ympäristökuormitus on tällä hetkellä ja myös alueen rakentamisen jälkeen vähäistä.

Tämänhetkisten tutkimustulosten ja kulkeutumis- ja altistumistarkastelun perusteella on arvioitu, että kohteella ei ole nykytilassa välitöntä puhdistustarvetta. Pilaantunut maa-aines ei nykyolosuhteissa ja nykyisellä käyttömuodolla aiheuta merkittävää terveysriskiä aluetta käyttäville ihmisille.

Hyötykäyttöalueen täytöissä hyödynnettävät materiaalit

Hyötykäyttöalueella hyödynnetään vain sellaisia materiaaleja, jotka ovat geoteknisesti hyötykäyttöön soveltuvia. Hyötykäyttöalueelle ei sijoiteta materiaaleja, jotka eivät sovellu geoteknisesti tulevaan käyttöön, jotka luokitellaan vaaralliseksi jätteeksi tai jotka sisältävät merkittävästi biohajoavia aineksia eli aiheuttavat kaasunmuodostusriskiä.

Keskimääräinen hyötykäyttökorkeus on noin kuusi metriä, kun pintaeristyskerroksen paksuus on 1,5 metriä.

Kaikki hyötykäytettävät materiaalit ovat peräisin Helsingin kaupungin työmailta, pääasiassa Länsisataman alueelta. Hyödyntämisestä ei aiheudu vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle.

Materiaalien varastointi ja käsittely

Lupahakemusalueella ei seulota tai murskata materiaaleja. Välivarastojen peittämisellä ja kasattavien massojen kastelulla estetään pilaantuneiden maiden ja jätemateriaalien leviäminen ja pölyäminen ympäristöön.

Liikenne

Keskimääräinen liikennesuorite kahdeksan vuoden aikana on kuusi kuorma-autoa arkipäivässä. Liikennemäärät pienenevät hyötykäytön myötä. Liikenne kulkee työmaateitä, Välimerenkatua tai Tyynenmerenkatua pitkin. Työmaateiden sijainti muuttuu rakentamisen edetessä.

Ympäristökuormitus ja sen rajoittaminen

Arvioidut ympäristövaikutukset pinta- ja pohjavesiin johtuvat alueella jo olevista maamassoista ja rakennusjätteistä eikä massojen hyötykäyttö aiheuta lisäkuormitusta. Alueella tai sen välittömässä läheisyydessä ei ole erityisiä luonnonarvoja, joihin hankkeella olisi vaikutusta. Alue ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella. Hyötykäytöstä ei aiheudu merkittäviä vaikutuksia ilmaan.

Riskinarvio

Haitta-aineiden riski kulkeutua veden mukana on mahdollista vain rakentamisen aikana. Koska hyötykäyttöalueen pohja on asfaltoitu, estyy kiintoaineeseen sitoutuneiden haitta-aineiden kulkeutuminen edelleen mereen. PCB- ja PAH-yhdisteet eivät merkittävässä määrin kulkeudu haihtumalla eivätkä veteen liuenneena. Samat pilaantuneet maat ovat olleet alueella jo vuosikymmeniä, jolloin helposti liukoiset aineet ovat jo liuenneet maa-aineksesta. Orgaanisen aineksen hajoaminen arvioidaan niin hitaaksi, että kaasunmuodostuksesta ei aiheudu riskejä. Nykyiseen eliökantaan ei arvioida kohdistuvan riskejä. Merkittävin epävarmuus riskitarkastelussa aiheutuu hyödynnettävissä pilaantuneissa maa-aineksissa mahdollisesti olevista haitta-aineista, joita ei ole havaittu ennen hyödyntämistä.

Aikataulu

Alustavasti on arvioitu, että alueen pohjavesitarkkailu ja alueen tarkempi suunnittelu aloitetaan vuonna 2012. Hyötykäyttö ja

07.01.2013

Ryj/2

reunapenkereiden rakentaminen aloitetaan ympäristölupapäätöksen valmistumisen jälkeen vuonna 2013. Alueen asemakaavan oletetaan vahvistuvan aikaisintaan vuonna 2014. Hyötykäyttö päättyy vuonna 2020. Hyötykäytön päättymisen jälkeen rakennetaan pintarakenteet vuonna 2021. Jälkitarkkailua jatketaan vuoteen 2026 saakka.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Erja Saarinen, apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 36102
erja.saarinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Etelä-Suomen AVI:n lausuntopyyntö
- 2 HKR:n ympäristölupahakemus ja yleissuunnitelma 27.2.2012 (Jätkäsaari)
- 3 Yleissuunnitelma 25.10.2012 (Jätkäsaari)
- 4 Kartta (uusi hyötykäyttöalue)

Otteet

Ote

Etelä-Suomen
aluehallintovirasto,
ympäristölupavastuualue

Tiedoksi; Muutoksenhaku: Muutoksenhakukielto, valmistelu

Ympäristölautakunta
Kiinteistövirasto
Talous- ja suunnittelukeskus

Päätöshistoria

Ympäristölautakunta 11.12.2012 § 361

HEL 2012-015834 T 11 01 00 00

ESAVI/54/04.08/2012

Päätös

Ympäristölautakunta päätti antaa seuraavan lausunnon Etelä-Suomen aluehallintovirastolle ja kaupunginhallitukselle Helsingin kaupungin rakennusviraston hakemasta ympäristöluvasta, joka koskee pilaantuneiden maa-ainesten ja sedimenttien sekä betoni-, tiili- ym. jätteen hyödyntämistä Jätkäsaareen rakennettavan puiston

rakenteissa. Lisäksi rakennusvirasto on hakenut lupaa toiminnan aloittamiseen muutoksenhausta huolimatta.

Uusi hyötykäyttöalue

Helsingin kaupungin rakennusvirasto on perustamassa Jätkäsaaren asemakaava-alueelle AK5 (Atlantinkaari) uutta pilaantuneen maan hyötykäyttöaluetta. Vastaava alue on ollut käytössä jo AK1 asemakaava-alueella, mutta kyseisen hyötykäyttöalueen täyttö on loppunut tänä vuonna asuinrakentamisen edettyä hyötykäyttöalueen viereisille tonteille.

Uusi hyötykäyttöalue perustetaan puiston alueelle ja puiston rakenteissa on tarkoitus hyödyntää pilaantuneiden maa-ainesten lisäksi betonia, tiiltä, asfalttia, tuhkia, haitta-ainepitoisia sedimenttejä ja rakennusjätteen sekaista maata.

Uuden hyötykäyttöalueen pinta-ala on noin 1,8 hehtaaria.

Jätkäsaaren osayleiskaava on saanut lainvoiman 18.8.2006. Osayleiskaavassa suunnittelualue on merkitty puistoksi. Alueen asemakaavaluonnos on valmisteilla.

Alueen toimintahistoria

Suunniteltu hyötykäyttöalue on ollut tavarasataman käytössä 1960-luvulta vuoteen 2008 asti, jolloin konttisarjama suljettiin. Alueen eteläkulmassa on kulkenut sataman raideyhteys, joka on sataman sulkemisen yhteydessä purettu.

Tällä hetkellä alueella on osa Jätkäsaaren välivarastoalueen kitkamaiden ja louheen välivarastokasoista ja liikuntaviraston 0,8 hehtaarin kokoinen urheilukenttä, jonka päällä talvisin on yleensä kuplahalli.

Lähimmät häiriintyvät kohteet

Jätkäsaaren rakentamisen myötä uusia häiriintyviä kohteita tulee ja vanhoja poistuu jatkuvasti. Hyötykäytöstä tiedotetaan tarvittaessa uusille häiriintyville kohteille.

Maaperä-, pintavesi- ja pohjavesiolosuhteet

Suunnittelualue on kokonaan asfaltoitu. Maanpinta on tasainen ja tasolla +2,5...+2,8. Alue sijaitsee alkuperäisten saarten ulkopuolisella alueella.

Noin puolet alueesta on täytetty 1950- ja 1960-luvuilta ja toinen puoli 1980-luvulla. Täytön paksuus on havaintojen mukaan ainakin 6–9 metriä. Alueella ei ole kallioon tai pohjamaalajiin ulottuvia

kairauspisteitä. Täyttö on tehty sekalaisella, osin rakennusjätejakeita sisältävällä maa-aineksella. Alueen eteläosassa täyttö on tehty louhepenkereiden väliin. Savea on täytön alla lähes koko alueella. Pehmeän luonnonsavikerroksen paksuus on noin 10 metriä.

Alueella ei ole pintavesiä. Alue on noin 150 metrin päässä merestä. Alueen sadevedet ohjautuvat pääosin sadevesiviemäriverkoston kautta ja osin pintavaluntana suoraan mereen.

Alue ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella. Alueen pohjavesi on enimmäkseen täyttökerroksissa liikkuvaa merivettä eikä alueella juurikaan muodostu pohjavettä tiiviin asfalttikerroksen takia. Pohjaveden pinta vaihtelee merivedenpinnan vaihteluiden mukaan.

Alueen maaperätutkimuksissa ei ole todettu orsivettä.

Maaperän ja pohjaveden pilaantuneisuus

Alueelle on tehty yhteensä 18 tutkimuspistettä, joista on otettu 62 maaperänäytettä. Tehtyjen tutkimusten perusteella alueen maaperä on paikoin pilaantunut metalleilla ja polyaromaattisilla hiilivety-yhdisteillä (PAH), joiden pitoisuudet ylittävät valtioneuvoston asetuksen (214/2007) mukaiset ylemmät ohjearvot. Pilaantuneisuutta on todettu pääasiassa täyttökerroksessa ja se on todennäköisesti aiheutunut täyttökerroksen sisältämistä pilaantuneista maa-aineksista tai jätejakeista.

Jätejakeiden määrää tai laatua ei ole erikseen tutkittu, vaan arviot perustuvat maaperänäytteenotossa tehtyihin maastohavaintoihin. Todetut jätejakeet ovat kokonaismaa-ainesmäärästä vain muutamien prosenttien luokkaa. Jätejakeet voivat sisältää vähäisiä määriä haitallisia aineita, koska maaperätutkimuksissa on todettu kohonneita haitta-ainepitoisuuksia. Pitoisuudet eivät ole kuitenkaan olleet sellaisilla tasoilla, että ne viittaisivat siihen, että täyttökerrokseen olisi sijoitettu vaarallista jätettä (ongelmajätettä). Todennäköisesti em. jätejakeet voidaan luokitella tavanomaiseksi jätteeksi ja pilaantumaton tiilijäte myös pysyväksi jätteeksi.

Jätejakeiden aiheuttama ympäristökuormitus on tällä hetkellä ja myös alueen rakentamisen jälkeen vähäistä. Orgaaniset jätejakeet, kuten puu ja muovi, voivat hajotessaan aiheuttaa mm. metaani- tai hiilidioksidipäästöjä. Orgaanisen aineksen hajoaminen voi aiheuttaa rakenteisiin painumia, mikä otetaan huomioon geoteknisessä suunnittelussa. Orgaanisesta jätteestä aiheutuu myös orgaanisen hiilen liukenemista (DOC) meriveteen. Orgaanista liukoista hiiltä liukenee veteen myös orgaanisista maa-aineksista eli humuksesta. Lisäksi jätejakeista voi liueta täytön sisäiseen veteen vähäisiä määriä haitta-aineita, kuten metalleja, klorideja, sulfaattia ja fluorideja.

Tavanomaiseksi tai pysyväksi jätteeksi luokiteltavasta tiili-, puu- ja muovijätteestä liukenevien haitta-aineiden pitoisuudet ovat kuitenkin varsin pieniä. Koska täytöt ovat vanhoja, ovat liukoisimmat aineet jo todennäköisesti lienneet meriveteen, varsinkin merivesipinnan alapuolisista osista. Meriveteen päätyvät pitoisuudet laimenevat meressä suureen vesimäärään. Jätkäsaaren alueella merivesipinnan alapuolella sijaitsee pilaantuneita maa-aineksia ja erilaisia jätejakeita, joiden aiheuttamaa kuormitusta meriveteen on vaikea erotella toisistaan.

Täytön seassa on orgaanista ainesta, joka hajoaa edelleen, mikä selittää sen, että alueen pohjoislaidassa olevassa havaintoputkessa on todettu metaania ja haihtuvia hiilivetyjä lähes jokaisella 11 huokoskaasun mittauskerralla. Lähes joka kerta myös hiilidioksidipitoisuus on ollut koholla ja happipitoisuus vastaavasti vähentynyt.

Lupahakemusalueita ympäröivillä alueilla on tutkittu ja tarkkailtu pohjavettä jo usean vuoden ajan. Lähimmät pohjaveden tarkkailuputket ovat noin 120 metrin päässä suunnittelualueesta. Pohjaveden laadun oletetaan olevan samankaltaista myös lupahakemusalueella. Meriveden vaikutus näkyy esimerkiksi pohjaveden korkeana sähköjohtavuutena ja kloridipitoisuutena.

Lisätutkimukset

Alueen pohjoisosassa on kuusi tutkimuspistettä, eteläosassa tutkimuspisteitä on enemmän. Pilaantuneisuuden on oletettu olevan joka puolella samankaltaista. Tämän varmistamiseksi tehdään ennen hyötykäyttöalueen rakentamista alueelle maaperän lisätutkimuksia siten, että pohjoisosaan tehdään 10 ja eteläosaan kolme lisätutkimuspistettä.

Pohjaveden pinnankorkeuden seuranta alueella jatketaan osana Jätkäsaaren pohjavesien tarkkailuohjelmaa.

Maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arviointi

Arviointi kohdistuu kohteen nykytilaan, eikä siinä käsitellä alueen tulevaa maankäyttöä. Tämänhetkisten tutkimustulosten ja kulkeutumis- ja altistumistarkastelun perusteella on arvioitu, että kohteella ei ole nykytilassa välitöntä puhdistustarvetta. Pilaantunut maa-aines ei nykyolosuhteissa ja nykyisellä käyttömuodolla aiheuta merkittävää terveysriskiä aluetta käyttäville ihmisille. Myös ekologiset riskit sekä maaperä- että vesieliöille arvioidaan niin vähäisiksi, ettei puhdistustarvetta ole ekologisillakaan perusteilla. Vesiympäristölle merivesipinnan alapuoliset pilaantuneet maa-ainekset aiheuttavat vähäistä haitta-ainekuormitusta, mutta merivesipinnan alapuolisia

pilaantuneita maa-aineksia on myös muualla kohteen ympäristössä. Lisäksi, kun otetaan huomioon merialueella tapahtuva nopea ja voimakas laimeneminen, ei kohteen pilaantuneista maa-aineksista arvioida aiheutuvan sellaista merkittävää riskiä vesieliöille, että kohteen puhdistaminen olisi sen perusteella tarpeen.

Suunnitellut rakenteet

Pohjarakenne

Hyötykäyttöalueen pohjan taso on vähintään kaksi metriä pohjavesipinnan yläpuolella, millä varmistetaan, etteivät hyödynnettävät massat altistu pohjaveden huuhtelevalle vaikutukselle merivedenpinnan vaihtelusta huolimatta. Suunniteltu hyötykäyttöalue on tällä hetkellä lähes kokonaan asfaltoitu, eikä alueen pohjalle tehdä muita eristäviä tai vettä ohjaavia kerroksia. Hyötykäyttöalueen pohjalle levitetään huomioverkko, jonka tehtävänä on toimia tunnistettavana merkinä, jos alueen maita joskus tulevaisuudessa kaivetaan.

Jätkäsaaren alueelta tehtyjen liukoisuuskokeiden perusteella hyötykäytettävien pilaantuneiden maa-ainesten sisältämien haitta-aineiden liukoisuus on hyvin pieni. Pintarakenteen valmistumisen jälkeen suotovesien määrä on hyvin pieni, minkä vuoksi pohjalle ei ole tarpeen tehdä eristäviä tai vettä ohjaavia kerroksia.

Painumat

Lähes koko hyötykäyttöalueen kohdalla on luonnollinen veteen kerrostunut savikerros. Enimmillään hyötykäyttöalueelle tulee yli 10 metriä uutta täyttöä puiston rakennekerrokset mukaan lukien. Uuden täytön alla on jo 10 metriä nykyistä täyttöä ja 10 metriä savea.

50 vuoden kuluessa alueen on arvioitu painuvan 0,5 metriä ja 10 vuodessa 0,35 metriä. Alueen vanhojen louhepenkkojen ei ole arvioitu painuvan yhtä paljon kuin muun täytön, joten niistä aiheutuu epätasaista painumista, mikä otetaan huomioon alueen kuivatuksen suunnittelussa.

Massojen hyödyntäminen alueella toimii myös tulevan puiston esikuormituksena.

Stabiliteetin varmistaminen

Hyötykäyttöalueen vakavuus tarkistetaan geoteknisten laskelmien avulla ennen alueen rakentamista, minkä vuoksi alueella tehdään täydentäviä pohjatutkimuksia. Tarpeen vaatiessa alueen stabiliteetti voidaan varmistaa esimerkiksi vastapenkereellä.

Pintarakenteet

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

Pintaeristykseen tarkoituksena on vähentää tai estää veden imeytyminen puiston sisäosissa oleviin hyötykäytettäviin massoihin, estää kosketus hyötykäytettäviin massoihin ja toimia kasvualustana istutettaville kasveille.

Tarvittaessa hyötykäytettävien massojen päälle rakennetaan kitkamaasta koostuva esipeittokerros ja kivituhkasta tai vastaavasta asennusalusta. Esipeittokerros tarvitaan, jotta mineraaliselle tiivistekerrokselle saadaan riittävän tiivis ja tasainen alusta.

Esipeittokerroksen ja asennusalustan päälle rakennetaan mineraalinen tiivistekerros, joka vedenläpäisevyydeltään sopii tarkoitukseen. Mineraaliseksi tiivistekerrokseksi sopivat esimerkiksi bentoniittimaa tai bentoniittimatto, trisoplast tai muovikalvo kantavan maan kanssa tai jokin muu tiiveys-, ympäristö- ja rakennettavuusvaatimukset täyttävä materiaali.

Maabentoniitti on tyypillisesti kotimaista moreenia, johon on lisätty 5–10 tilavuusprosenttia bentoniittisavea. Trisoplast on polymeeriä sisältävä maabentoniittituote. Trisoplastia käyttäen eristerakenne voidaan rakentaa ohuena 0,1 metrin paksuisena kerroksena. Bentoniittimatto koostuu toisiinsa kiinnitetyistä ylä- ja alakankaista, joiden välissä on bentoniittisavirakeita. Bentoniittimaton etu on nopea rakennettavuus ja pieni tilantarve. Bentoniittimaton paksuus on yleensä alle 10 mm. Tiivistysrakenteissa käytettävien muovikalvojen materiaalit vaihtelevat ja niiden käyttöominaisuudet ovat erilaiset.

Mineraalisen tiivistekerroksen päälle tehdään vähintään 0,5 metrin paksuinen kuivatuskerros, joka voidaan korvata ohuemmalla vastaavan vedenjohtavuuden omaavalla salaojamatolla.

Kuivatuskerroksen päälle tulee vähintään 0,7 metrin maakerros ja päällimmäiseksi noin 0,3–0,5 metrin kasvukerros päälle istutettavan kasvillisuuden laadun mukaan.

Luiskarakenteet ja reunapenger

Tiivistekerroksen pinta rakennetaan vähintään 3 %:n kaltevuuteen pintavesien johtamiseksi hyötykäyttöalueen reunoille asennettaviin salaojakaivoihin.

Hyötykäyttöalueen reunaan rakennetaan reunapenger louheesta, sepelistä tai asfalttilohkareista. Penkereen piiri on noin 600 metriä ja korkeuden ollessa kolme metriä reunapenkereeseen tarvitaan noin 12 500 m³ sopivaa rakennusmateriaalia.

Pintavedet

Hyötykäyttöalueelle satavat puhtaat pintavedet kerätään puiston ja sen lähiympäristön sadevesiviemäriin. Imeytyvä osuus kulkeutuu puiston rakennekerroksien salaojiin ja salojien ohi rakennekerrosten lävitse hyötykäyttöalueen kuivatuskerrokseen. Reunapenkereen läpäistyään vesi kulkeutuu sen alapuolisiin täyttökerrokseen. Täyttökerroksissa on käytetty suurella alueella karkearakeista materiaalia, kuten louhetta, ja kerroksilla on suora yhteys mereen.

Kasvillisuus

Pintarakenteiden päälle istutetaan matalajuurisia puita, pensaita ja muita kasveja. Mikäli alueelle istutetaan isompia puita, suojataan hyötykäyttöalueen eristysrakenteen juurimatolla puiden juurten tunkeutumiselta.

Tuki- ja pintarakenteissa hyödynnettävät materiaalit

Kuivatuskerroksessa ei hyödynnetä jättemateriaaleja tai pilaantuneita maita. Reunapenkereessä voidaan hyödyntää asfalttilohkareita. Tuhkaa ja tuhkan sekaista pilaantumaton maata voidaan hyödyntää eristeen alapuolella esipeittokerroksessa, jos se teknisiltä ominaisuuksiltaan siihen soveltuu. Pilaantumattomia maa-aineksia, joissa on kohonneita haitta-ainepitoisuuksia, voidaan hyödyntää esipeittokerroksessa ja suojakerroksessa, jos ne teknisesti siihen soveltuvat.

Hyötykäytettävien materiaalien määrä on tuki- ja pintarakenteissa enimmillään 40 000 m³ (70 000 tonnia).

Hyötykäyttöalueen täytöissä hyödynnettävät materiaalit

Hyötykäyttöalueella hyödynnetään vain sellaisia materiaaleja, jotka ovat geoteknisesti hyötykäyttöön soveltuvia. Tällaisia materiaaleja voivat olla pilaantuneet maa-ainekset, haitta-ainepitoiset sedimentit, joko sellaisenaan tai stabiloituina, tiili- ja betonijäte sekä asfaltti ja tuhka sekä näiden sekainen pilaantunut maa, rakennusjätteen sekainen pilaantunut maa ja pilaantumattomat maa-ainekset, joissa on kohonneita haitta-ainepitoisuuksia.

Hyötykäyttöalueelle ei sijoiteta materiaaleja, jotka eivät sovellu geoteknisesti tulevaan käyttöön, jotka luokitellaan vaaralliseksi jätteeksi tai jotka sisältävät merkittävästi biohajoavia aineksia eli aiheuttavat kaasunmuodostusriskiä. Lisäksi alueelle sijoitettavat pilaantuneet maa-ainekset ja sedimentit eivät saa sisältää haihtuvia haitta-aineita alemmat ohjeavot ylittävinä pitoisuuksina tai muita orgaanisia haitta-aineita ylempät ohjeavot ylittävinä pitoisuuksina.

Eri materiaalien reagoiminen keskenään estetään. Lähtökohtaisesti materiaalit eivät reagoi kemiallisesti keskenään. Teoreettisesti tuhka voi muuttaa pH:ta, joten tuhkaa ei hyödynnetä samalla kohdalla eikä samoissa kerroksissa kuin betoni-, tiili- ja asfalttijätettä. Tuhkaa voidaan sekoittaa vapaasti maa-ainesten kanssa ja muita jätemateriaaleja keskenään.

Hyötykäyttöalueen lopullisen maanpinnan korkein kohta tulee noin tasolle +14 metriä ja alimmillaan tasolle +7 metriä. Keskimääräinen hyötykäyttökorkeus on noin kuusi metriä, kun pintaeristyskerroksen paksuus on 1,5 metriä. Hyötykäyttöalueen pinta-ala on noin 1,8 hehtaaria, joten sen hyötykäyttötilavuus on noin 110 000 m³ (200 000 tonnia). Tuki- ja pintarakenteiden hyötykäyttömäärä mukaan lukien materiaalien kokonaishyötykäyttömäärä on noin 150 000 m³ (270 000 tonnia). Hyödyntämisaikana käytettävissä olevat materiaalien määrät vaikuttavat siihen, miten kokonaismäärä jakautuu eri jakeiden kesken.

Kaikki hyötykäytettävät materiaalit ovat peräisin Helsingin kaupungin työmailta, pääasiassa Länsisataman alueelta.

Tiili- ja betonijäte on peräisin Jätkäsaaren rakennuksista. Jäte murskataan tai pulveroidaan. Ko. jäte, jonka haitta-ainepitoisuudet alittavat valtioneuvoston asetuksessa (591/2006) määritellyt raja-arvot, käytetään alueella hyödyksi peitetynä rakenteena, joten hyödyntämisestä ei aiheudu vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle. Tiili- ja betonimurskekerrokset peitetään vähintään 10 cm paksulla maakerroksella. Pilaantumattomat tiili- ja betonimurskekerrokset voidaan maisemallisista syistä jättää peittämättä.

Asfaltti hyödynnetään kiviaineksen lisänä täytöissä. Tarvittaessa asfaltti murskataan. Asfaltin laboratoriotutkimuksissa sovelletaan betonimursketta koskevaa valtioneuvoston asetusta (403/2009). Siksi asfaltista tutkitaan metallien kokonaispitoisuudet ja liukoisuudet sekä anionien ja orgaanisen hiilen liukoisuus ja pH. Liukoisuustutkimukset tehdään kaksivaiheisella ravistelutestillä.

Tuhkien hyödyntämisessä noudatetaan valtioneuvoston asetuksen (403/2009) mukaisia peitetyn rakenteen raja-arvoja.

Mineraalista rakennusjätettä sisältävän (ns. Helsinki-moreenin) pilaantumattoman ja pilaantuneen maa-aineksen hyödyntämisessä noudatetaan samoja Uudenmaan ympäristökeskuksen hyväksymiä periaatteita kuin Jätkäsaaren aloitusalueella. Periaatteiden mukaan, jos maa-aineksen seassa on keskimäärin > 150 mm:n rakennusjätettä alle 10 %, hyödynnetään materiaali sellaisenaan maa-aineksen pilaantuneisuuden mukaan, ja jos jätettä on yli 10 %, erotellaan jätteet ensin esimerkiksi seulomalla. Seulaylite hyödynnetään kuin vastaava

kohteessa hyödynnettävä jätejäte. Seula-alite hyödynnetään kuin kohteessa hyödynnettävä vastaava pilaantumaton tai eri tavoin pilaantunut maa-aines. Maa-ainesta ei seulota lupahakemusalueella.

Täytössä hyödynnettävä materiaali ei saa sisältää lunta, jäätä tai jäätyneitä maakokkareita. Tällainen materiaali sijoitetaan ensin aumoihin sulamaan tai tasataan täyttöön ja tiivistetään vasta, kun materiaali on sulanut. Täytössä hyödynnetty pilaantunut maa-aines, tiilimurska tai tuhkakäyte peitetään suodatinkankaalla, 0,3 metrin pilaantumattomalla maakerroksella, asfaltti- tai betonimurskekerroksella, mikäli täyttötööhön tulee yli kolmen kuukauden taukoja. Peittämisellä ja kastelulla estetään pilaantuneiden maiden ja jättemateriaalien leviäminen ja pölyäminen ympäristöön. Talvella myös lumikerros hyväksytään peitteeksi.

Laadunvalvonta

Pintarakenneurakoitsija valvoo työn laatua työmaa- ja laboratoriomittauksin ja tarkkailee työtapoja. Riippumaton laadunvalvoja hyväksyy urakoitsijan laadunvalvontasuunnitelman ja toimittaa sen edelleen viranomaisen hyväksyttäväksi. Riippumaton laadunvalvoja varmistaa, että ympäristöluvan määräykset ja viranomaisen hyväksymän rakennussuunnitelman mukainen laadunvalvonta ja urakoitsijan laadunvalvontasuunnitelma toteutuvat.

Pintarakennemateriaaleista mitataan määriä, tiiveyttä, rakeisuutta, kerrospaksuutta, tasaisuutta ja vedenjohtavuutta. Rakennussuunnitelmassa voidaan esittää myös muita tarkkailtavia ominaisuuksia. Keinotekoisista materiaaleista, kuten salaoja- tai bentoniittimatto, varmistetaan, että tuotteet täyttävät vaaditut laatuvaatimukset.

Työvaiheiden alkaessa työmaalla järjestetään katselmuksia. Työmaalla pidetään työmaapäiväkirjaa. Laadunvalvontamittaukset kootaan vuosiraportteihin ja loppuraporttiin ja toimitetaan valvovalle viranomaiselle.

Hyötykäyttöalueelle toimitettavien pilaantuneiden maiden ja sedimenttien laatu määritetään kaivualueella tehtävien haitta-aineiden pitoisuusanalyysien perusteella. Muita tutkimuksia ei tehdä, jos haitta-aineiden kokonaispitoisuudet ovat metalleilla alle vaarallisen jätteen raja-arvon, haihtuvilla yhdisteillä alle alempien ohjearvojen ja muilla orgaanisilla yhdisteillä alle ylempien ohjearvojen. Jos em. pitoisuudet ylittyvät, selvitetään ko. massaerän soveltuvuus hyötykäyttöön tapauskohtaisesti. Soveltuvuuden osoittamisessa voidaan käyttää kirjallisuusselvityksiä, liukoisuuskokeita tai toksisuustestejä. Perusteltu arvio erän soveltuvuudesta hyötykäyttöön esitetään valvovalle

viranomaiselle hyväksyttäväksi vähintään kaksi viikkoa ennen aiottua hyötykäyttöä, eikä hyötykäyttöä aloiteta ennen hyväksymispäätöstä.

Hyötykäytettävät materiaalit tutkitaan ennen niiden hyödyntämistä näytteenottosuunnitelman mukaisesti ja niiden laatua seurataan säännöllisesti. Materiaalit tutkitaan lähtöpäässä materiaaleittain. Asfaltti-, betoni- ja tiilijätteestä sekä tuhkasta otetaan laadunvalvontatutkimuksiin näytteitä jokaista alkavaa 2500 tonnia kohden 10000 tonniin saakka ja sen jälkeen näyte otetaan 5000 tonnia kohden. Kohonneita haitta-ainepitoisuuksia ja mineraalista rakennusjätettä sisältävän maa-aineksen sekä sedimenttien haitta-ainepitoisuudet tutkitaan vähintään jokaista 400 m³:n maa-aineserää kohti ennen niiden hyödyntämistä.

Materiaalien varastointi ja käsittely

Lupahakemusalueella ei seulota tai murskata materiaaleja. Alueelle haetaan lupaa vastaanotettavien massojen välppäykselle nykyisellä asfaltoidulla alueella.

Pilaantuneita maa-aineksia varastoidaan aumoissa vain mahdollisten tutkimusten ajan.

Hulevesien laatua seurataan osana Jätkäsaaren alueen hulevesien tarkkailuohjelmaa. Hulevedet johdetaan sadevesiviemäriin. Jos hulevesissä todetaan kohonneita kiintoaines- tai haitta-ainepitoisuuksia, suunnitellaan kiintoaineksen erotus tai jatkotarkkailu erikseen.

Koneiden ja laitteiden polttoainehuolto

Polttoainehuollossa noudatetaan Helsingin kaupungin voimassa olevia ohjeita ja määräyksiä. Kaivinkone ja muut työkonet tankataan Jätkäsaarella, mutta kuorma-autot tankataan muualla. Urakoitsijat tuovat työmaalle omat säiliönsä (max 3 m³). Työmaalla käytetään kaksoisvaippasäiliöitä, joissa on lukittavat täyttöpistoolit ja lapon esto. Tavoitteena on varmistaa, ettei polttoaineista aiheudu ympäristöhaittoja.

Liikenne

Länsisatamankatu on valmistuessaan lähin yleinen tie. Liikenne kulkee työmaateitä, Välimerenkatua tai Tyynenmerenkatua pitkin. Työmaateiden sijainti muuttuu rakentamisen edetessä.

Keskimääräinen liikennesuorite kahdeksan vuoden aikana on kuusi kuorma-autoa arkipäivässä eli keskimäärin 1526 kuormaa vuodessa. Yhteensä alueelle tulee kuormia noin 12500 kappaletta.

Keskimääräinen ajomatka yhdelle kuormalle on alle kilometrin mittainen.

Syntyvät jätteet ja jätehuolto

Jätelaissa esitetyn etusijajärjestyksen mukaisesti jätteet pyritään käyttämään uudelleen, kierrättämään tai hyödyntämään.

Lupahakemuksen mukaisen toiminnan aikana arvioidaan syntyvän alle tonni vuodessa hyötykäyttöön kelpaamattomia jätteitä, kuten työkoneiden vuodoista syntyviä öljyisiä jätteitä. Hyötykäyttöön kelpaamattomat jätejakeet toimitetaan vastaanottopaikkaan, jonka ympäristöluvassa on hyväksytty kyseisen jätteen vastaanotto.

Pintarakenteen valmistumisen aikana arvioidaan syntyvän alle tonni vuodessa hyödyntämiskelpoisia ja saman verran hyötykäyttöön kelpaamattomia jätteitä. Jätteitä syntyy mm. bentoniitti- ja salaojamattojen suojamuoveista ja materiaalien hukkakappaleista. Hyödyntämiskelpoiset jätteet toimitetaan hyödynnettäväksi asianmukaiseen käsittelyyn ja hyötykäyttöön kelpaamattomat toimitetaan vastaanottopaikkaan, jonka ympäristöluvassa on hyväksytty kyseisen jätteen vastaanotto.

Välppäyksessä syntyvä suurempi jae hyödynnetään soveltuvassa kohteessa.

Ympäristökuormitus ja sen rajoittaminen

Rakentamisen aikainen ympäristökuormitus aiheutuu työkoneiden pakokaasuista ja melusta. Nämä ovat samansuuruisia kuin, jos puisto rakennetaan neitseellisistä materiaaleista. Kuljetusten aiheuttama ympäristökuormitus vähenee käytettäessä jättemateriaaleja, joista suurin osa on peräisin Jätkäsaaren alueelta. Päästöjä vesiin, maaperään ja pohjaveteen ei tapahdu. Roskaantuminen arvioidaan vähäiseksi normaaleilla työtavoilla.

Ympäristöseuranta

Hyötykäyttöalueelle satavat puhtaat pintavedet imeytyvät pintakerrokseen ja painuvat salaojakerrokseen. Vedet kulkeutuvat salaojakerrosta pitkin karkeasta, vettä hyvin johtavasta materiaalista tehtyyn hyötykäyttöalueen reunapenkereeseen, josta vedet imeytyvät alapuolisiin maakerroksiin tai asennettaviin salaojiin ja edelleen sadevesiviemäriin.

Alueen ympäristöseuranta toteutetaan pohjavesinäytteillä. Periaatteena on, että haitta-aineiden mahdollinen kulkeutuminen hyötykäyttöalueelta tapahtuu sadevesien mukana ja että pohjavesiä tai sadevesiviemäriin

johdettavaa vettä tarkkailemalla voidaan tarkkailla haitta-aineiden mahdollista kulkeutumista hyötykäyttöalueen ulkopuolelle.

Alueelle asennetaan kolme pohjavesiputkea, joista pohjavesinäytteet otetaan kaksi kertaa vuodessa. Pohjavesiseurantaa tehdään kolme kertaa jo ennen hyötykäytön aloittamista. Hyötykäytön päätyttyä tarkkailua jatketaan viisi vuotta pintarakenteen valmistumisen jälkeen siten, että näytteitä otetaan kerran vuodessa. Mikäli alueelle asennetaan salaojitus ja vettä johdetaan sadevesiviemäriin, myös sadevesiviemäriin johdettavasta vedestä otetaan näytteet pohjavesinäytteenoton yhteydessä.

Pohjavesinäytteistä tutkitaan kahdesti vuodessa pH, sähkönjohtavuus, kloridien, natriumin, sulfaatin, antimonin, arseenin, elohopean, kadmiumin, koboltin, kromin, kuparin, lyijyn, nikkelin, sinkin, vanadiinin, alumiinin ja raudan pitoisuudet, kerran vuodessa PAH-yhdisteiden, haihtuvien orgaanisten yhdisteiden (VOC) ja öljyjen pitoisuudet. PAH-yhdisteillä tarkoitetaan valtioneuvoston asetuksessa (214/2007) mainittuja yhdisteitä ja VOC-yhdisteillä öljyhiilivetyjakeita C5-C10, aromaattisia hiilivetyjä (bentseeni, tolueeni, etyylibentseeni, ksyleenit), kloorattuja alifaattisia hiilivetyjä (dikloorimetaani, vinyylikloridit, dikloorieteenit, trikloorieteeni, tetrakloorieteeni) sekä bensiinin lisäaineita (MTBE, TAME, ETBE).

Riskinarvio

Riskinarviossa on esitetty käsitteellinen malli sekä rakentamisen aikana että sen jälkeen, kun hyötykäyttöalue on valmis.

Rakentamisen aikana täyttöalueella täyttöön imeytyvä sadevesi suotautuu haitta-aineita sisältävään kerrokseen ja siitä edelleen pohjamaakerrokseen ja pohjaveteen. Haitta-aineiden riski kulkeutua veden mukana on mahdollista vain rakentamisen aikana, jolloin vedet pääsevät suotautumaan suoraan hyötykäytettävään massaun. Koska hyötykäyttöalueen pohja on asfaltoitu, estyy kiintoaineeseen sitoutuneiden haitta-aineiden kulkeutuminen edelleen mereen. Lyijyn, sinkin ja kuparin kulkeutuvuus maaperässä on vähäistä Jätkäsaaren alueella tehtyjen liukoisuuskokeiden perusteella. Organotinat, PCB- ja PAH-yhdisteet eivät merkittävässä määrin kulkeudu haihtumalla eivätkä veteen liuenneena. Lisäksi samat pilaantuneet maat ovat olleet alueella jo vuosikymmeniä, jolloin helposti liukoiset aineet ovat jo lienneet maa-aineksesta. Pintarakenteen valmistuttua suotovesien määrä vähenee merkittävästi ja samalla mahdollisuus haitta-aineiden kulkeutumiseen.

PAH-yhdisteitä, lyijyä tai antimonia sisältävien maa-ainesten kulkeutuminen alueen työntekijöiden elimistöön pölyn hengittämisen tai tahattoman nielemisen kautta aiheuttaa rakentamisen aikana

altistumista terveystriskeille. Kyseiset riskit voidaan estää työsuojelullisin keinoin. Pintarakenteen valmistumisen jälkeen suora yhteys ja mahdollinen altistumisreitti pilaantuneeseen maahan katkeavat. Pohjaveden välityksellä tapahtuva suora altistuminen ei ole mahdollista, koska alueen pohjavettä ei käytetä talousvetenä.

Alue ei ole ekologisesti merkittävä, koska alue on täyttömaata ja alueella on toiminut vuosikymmeniä tavarasatama. Hyötykäyttöalueelle sijoitetaan alueen maaperässä nykyisininkin olevia maa-aineksia tai ainakin samankaltaisesti pilaantuneita maa-aineksia. Todennäköisesti maaperäeliöstö on sopeutunut pitkään maaperässä olleisiin haitta-ainepitoisuuksiin. Siksi nykyiseen eliökantaan ei arvioida kohdistuvan riskejä.

Koska lähes koko hyötykäyttöalueella on täytön alapuolella luonnollinen savikerros ja täyttömateriaalissa on jonkin verran hajoavaa orgaanista ainesta, hyötykäyttöalue painuu edelleen hitaasti ja epätasaisesti, mikä voi pitkällä aikavälillä vaurioittaa hyötykäyttöalueen pintarakenteita. Hyötykäyttöalueen täyttäminen kestää kuitenkin useita vuosia ennen pintarakenteen tiivistyskerroksen rakentamista. Täyttöaika toimii alueella esikuormituksena, mikä osaltaan pienentää painumia myöhemmin. Alueelle järjestetään painumaseuranta, jonka tulosten perusteella voidaan tarvittaessa tarkemmin suunnitella pintarakenteet niin, että tiivistyskerroksen vaurioitumisriski jää mahdollisimman pieneksi. Orgaanisen aineksen hajoaminen arvioidaan niin hitaaksi, että kaasunmuodostuksesta ei aiheudu riskejä.

Merkittävin epävarmuus riskitarkastelussa aiheutuu hyödynnettävissä pilaantuneissa maa-aineksissa mahdollisesti olevista haitta-aineista, joita ei ole havaittu ennen hyödyntämistä. Kyseistä epävarmuustekijää voidaan pienentää huolellisilla ennakkotutkimuksilla. Olemassa olevalla hyötykäyttöalueella ei ole todettu vastaavaa ongelmaa.

Varautuminen poikkeuksellisiin tilanteisiin

Hyötykäyttöalueen ja pintarakenteen rakentamistyön yhteydessä mahdollisesti tapahtuviin odottamattomiin tilanteisiin varaudutaan ennakolta ja tarkempi poikkeamissuunnitelma laaditaan työmaasuunnittelun yhteydessä. Odottamattomia tilanteita ovat esimerkiksi voimakas pölyäminen, poikkeavan pilaantuneisuuden tai jätteen löytyminen sekä öljy- tai polttoainevuoto työkoneiden rikkouduttua.

Dokumentointi ja tiedottaminen

Alueella tapahtuva eri materiaalien hyötykäyttö raportoidaan vuosi- ja loppuraporteissa. Pilaantuneista maista ja sedimenteistä raportoidaan tehdyt hyötykäyttöalueen rakenteet, hyötykäytettyjen pilaantuneiden

maiden ja sedimenttien pitoisuus- ja liukoisuustiedot sekä hyötykäytettyjen maiden alkuperä ja määrä. Muista hyötykäytettävistä materiaaleista esitetään alueet, joissa niitä on hyötykäytetty, hyötykäytettävien massojen alkuperä ja määrä sekä laadunvalvonnan tulokset. Ympäristötarkkailun tuloksista esitetään näytteenottoajankohdat, analyysitulokset ja arvio hyötykäytön vaikutuksista pohjaveden laatuun.

Pintarakenteen valmistumisen jälkeen laaditaan pinta- ja tukirakenteista oma raportti, jossa esitetään rakentamisajankohta, käytetyt materiaalit, kerrospaksuudet ja laadunvarmennus. Raportti esitetään osana hyötykäyttöalueen loppuraporttia.

Hyötykäytön aloittamisesta tiedotetaan Uudenmaan ELY-keskukselle ja Helsingin kaupungin ympäristökeskukselle vähintään viikkoa ennen toiminnan aloittamista.

Vuosi- ja loppuraportit toimitetaan Uudenmaan ELY-keskukselle ja Helsingin kaupungin ympäristökeskukselle vuosittain maaliskuun loppuun mennessä.

Aikataulu

Alustavasti on arvioitu, että alueen pohjavesitarkkailu ja alueen tarkempi suunnittelu aloitetaan vuonna 2012. Hyötykäyttö ja reunapenkereiden rakentaminen aloitetaan ympäristölupapäätöksen valmistumisen jälkeen vuonna 2013. Alueen asemakaavan oletetaan vahvistuvan aikaisintaan vuonna 2014. Hyötykäyttö päättyy vuonna 2020. Hyötykäytön päättymisen jälkeen rakennetaan pintarakenteet vuonna 2021. Jälkitarkkailua jatketaan vuoteen 2026 saakka.

BAT

Hyötykäyttö on suunniteltu käyttämällä parasta ja käyttökelpoisinta tekniikkaa ottaen huomioon alueen tulevat korkotasot ja rakennustoimenpiteet. Suunnittelussa on otettu huomioon toiminnan ympäristövaikutukset, toteuttamiskelpoisuus ja kustannukset.

Rakentamisen vuoksi kaivettavia pilaantuneita maa-aineksia ja sedimenttejä hyötykäytetään kyseisellä alueella, jolloin vähennetään pilaantuneiden maiden ja sedimenttien kuljettamista ja loppusijoittamista muihin vastaanottoapaikkoihin ja samalla vähennetään kuljetuksista aiheutuvaa energiankulutusta ja päästöjä sekä muuta ympäristökuormitusta.

Hyötykäyttöalueelle rakennettavien pintakerrosten rakenteet perustuvat yleisesti käytettävissä oleviin normeihin, joten hyötykäytöstä ei aiheudu

terveys- tai ympäristöhaittaa. Koska hyötykäyttöalueella materiaalit eristetään tiiviin pintarakenteen alle, pienenee myös vesistökuormitus.

Pilaantuneen maa-aineksen ja sedimentin sekä muiden materiaalien hyödyntämisellä voidaan samalla vähentää Jätkäsaaren alueen merkittävää massavajetta. Jätelain mukaan jäte on mieluummin hyödynnettävä kuin loppusijoitettava esimerkiksi kaatopaikalle.

Täytäntöönpano muutoksenhausta huolimatta

Hyötykäytölle haetaan ympäristönsuojelulain 101 §:n mukaista töiden aloituslupaa mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta. Kohde voidaan helposti ennallistaa viemällä hyödynnetyt massa loppukäsiteltäväksi esimerkiksi kaatopaikalle, jos lupapäätös kumotaan tai lupamääräyksiä muutetaan.

Ympäristölautakunnan lausunto

Ympäristölautakunta puoltaa Helsingin kaupungin rakennusviraston Jätkäsaaren toista hyötykäyttöaluetta koskevan ympäristölupahakemuksen hyväksymistä, mikäli hakemuksen käsittelyssä otetaan hakemuksessa esitettyjen seikkojen lisäksi huomioon seuraavat näkökohdat.

1. Ympäristölupahakemuksessa esitetyistä toiminnoista ei saa aiheutua haittaa tai vaaraa alueen läheisyydessä asuville, työskenteleville tai liikkuville ihmisille. Työn eri vaiheissa on noudatettava Helsingin kaupungin ympäristönsuojelumääräyksiä esimerkiksi melun- ja pölyntorjunnasta.
2. Orgaanisia haitta-aineita sisältävien maa-ainesten sijoittamiseen hyötykäyttöalueella on kiinnitettävä erityistä huomiota. Erityisesti voimakkaasti haisevien haitta-ainesten sijoittaminen hakemuksessa esitetyissä pitoisuustasoissa voi aiheuttaa paikallisia, vaikeasti hallittavia hajuhaittoja. Hajuhaittoista voi aiheutua myös työnaikaisia ongelmatilanteita alueen läheisyydessä asuville, työskenteleville tai liikkuville ihmisille. Siksi jo pienissä pitoisuuksissa voimakkaasti haisevilla yhdisteillä pilaantuneita maa-aineksia ei tule hyötykäyttää alueella.
3. Hyötykäyttöalueella ei tule käyttää hyödyksi maa-aineksia, joiden haitta-ainepitoisuudet ylittävät vaarallisen jätteen raja-arvot.
4. Syanideilla pilaantuneita maa-aineksia ei tule hyötykäyttää alueella, koska syanideista saattaa muodostua terveydelle vaarallista kaasumaista syaanivetyä, jonka kulkeutumista on hankala hallita.
5. Hyötykäyttöalueella käytettävien massojen tulee olla riittävän tarkasti ennakkoon tutkittuja, jotta niiden laadusta voidaan olla varmoja, ja jotta

ne eivät sisällä haitta-aineita, joita aiemmin ei ole havaittu, tai haitta-aineiden pitoisuudet eivät ole poikkeuksellisen korkeita. Erityisen tarkkaa laadunvalvonnan on oltava Jätkäsaaren ulkopuolelta tuleville pilaantuneille maa-aineksille. Hyötykäyttöalueelle sijoitettavista maa-aineksista tulisi vielä ennen loppusijoittamista tehdä pistokoeluonteisesti laadunvalvontatutkimuksia, jotta sijoittamisesta ei aiheutuisi vaaraa terveydelle tai ympäristölle.

6. Hyötykäyttöalueelle johtavat kulkuväylät on suunniteltava huolellisesti. Raskaan liikenteen ajoväylät ja siirrettävä maa-aines ja muu täyttömateriaali on pidettävä mahdollisimman pölyämättöminä kastelemalla tai muilla käyttökelpoisilla menetelmillä. Myös toiminta-alueen välittömässä vaikutuspiirissä olevat kulkuväylät on pidettävä mahdollisimman puhtaina työmaalta kulkeutuvasta maa-aineksesta ympäristöhaittojen estämiseksi. Haittojen poistamiseksi on tarvittaviin toimenpiteisiin ryhdyttävä viipymättä.

7. Hyötykäyttöalueen vesien johtaminen on suunniteltava huolellisesti, jotta ulkopuolelle johdettavista vesistä ei aiheutuisi lähialueilla esimerkiksi tulvimista tai muuta haittaa.

8. Hyötykäyttöalueen toiminnan päätyttyä hyötykäyttöalueen pinnalle tehtävissä kerrosrakennuksissa on otettava huomioon alueelle tehtävien istutusten kasvuedellytykset, jotta kasvukerroksen paksuus on riittävä kyseisille kasveille eikä kasvien juuret pääse vahingoittamaan kasvukerroksen alla olevia rakennekerroksia. Lisäksi alueen pintakerroksia ja niiden paksuuksia suunniteltaessa on varmistettava niiden säilyminen erilaisista eroosiovaikutuksista huolimatta, jotta syvemmällä olevat rakennekerrokset tai pilaantuneet maa-ainekset eivät tule esille ja aiheuta altistumisen vaaraa. Paikallista eroosiota voivat aiheuttaa mm. voimakkaat rankkasateet ja talvinen käyttö.

9. Kaikki suunnitelmat ja selvitykset, jotka toimitetaan Uudenmaan ELY-keskukselle, tulee toimittaa tiedoksi myös Helsingin kaupungin ympäristökeskukselle.

Pöytäkirjanote Etelä-Suomen aluehallintovirastolle (PL 110, 00521 Helsinki), Helsingin kaupunginhallitukselle (PL 10), Helsingin kaupungin rakennusvirastolle (PL 1500), Helsingin kaupungin kiinteistöviraston tonttiosastolle (PL 2214) ja ympäristövalvontayksikölle (PL 500).

Esittelijä

ympäristöpäällikkö
Pertti Forss

Lisätiedot

Virpi Salo, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 32047
virpi.salo(a)hel.fi

Erja Puntti-Hannuksela, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 32006
erja.puntti-hannuksela(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

§ 21

Käpylän tontin 821/2 rakennuskiellon pidentäminen (nro 12178)

HEL 2012-016542 T 10 03 05

Päätös

Kaupunginhallitus päätti pidentää 25. kaupunginosan (Käpylä) korttelin nro 821 tontin nro 2 rakennuskieltoaikaa kahdella vuodella 21.2.2015 saakka.

Samalla kaupunginhallitus päätti todeta, että maankäyttö- ja rakennuslain 202 §:n perusteella tämä päätös tulee voimaan ennen kuin se on saanut lainvoiman ja että se tulee kuuluttaa.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Pirkko Vainio, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
pirkko.vainio(a)hel.fi

Liitteet

1 Rakennuskieltokartta nro 12178/11.12.2012

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Otteen liitteet

Hallintovalitus, rakennuskiellon määrääminen ja pidentäminen
Liite 1
Esitysteksti

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen pidentää 25. kaupunginosan (Käpylä) korttelin nro 821 tontin nro 2 rakennuskieltoaikaa kahdella vuodella 21.2.2015 saakka.

Samalla kaupunginhallitus päättäneen todeta, että maankäyttö- ja rakennuslain 202 §:n perusteella tämä päätös tulee voimaan ennen kuin se on saanut lainvoiman ja että se tulee kuuluttaa.

Esittelijä

Alue

Rakennuskielto on voimassa 21.2.2013 saakka 25. kaupunginosan (Käpylä) korttelissa nro 821 tontilla nro 2 (Mäkelänkatu 95).

Taustaa

Käpylässä Mäkelänkadun varrella sijaitseva tontti on yleiskaava 2002:ssa merkitty kulttuurihistoriallisesti, rakennustaiteellisesti ja maisemakulttuurin kannalta merkittäväksi alueeksi, jota kehitetään siten, että alueen arvot ja ominaisuudet säilyvät. Alueen lähiympäristö kuuluu pääosin valtakunnallisesti merkittävien kulttuuriympäristöjen luetteloon RKY 2009.

Tontilla on kuusi vuonna 1941 Kurt Simbergin suunnittelemaa asuinkerrostaloa ja Bertel Gripenbergin vuosina 1962–63 suunnittelema yksikerroksinen liikerakennus.

Asemakaava

Alueella on voimassa asemakaava nro 2157 (vahvistettu 3.4.1941). Asemakaavassa on määrätty, että tontin pinta-alasta saa enintään 1/5 käyttää rakentamiseen. Tontille saadaan rakentaa enintään 5-kerroksisia, paloa pidättävään luokkaan kuuluvia rakennuksia, kuitenkin, niin että 5-kerroksista osaa saa olla yhteensä enintään 540 m². Eri rakennusten välimatkan täytyy olla vähintään yhtä suuri kuin käytetty rakennuskorkeus.

Kaavamääräykset ja -merkinnät eivät nykyisten tulkintojen ja tarpeiden, sekä muuttuneiden muiden säännösten vuoksi vastaa tarkoitustaan. Voimassa olevalla asemakaavalla ei pystytä turvaamaan kulttuurihistoriallisten ja rakennustaiteellisten arvojen säilymistä. Rakennussuojelukysymykset sekä mahdollinen täydennysrakentaminen tulisi selvittää asemakaavan muutostyössä. Alkuperäinen asemakaava on suurelta osin vanhentunut.

Suunnittelutilanne

Alueelle tullaan tekemään asemakaavan muutos, jonka laatimisen yhteydessä selvitetään alueen ja rakennusten suojelutarpeet ja mahdollinen täydennysrakentaminen sekä liikenteen aiheuttamien ympäristöhäiriöiden torjuminen. Asemakaavamerkinnät ja -määräykset saatetaan vastaamaan nykyisin käytössä olevia. Työ sisältyy kaupunkisuunnitteluviraston toimintasuunnitelmaan. Asemakaavan muutosehdotus tultaneen esittelemään kaupunkisuunnittelulautakunnalle vuoden 2013 aikana. Rakennuskielto on tarpeellinen, jotta kaavoitusprosessin aikana voitaisiin turvata suojeluarvojen säilyminen mm. rakennuksia peruskorjattaessa.

Tontin omistaa Helsingin kaupunki. Tontti on vuokrattu yksityiselle asunto-osakeyhtiölle, joka on hakenut asemakaavan muutosta 10.5.2010.

Kaupunkisuunnitteluvirasto on teettänyt 8.5.2012 valmistuneen viitesuunnitelman asuintäydennysrakentamisen sijoittamiseksi entisen pankkirakennuksen paikalle.

Kaupunginmuseo katsoo, että rakennuksella on edelleen sellaisia rakennustaiteellisia arvoja ja etenkin harvinaisuusarvoa, ettei sitä tulisi purkaa. Tämän johdosta rakennuksen säilyttämismahdollisuutta selvitetään vielä.

Rakennuskiellon jatkaminen

Kaavoituksen keskeneräisyyden vuoksi tulisi rakennuskieltoa jatkaa kahdella vuodella maankäyttö- ja rakennuslain 53 §:n 2 momentin perusteella.

Asemakaavaosasto on laatinut rakennuskieltoalueesta 11.12.2012 päivätyn piirustuksen nro 12178.

Esittelijä toteaa, että päätösehdotukseen on korjattu kaupunkisuunnittelulautakunnan esityksessä ollut rakennuskiellon pidentämistä koskeva päivämäärä.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Pirkko Vainio, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
pirkko.vainio(a)hel.fi

Liitteet

1 Rakennuskieltokartta nro 12178/11.12.2012

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Otteen liitteet

Hallintovalitus, rakennuskiellon määrääminen ja pidentäminen
Liite 1
Esitysteksti

Tiedoksi

Kaupunkisuunnittelulautakunta
Kiinteistölautakunta
Rakennuslautakunta

Päätöshistoria

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvnro

FI02012566

Kaupunkisuunnittelulautakunta 11.12.2012 § 465

HEL 2012-016542 T 10 03 05

Ksv 2821_3, karttalehti G5/T1,2

Päätös

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti lähettää kaupunginhallitukselle 11.12.2012 päivätyn asemakaavaosaston piirustuksen nro 12178, jossa esitetään jatkettavaksi 25. kaupunginosan (Käpylä) alueella olevaa rakennuskieltoa maankäyttö- ja rakennuslain 53 §:n 2 momentin nojalla 19.4.2015 saakka, puoltaen sen hyväksymistä.

Päätösjakelu:

- kaupunginhallitus
- hallintokeskus/Kaj:n rooteli, Suvi Rämö

Esittelijä

asemakaavapäällikkö
Olavi Veltheim

Lisätiedot

Paula Kinnunen, arkkitehti, puhelin: 310 37141
paula.a.kinnunen(a)hel.fi

07.01.2013

Kaj/2

§ 22

Talvisodan kansallisen muistomerkin sijoittaminen Kasarmitorille

HEL 2012-013857 T 10 01 01 06

Päätös

Kaupunginhallitus päätti osoittaa Kasarmitorin vuonna 2015 paljastettavan Talvisodan kansallisen muistomerkin sijoituspaikaksi. Torin nykyisen käytön ja rakennetun ympäristön huomioon ottamiseksi tulee patsaan suunnittelua koskeva kilpailuohjelma laatia yhteistyössä kaupungin hallintokuntien kanssa.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Pirkko Vainio, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
pirkko.vainio(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Talvisodan muistomerkkitoimikunnan esitys
- 2 Kaupunkisuunnitteluviraston lausunto talvisodan muistomerkin sijoituspaikasta
- 3 Taidemuseon kannanotto Talvisodan muistomerkkitoimikunnan esitykseen talvisodan muistomerkin sijoituspaikasta Kasarmitorille
- 4 Rakennusviraston lausunto Talvisodan muistomerkkitoimikunnan esityksestä koskien talvisodan muistomerkin sijoituspaikasta Kasarmitorille

Otteet

Ote

Talvisodan
muistomerkkitoimikunta

Otteen liitteet

Esitysteksti
Oikaisuvaatimusohje,
kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen osoittaa Kasarmitorin vuonna 2015 paljastettavan Talvisodan kansallisen muistomerkin sijoituspaikaksi. Torin nykyisen käytön ja rakennetun ympäristön huomioon ottamiseksi tulee patsaan suunnittelua koskeva kilpailuohjelma laatia yhteistyössä kaupungin hallintokuntien kanssa.

Esittelijä

Opetus- ja kulttuuriministeriön asettama muistomerkkitoimikunta on esittänyt, että Helsingin kaupunki päättäisi osoittaa vuonna 2015

paljastettavalle talvisodan kansalliselle muistomerille paikan Kasarmitorille.

Pääesikunnan edessä sijaitsevan Kasarmitorin alue on Museoviraston inventoinnissa (RKY) sisällytetty valtakunnallisesti merkittävien rakennettujen kulttuuriympäristöjen luetteloon. Torialueella on voimassa 19.6.1999 hyväksytty asemakaava nro 10621. Kasarmitori on asemakaavassa kulttuurihistoriallisesti ja kaupunkikuvallisesti arvokas aukiotila ja ympäristökokonaisuus (sa).

Rakennettuun ympäristöön ja torin käyttöön liittyy muistomerkin suunnittelussa huomioitavia tekijöitä, joita on selvitetty yhteistyössä kaupunkisuunnitteluviraston, kaupungin taidemuseon ja rakennusviraston kanssa. Näitä ovat mm. torilla sijaitsevat rakennelmat ja taideteos, pysäköintilaitoksen kannen rakenteen kantavuus, torialueen liikenne sekä torin käyttöön liittyvät sopimukset ja vakiintuneet tapahtumat, kuten sotilasparaatit ja muut toistuvat tapahtumat. Hallintokuntien selvityksen mukaan Kasarmitori kuitenkin soveltuu hyvin talvisodan muistomerkin paikaksi historiansa ja ympäristönsä puolesta

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Pirkko Vainio, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
pirkko.vainio(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Talvisodan muistomerkkitoimikunnan esitys
- 2 Kaupunkisuunnitteluviraston lausunto talvisodan muistomerkin sijoituspaikasta
- 3 Taidemuseon kannanotto Talvisodan muistomerkkitoimikunnan esitykseen talvisodan muistomerkin sijoituspaikasta Kasarmitorille
- 4 Rakennusviraston lausunto Talvisodan muistomerkkitoimikunnan esityksestä koskien talvisodan muistomerkin sijoituspaikasta Kasarmitorille

Otteet

Ote
Talvisodan
muistomerkkitoimikunta

Otteen liitteet
Esitysteksti
Oikaisuvaatimusohje,
kaupunginhallitus

Tiedoksi

Rakennusvirasto, Torvinen
Kaupunkisuunnitteluvirasto, Bunders

07.01.2013

Kaj/2

Hallintokeskus, Mickwitz

Päätöshistoria

Rakennusvirasto 19.12.2012

HEL 2012-013857 T 10 01 01 06

Talvisodan muistomerkkitoimikunta ehdottaa muistomerkin sijoittamista Kasarmitorille. Kasarmitori on erittäin käytetty ja vilkas aukio, jolla on paljon toimintoja ja muita muistomerkin sijoitukseen vaikuttavia seikkoja. Kasarmitori tulee säilyttää avoimena aukiona, koska sinne sijoittuu eri vuoden aikoina tilaa vaativia toimintoja. Muistomerkki tulee sijoittaa siis aukion reunalle tai reunoille.

Tori on pääesikunnan ja puolustusministeriön edustan paraatikenttä, ja aukiotilan tulisi pitää avoimena paraateja ja muita tapahtumia varten.

Kasarmitori on lumenvarastointipaikka kun lumitila muualta loppuu runsaslumisina talvina, joten tämä tulee huomioida teoksen teknisessä toteutuksessa. Tori on myös tilapäinen pysäköintipaikka runsaslumisina talvina sekä suurtapahtumien aikana (esim. Tuomaan markkinat).

Tori on kansirakenteen päällä, mikä asettaa rajoituksia teoksen painolle, perustamiselle ja teknisille ratkaisuille. Kannen kantavuus ja muut tekniset rajoitukset tulee huomioida jo kilpailuohjelmaa laadittaessa.

Kasarmitorille tullaan näillä näkymin sijoittamaan mittava pyöräpysäköinti ja -vuokrauspiste. Paikaksi on kaavailtu ajorampin muurin edustaa aukion itäreunassa.

Lausunto

Rakennusvirasto pitää mahdollisena sijoittaa muistomerkki Kasarmitorille. Myös kaupunkisuunnitteluviraston ehdotus Hietalahdentorista on mahdollinen sijoituspaikka.

Kilpailuohjelman valmistelussa ja teoksen suunnittelussa on kuitenkin huomioitava edellä mainitut reunaehdot. Kilpailuohjelma tulisi laatia yhteistyössä Helsingin kaupungin hallintokuntien kanssa. Rakennusvirasto on valmis osallistumaan hankkeen valmisteluun. Kilpailun ratkettua teoksen toteutusvaiheen tekninen suunnittelu on tehtävä yhteistyössä rakennusviraston kanssa.

Lisätiedot

Anu Kiiskinen, aluesuunnittelija, eteläinen suurpiiri, puhelin: 310 38419
anu.kiiskinen(a)hel.fi

Marko Jylhänlehto, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 38237

07.01.2013

Kaj/2

---

marko.jylhanlehto(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

07.01.2013

Kaj/3

§ 23

Hietarannan entisen pukuhuonerakennuksen myymistä tai purkamista koskeva asia

Pöydälle 07.01.2013

HEL 2011-008405 T 10 06 01

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Timo Härmälä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36028
timo.harmala(a)hel.fi

Otteet

Ote

Tarjouksentekijä

Pro Eira ry

Otteen liitteet

Oikaisuvaatimusohje,
kaupunginhallitus
Oikaisuvaatimusohje,
kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättänee

A

hylätä yhtymän, Töölö Seura ry ja Töölöläinen Oy, 25.5.2012 päivätyn osto- ja vuokratarjouksen sekä vaihtoehtoisen vuokratarjouksen,

B

hyväksyä Hietarannan entisen kesäkahvila- ja pukuhuonerakennuksen purkamisen arvonlisäverottomalla 95 000 euron enimmäiskustannuksella, ja

C

kehottaa kiinteistölautakuntaa viipymättä ryhtymään tarpeellisiin toimenpiteisiin purkutyön toteuttamiseksi.

Esittelijä

Kiinteistölautakunnan päätös ja otto-oikeuden käyttäminen

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Kiinteistölautakunta päätti 29.11.2012 (617 §) äänestyksen jälkeen vastoin esittelijän ehdotusta hyväksyä Töölö Seura ry:n ja Töölöläinen Oy:n 25.5.2012 päivätyn tarjouksen ja myydä Hietarannan entisen pukuhuonerakennuksen yhden euron muodollisella kauppahinnalla ja muuten normaaleilla kauppaehdoilla perustettavan yhtiön lukuun Töölö Seura ry:lle ja Töölöläinen Oy:lle.

Samalla lautakunta edellytti, että kiinteistövirasto välittömästi valmistelee ja tuo lautakunnan päätettäväksi esityksen pukuhuonerakennuksen pihapiirin muodostavan alueen vuokraamiseksi ostajalle. Lisäksi lautakunta totesi purkuhankkeen toteuttamiseksi tehdyt päätösehdotuksen kohdat rauenneiksi.

Päätökseen jätettiin eriävä mielipide.

Kaupunginhallituksen puheenjohtaja päätti 17.12.2012 (33 §) ottaa kaupunginhallituksen käsiteltäväksi kiinteistölautakunnan 29.11.2012 (641 §) tekemän päätöksen Hietarannan vanhan pukuhuonerakennuksen purkamisesta tai myymisestä.

Kiinteistölautakunnan päätös ilmenee päätöshistoriasta.

Hietarannan entinen pukuhuonerakennus ja sen purkulupa

Hietarannan entinen pukuhuonerakennus on puurakenteinen, lautaseinäinen ja peltikattoinen yksikerroksinen ja anturoiden päälle alapuolisella avoimella ilmatilalla rakennettu lämmöneristämätön ja siten vain kesäkäyttöön suunniteltu rakennus, joka on valmistunut 1930, jota on laajennettu 1939 sekä 1962 ja jonka kerrosala on 637 kem² ja tilavuus 2 256 m³.

Kaupungin rakennuskonttori on rakentanut alun perin vain pukusuojaksi tarkoitetun rakennuksen kylmänä rakenteena ilman erillistä rakennuslupaa. Rakennukseen tehtyjen kuntotutkimusten mukaan se on huonokuntoinen ja toinen pää rakennuksesta on sortumavaaran takia käyttökiellossa, ja siksi tutkimusraportissa suositetaan pikaista purkamista, ettei rakennus aiheuta vaaraa kesällä sen alla majoileville nuorille tai viime aikoina laittomille majoittujille.

Rakennusvalvontavirasto myönsi liikuntaviraston hakemuksesta rakennukselle purkuluvan 14.12.2010.

Töölö Seura ry ja Suomen Kulttuuriperinnön tuki ry tekivät rakennuslautakunnalle oikaisuvaatimuksen em. päätöksestä. Samalla nämä yhteisöt pyysivät tekemään rakennuksesta kulttuurihistoriallisen tutkimuksen ja toivat julki myös osto- ja vuokratarjouksensa rakennuksesta ja tontista.

Rakennusvalvontavirasto hylkäsi 7.6.2011 (221 §) oikaisuvaatimuksen kaupunkisuunnitteluvirastolta ja kaupunginmuseolta hankkimiinsa lausuntoihin ja tekemäänsä katselmukseen tukeutuen.

Purkulupa on voimassa ja lainvoimainen.

Asemakaava

Hietarannan alueella voimassa olevassa asemakaavassa määritellylle uimaranta-alueelle on osoitettu rakennusoikeudeltaan 580 k-m2:n rakennusala vuonna 2011 valmistuneelle uudelle ympärivuotisessa käytössä olevalle kahvila- ja pukuhuonerakennukselle, minkä lisäksi alueelle on osoitettu rakennusalat 150 k-m2:n saunarakennukselle ja -terassille sekä 170 k-m2:n pukusuoja- ja huoltorakennukselle.

Entiselle pukusuojarakennukselle on osoitettu rakennusala merkinnällä vr, jonka mukaan rakennuksen saa säilyttää ja kunnostaa sellaiseen käyttöön, joka ei haittaa tai rajoita alueen asemakaavassa määrätyn pääkäyttötarkoituksen, uimaranta-alue, mukaista käyttöä. Liikuntavirasto ei kuitenkaan uimarannan uudelleenkaavoitusprosessin yhteydessä vuosina 1990 - 2005 löytänyt vanhalle pukuhuonerakennukselle käyttömahdollisuuksia.

Asemakaava on liitteenä 1.

Kaupunginhallituksen kannanotto 15.8.2011 (690 §)

Kaupunginhallitus siirsi päätöksellään 15.8.2011 (690 §) rakennuksen liikuntalautakunnalta kiinteistölautakunnan omistajahallintoon. Kaupunginhallituksen käsittelyssä tehtiin vastaehdotus, jonka mukaan päätösehdotusta olisi tullut täydentää kehotuksella tutkia Töölö-Seura - Sällskapet Tölö ry:n rakennuksesta tekemä ostotarjous. Vastaehdotus hylättiin äänestyksen jälkeen.

Kaupunginhallituksen päätös äänestyksineen on liitteenä 1.

Ostotarjous

Kiinteistölautakunta päätti 20.12.2011 velvoittaa tilakeskuksen etsimään ostajaehdokkaita vanhalle pukuhuonerakennukselle toukokuun 2012 loppuun asti ja edellytyksellä, ettei ostajaehdokkaita löydy, hyväksyä rakennuksen purkamisen.

Rakennus voitaisiin myydä joko purettavaksi ja uimaranta-alueelta pois siirrettäväksi, tai myydä rakennus paikallaan pysytettäväksi. Paikallaan pysytettäessä sille tulisi vuokrata oma määräala, minimissään rakennuksen pohja.

Yhtymä, Töölö Seura Oy ja Töölöläinen Oy, teki ainoana tarjouksen 25.5.2012 joko ostaa rakennus ja vuokrata vähintään 30 vuodeksi tontinosuus tai vaihtoehtoisesti vuokrata molemmat. Tarjous on liitteenä 2.

Tarjouksentekijät ilmoittivat kirjeellään 21.12.2012 hyväksyvänsä kiinteistölautakunnan päätöksen 29.12.2012, liite 3.

Tilakeskus on käynyt neuvotteluja ko. yhtymän kanssa, ja neuvotteluissa on esitetty rakennuksen ostolle vain nimellistä, vielä määrittämätöntä, ostohintaa ja alustavan luonnoksen tasolla olevaa arkkitehtiylioppilaan diplomityötään varten tekemää suunnitelmaa rakennuksen muuttamisesta lämpimäksi rakennukseksi, jossa olisi myös 30 kem²:n asunto. Luonnossuunnitelma on liitteenä 4.

Uimarantatontin nykyinen kaava ei ilman kaavamuutosta tai poikkeamislupaa mahdollista esitetyn suunnitelmaluonnoksen toteuttamista. Kyseinen yhtymä ei ole kiinnostunut säilyttämään ja kunnostamaan rakennusta sellaisenaan kylmänä kesäkäyttöisenä rakennuksena. Liikuntavirasto, joka haki rakennuksen purkuluvan, vastustaa muiden toimijoiden tuloa hallinnassaan ja ylläpidossaan olevalle uimarantatontille.

Esittelijän kannanotto myymiseen ja purkamiseen

Esittelijä esittää vanhan huonokuntoisen rakennuksen purkamista 95 000 euron arvonnlisäverottomalla enimmäishinnalla, sekä yhtymän, Töölö Seura ry ja Töölöläinen Oy, osto- ja vuokratarjousten hylkäämistä viitaten myös aiempiin rakennuslautakunnan ja kaupunginhallituksen päätöksiin, joiden esittelyissä Töölö Seura ry:n osto- ja vuokratarjoukset on tuotu esille mutta jätetty huomiotta.

Esitys vastaa kiinteistölautakunnan esittelijän ehdotusta.

Esittelijä katsoo, ettei ole perusteltua eikä tarkoituksenmukaista luovuttaa rakennuksen omistusoikeutta, saati sitten päättää sen hinnoittelusta, tietämättä tarkemmin ostajatahon hankkeen sisältöä ja ostajien ja mahdollisten käyttäjien käytettävissä olevia resursseja ja sitoutumisen astetta.

Tavanomaista ja perusteltua olisi myös edellyttää, että hankkeeseen ryhtyvät kykenisivät riittävällä luotettavuudella selvittämään suunnittelemansa hankkeen aikataulun sekä kustannusarvion, rahoituslaskelman ja sen kattamisen edellytykset.

Omistusoikeuden luovuttaminen ei myöskään tulisi kysymykseen, ennen kuin olisi sovittu rakennuksen pitämisen edellyttämän alueen hallinnasta.

Koska kysymys on sijainniltaan hyvin keskeisellä paikalla sijaitsevasta huonokuntoisesta ja ympäristöään nykyisellään kiistatta rumentavasta rakennuksesta, lähtökohtana tulee pitää sen purkamista tilanteessa, jossa ei ole edellytyksiä luotettavasti arvioida sen säilyttämisen ja nopean kunnostamisen realistisia mahdollisuuksia.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Timo Härmälä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36028
timo.harmala(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Hietarannan asemakaava
- 2 Khs 15.8.2011 (§ 690)
- 3 Osto- ja vuokratarjous 25.5.2012
- 4 Töölö-Seura - Sällskapet Tölö ry:n kirje 21.12.2012
- 5 Luonnossuunnitelma
- 6 Pro Eira ry:n kirje

Otteet

Ote

Tarjouksentekijä

Pro Eira ry

Otteen liitteet

Oikaisuvaatimusohje,
kaupunginhallitus
Oikaisuvaatimusohje,
kaupunginhallitus

Tiedoksi

Kiinteistölautakunta

Päätöshistoria

Kiinteistölautakunta 29.11.2012 § 617

HEL 2011-008405 T 10 06 01

Kiinteistökartta G3 P2, Hiekkaranantie

Päätös

Lautakunta päätti hyväksyä Töölö Seura ry:n ja Töölöläinen Oy:n 25.5.2012 päivätyn tarjouksen ja myydä Hietarannan entisen kesäkahvila- ja pukuhuonerakennuksen yhden euron muodollisella kauppahinnalla ja muuten normaaleilla kauppaehdoilla perustettavan yhtiön lukuun Töölö Seura ry:lle ja Töölöläinen Oy:lle.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Samalla lautakunta edellyttää, että kiinteistövirasto välittömästi valmistelee ja tuo lautakunnan päätettäväksi esityksen pukuhuonerakennuksen pihapiirin muodostavan alueen vuokraamiseksi ostajalle. Lisäksi lautakunta toteaa päätösesityksen kohdat B ja C rauenneiksi.

Käsittely

29.11.2012 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Sole Molander: Esitän seuraavan vastaehdotuksen: Lautakunta päättäneen hyväksyä Töölö Seura ry:n ja Töölöläinen Oy:n 25.5.2012 päivätyn tarjouksen ja myydä Hietarannan entisen kesäkahvila- ja pukuhuonerakennuksen yhden euron muodollisella kauppahinnalla ja muuten normaaleilla kauppahdoilla perustettavan yhtiön lukuun Töölö Seura ry:lle ja Töölöläinen Oy:lle. Samalla lautakunta edellyttää, että kiinteistövirasto välittömästi valmistelee ja tuo lautakunnan päätettäväksi esityksen pukuhuonerakennuksen pihapiirin muodostavan alueen vuokraamiseksi ostajalle. Lisäksi lautakunta toteaa päätösesityksen kohdat B ja C rauenneiksi.

Kannattajat: Tuomas Viskari

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Lautakunta päättäneen hyväksyä Töölö Seura ry:n ja Töölöläinen Oy:n 25.5.2012 päivätyn tarjouksen ja myydä Hietarannan entisen kesäkahvila- ja pukuhuonerakennuksen yhden euron muodollisella kauppahinnalla ja muuten normaaleilla kauppahdoilla perustettavan yhtiön lukuun Töölö Seura ry:lle ja Töölöläinen Oy:lle. Samalla lautakunta edellyttää, että kiinteistövirasto välittömästi valmistelee ja tuo lautakunnan päätettäväksi esityksen pukuhuonerakennuksen pihapiirin muodostavan alueen vuokraamiseksi ostajalle. Lisäksi lautakunta toteaa päätösesityksen kohdat B ja C rauenneiksi.

Jaa-äännet: 2

Heidi Ekholm-Talas, Olli Saarinen

Ei-äännet: 6

Jyrki Lohi, Sole Molander, Tuula Paalimäki, Kirsi Pihlaja, Kermen Soitu, Tuomas Viskari

Tyhjä: 0

Poissa: 1

Tuomo Valve

Olli Saarinen ja Heidi Ekholm-Talas ilmoittivat päätökseen seuraavan samansisältöisen eriävän mielipiteen:

Kiinteistölautakunta päätti 29.11.2012 asiakohdassa Tila/17 Sole Molanderin esityksestä ja Tuomas Viskarin kannattamana äänin 2-6 hyväksyä Molanderin ehdotuksen, joka kuului:

"Lautakunta päättää hyväksyä Töölö-Seura ry:n ja Töölöläinen Oy:n 25.5.2012 päivätyn tarjouksen ja myydä Hietarannan entisen kesäkahvila- ja pukuhuonerakennuksen yhden euron muodollisella kauppahinnalla ja muuten normaaleilla kauppaehdoilla perustettavan yhtiön lukuun Töölö-Seura ry:lle ja Töölöläinen Oy:lle.

Samalla lautakunta edellyttää, että kiinteistövirasto välittömästi valmistelee ja tuo lautakunnan päätettäväksi esityksen pukuhuonerakennuksen pihapiirin muodostavan alueen vuokraamiseksi ostajalle. Lisäksi lautakunta toteaa päätösesityksen kohdat B ja C rauenneiksi."

Katsomme, ettei päätös täytä laillisen ja täytäntöönpanokelpoisen päätöksen vaatimuksia.

Lautakunnalla ei ole ollut käsiteltävänä tarjousta, josta se olisi voinut päättää. Vaikka tarjoajien 25.5.2012 päivättyt kirjeet on otsikoitu tarjouksiksi, eivät ne täytä alkeellisenkaan tarjouksen tunnusmerkkejä vaan ovat enintään tarjoajien ilmoitus halukkuudesta ostaa / vuokrata rakennus ja ympäröivä maa-alue. Tarjouksista ei ilmene tarjottua kauppahintaa ("erikseen sovittava ja kohtuulliseksi katsottava ostohinta") tai vuokraa eikä mitään muita tarjoajia sitovia tarjouksen ehtoja paitsi pitkäaikainen (50 v. + 50 v.) maanvuokrasopimus. Näissä olosuhteissa lautakunnan päätöstä onkin pidettävä kaupungin yksipuolisena vastatarjouksena Töölö-Seura ry:n ja Töölöläinen Oy:n kirjeeseen, jossa nämä edellä kuvatulla varsin yleisellä tasolla ilmoittavat ostohalukkuutensa. Tarjoajien lähettämää 22.10.2012 päivättyä "luonnossuunnitelmaa" ei ole ilmoitettu osaksi tarjousta eikä sitä edes ole kenenkään tarjoajaksi katsottavan toimesta allekirjoitettu. Siten kyseinen asiakirja ei ole tarjoajia sitova. Myöskään tässä asiakirjassa ei täydennetä tarjousta sen oleellisten ehtojen osalta. Asiakirjasta sen sijaan on pääteltävissä, että sopimusosapuoli vaihtuisi alkuperäisistä tarjoajista toiseksi – ilmeisesti perustettavaksi osuuskunnaksi: "Rakennus ollaan valmiita ostamaan perustettavan yhteisön (tässä "ostaja"), todennäköisimmin osuuskunnan, nimiin. Omistus on erinäisten valtion tukimuotojen perusedellytys.". Siten lautakunta on tehnyt päätöksen rakennuksen myynnistä tietämättä kaupan toista osapuolta eikä päätös mahdollista sopimusosapuolen vaihdosta.

Lautakunta päätti myydä rakennuksen yhden euron muodollisella kauppahinnalla ja muuten normaaleilla kauppaehdoilla perustettavan yhtiön lukuun Töölö-Seura ry:lle ja Töölöläinen Oy:lle. Mitään delegointipäätöksiä muiden kaupan ehtojen osalta ei tehty. Tämän tyyppisessä kaupassa on mahdotonta puhua normaaleista kaupan ehdoista vaan osapuolten välillä tulee sopia hyvin laajasti erityisesti ostajan velvollisuuksista ja oikeuksista kohteen saneerauksen ja tulevasta käytön suhteen ja nämä ehdot on kirjattava kaupan ehtoihin, joista lautakunnan olisi tullut päättää. Sama koskee kaupungin oikeuksia ja velvollisuuksia myyjänä. Edelleenkin kaupasta ei olisi voitu päättää erillisenä ilman kauppaan kiinteästi liittyvää vuokraoikeudesta ja sen ehdoista päättämistä.

Yksityisoikeudellisesti sekä tehty "tarjous" että lautakunnan tarjouksen hyväksyvä päätös ovat liian puutteellisia muodostaakseen sopimuksen mihin kumpikaan osapuoli voisi vedota.

Lautakunnan päätös ei ole täytäntöönpanokelpoinen eikä päätösehdoista olisi tullut esitetystä muodosta hyväksyä vastaehdotukseksi. Täytäntöönpanokelpoisen päätöksen saavuttamiseksi asia olisi pitänyt palauttaa uudelleenvalmisteltavaksi ohjauksena valmistella kauppa rakennuksen purkamisen sijasta.

Edelleen katsomme, että päätös on ristiriidassa khs:n 15.8.2011 päätöksen kanssa, päätös on voimassaolevan asemakaavan vastainen eikä suunnitellun käytön mukainen kaavamuuotos ja mahdollinen tontinmuodostus ole tarkoituksenmukainen eikä hyväksyttävissä hankkeen edellyttämässä aikataulussa ja sisältöisenä.

Kyseessä on uudisrakentamiseen verrattava puurakenteisen, lautaseinäisen ja peltikattoisen yksikerroksinen ja anturoiden päälle alapuolisella avoimella ilmatilalla rakennetun lämmöneristämättömän ja siten vain kesäkäyttöön suunnitellun rakennuksen täydellinen saneeraus talvilämpimäksi asuin- ja kokoontumis- ja muita tiloja sisältäväksi rakennukseksi. Kyse ei siis ole vain olemassa olevan rakennuksen kunnostamisesta vaan tosiasiallisesti ainoastaan "vanhoihin kuoriin" rakennetusta uudisrakennuksesta. Tällaisen rakennuksen salliminen kaupungin suosituimmalle uimarannalle vastoin kaavamääräyksiä ja itse uimarannan tarpeita ja käyttötarkoitusta ja vielä luovuttaen rakennuksen ja sitä ympäröivät maa-alueet yksityiseen hallintaan ja osin omistukseen ei voi olla hyväksyttävää.

Asiaa on tarkasteltava myös peruskorjaushankkeen vaatiman rakennusluvan näkökulmasta. Koska hanke suunnitellun mukaisena on

voimassa olevan kaavan vastainen, ei sille sellaisenaan ole saatavissa rakennuslupaa. Kaavamuutoksineen tämä pitkittäisi rakennustöiden käynnistymistä vuosia, jolloin nykyinen erittäin huonokuntoinen ja osin käyttökiellossa oleva rakennus pilaisi ympäristöä jatkossakin.

Pitkäaikaisen maanvuokrasopimuksen solmiminen ei ole kaupungin etujen mukaista ja tällaisella maanvuokrasopimuksella on merkittävä taloudellinen arvo, jonka kaupunki luovuttaa päätöstä noudatettaessa lähes vastikkeetta. Mikäli tarjoajat käyttäisivät ilmoituksensa mukaisesti muodostettavaa kiinteistöä vakuutena ("luonnossuunnitelma", viimeinen sivu), ei kiinteistön tuleva hallinta yleishyödyllisiin tarkoituksiin olisi turvattu. Edelleen toinen tarjoaja, Töölöläinen Oy, on yksityinen voittoa tavoitteleva osakeyhtiö.

Suunnitelmissa kaavailtu 30 kem2 asunnon sijoittaminen rakennukseen ei ole hyväksyttävissä.

Tarjoajat eivät ole sitovasti ja riittävällä tarkkuudella esittäneet, miten rakennuksen saneeraus toteutettaisiin eivätkä esittäneet luotettavia laskelmia hankkeen taloudellisista edellytyksistä. On erittäin todennäköistä, että kohteen saneerauskustannukset ja kaavailtu toiminta tulisi jatkossa vaatimaan kaupungin taloudellista tukea. Rakennuksen sijainti keskeisellä kaupunkilaisten käytössä olevalla virkistyspaikalla asettaa rakennukselle korostettuja laatuvaatimuksia, joiden toteutumisesta ei ole mitään varmuutta. Lisäksi hanke toteutettaisiin liikuntaviraston vastustuksesta huolimatta sen hallinnassa ja ylläpidossa olevalle alueelle.

Mielestämme lautakunnan päätöstä voidaan tulkita myös siten, että jatkossa kaupunki on vastaavissa tapauksissa valmis myymään omaisuuttaan vastaavilla ehdoilla muillekin halukkaille ostajille ja sen jälkeen ilmeisesti valmis avustamaan näitä rakennusten kuntoon saattamisessa.

Muilta osin viittaamme esityslistan perusteluihin.

20.12.2011 Ehdotuksen mukaan

15.12.2011 Pöydälle

01.12.2011 Pöydälle

Esittelijä

tilakeskuksen päällikkö
Arto Hiltunen

Lisätiedot

Kari Hartikainen, projekti-insinööri, puhelin: 310 86461

kari.hartikainen(a)hel.fi

Tilakeskuksen päällikkö 24.11.2011

HEL 2011-008405 T 10 06 01

091-13-9903-100-3,

Hietarannantie, 00100 Helsinki

Päätös

Tilakeskuksen päällikkö päätti

A hyväksyä Hietarannan entisen kahvila- ja pukuhuonerakennuksen purkamisen arvonlisäverottomalla 90 000 euron enimmäiskustannuksella ja jättäen huomiotta aiemmin kaupunginhallituksen hylkäämän ja tilakeskukselle 17.8.2011 uusitun Töölö Seura ry, yhtiöt Töölöläinen Oy Ajamera ja Töölö Gym Oy:n osto- ja vuokratarjoituksen ja

B oikeuttaa tilakeskuksen kiinteistöt -yksikön rakennuspäällikön tekemään hankkeeseen kohdistuvat sopimukset ja tilaukset sekä oikeuttaa hankkeen vastuuhenkilön vastaanottamaan hankkeen

Päätöksen perustelut

Hietarannan uimarannan entinen kesäkahvila ja pukuhuonerakennus on puurakenteinen ja yksikerroksinen peltikatteinen pilarianturoiden päälle rakennettu lämmöneristämätön rakennus, joka on rakennettu vuonna 1930 ja laajennettu 1939 sekä 1962 ja jonka kerrosala on 637 brm² ja tilavuus 2256 m³. Rakennus on huonokuntoinen ja toinen pää rakennuksesta on peruspilareiden ilmeisen sortumisvaaran vuoksi käyttökiellossa. HKR:n arkkitehtuuriosaston tekninen toimisto on laatinut rakennuksesta kuntoselvityksen 24.9.2010 ja se sisältää myös aiemmat rakennuksesta vuosina 1993 – 2002 tehdyt osittaiset kuntotutkimukset ja –arviot sekä kuntokartoituksen. Kuntotutkimuksen yhteenvedona todetaan, että rakennuksen rakennus- ja talotekninen kunto on kokonaisuutena niin huono, että se tulee purkaa mahdollisimman pian, niin ettei se aiheuta tarpeetonta vaaraa mm. laittomille asujilleen. Rakennuksen tuulettuvan alapohjan alla on sokkelin ryömintätilassa ollut kesäaikaisin laitonta väliaikaista asumista, vaikka sokkeliverkkoja on korjattu ja rakennuksen pohjoispää on luisumassa alas osittain kaatuneiden pilariperustustensa päältä.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Helsingin kaupunginhallitus päätti 15.8.2011 §690 siirtää rakennuksen kiinteistöviraston omistajahallintoon 1.9.2011 alkaen. Khs:n päätöksen esittelyssä tuotiin esille Töölö Seura ry – Sällskapet Tölö ry:n tekemä rakennuksen ostotarjous ja Khs:n jäsenen tekemä esitys kehottaa kiinteistövirastoa tutkimaan ko. ostotarjous, jonka esityksen Khs hylkäsi.

Helsingin kaupungin rakennusvalvontavirasto on myöntänyt rakennukselle liikuntaviraston hakeman purkamisluvan , yliarkkitehti 14.12.2010 §638, jonka tunnus on 13-2890-10-P. Purkamislupa on lainvoimainen.

Töölö Seura ry – Sällskapet Tölö rf, Helsinki-Seura ja Suomen Kulttuuriperinnön Tuki ry tekivät Helsingin kaupungin rakennuslautakunnalle oikaisuvaatimuksen em. RakVv:n purkamispäätökseen esittäen rakennukseen tehtäväksi kulttuurihistoriallista tutkimusta, ja purkamispäätöksen kumoamista tuoden julki myös osto- ja vuokratarjouksensa rakennuksesta ja sen tontista.

Rakennusvalvontavirasto haki lausunnot KSV:lta (24.9.2010), HKM:lta (14.9.2010) ja teki katselmukset paikan päällä 12. ja 25.5.2010.

Rakennuslautakunta teki 7.6.2011 päätöksen § 221 hylätä oikaisuvaatimus ja todeta HKM:n lausuntoon tukeutuen, ettei rakennusta ole todettu kulttuurihistoriallisesti merkittävänä.

Asemakaava 11073 on saanut lainvoiman 11.3.2005 ja siinä on osoitettu rakennusala uudelle jo kaavan mukaisesti rakennetulle talvilämpimälle kahvila- ja pukuhuonerakennukselle. Kaavan mukaan purettavan rakennuksen alue on uimaranta-alue. KSV:n edellytys vanhan kahvila- ja pukuhuonerakennuksen purkamiselle oli uuden rakentaminen, jolta osin ehto on täytetty. Kaavan valmistelusta lähtien on ollut selvää, ettei liikuntavirasto tarvitse vanhaa rakennusta ja siksi liikuntavirasto haki vanhan kahvila- ja pukuhuonerakennuksen purkamista uuden rakennuksen käyttäessä sille kaavassa varatun rakennusalan ja siten purkaminen on osa uimaranta-alueen kehittämistä.

Kustannukset, rahoitus ja aikataulu

Tilakeskus on purkanut vuosina 2010 – 2011 puurakenteisia kevytrakenteisiä rakennuksia 110 – 140 euroa/brm2 arvonlisäverottomin kokonaiskustannuksin, jonka perusteella arvio kahvila- ja pukuhuonerakennuksen purkamisesta on arvonlisäverottomana enintään 90 000 euroa, josta tilaajan rakennuttamis- ja valvontakustannusten osuus on 4 400 euroa. Purkutyö rahoitetaan tilakeskukselle rakennusten purkamiseen ja

07.01.2013

esirakentamiseen vuodelle 2012 varatusta määrärahasta ja purkutyö suoritetaan huhtikuun loppuun mennessä.

Töölö Seura – Sällskapet Tölö ry, yhtiöt Töölöläinen Oy Ajamera ja Töölö Gym Oy tekivät osto - ja vuokratarjoituksen tilakeskukselle 17.8.2011. Tilakeskus on käynyt neuvottelun em. osto- ja vuokratarjoituksen jättäneen yhtymän kanssa. Huolimatta siitä, että tarjoajilla olisi ollut mahdollisuus rakennuksen peruskorjaukseen ja jatkokäyttöön tilakeskuksen kiinteistöt yksikkö esittää, että tarjous jätetään huomiotta viitaten edellä mainittuihin kaupunginhallituksen ja rakennuslautakunnan päätöksiin ja niiden edellä esitettyihin perusteluihin.

Lisätiedot

Hartikainen Kari, projekti-insinööri, puhelin: 310 86461
kari.hartikainen(a)hel.fi

07.01.2013

Kaj/4

§ 24

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota käsiteltäväkseen seuraavien viranomaisten viikolla 51 tekemiä päätöksiä:

asuntotuotantotoimikunta	19.12.2012
kiinteistölautakunta	19.12.2012
asuntotuotantotoimisto	
- toimitusjohtaja	20.12.2012

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Timo Härmälä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36028
timo.harmala(a)hel.fi
Suvi Rämö, vs. apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 74325
suvi.ramo(a)hel.fi

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneenä, ettei se ota käsiteltäväkseen seuraavien viranomaisten viikolla 51 tekemiä päätöksiä:

asuntotuotantotoimikunta	19.12.2012
kiinteistölautakunta	19.12.2012
asuntotuotantotoimisto	
- toimitusjohtaja	20.12.2012

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Timo Härmälä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36028
timo.harmala(a)hel.fi
Suvi Rämö, vs. apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 74325
suvi.ramo(a)hel.fi

07.01.2013

Stj/1

§ 25

Terveyskeskuslääkärin virkojen perustaminen

HEL 2012-017084 T 06 00 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti perustaa 15.1.2013 lukien sosiaali- ja terveysviraston terveysasemille 20 terveyskeskuslääkärin virkaa, joiden tehtäväkohtainen palkka on 3 321,38 euroa kuukaudessa.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Laura Rätty

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Terveyskeskuksen esitys 17.12.2012

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen perustaa 15.1.2013 lukien sosiaali- ja terveysviraston terveysasemille 20 terveyskeskuslääkärin virkaa, joiden tehtäväkohtainen palkka on 3 321,38 euroa kuukaudessa.

Esittelijä

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 28.11.2012 vuoden 2013 talousarvion, johon sisältyy 3,1 miljoonan euron määräraha terveysasematoiminnan vahvistamiseksi. Liitteenä olevan terveyskeskuksen esityksen mukaan sosiaali- ja terveyskeskuksen terveysasemille on tarkoitus palkata 20 lääkäri-hoitaja -työparia. Terveyskeskus esittää päätösehdotuksesta ilmenevien terveyskeskuslääkärin virkojen perustamista.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Laura Rätty

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Terveyskeskuksen esitys 17.12.2012

Tiedoksi; Muutoksenhaku: Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alvno
FI02012566

07.01.2013

Stj/1

Sosiaali- ja terveysvirasto
Talous- ja suunnittelukeskus
Taloushallintopalvelut

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

07.01.2013

Sj/1

§ 26

Stadin ammattiopiston opetushenkilöstön työaikakorvauksia koskeva paikallinen sopimus

HEL 2012-017124 T 01 00 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti hyväksyä saavutetun neuvottelutuloksen mukaisen paikallisen sopimuksen.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Päivi Rissanen, työmarkkinalakimies, puhelin: 310 28915
paivi.rissanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Neuvottelupöytäkirja.pdf
- 2 Ehdotus paikalliseksi sopimukseksi.pdf

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneenä hyväksyä saavutetun neuvottelutuloksen mukaisen paikallisen sopimuksen.

Esittelijä

Opetusvirasto on esittänyt neuvottelupyynnön koskien mahdollisuutta poiketa kunnallisen opetushenkilöstön virka- ja työehtosopimuksen (OVTES) osio E 2 §:n 2. kohdan mukaisista työaikakorvauksista Stadin aikuisopiston koko- ja osa-aikaisten opettajien osalta siten, että iltatyökorvauksesta maksettaisiin 15 %:n sijaan 30 %:n rahakorvaus.

Uusi ammatillinen aikuisoppilaitos, Stadin aikuisopisto aloittaa toimintansa 1.1.2013 lukien. Stadin aikuisopistoon on koottu mm. näyttötutkintoperusteinen ammatillinen aikuiskoulutus, oppisopimuskoulutus, nuorten työpajatoiminta ja osa perusopetuslain mukaisesta lisäopetuksesta.

Uudistuksen tavoitteena on ollut mm. aikuiskoulutuksen kilpailu- ja palvelukyvyyn, asiakaslähtöisyyden sekä työelämävastaavuuden vahvistaminen. Työelämän ja yhteiskunnan nopeat ja jatkuvat muutokset ovat edellyttäneet toisen asteen koulutuksen kehittämistä. Vahvan koulutusyksikön kautta voidaan turvata osaavan työvoiman saatavuus, lisätä koulutuksen työelämävastaavuutta ja parantaa reagoitiherkkyttä työelämän muutoksille koulutustakuun

toteuttamiseksi. Tavoitteena on myös lisätä opiskelijälähtöisyyttä ja turvata tasalaatuiset palvelut opiskelijoille vahvistamalla opintopolkuja ja elinikäistä oppimista.

Toimintansa aloittavan aikuisopiston kannalta on ensi arvoista osaavan henkilöstön saaminen aikuisopiston palvelukseen. Tärkeää olisi, että Stadin aikuisopiston opettajien palvelussuhteen ehdot olisivat samat kuin Helsingin lähialueiden koulutuskuntayhtymissä, esimerkiksi Omniassa ja Keski- Uudenmaan ammattiopisto Keudassa.

Edellä mainitut oppilaitokset ovat sopineet paikallisesti Kunnallisen opetushenkilöstön virka- ja työehtosopimuksen osio E:n piiriin kuuluvien palkkauksesta siten, että jos maanantain ja perjantain välinen säännöllinen työaika sijoitetaan klo 17.00- 22.00 väliseen aikaan, maksetaan näistä tunneista 30 %:n rahakorvaus (iltatyökorvaus). Sama korvaus maksetaan OVTES:n mukaan lauantaisin klo 07.00- 22.00 välisenä aikana tehdystä työstä (lauantaityökorvaus) Sunnuntaisin ja yöllä klo 22.00- 07.00 välisenä aikana tehdystä työstä maksetaan 30 % rahakorvaus (sunnuntai- ja yötyökorvaus).

Edellä mainituilla perusteilla on tarkoituksenmukaista solmia paikallinen sopimus Stadin aikuisopiston koko- ja osa-aikaisten opettajien työaikakorvauksista siten, että iltatyökorvauksesta maksetaan 30 %:n rahakorvaus.

Henkilöstökeskus on neuvottelut paikallisen sopimuksen solmimisesta asianomaisen henkilöstöjärjestön kanssa ja neuvotteluissa on saavutettu yksimielisyys asiasta. Sopimus olisi voimassa toistaiseksi ja irtisanottavissa kolmen kuukauden irtisanomisajalla.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Päivi Rissanen, työmarkkinalakimies, puhelin: 310 28915
paivi.rissanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Neuvottelupöytäkirja.pdf
- 2 Ehdotus paikalliseksi sopimukseksi.pdf

Tiedoksi; Muutoksenhaku: Muutoksenhakukielto, Virkaehtosopimuksen tulkintaa ja soveltamista koskeva asia

Opetusvirasto
Henkilöstökeskus

07.01.2013

Sj/2

§ 27

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota seuraavien viranomaisten viikolla 1 tekemiä päätöksiä käsiteltäväkseen:

eläintarhan johtokunta
henkilöstökassatoimikunta
kaupunginmuseon johtokunta
kaupunginorkesterin johtokunta
kulttuuri- ja kirjastolautakunta
liikuntalautakunta
nuorisolautakunta
opetuslautakunta
opetuslautakunnan ruotsinkielinen jaosto
opetuslautakunnan suomenkielinen jaosto
ruotsinkielisen työväenopiston johtokunta
suomenkielisen työväenopiston johtokunta
taidemuseon johtokunta
Henkilöstön kehittämisspalvelut -johtokunta
eläintarhan johtaja
henkilöstökeskus
- henkilöstöjohtaja
- osastopäällikkö (henkilöstöpolitiikka)
- osastopäällikkö (henkilöstövoimavara)
- osastopäällikkö (maahanmuutto)
museojohtaja
kaupunginorkesterin intendentti
ruotsinkielisen työväenopiston rehtori
suomenkielinen työväenopisto:
- johtava rehtori
- apulaisrehtori
- aluerehtori
taidemuseon johtaja
tietokeskus:
- johtaja
- tutkimuspäällikkö
- tietohuoltopäällikkö
- kehittämispäällikkö
työterveysjohtaja

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

07.01.2013

Sj/2

Henkilöstön kehittämisspalvelut
- toimitusjohtaja

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

, puhelin
Leena Mickwitz, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36054
leena.mickwitz(a)hel.fi

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäne, ettei se ota seuraavien viranomaisten viikolla 1 tekemiä päätöksiä käsiteltäväkseen:

eläintarhan johtokunta
henkilöstökassatoimikunta
kaupunginmuseon johtokunta
kaupunginorkesterin johtokunta
kulttuuri- ja kirjastolautakunta
liikuntalautakunta
nuorisolautakunta
opetuslautakunta
opetuslautakunnan ruotsinkielinen jaosto
opetuslautakunnan suomenkielinen jaosto
ruotsinkielisen työväenopiston johtokunta
suomenkielisen työväenopiston johtokunta
taidemuseon johtokunta
Henkilöstön kehittämisspalvelut -johtokunta
eläintarhan johtaja
henkilöstökeskus
- henkilöstöjohtaja
- osastopäällikkö (henkilöstöpolitiikka)
- osastopäällikkö (henkilöstövoimavara)
- osastopäällikkö (maahanmuutto)
museojohtaja
kaupunginorkesterin intendentti
ruotsinkielisen työväenopiston rehtori
suomenkielinen työväenopisto:
- johtava rehtori
- apulaisrehtori

07.01.2013

Sj/2

- aluerehtori
- taidemuseon johtaja
- tietokeskus:
- johtaja
- tutkimuspäällikkö
- tietohuoltopäällikkö
- kehittämispäällikkö
- työterveysjohtaja
- Henkilöstön kehittämisspalvelut
- toimitusjohtaja

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

, puhelin
Leena Mickwitz, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36054
leena.mickwitz(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

07.01.2013

Kaupunginhallitus

Risto Rautava
puheenjohtaja

Anna Villeneuve
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirja tarkastettu

Elina Moisio

Jan D Oker-Blom

Osku Pajamäki

Juha Hakola

Pöytäkirja on pidetty yleisesti nähtävänä Helsingin kaupungin kirjaamossa (Pohjoisesplanadi 11-13) 15.01.2013 ja asianosaista koskeva päätös on lähetetty seuraavana arkityöpäivänä pöytäkirjan nähtävänäpitämisestä.

Anna Villeneuve
ts. hallintosihteeri

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

07.01.2013

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 1, 3 - 14, 16 - 20, 23, 24 ja 27 §:t

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 91 §

2

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 2 §

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 91 §

3

OHJEET OIKAISUVAATIMUKSEN TEKEMISEKSI

Pöytäkirjan 15, 22 ja 25 §:t

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Helsingin kaupungin kirjaamoon määrääjän viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

07.01.2013

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on Helsingin kaupunginhallitus.

Oikaisuvaatimusviranomaisen asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Faksinumero: (09) 655 783

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

Puhelinnumero: (09) 310 13700 (Yleishallinto, Energia ja Satama)

(09) 310 13701 (Kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötoimi)

(09) 310 13702 (Rakennus- ja ympäristötoimi)

(09) 310 13703 (Sivistys- ja henkilöstötoimi)

(09) 310 13704 (Sosiaali- ja terveystoimi)

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisena. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava

- päätös, johon oikaisuvaatimus kohdistuu
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella päätöstä halutaan oikaistavaksi
- oikaisuvaatimuksen tekijä
- millä perusteella oikaisuvaatimuksen tekijä on oikeutettu tekemään vaatimuksen
- oikaisuvaatimuksen tekijän yhteystiedot

Pöytäkirja

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

07.01.2013

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

4 VALITUSOSOITUS

Pöytäkirjan 21 §

Tähän päätökseen saa hakea muutosta hallintovalituksella.

Valitusoikeus

Tähän päätökseen saa hakea muutosta se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen).

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi.

Nähtäville asettamispäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluihminen tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä päivänä sen jälkeen.

Valitusviranomainen

Valitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle.

Hallinto-oikeuden asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
Postiosoite: Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI
Faksinumero: 029 56 42079
Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5
Puhelinnumero: 029 56 42000

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

07.01.2013

Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valitus. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Valitukseen on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta, joko alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisesta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Hallinto-oikeus perii muutoksenhakuasian käsittelystä 90 euron oikeudenkäyntimaksun.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Faksinumero: 09 655 783

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11–13

Puhelinnumero: 09 310 13701

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

07.01.2013

5

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 26 §

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta.

Sovellettava lainkohta: Kunnallinen virkaehtosopimuslaki 26 §